

---

VÝROČNÍ ZPRÁVA

Národní galerie v Praze

2013

---







VÝROČNÍ ZPRÁVA

Národní galerie v Praze

2013





# OBSAH

1/ Úvodní slovo generálního ředitele	5
2/ Stručný přehled hlavních činností	7
3/ Organizace	9
4/ Stálé expozice a výstavy	13
5/ Galerijní programy – činnost lektorských oddělení	25
6/ Standardy ekonomické a fyzické dostupnosti	47
7/ Péče o sbírkové předměty a jejich dokumentace	55
8/ Akvizice	61
9/ Archiv, knihovna a metodické centrum	71
10/ Věda a výzkum	77
11/ Publikační a ediční činnost	87
12/ Odborné posudky, expertizy, znalecké posudky a osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty	95
13/ Zajištění průběžného informování o činnosti	97
14/ Auditorská a kontrolní činnost	99
15/ Majetek NG a objekty využívané pro výstavní činnost	101
16/ Základní personální údaje	103
17/ Hospodaření	105

Název zpracovatele:	Národní galerie v Praze (dále též NG)
Sídlo zpracovatele:	Palác Kinských Staroměstské náměstí 12 110 15 Praha 1
Statutární zástupce NG:	generální ředitel
Identifikační číslo:	00023281
Internetové stránky:	<a href="http://www.ngprague.cz">www.ngprague.cz</a>
Telefon:	+420 222 329 331
Fax:	+420 222 324 641
E-mailová adresa:	genreditel@ngprague.cz
Způsob zřízení NG:	zákon č. 148/1949 Sb., o Národní galerii v Praze
Právní postavení NG:	státní ústav v postavení státní příspěvkové organizace
Orgán vykonávající funkci zřizovatele:	Ministerstvo kultury ČR
Evidenční číslo sbírky NG v CES:	NGA/002-04-30/115002
Oprávnění pro znaleckou činnost NG:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- „v oboru školství a kultura s rozsahem znaleckého oprávnění pro výtvarné umění volné (malba, plastika, grafika)“ (zapsáno Ministerstvem spravedlnosti ČR ve druhém oddílu seznamu ústavů kvalifikovaných pro znaleckou činnost; publikováno v Ústředním věstníku ČSR, ročník 1986, částka 5),</li> <li>- v oboru ekonomika s rozsahem „znaleckého oprávnění pro oceňování děl malířských, sochařských, grafických a děl vytvořených jinými médii, pokud jsou v předmětu činnosti Národní galerie v Praze“ (rozhodnutí ze dne 7. 11. 2001 M – 1787/2001).</li> </ul>
Akreditace udělené NG:	<ul style="list-style-type: none"> <li>- akreditace č. j.: 37736/2005-25 (do 5. 1. 2012) od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR k provádění vzdělávacích programů akreditovaných pro účely zákona č. 63/2004 Sb. o pedagogických pracovnících a o změně některých zákonů,</li> <li>- akreditace č. j.: 34699/2005-25-445 (do 4. 1. 2009) od Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR k provádění vzdělávacího programu: Digitální fotografie a její využití ve výtvarné výchově a vydávání osvědčení o jeho absolvování,</li> <li>- akreditace na seminář Tvůrčí využití ICT ve výuce výtvarné a hudební výchovy u Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy ČR v rámci DVPP pod číslem 15 843/2007-25-366,</li> <li>- akreditace archivu NG podle § 80 odst. 4 zákona č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě.</li> </ul>

NG je metodickým centrem pro muzea výtvarného umění (MC MVU).

---

1

ÚVODNÍ SLOVO  
GENERÁLNÍHO ŘEDITELE

Rok 2013 bohužel nebyl v dějinách Národní galerie v Praze rokem ani nejkřivnější, ani nejúspěšnější. V diskusi o budoucím směřování a poslání galerie zaznívaly nadále více emoce nežli racionální reflexe. Tápání a nejistota v prostředí politické mlhoviny vyústily v dubnu 2013 do náhlého a nepříliš přesvědčivě zdůvodněného odvolání generálního ředitele organizace Vladimíra Rösela, který tuto funkci vykonával od poloviny roku 2011. Vedením galerie ministerstvo kultury vzápětí pověřilo autora těchto řádků. Z překlenovacího mandátu, zamýšleného původně v horizontu týdnů, se především vlivem politických okolností nakonec stalo funkční období přesahující svou délkou jeden rok.

Po tuto dobu byl zastupující šéf Národní galerie sice zatížen veškerými odpovědnostmi, které náleží řádnému statutárnímu zástupci, na druhé straně měl ale značně omezené pravomoci. Nemohl například činit žádné koncepční kroky a k ledu byla odložena již připravená restrukturalizace. Bude úkolem jiných, aby v budoucnu zhodnotili, zda a do jaké míry se vedení Národní galerie v Praze z let 2013/2014 vypořádalo se ctí s úkoly, které před něj byly postaveny. I v zúženém prostoru se nicméně podařilo mnohé. V prvé řadě se rychle zlepšila komunikace galerie navenek: s nadřízeným resortním ministerstvem, s partnerskými regionálními galeriemi a ovšem také s kulturní veřejností obecně. Organizaci se podařilo personálně stabilizovat, dodržen byl plán činnosti i výstavní plán. Veřejnosprávní audit Ministerstva kultury České republiky z jara roku 2013 neshledal žádná pochybení v nakládání s rozpočtovými prostředky a také finanční bilance za tento rok vykázala výsledek v souladu se zákonem. Navzdory opětovně sníženému rozpočtu se aktivity Národní galerie z veřejného prostoru nevytratily. Po dlouhém boji s větrnými

mlýny se podařilo úspěšně uvést do provozu nové, podstatně přehlednější a vizuálně atraktivnější internetové stránky. Úspěšně pokračovala výstavní a publikační činnost galerie, životně důležité se pak stalo stále intenzivnější zapojení organizace do vědeckých a výzkumných projektů na národní i mezinárodní úrovni. Pokud jde o úspěšnost při získávání grantů, ocitla se Národní galerie na špičce oborových vědeckých pracovišť v celé České republice.

Provizorní mandát pověřeného generálního ředitele, nedůstojný a netransparentní způsob jmenování nového šéfa Národní galerie, nejistota finanční a koncepční – to vše byly krizové symptomy, které jasně ukázaly, že nejen ústřední české muzeum výtvarného umění, ale i další příspěvkové organizace v oblasti kultury potřebují nový, jasně vymezený organizační základ. Přes všechny nedostatky se jako nejvhodnější řešení pro tyto instituce jeví jejich transformace do formy veřejnoprávních subjektů, což ostatně předjímá i programové prohlášení současné vlády. Tento statut především jasně vymezí podmínky a rozsah financování ve střednědobém časovém horizontu, ideálně na základě smlouvy organizace se státem. Současně jasně ustanoví okolnosti vzniku, průběhu a zániku mandátu statutárního zástupce. Pro Národní galerii v Praze bude taková změna znamenat nutně též novelizaci jejího zřizovacího zákona z roku 1949. Cesta k těmto nezbytným proměnám nebude zřejmě ani přímá, ani jednoduchá a už vůbec ne krátká. Jiná možnost však v současnosti neexistuje.

Využívám této příležitosti, abych všem kolegyním a kolegům v Národní galerii upřímně poděkoval za odpovědnost, s níž přistupovali během uplynulého složitého období k plnění svých denních úkolů.

V Praze, v květnu 2014

Vít Vlnas  
pověřený vedením Národní galerie v Praze



---

2

STRUČNÝ PŘEHLED  
HLAVNÍCH ČINNOSTÍ

Hlavní činnosti Národní galerie v Praze stanovuje její statut, který v souladu se zákonem č. 148/1949 Sb., o Národní galerii v Praze, vydalo Ministerstvo kultury pod č. j. 13301/2003, a který nabyl účinnosti 1. 11. 2003. Národní galerie v Praze v souladu se zákonem č. 148/49 Sb. plní funkci muzejní instituce podle ustanovení § 2 odst. 3 zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, s účelem získávat, shromažďovat, trvale uchovávat, evidovat, odborně zpracovávat a zpřístupňovat veřejnosti sbírky muzejní povahy, provádět základní výzkum, aplikovaný výzkum nebo experimentální vývoj týkající se sbírek a prostředí, z něž jsou získávány sbírkové předměty a šířit výsledky výzkumu a vývoje prostřednictvím výuky, publikování, muzejních výstav a muzejních programů, metodiky nebo převodu technologií.“

Národní galerie v Praze (dále též jen NG):

– získává sbírkové předměty, tvoří, spravuje, zpřístupňuje sbírky výtvarného umění a architektury z území České republiky i ze zahraničí, zapůjčuje je do expozic a na krátkodobé výstavy pořádané jinými subjekty v České republice i v zahraničí. Zpracovává sbírkové předměty odborně, shromažďuje k nim odbornou dokumentaci, kterou spolu se sbírkovými předměty prezentuje nejen v expozicích a krátkodobých výstavách, ale též vlastní publikační činností, vzdělávacími a kulturními programy učenými jak pro širokou veřejnost, tak pro specializované skupiny návštěvníků a rovněž prostřednictvím tisku a internetových stránek;

- provádí vědecký výzkum včetně problematiky konzervování a restaurování uměleckých děl, zpracovává odborné posudky, rešerše a expertizy a poskytuje odbornou pomoc např. při prohlašování uměleckých děl za kulturní památky a další služby v oboru své působnosti;
- spravuje historický sbírkový knižní fond, odbornou knihovnu a archiv zaměřený na písemné prameny k dějinám umění, sběratelství a uměleckých institucí či korporací;
- vydává osvědčení k vývozu předmětů kulturní hodnoty podle zákona č. 71/1994 Sb., o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty;
- je odborným a metodickým pracovištěm pro muzea a galerie v České republice; v oboru své působnosti spolupracuje s právníckými a fyzickými osobami v České republice i v zahraničí; do září 2007 byla členem Rady galerií České republiky, od října 2007 je členem Asociace muzeí a galerií České republiky.



## Vědecká rada NG

Ing. Dana Drábová, Ph.D.  
 prof. Ing. Robert Holman, CSc.  
 prof. Marek Kopelent  
 prof. MUDr. Josef Koutecký, DrSc.  
 doc. MgA. Ivo Mathé  
 Mons. Michael J. Pojezdny, O. Praem  
 JUDr. Jiří Pospíšil  
 doc. Ing. Iva Ritschelová, CSc.  
 prof. PhDr. Lubomír Slavíček, CSc.

## Útvary úseku generálního ředitele

Kancelář generálního ředitele  
 Referát vnitřní kontroly a auditu  
 Oddělení bezpečnosti a ochrany  
 Referát vztahů k veřejnosti  
 Referát tajemníka pro vědu a výzkum

Náměstek pro sbírkotvornou činnost  
 Náměstek generálního ředitele:  
 Odbor produkce a prezentace stálých expozic a výstav:  
 – oddělení výstavní  
 – oddělení prezentace a propagace  
 – odbor nakladatelství

## Organizační složky NG

Generální ředitel	<i>Sbírka starého umění</i>	Oddělení evropského umění
		Oddělení českého umění
		Oddělení lektorské
	<i>Sbírka umění 19. století</i>	Oddělení evropského umění
		Oddělení českého umění
		Oddělení lektorské
	<i>Sbírka orientálního umění</i>	Oddělení asijského umění
		Oddělení lektorské
	<i>Sbírka moderního a současného umění</i>	Oddělení sbírek malířských a sochařských
		Sbírka Jiřího Valocha
		Oddělení intermédií a nových médií
		Referát architektury 20. a 21. století
		Referát stálých expozic
		Oddělení lektorské
		Referát projektového manažera
	<i>Sbírka kresby a grafiky</i>	Oddělení grafiky
		Oddělení kresby
	<i>Sekce odborných činností</i>	Odbor registru
		Oddělení restaurátorské
		Oddělení fotografické dokumentace
Knihovna		
Archiv		
<i>Sekce ekonomicko-provozní</i>	Odbor hospodářské správy	
	Odbor ekonomický	
	Oddělení zaměstnanecké	
	Referát pokladen	
	Referát investičního rozvoje	

## Sídlo Národní galerie v Praze a sídla jejích organizačních složek



*Národní galerie v Praze*

Sídlo:	<b>Palác Kinských Staroměstské náměstí 12 110 15 Praha 1</b>
Generální ředitel:	<b>Ing. Vladimír Rösel od 15. 4. 2013 pověřen vedením prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.</b>
Telefon:	+420 222 329 331
Fax:	+420 222 324 641
E-mail:	sekretariat@ngprague.cz

U dále uvedených sídel organizačních složek NG není uvedeno poštovní směrovací číslo, protože veškerá korespondence se zasílá výhradně na výše uvedenou adresu NG.



*Sbírka moderního a současného umění*

Sídlo:	<b>Veletržní palác Dukelských hrdinů 47 Praha 7</b>
Ředitel:	<b>Mgr. Helena Musilová</b>
Telefon:	+420 224 301 803
Fax:	+420 233 376 243
E-mail:	info.smsu@ngprague.cz



*Sbírka starého umění*

Sídlo:	<b>Šternberský palác Hradčanské náměstí 15 Praha 1-Hradčany</b>
Ředitel:	<b>prof. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.</b>
Telefon:	+420 220 514 595
Fax:	+420 220 513 180
E-mail:	vlnas@ngprague.cz



*Sbírka umění 19. století*

Sídlo:	<b>Salmovský palác Hradčanské náměstí 1 Praha 1-Hradčany</b>
Ředitel:	<b>PhDr. Šárka Leubnerová</b>
Telefon:	+420 257 531 644
Fax:	+420 257 535 833
E-mail:	suds@ngprague.cz



*Sbírka grafiky a kresby*

Sídlo:	<b>Palác Kinských Staroměstské náměstí 12 Praha 1</b>
Ředitel:	<b>PhDr. Alena Volrábová</b>
Telefon:	<b>+420 222 315 030</b>
Fax:	<b>+420 222 310 433</b>
E-mail:	<b>grafika@ngprague.cz</b>



*Sekce odborných činností*

Sídlo:	<b>Veletržní palác Dukelských hrdinů 47 Praha 7</b>
Ředitel:	<b>RNDr. Jana Řepová</b>
Telefon:	<b>+420 224 301 812</b>
Fax:	<b>+420 224 301 194</b>
E-mail:	<b>dostalova@ngprague.cz repova@ngprague.cz</b>



*Sbírka orientálního umění*

Sídlo:	<b>Palác Kinských Staroměstské náměstí 12 Praha 1</b>
Ředitel:	<b>PhDr. Helena Honcoopová (do 30. 6. 2012) Mgr. Markéta Hánová, Ph.D. (od 1. 7. 2012)</b>
Telefon:	<b>+420 257 920 482</b>
Fax:	<b>+420 257 921 929</b>
E-mail:	<b>honcoopova@ngprague.cz hanova@ngprague.cz</b>



*Sekce ekonomicko-provozní*

Sídlo:	<b>Veletržní palác Dukelských hrdinů 47 170 00 Praha 7</b>
Náměstek GR:	<b>Ing. Tereza Pouchová</b>
Telefon:	<b>+420 224 301 314 +420 224 301 155</b>
Fax:	<b>+420 296 326 144</b>
E-mail:	<b>pouchova@ngprague.cz</b>



## Mistrovská díla z kolowratské obrazárny v Rychnově nad Kněžnou

Místo výstavy: Šternberský palác  
Datum konání výstavy: 25. 11. 2009 až 31. 12. 2014  
Kurátorka: Olga Kotková  
Sbírka: Sbírka starého umění

Osudy Národní galerie v Praze (respektive její předchůdkyně Obrazárny vlasteneckých přátel umění) a kolowratské obrazárny z Rychnova nad Kněžnou spolu úzce souvisejí – Kolowratové již krátce po založení Obrazárny v roce 1796 svá nejlepší díla zapůjčili na dlouhá desetiletí do Prahy. V roce 2009 se výběr z kolowratské kolekce znovu vrátil do NG – výstava *Mistrovská díla z kolowratské obrazárny v Rychnově nad Kněžnou* ukazuje obrazy, které vypovídají o charakteru a žánrové skladbě významné barokní obrazárny. Pozdní gotiku zastupuje deska *Narození P. Marie* od tyrolského malíře a sochaře Michaela Pachera; manýrismus připomíná zejména *Podobizna Jana Keplera* od dvorního malíře císaře Rudolfa II., Hanse von Aachen. Obrazy ze 17.–18. století reprezentují zátiší Cornelise Norberta Gysbrechta, Johanna Georga Hinze či půvabné kompozice rychnovského panského malíře Jana Antonína Vocásk-Hrošického; dále zde najdeme několik mytologických scén a portrétní malby, upoutá především *Podobizna Ignáce Jetřicha Vitanovského z Vlčkovic* (1669) od Karla Škréty či dvojice portrétů od Daniela Schulze, vytvořená přímo pro Kolowraty. Soubor, vystavený v Národní galerii, čítá 20 děl, ostatní malby kolowratské obrazárny zůstávají vystaveny na zámku v Rychnově nad Kněžnou, jenž je přístupný veřejnosti.

## Mistrovská díla rakouského a německého malířství 19. století

Místo konání: Šternberský palác  
Datum konání výstavy: 11. 10. 2012 až 2. 3. 2014  
Kurátorka: Šárka Leubnerová  
Sbírka: Sbírka umění 19. století

Expozice německého a rakouského malířství 19. století představila nejvýznamnější díla umělců těchto zemí ze sbírek Národní galerie v Praze. Období klasicismu na výstavě zastoupila plátna dvorního portrétisty F. H. Fügera a historické a mytologické scény J. Abela. Rozmanitý přístup v krajinomalbě období romantismu ukázaly obrazy představitelů z několika uměleckých center: J. Rebella z Vídně, E. W. Poseho ze západoněmeckého Düsseldorfu, C. D. Friedricha a J. Ch. C. Dahla z Drážďan a C. Rottmanna, Ch. Morgensterna a J. G. Steffana z Mnichova. Idylické výjevy biedermeieru prezentovaly malé žánry C. Spitzwega a díla F. G. Waldmüllera a portrétní malbu druhé poloviny 19. století zastoupili reprezentativní podobizny E. Engertha a E. Magnuse.

## Jakub Schikaneder (1855–1924)

Místo konání: Valdštejnská jízdárna  
Datum konání výstavy: 20. 4. 2012 až 13. 1. 2013  
Autoři: Veronika Hulíková, Tomáš Vlček  
Kurátorka: Veronika Hulíková  
Sbírka: Sbírka umění 19. století

Souborná výstava Jakuba Schikanedera byla dosud nejrozsáhlejší přehlídkou jeho tvorby. Díky početnému souboru zápůjček obrazů a kreseb, které se během uplynulých čtrnácti let vynořily ze soukromých sbírek, bylo možné významně rozšířit pohled na malířovo dílo. Po více než 130 letech byla vystavena plátna *Meditace* a *Příšerná společnost* z konce z konce 70. let a vůbec poprvé mohli návštěvníci spatřit několik děl ovlivněných symbolismem a dekadencí z poloviny 90. let, vztahujících se k tématu smrti. Řada nově objevených obrazů byla prezentována jak v neznámější části malířova díla, kterou představují pražská nockurna z let 1900–1920 (*Soumrak, Na zámeckých schodech, Tramvaj v pražské ulici*), tak i v dosud opomíjených pohledech do interiérů. Výstava zahájila i další etapu v přístupu Národní galerie k návštěvníkům, vedle monografie se soupisem díla, tištěného průvodce pro dospělé návštěvníky, webových stránek s interaktivní počítačovou hrou a speciální publikace *Deník Jakuba S* pro děti, byl návštěvníkům k dispozici i audioprůvodce a elektronický průvodce ve znakové řeči pro neslyšící.

## Život v asijském paláci. Láska, luxus, zahálka

Místo konání výstavy: palác Kinských  
Datum konání výstavy: 13. 9. 2012 až 28. 2. 2013  
Kolektiv autorů – Petra Polláková (garant), Lenka Gyaltsó, Markéta Hánová, Zdenka Klimtová, Hana Nováková  
Sbírka: Sbírka orientálního umění

Sbírka orientálního umění Národní galerie v Praze připravila další z řady komorních tematických výstav v prostorech stálé expozice v paláci Kinských. Na předchozí výstavu nazvanou *Ve spárech draka* navazuje druhá, propojující různé oblasti asijského umění společným tématem palácového života, především se zaměřením na tři námětové okruhy života v paláci – na lásku, luxus a zahálku.



## Jan Trampota (1889–1942): „Bez vlastního zážitku není porozumění“

Místo konání: Grafický kabinet Veletržního paláce  
Datum konání výstavy: 16. 10. 2012 až 1. 3. 2013  
Kurátorka a autorka: Zuzana Novotná  
Sbírka: Sbírka grafiky a kresby

Malou výstavou v grafickém kabinetu NG připomněla výročí solitéra generace Osmy a SVU Mánes. Kresby v Trampotově tvorbě zaujmají podstatné místo a dokládají jeho způsob výtvarného myšlení usilujícího v organickém moderním pojetí o harmonii vnitřního zážitku a respektu k minulosti. V jeho raných pracích se zpočátku projevoval zájem o figurální náměty, společné všem umělcům nastupující moderny. Ve dvacátých letech v kresbě rozvíjel náměty postav a hlav v syntetickém kubismu do osobité zjednodušené formy a k tvarově ornamentálním znakům, což je přiblížilo k lyrickému kubismu. Ty a další motivy časem ustupovaly novému tématu – krajině. Jejich geometrizující forma odkazuje na specifickou syntézu Cézannova výtvarného citění a formy.

## Mies van der Rohe Award 2011: Evropská cena za současnou architekturu

Zlatý řez ve spolupráci s Nadací Mies van der Rohe v Barceloně a Národní galerií v Praze  
Místo konání: Veletržní palác  
Datum konání výstavy: 9. 11. 2012 až 6. 1. 2013  
Sbírka: Sbírka moderního a současného umění

Výstava představuje v plánech, fotografiích a textech 45 nejlepších evropských staveb, vybraných mezinárodní porotou, jmenovanou Nadací Mies van der Rohe v Barceloně. Stavby, které splňují podmínky nominace – byly dokončeny v posledních dvou letech, byly navrženy evropským architektem a postaveny v jedné z 31 evropských zemí, nominuje do soutěže početná skupina nezávislých expertů a národní architektonické komory a instituce, sdružené v Evropské radě architektů. Výstava ve stručnosti seznamuje návštěvníky i s historií Ceny a s průběhem jednání poroty včetně odůvodnění výsledků. Evropská cena za současnou architekturu byla poprvé udělena v roce 1988 a je považována za nejprestižnější ocenění pro evropského architekta současnosti. Po slavnostním vyhlášení výsledků Ceny putuje výstava finalistů po evropských hlavních městech. Zlatý řez jako partner Evropské ceny za současnou architekturu v České republice přivádí výstavu do Prahy již od roku 2004, letos podruhé ve spolupráci s Národní galerií přímo do Veletržního paláce. Smyslem Ceny je zpřístupnit současnou architekturu veřejnosti a zejména mladé generaci.

## Univerzita Předlice

Výstavní projekt Fakulty umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem  
Místo konání: Veletržní palác  
Datum konání výstavy: 22. 11. 2012 až 27. 1. 2013  
Koordinační za NG: Lenka Pastýřková  
Komisař výstavy: Michal Koleček

V rámci výstavy UNIVERZITA PŘEDLICE byla představena umělecká díla reagující na situaci Předlic – industriálního předměstí Ústí nad Labem. Předlice jsou přitom jednotlivými autory reflektovány z různých hledisek, která akcentují jejich historická, urbanistická, architektonická, environmentální či současná společenská specifika. Zásadním leitmotivem výstavy bylo to, že Předlice reprezentují širší problematiku sociálně vyloučených lokalit. Pedagogové i studenti Fakulty umění a designu Univerzity Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem se ve svých projektech zaměřují na umělecké intervence do urbánního prostoru této ekologicky i sociálně poznamenané průmyslové a obytné čtvrti a otevírají komunikační prostor i umělecký dialog směrem k místním obyvatelům. Konkrétní realizace přitom využívají formátu site-specific a propojují pole volného výtvarného umění s oblastmi designu, grafického designu, urbánních intervencí i širších participatořních socio-kulturních komunitních aktivit. Výstava byla pořádána u příležitosti oslav 20. výročí založení vysokoškolských uměleckých studií na Univerzitě Jana Evangelisty Purkyně v Ústí nad Labem.

## František Kupka: Cesta k Amorfě

Místo konání: Salmovský palác  
Datum konání výstavy: 30. 11. 2012 až 3. 3. 2013  
Autoři projektu: Markéta Theinhardt, Pierre Brullé  
Kurátorka výstavy: Helena Musilová  
Sbírka: Sbírka moderního a současného umění

Symbolickým podnětem konání výstavy František Kupka. Cesta k Amorfě. Kupkova Salony 1899–1913, bylo sté výročí Kupkova silného roku 1912, jímž český malíř stanul na počátku jednoho z nejdůležitějších konceptuálních projektů 20. století. Je zároveň příležitostí po delší době v České republice opět souhrnně představit práce tohoto klíčového umělce. Toto Kupkovo „výstavní“ výročí je však také příležitostí podívat se na jeho dílo z jiného úhlu pohledu než dosud, totiž z pohledu umělcovy komunikace s veřejností. Chtěli jsme ukázat ta díla, kterými se do roku 1913, kdy do konce první světové války vystavoval naposled, sám rozhodl představit, a vstoupit tak do ostré konkurence Salonů. Kupkova složitá „Cesta k Amorfě“ se tak začíná jevit i jinak, skrze jednotlivá velká programová díla. Ta jsou zde ukázána, Salon po Salonu, jako soustředěná projekce Kupkových výtvarných idejí, jako „komplexní organismy“ řízené svou vnitřní logikou. Takto pojatá výstava umožňuje daleko lépe postihnout otázku dobového kontextu Kupkova díla, což bylo vzhledem k jeho originalitě a uměleckému „samotářství“ vždy problematické. Umožňuje nahlédnout do jeho výstavní umělecké „strategie“, kterou sice vždy odmítal, ale s níž nutně pracoval. Výstava a doprovodná publikace se navíc dotýkají „historicky“ aktuální problematiky novodobé umělecké komunikace a potažmo logiky uměleckého trhu.



František Kupka: Cesta k Amorfě

## Jiří Kolář & Béatrice Bizot Korespondáž

Místo konání: Veletřní palác  
Datum konání výstavy: 7. 12. 2012 až 17. 3. 2013  
Kurátoři: Anna Pravdová (SGK) a Petr Příbyl (SSU)  
Sbírka: Sbírka grafiky a kresby, Sbírka starého umění

### Repríza v Polsku:

## Jiří Kolář & Béatrice Bizot Korespondáž

Národní galerie v Praze ve spolupráci s Galeria Miejska we Wrocławiu.

Místo konání: Muzeum Architektury, Wrocław  
Datum konání výstavy: 5. 7. 2013 až 8. 9. 2013  
Kurátoři: Miroslav Jasiński, Anna Pravdová (SGK) a Petr Příbyl (SSU)  
Sbírka: Sbírka grafiky a kresby, Sbírka starého umění

Výstava Korespondáž, nazvaná po vzoru jmen, která Jiří Kolář vymýšlel pro své výtvarné techniky (roláž, proláž, muchláž...) představila soubor dosud nevystavených koláží Jiřího Koláře, které vznikly z velké části mezi létem 1986 a podzimem 1987; po celou tu dobu je každodenně vytvářel a posílal dvacetileté Francouzce Béatrice Bizot za to, že mu dennodenně psala dopisy, „jejichž obsah věrně odrážel její život“. Korespondáž ovšem vedle této originální vzájemné poštovní výměny mezi oběma protagonisty také předvedla ozvěny a korespondence v jejich tvorbě a dialog, který spolu jejich díla vedou. Béatrice se totiž místo novinářky stala sochařkou a v její tvorbě můžeme rozpoznat hru analogií a poetiku připomínající Kolářovy práce.

## Jan Zrzavý. Božská hra

Národní galerie v Praze ve spolupráci s Galeríí výtvarného umění v Ostravě

Místo konání: Dům umění Ostrava  
Datum konání výstavy: 12. 12. 2012 až 10. 3. 2013  
Autor výstavy: Karel Srp  
Odborná spolupráce: Lenka Bydžovská, Vojtěch Lahoda  
Kurátorka: Zuzana Novotná (NG)  
Sbírka: Sbírka grafiky a kresby

Výstava se soustředila na sledování provázaných a proplétajících se témat Jana Zrzavého, k nimž se buď po desetiletí přibližoval, nebo k nimž se naopak po mnoha letech navracel, když se domníval, že našel ten nejvhodnější způsob jejich vyjádření. Zrzavý měl jiný poměr k času než představitelé moderního umění a nejrůznějších směrů, ať kubiismu či surrealismu. Tvorba Jana Zrzavého, jehož umělecký odkaz spravuje Národní galerie v Praze, obsahuje množství vnitřních motivů, které se netýkají jen shodných námětů, ale zejména protínajících se pocitů, jimž dával často jinou podobu, a opětovně se vynořujících typů naladění, pojetých obdobnými kompozičními přístupy. Z prací Jana Zrzavého před diváky vyvstaly tváře, podobenství, tesknoty a rozkoše, ale i vysoké umělecké ideály, vyjádřené vztahem k poezii a k antické kultuře. Proměnlivost jeho postoje bylo možné vysledovat na vztahu ke krajině, chápané jako místo, jež nemusí mít nic společného s přírodou.

## Rudolf II. a mistři grafického umění

Místo konání: Palác Kinských – Konírna  
Datum konání výstavy: 19. 12. 2012 až 26. 5. 2013  
Kurátorky: Alena Volrábová, Blanka Kubíková  
Sbírka: Sbírka grafiky a kresby.

Císař Rudolf II. se do dějin zapsal zejména jako mecenáš věd a umění. V Praze, kam přemístil své hlavní sídlo z Vídně, se setkávaly významné osobnosti kulturního a vědeckého života tehdejší Evropy. Pod jeho patronátem vzkvétala kromě malířství, sochařství a jiných druhů krásných umění také grafika jako již samostatný umělecký obor. V té době, tedy ve 2. polovině 16. století, dosáhla grafika zásluhou zdokonalených technik mědirytu a leptu skutečného vrcholu a lze hovořit o jednom z nejvýznamnějších období grafického umění.

Národní galerie v Praze představila kolekci nejlepších příkladů rudolfínské grafiky ze svých sbírek a tři vzácné knihy zapůjčené Národní knihovnou v Praze. Jsou to díla předních mistrů tohoto uměleckého odvětví, jako byli Hendrick Goltzius, Aegidius Sadeler, Lucas Kilian, Jan Muller a další, kteří často pracovali podle předloh od slavných umělců tzv. rudolfínské okruhu, např. Hanse von Aachen, Bartholomea Sprangera, Roelanta Saveryho či Adriana de Vries a jiných. V březnu 2013 byla výstava obměněna, vystavena byla i kolekce zapůjčená ze soukromé sbírky.

## Memory of the Landscape which I have never seen

Muzeum současného umění, Soul, Jižní Korea ve spolupráci s Národní galerií v Praze

Místo konání: Deoksugung, Soul

Datum konání výstavy: 28. 1. až 29. 4. 2013

Autorky výstavy: Jienne Jiu, Helena Musilová

Spolupráce: Jana Šmídmajerová

Sbírka: Sbírka moderního a současného umění

Na podzim roku 2010 navštívili Českou republiku zástupci Muzea současného umění z jihokorejského Soulu a seznámili se s aktuálními výstavami a stálými expozicemi některých institucí. Mimo jiné shlédli i stálé expozice v Národní galerii v Praze, ve Veletržním paláci a po návratu zahájili jednání o možnosti představit českou modernu v jejich instituci. Výstava, největší zahraniční akce Národní galerie za poslední dvě desetiletí, vzbudila mimořádnou pozornost médií a odborné i laické veřejnosti. Na výstavu byla vybrána díla, která v roce 2013 nebyla vystavena ve stálé expozici NG, nicméně patří ke klíčovým pracím české moderny a ukazují bohatý fond, který NG spravuje a zároveň dokládají mimořádně vysokou úroveň českého malířství a sochařství prvních čtyř desetiletí 20. století. Název výstavy byl zvolen podle jednoho z vystavených obrazů Josefa Šímy a odkazuje k tomu, že inspirace zejména francouzským moderním uměním se šířila téměř po celém světě, a to i do míst, kde výtvarníci měli minimální možnost vidět originály těchto děl. Důležitým zjištěním bylo i to, jak intenzivně jsou kultura, kulturní instituce a jejich vazby na zahraničí podporované korejskou vládou a kultura obecně považována za velmi důležitý prvek života společnosti – určitou paralelu je možné spatřit právě v období meziválečného Československa, tzv. první republiky, kdy se podobně kultura stala politikou malého národa. Výstava ve třech kapitolách na vybraných malířských dílech ukázala dějiny českého výtvarného umění první poloviny 20. století, samostatná pozornost byla věnována dílu Františka Kupky. Výstava se v mírně pozměněné podobě reprizovala v Západočeské galerii v Plzni (24. 5 až 18. 8. 2013)

## Štěpánka Šimlová: Jdi a nestřílej

Místo konání: Veletržní palác

Datum konání výstavy: 2. 2. až 9. 6. 2013

Kurátorka: Helena Musilová

Spolupráce: Barbora Stejskalová

Koordinátorka: Jana Šmídmajerová

Sbírka: Sbírka moderního a současného umění

Instalaci „Jdi a nestřílej“ navazovala Národní galerie v Praze na mapování děl umělců mladé a střední generace. Výstava Štěpánky Šimlové (1966) vyšla z autorčiných osobních zkušeností z pobytu v Karenském státě v Barmě (Mayanmaru), v oblasti trpící dlouholetým ozbrojeným konfliktem a etnickými spory. Vedle autorských videí, která jsou součástí instalace ve Veletržním paláci, vznikl materiál, který autorka ve spolupráci s týmem z Česka (Barbora Stejskalová a další) upravila do podoby dokumentárního filmu: *The art to survive the longest war in the world / Umění přežít nejdelší válku na světě*. Vzhledem k politické situaci v Barmě a jejím změnám a pozornosti, jaká je na tamní politickou i občanskou sféru upřena, šlo a jde o mimořádně aktuální projekt. Prvotním záměrem instalace bylo sice uvědomit si stále přítomnou latentní hrozbu válečného konfliktu, který ale autorka převedla do daleko obecnější roviny. Velmi zjednodušeně řečeno, do boje dobra a zla, bez možnosti přesně rozlišit důvody či pohnutky zla, tu „správnou“ stranu. Pohyb v prostředí, které je zdánlivě ideální, vstřícné, ale ve kterém je skryto smrtelné nebezpečí, se nemusí odehrát jen v místě válečné zóny, ale přeneseně kdekoliv. Evokace bazálních emocí, jako je strach, nejistota, očekávání, je možné prožít i v našem civilizovaném světě, daleko od válečných střetů. Vedle vlastního výtvarného projektu vznikne i prostor pro celou řadu doprovodných aktivit, od projekce natočeného dokumentu, přes workshopy vycházející z vlastní instalace až po aktivity spjaté s organizací Člověk v tísni.

## Svět chce být klamán. Mystifikace a fikce v umění 19. století

Národní galerie v Praze ve spolupráci se Západočeskou galerií v Plzni

Místo konání: výstavní síň „13“, Plzeň

Datum konání výstavy: 13. 2. 2013 až 5. 5. 2013

Kurátoři: Eva Bendová, Vít Vlnas

Je obraz skutečně tím, čím se zdá být, a je to, co na něm vidíme, skutečně to, co vidíme? Výstava nabídla tři možné odpovědi na otázky, které si lidé kladou již od Platónových dob. Klamání obrazu (a klamání obrazem) v umění 19. století se odvíjelo zejména od tématu historické malby a příběhů, které nabízela ke „čtení“, jak z výtvarného, tak společenského hlediska. Tři části výstavy jsou tedy věnovány problematice Rukopisů královédvorského a zelenohorského a jejich obrazovému doprovodu, dále literární nebo také historické konvenci čtení zobrazeného příběhu a v neposlední řadě čisté obrazové prostorové iluzi. Strategie používané pro zobrazení či prohlížení zdánlivě trojrozměrných objektů získaly v Čechách v 19. století značnou popularitu a mnohdy se s historickou malbou proluly.

## Hugo Demartini... A měl rád ženy

Místo konání: Veletržní palác

Datum konání výstavy: 28. 2. až 11. 8. 2013

Kurátorský tým: Federico Díaz, Světlana Michajlová, Lenka Pastýřiková

Sbírka: Sbírka moderního a současného umění ve spolupráci s Galeríí Zdeněk Sklenář

Retrospektivou byl ve Veletržním paláci představen výjimečný umělec ze silné generace, která se začala na české výtvarné scéně prosazovat v šedesátých letech 20. století. Výstava sledovala pozoruhodný vývoj, jímž prošel Hugo Demartini (1931–2010) od tradičního figurálního sochařství přes informel ke konstruktivním tendencím šedesátých let, kdy vytvářel charakteristické reliéfy a objekty z chromových koulí a kulových segmentů a podnikal překvapující experimenty s náhodnými kompozicemi zasahujícími do oblasti akčního umění. Pozornost byla samozřejmě věnována i dalším proměnám v sedmdesátých a osmdesátých letech, návratu k prostému sochařskému materiálu v sádrových modelech opuštěných míst a monumentálním instalacím z krychlových destruovaných objektů. Výstava byla koncipovaná jako dosud největší reprezentativní přehlídka díla Huga Demartiniho – sochaře, který se nesmazatelně zapsal do dějin českého moderního sochařství, sochaře, který vsadil nejenom na strohou geometrii, ale také na kouzlo zrcadlení chromovaných povrchů a později na nevyzpytatelnou náhodu v radikálních experimentech s pomíjivými strukturami obecně, poukázala na Demartiniho originální přínos českému sochařství druhé poloviny 20. století, který se zakládal především na jeho odvaze k experimentu. Zahrnula sochařská díla ze všech nejdůležitějších období jeho umělecké dráhy, od roku 1956 do počátku devadesátých let, i studijní kresby a další práce na papíře. Umělcovu osobnost přiblížily i dokumentární filmy a vzpomínkové texty jeho přátel zařazené do průvodce výstavou. Součástí výstavy bylo také studio s interaktivními hrami.

## Proti tovární šabloně!

Jaroslav Benda, Vratislav H. Brunner,

František Kysela: knižní grafika

Místo konání: Grafický kabinet Veletržního paláce

Datum konání výstavy: 1. 3. 2013 až 2. 6. 2013

Kurátorka: Eva Bendová

Sbírka: Sbírka grafiky a kresby

Komorní výstava v grafickém kabinetu byla reprezentativní ukázkou tvorby tří stěžejních osobností: Jaroslava Bandy, Vratislava H. Brunnera a Františka Kysely. Tito umělci v letech 1908–1928 výrazně a zásadně ovlivnili českou knižní grafiku. Všichni tři se zaměřovali nejen na knižní tvorbu, ale jejich činnost i naturel směřoval k bohatě všestrannému projevu. Osobnosti téže generace už od svých mladých let, krátce po přelomu 20. století, sledovali pravidelně vývoj knihy: viněty, obálky, frontispisu, ilustraci.

## Krásna fragmentu.

Dva nově restaurované deskové obrazy  
v expozici středověkého umění

Dílo sezony

Místo výstavy: Klášter sv. Anežky České

Datum konání výstavy: 5. 3. 2013 až 26. 5. 2013

Kurátorka: Štěpánka Chlumská

Sbírka: Sbírka starého umění

Výstava formátu „dílo sezony“ veřejnosti poprvé po restaurování představila dva výjimečné exponáty dlouhodobé expozice. Pozdně krásnoslohý milostný obraz Madony lnářské z doby kolem roku 1410–1420 (Římskokatolická farnost Lnáře) a pozdně gotický fragment deskového obrazu Sv. Anny Samotřetí z let 1510–1515 (Národní galerie v Praze), u něhož bylo potvrzeno připsání významné osobnosti umění jagellonské doby – Mistru Litoměřického oltáře. Instalaci obou exponátů doplnily podrobné textové a obrazové informace, dokumentující u obou děl šířeji založený průzkum, průběh restaurování i výsledky umělecko-historického bádání. Obě díla se dochovala ve fragmentu. Restaurování Anny Samotřetí bylo záměrně prezentováno ve stavu rozpracování, tak, aby byl návštěvníkům patrný stav dochování díla. Madona lnářská byla vystavena společně Madonou svatovítskou a krátkodobě zapůjčenou s Madonou z Rynku (krátkodobá zápůjčka Římskokatolické farnosti u kostela P. Marie před Týnem), která pochází z téže pražské dílny a dokládá pravděpodobnou podobu nedochovaných částí malby Madony lnářské.



Hugo Demartini... A měl rád ženy

## Národní styl – kultura a politika

Místo konání: Veletržní palác

Datum konání výstavy: 8. 3. až 2. 6. 2013

Autorka výstavy: Vendula Hnídková

Koordinátorky: Rea Michalová (NG), Veronika Rollová (VŠUP)

Sbírka: Sbírka moderního a současného umění ve spolupráci s Vysokou školou uměleckoprůmyslovou

Výstava *Národní styl – kultura a politika* analyzovala specifickou část československé vizuální kultury období let 1918–1925 z historických, politických a národních pozic. Přelomový rok 1918 dramaticky proměnil politickou mapu Evropy, ale také se zásadně podepsal na nových stylových projevech v nástupnických státech bývalé podunajské monarchie. Založením Československé republiky v roce 1918 dosáhly emancipační boje českého národa svého zdárného završení a tímto momentem se zároveň započal proces definování identity nového státu. Přestože charakter nově vzniklé republiky byl podmíněn odlišným dějinným vývojem, náboženským vyznáním a národnostním určením obyvatel, existovala společenská poptávka po národním výrazu, který by vyhovoval definici „československého“ národa. Především architekti Pavel Janák a Josef Gočár, kteří zaujali profesorské pozice na Uměleckoprůmyslové škole a Akademii výtvarných umění a také patřili k vlivným členům uměleckých a architektonických spolků, začali určovat nový směr. Jejich nově nabyté společenské postavení jim umožnilo významně zasáhnout do utváření českého či československého národního stylu. Jejich kulturní směřování se záhy protnul s očekáváním veřejnosti, a tak se stali tvůrci jedné z podob oficiální státní reprezentace v prvních letech existence Československa. Idea národního stylu, kterou začali formovat Janák s Gočárem, vycházela z představy o determinaci uměleckého projevu místním klimatem, takže nacházela inspiraci především v ornamentech slovan-ského lidového umění. Ikonické budovy jako Banka československých legií, palác Riunione Adriatica (dnešní palác Adria) nebo pardubické krematorium, ale také řada rodinných domků pro střední vrstvy, byly realizovány v bujných, vrcholně dekorativních formách. Kromě architektury se ale obdobné ornamenty záhy uplatňovaly i v dalších sférách státní reprezentace, jako byly bankovky, československé pavilony na mezinárodních výstavách nebo ve scénografii Národního divadla. Výstava je prvním výstupem rozsáhlého projektu věnovaného podobě české národní identity, který vyvrcholí obsáhlou monografií a velkou výstavou ve Veletržním paláci v roce 2015.

## Africké dobrodružství Václava Hollara

Místo konání: Grafický kabinet Schwarzenberského paláce

Datum konání výstavy: 27. 3. až 30. 6. 2013

Kurátorka: Alena Volrábová

Sbírka: Sbírka grafiky a kresby

V grafickém kabinetu byly představeny méně známé lepty Václava Hollara z jeho poslední velké cesty do severní Afriky, kterou absolvoval již jako dvašedesátiletý. Kreslil zde marockou pevnost Tanger, kterou britskému království přinesla věnem manželka krále Karla II., portugalská infantka Kateřina z Braganzy. V rámci diplomatické mise byla v roce 1669 do Maroka vyslána k jednání o míru a obchodu s marockým sultánem. Pro obrazovou dokumentaci výpravy nabídl své služby v té době již královský scénograf Václav Hollar. Vypracoval zde třicet kolorovaných panoramatických kreseb, které jsou v rámci jeho díla uměleckou kvalitou a rozměrností zcela výjimečné a jež náleží mezi vrcholy jeho krajinářské tvorby. Po návratu podle nich Hollar realizoval sérii leptů, které vyšly v roce 1673 a byly dále opakovaně vydávány. Výstava ukázala všechny grafické listy z těchto sérií ze sbírek NG.

## Na cestách proti své vůli. Antonín Pelc v Maroku, na Martiniku a v Americe (1940–1945)

Národní galerie v Praze ve spolupráci s GAVU Cheb

Místo konání: GAVU Cheb

Datum konání výstavy: 4. 4. 2013 až 30. 6. 2013

Kurátoři: Anna Pravdová, Tomáš Winter

Sbírka: Sbírka grafiky a kresby

Výstava z depozitáře Galerie výtvarného umění v Chebu, představující díla Antonína Pelce, vzniklá v době druhé světové války za jeho pobytu v Maroku, na Martiniku a v Americe.

## Vivarini 1451: Setkání po více než 100 letech

Místo konání: Šternberský palác

Datum konání výstavy: 20. 4. 2013 až 15. 6. 2013

Kurátor: Petr Příbyl

Sbírka: Sbírka starého umění

Částečná výstavní rekonstrukce polyptychu, který bratři Antonio a Bartolomeo Vivariniové vytvořili roku 1451 pro hlavní oltář padovského kostela San Francesco, uskutečněná díky zápůjčce dvou obrazů z italské soukromé sbírky. Výstava se uskutečnila ve spolupráci s Nadačním fondem Eleutheria.

## Grand Prix architektů 2013 – Národní cena za architekturu

Národní galerie v Praze ve spolupráci s Obcí architektů  
Místo konání: Veletržní palác  
Datum konání výstavy: 25. 4. 2013 až 9. 6. 2013  
Kurátor: Jakub Potůček  
Sbírka: Sbírka moderního a současného umění

Výstava představila účastníky 20. ročníku prestižní soutěžní přehlídky architektonických prací, které byly dokončeny na území ČR v roce 2012. Národní galerie v Praze byla spolupořadatelem této výstavy již po třinácté. Cena je rozdělena do sedmi kategorií – novostavba, rekonstrukce, interiér, krajinářská architektura a zahradní tvorba, urbanismus, architektonický design a drobná architektura, výtvarné dílo v architektuře.

## Pohledem romantika: Holandské a belgické malířství 19. století z Rademakersovy sbírky

Místo konání: Salmovský palác  
Datum konání výstavy: 3. 5. 2013 až 1. 9. 2013  
Kurátorka: Kateřina Kuthanová  
Sbírka: Sbírka umění 19. století

Výstava představila výběr 70 obrazů ze soukromé sbírky pana Jefa Rademakera. Národní galerie v Praze tak po úspěšných výstavách věnovaných Roelantovi Saverymu a neméně úspěšné výstavě Rembrandt & Co. navázala výstavou romantických holandských a belgických malířů, dnes nám téměř neznámých. Ve své době ovšem plnili výstavní sály, domy obchodníků s uměním, jejich díla patřila ke skvostům v soukromých sbírkách tehdy nově vznikající společenské vrstvy. Výstava „Pohledem romantika“ tak poskytla unikátní příležitost spatřit ucelenou kolekci, jejíž cesta po Evropě započala roku 2010 v sálech Ermitáže v ruském Sankt Peterburgu, pokračovala přes další významné evropské umělecké instituce (Museum Leuven – Belgie, KUMU Kunstmuseum – Tallin, Estonsko, Gemeentemuseum – Haag, Nizozemí, Koekkoek Museum – Kleve, Německo, Sinebrychoffin taidemuseo – Helsinky, Finsko, Latvijās Nacionālais Mākslas muzejs – Riga, Litva).

## Jan Křížek (1919–1985) a umělecká Paříž 50. let Breton, Degottex, Duvillier, Dubuffet, Picasso & Foyer de l'art brut

Místo konání: Valdštejnská jízdárna  
Datum konání výstavy: 31. 5. až 13. 10. 2013  
Kurátorka: Anna Pravdová  
Sbírka: Sbírka grafiky a kresby

Výstava představila život a dílo sochaře Jana Křížka, jednoho z nejvýznamnějších a neoriginálnějších českých umělců, kteří se usadili ve Francii po druhé světové válce. Ačkoliv byl v prvé řadě sochařem, zanechal po sobě bohaté kresebné a grafické dílo. Křížkovy práce výstava zařadila do kontextu francouzské výtvarné scény: během svého pobytu v Paříži se Jan Křížek podílel na aktuálním uměleckém dění a stýkal se s předními aktéry tehdejší výtvarné scény: byl mezi prvními tvůrci, kteří vystavovali v nově založeném Foyer de l'art brut Jeana Dubuffeta (1948), patřil do okruhu umělců shromážděných kolem Charlese Estienna, hlavního teoretika poválečné abstrakce a zastávce tachismu, docházel na schůzky surrealistické skupiny a s André Bretonem vedl zajímavou korespondenci. Součástí výstavy byl dokumentární film Martina Řezníčka *Jan Křížek sochy a včely*.

## Antonín Pelc – Balzakovy Ztracené iluse

Místo konání: Grafický kabinet *Veletržního paláce*  
Datum konání výstavy: 4. 6. 2013 až 15. 9. 2013  
Kurátorka: Anna Pravdová  
Sbírka: Sbírka grafiky a kresby

Grafický kabinet představil výběr originálních kreseb k ilustracím, které vytvořil Antonín Pelc k českému překladu románu Honoré de Balzaca *Ztracené iluse*, vydaného Státním nakladatelstvím krásné literatury v roce 1959. Pelc za ně dostal ocenění na Mezinárodní výstavě knižního umění v Lipsku.

## ŠO – mistři současné japonské kaligrafie II

Místo konání: Palác Kinských  
Datum konání výstavy: 8. 6. 2013 až 8. 9. 2013  
Kurátorky: *Markéta Hánová*, Jana Ryndová  
Sbírka: Sbírka orientálního umění

Sbírka orientálního umění Národní galerie v Praze pokračuje v přehlídce současné japonské kaligrafie, na které se představila nejnovější díla současných mistrů z celého Japonska. V pořadí druhá výstava znázornila bohatou škálu interpretačních možností japonské kaligrafie v podání šedesáti umělců. Vedle klasických stylů kaligrafie soliterních čínských znaků, psaného japonského slabičného písma a pečetního písma jsou k vidění současné tendence kaligrafické tvorby, jež se zaměřují na citace moderní poezie, transkripci kaligrafických tahů řezaných do dřeva nebo bambusu a na styl kaligrafie ovlivněný tušovou malbou.





Jan Křížek (1919–1985) a umělecká Paříž 50. let

## Vojtěch Hynais (1854–1925)

Místo konání: Městské muzeum a galerie Hlinsko  
Datum konání výstavy: 21. 6. 2013 až 8. 9. 2013  
Kurátorka: Šárka Leubnerová  
Sbírka: Sbírka umění 19. století

Národní galerie v Praze ve spolupráci s Městským muzeem a galerií Hlinsko připravila pro 54. ročník Výtvarného Hlinecka výstavu Vojtěcha Hynaise. Dílo jednoho z nejvýznamnějších představitelů generace Národního divadla bylo představeno řadou portrétů blízkých přátel (Josef Thomayer) i významných osobností (Josef a Zdenka Hlávkoví), plátny z pařížského ateliéru i studiemi pro jeho monumentální práce: výzdoba Národního divadla v Praze a Dvorního divadla ve Vídni, *Paridův soud*.

## Diplomanti AVU 2013

Národní galerie v Praze ve spolupráci s Akademií výtvarných umění  
Místo konání: Veletržní palác  
Datum konání výstavy: 21. 6. až 31. 7. 2013  
Koordinace: Ivana Nováková  
Sbírka: Sbírka moderního a současného umění

Výstava čerstvých absolventů sedmnácti ateliérů Akademie výtvarných umění v Praze je pravidelným, tradičním slavnostním zakončením akademického roku a studia tentokrát 66 studentů. Absolventi ateliérů malby, kresby, grafiky, sochařství, restaurátorských škol, architektury, konceptuální, monumentální a intermediální tvorby představují svými díly velmi pestrout instalaci, kterou letos kurátorsky uspořádali Jiří Petrbock a Petr Vaňous, pedagogové Ateliéru kresby AVU.

## Bernard Picart – Slavnosti a náboženské zvyky národů celého světa

Místo konání: Grafický kabinet Schwarzenberského paláce  
Datum konání výstavy: 2. 7. 2013 až 6. 10. 2013  
Kurátor: Dalibor Lešovský  
Sbírka: Sbírka grafiky a kresby

Bernard Picart (1673–1733) byl francouzský rytec, který většinu svého života strávil v Holandsku. Přestože byl autorem řady knižních ilustrací, zcela nezastupitelné místo v jeho tvorbě zaujímá soubor grafik pro knihu *Cérémonies et coutumes religieuses de tous les peuples du monde* (Slavnosti a náboženské zvyky národů celého světa). V knize, která se nezabývala pouze zvyky a tradicemi spojenými s duchovním životem monoteistických kultur, s nimiž se grafik mohl seznámit v evropském prostředí, ale velký prostor věnovala i náboženským zvyklostem amerických Indiánů, Afričanů, Indů, Číňanů i některým evropským herezím. Přestože Picart nikdy neopustil Evropu, přispěl svými formálně i obsahově nesmírně poutavými ilustracemi ke vzniku díla, které se stalo prvním univerzálním přehledem světových náboženství.

## Vojtěch Hynais (1854–1925)

Místo konání: Galerii umění Karlovy Vary  
Datum konání výstavy: 19. 9. 2013 až 10. 11. 2013  
Kurátorka: Šárka Leubnerová  
Sbírka: Sbírka umění 19. století

Redukovaná repríza výstavy Vojtěcha Hynaise, kterou Národní galerie v Praze připravila pro Městské muzeum a galerii v Hlinsku.

## Cena Jindřicha Chalupeckého: Finále 2013. Laureát roku 2012

Místo konání: Veletržní palác  
Datum konání výstavy: 27. 9. 2013 až 1. 12. 2013  
Spolupráce: Společnost Jindřicha Chalupeckého – předsedkyně Lenka Lindauerová  
Koordinátorka za NG: Jana Šmídmajerová  
Sbírka: Sbírka moderního a současného umění

Nejprestižnější česká výtvarná cena prošla rokem změn – vrátila se do Veletržního paláce a nově bylo v rámci vyhlášení finalisty upořádáno symposium mapující umění od 90. let ve střední Evropě, tedy od období, kdy je cena udělována. Výstava finalistů Ceny Jindřicha Chalupeckého Finále 2013 ukázala, že výsledkem soutěžního klání může být i unikátní souhra. Expozice letošních finalistů představila téměř dokonalý koncert navzájem se doplňujících médií, nečekaných forem a svérázných příběhů. Letos i díky vhodnému prostoru ve Veletržním paláci a jedinečné architektuře výstavy získala expozice zcela nový rozměr svébytného celku, který doslova bořil hranice mezi díly jednotlivých finalistů. Nevznikl tak dojem konkurenční soutěže, ale smysluplné výstavy, na níž jsou zastoupeny výjimečné talenty současné české výtvarné scény.

### Finalisté 2013:

Daniela Baráčková  
Aleš Čermák  
Dominik Lang  
Richard Nikl  
Václav Magid

### Laureát 2012:

Vladimír Houdek – samostatná výstava v respiriu 5. patra VP

---

# 5

## GALERIJNÍ VZDĚLÁVÁNÍ – ČINNOST LEKTORSKÝCH ODDĚLENÍ

## Lektorská oddělení Národní galerie v Praze (dále LO NG)

V Národní galerii v Praze působí čtyři Lektorská oddělení podřízená ředitelům jednotlivých sbírek. Výjimkou je Sběrka grafiky a kresby, která LO nezřídila, a pro kterou operativně pracují LO ostatních sbírek. LO NG připravovala doprovodné programy nejen v sedmi pražských objektech NG, ale též v příležitostných výstavních prostorách jako například ve Valdštejnské jízdárně (dále VJ).

### Místa působení LO NG

**Lektorské oddělení Sběrky starého umění (LO SSU)** působilo v roce 2013 v expozicích: Klášter svaté Anežky České (AK), Schwarzenberský palác (SCHWP) a Šternberský palác (ŠP) a na výstavách: *Rudolf II. a mistři grafického umění; Vivarini 1451 – setkání po více než 100 letech; CM 863 Svatí Cyril a Metoděj – Dějiny – tradice – úcta.*

**Lektorské oddělení Sběrky umění 19. století (LO SUDS)** působilo v roce 2013 v expozici umění přelomu 19. a 20. století ve Veletržním paláci (VP); na výstavách *Jakub Schikaneder (VJ); Mistrovská díla německého a rakouského umění 19. století; Jaroslav Čermák: Šimon Lomnický žebrající na praž-*

*ském mostě (ŠP); Pohledem romantika. Holandské a belgické umění 19. století z Rademakersovy sbírky; Ludvík Kuba. Poslední impresionista (Salmovský palác, dále SALM); Vojtěch Hynais (Městské muzeum a galerie v Hlinsku) a Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století (Clam-Gallasův palác, dále CGP).*

**Lektorské oddělení Sběrky moderního a současného umění (LO SMSU)** působilo v roce 2013 v expozicích a výstavách ve Veletržním paláci (*Theodor Pištěk – Ecce homo; Štěpánka Šimlová: Jdi a nestřelej; Národní styl – kultura a politika; Jiří Kolář & Béatrice Bizot: Korespondáž; Hugo Demartini... A měl rád ženy. Finalisté Ceny Jindřicha Chaloupeckého; Grand Prix Obce architektů; Karel Prager – Architekt, stavitel, vizionář; Jan Pištěk: Pod povrchem; Jan Kotík (1916–2002), v SALM (František Kupka. Cesta k Amorfě) a ve VJ (Jan Křížek (1919–1985) a umělecká Paříž 50. let).*

**Lektorské oddělení Sběrky orientálního umění (LO SOU)** mělo své stálé působiště v paláci Kinských (PK) v expozici Umění Starého světa. S veřejností rovněž pracovalo ve svém Ateliéru, který byl zároveň výstavním prostorem se dvěma hmatovými expozicemi *Japonská skulptura a Korejská keramika* a výstavou *Dogú*. Stálá expozice *Umění starého světa* v PK byla z provozních důvodů od 1. března 2013 pro veřejnost uzavřena; proto bylo LO SOU nuceno výrazně omezit své edukační aktivity.

### Statistika počtu vzdělávacích a zážitkových programů a jejich účastníků za rok 2013

Typy programů	Počet programů				Počet účastníků na programech			
	SSU	SUDS	SMSU	SOU	SSU	SUDS	SMSU	SOU
<b>Lektorské oddělení</b>								
pro MŠ	35	1	89	1	603	12	1 494	28
pro ZŠ	141	26	306	0	3 002	463	5 987	0
pro SŠ a VŠ	144	31	193	4	3 158	467	3 664	120
pro skupiny se specifickými potřebami *	2	2	0	0	12	21	0	0
pro pedagogy	5	5	9	0	91	40	96	0
<b>pro školy celkem</b>	<b>327</b>	<b>65</b>	<b>597</b>	<b>5</b>	<b>6 866</b>	<b>1 003</b>	<b>11 241</b>	<b>148</b>
pro individuální dospělé návštěvníky** (výtvarné dílny, kurzy, komentované prohlídky, přednášky)	185	137	335	10	3 785	3 494	9 186	153
pro individuální dětské návštěvníky (výtvarné dílny a ateliéry)	99	9	155	4	1 836	166	2 957	60
<b>pro individuální návštěvníky celkem</b>	<b>284</b>	<b>146</b>	<b>490</b>	<b>14</b>	<b>5 621</b>	<b>3 660</b>	<b>12 143</b>	<b>213</b>
<b>jednotlivá LO celkem</b>	<b>611</b>	<b>211</b>	<b>1 087</b>	<b>19</b>	<b>12 487</b>	<b>4 663</b>	<b>23 384</b>	<b>361</b>
<b>všechna LO celkem</b>	<b>1 928 programů</b>				<b>40 895 účastníků</b>			

#### Poznámky:

\* Žáci, studenti a individuální dospělí se specifickými potřebami byli rovněž integrováni v ostatních cílových skupinách.

\*\* Speciální programy určené pro individuálně přicházející seniory LO NG nepořádají často, seniři nad šedesát pět let tvoří padesát procent účastníků programů pro individuální dospělé nebo navštěvují tzv. mezigenerační pořady, kde platí zvýhodněné vstupné a podobně.

V roce 2013 LO NG připravila 1 928 vzdělávacích a zážitkových programů, které navštívilo 40 895 osob. Denně v průměru proběhlo v NG v Praze pět programů pro veřejnost.

## Společná strategie LO NG v Praze v rozvoji návštěvnosti

LO dlouhodobě usilují o zpřístupnění výtvarného umění – zprostředkování porozumění či zážitku – co nejširší skupině návštěvníků. Ve spolupráci všech LO NG pokračovala v opatření pro rodiny s malými dětmi, pro mezigenerační strategii a rovněž byla inovována nabídka aktivit pro podporu návštěv těchto cílových skupin. Dramaturgie programů pro individuální návštěvníky navázala na strategii z roku 2012 a nabídku rozšířila o řadu nových formátů pro publikum mladé a střední generace.

V rámci rozšíření programové nabídky ke krátkodobým výstavám se LO zaměřila na vytváření interaktivních prostor v rámci instalace výstavy pro návštěvníky všech věkových kategorií. Interaktivní prostor zacíljuje pozornost publika prostřednictvím rozmanitých aktivit k tématům, která jsou na výstavě akcentována, a přibližuje návštěvníkům souvislosti umělcovy tvorby v rámci společensko-kulturního dění dané doby.

V roce 2013 se podařilo LO připravit publikace pro děti, mládež i dospělé, které nabízejí různé pohledy na umění a formou hry vedou diváka ke zkoumání uměleckých děl a objevování zajímavých souvislostí.

Podrobnosti o interaktivních prostorech, publikacích a nových programových formátech jsou popsány v sekcích jednotlivých LO.

## Zprostředkování výtvarného umění LO NG v Praze

Zprostředkování výtvarného umění je naplňováno interdisciplinárním oborem galerijní pedagogika, který se v Národní galerii v Praze dlouhodobě rozvíjí. NG navštěvuje široký okruh návštěvníků: děti a mládež, rodiče s dětmi, senioři, návštěvníci se specifickými potřebami, laická i odborná veřejnost, tuzemští i zahraniční turisté. Každá cílová skupina návštěvníků má jiné požadavky na prostor, atmosféru, typ programu a jeho pojetí. Jak LO tyto potřeby zohlednila a jaké edukační přístupy zvolila (obsahové, aktivizující, interaktivní) v programové nabídce, je popsáno níže.

## Ocenění LO NG v Praze

Národní galerie v Praze získala cenu MOSTY za rok 2013 v I. kategorii – instituce veřejné správy za třicet let systematické taktilní prezentace uměleckých sbírek návštěvníkům s poruchami zraku. Tuto cenu uděluje sedmým rokem Národní rada osob se zdravotním postižením České republiky. Hmatové expozice, výstavy a edukační programy jsou v NG v Praze od 80. let 20. století nedílnou součástí péče o zrakově znevýhodněné návštěvníky. V roce 2013 byly hmatové expozice a vzdělávací programy určené zrakově znevýhodněným návštěvníkům dostupné ve třech stálých expozicích NG (PK, SCHWP a ŠP). Podrobnosti viz Programy pro skupiny se speciálními potřebami.

## Vzdělávací a zážitkové programy připravené ke zvláštním příležitostem

Každoročně připravují všechna LO speciální programovou nabídku k významným výročím a oslavám. Jejich cílem je zprostředkování výtvarného umění přitažlivými formami, které respektují současné potřeby a očekávání publika a které zároveň v prostoru galerie propojují vzdělávání a zážitek. Současně bylo těmito programy cíleno na potenciální nové publikum, které zatím návštěvu galerie nezařadilo do svých volno-časových aktivit. Šlo o: Máme otevřeno – Večer v galeriích Prahy 7, Oslny 217. výročí založení NG, Dny Frankofonie, Noc literatury, Mezinárodní den muzeí a galerií, Pražskou muzejní noc a Dny evropského dědictví.

## Máme otevřeno – Večer v galeriích Prahy 7 (17. 1. a 25. 4. 2013)

Veletržní palác, který se nachází v uvedené lokalitě, se do této akce zapojil dvakrát. Pro veřejnost byly zdarma zpřístupněny aktuální výstavy a expozice. Proběhly komentované prohlídky na téma *Theodor Pištěk, Od abstrakce ke konceptu a Hugo Demartini*.

## Oslny 217. výročí založení NG (2. 2. až 3. 2. 2013)

### LO SSU

5. února 1796 byla založena Společnost vlasteneckých přátel umění – předchůdkyně Národní galerie. Toto významné datum si NG připomněla o prvním únorovém víkend, kdy byl vstup do expozic a výstav zdarma včetně bohaté nabídky doprovodných programů. V AK to byly komentované prohlídky (*Vyšebrodský oltář; Vybraná pozdně gotická díla; Krásný sloh – umění kolem roku 1400*) a v ŠP krátké komentáře k významným obrazům (Jan Gossaert zv. Mabuse: *Sv. Lukáš kreslí P. Marii; Domenico Fetti: Kristus na Olivetské hoře; Joseph Wright of Derby: Peter Perez Burdett a jeho první žena Hannah*) a komentovaná prohlídka *Holandské umění 17. století*. Rodiče s dětmi mohli během prohlídky expozice řešit různé úkoly a hádanky. Návštěvníkům SCHWP byl k dispozici ateliér se samoobslužnými aktivitami. Nedělní program v SCHWP pro rodiny s dětmi *Galerie v galerii II.* představil expozice a inspiroval k individuální tvorbě v ateliéru a k sestavení „minigalerie“ z vlastních vytvořených „výtvarných děl“. Program *Zpěvy a tance doby renesance a baroka* byl pozvánkou na hudební a taneční vystoupení mezi obrazy.

### LO SUDS a LO SMSU

Volný vstup se nevztahoval pouze na výstavu v SALM *František Kupka – Cesta k Amorfě*, kde vstupné zajišťovalo regulaci návštěvníků a větší bezpečnost vystavených děl. Krátké komentáře se věnovaly klíčovému dílu F. Kupky na uvedené výstavě, jako bylo *Podzimní slunce, 1905–1906, Velký akt (Plány podle barev), 1909–1910, Amorfa. Dvoubarevná fuga, 1912* a dílu Jeana Metzingera: *Tanečnice v kavárně, 1912*. Pro děti a rodiče byl připraven výtvarný ateliér vycházející z fascinace Františka Kupky figurou a jejím pohybem. Účastníci zachycovali tvary lidského těla do barevných abstraktních koláží a společně rozpohybovali za zvuku hudby loutky inspirované dílem Františka Kupky.

Ve vstupní hale SALMu probíhal VJ s DJ s názvem *Hudba a obraz: KuqbkA*. Jednalo se o fragmentární dekompozice

slavných abstraktních pláten přenesených do zvukového formátu, kterou realizovali současní umělci Pavel Mrkus a Daniel Hanzlík. Převedením abstraktních obrazových forem do zvuku, který zpětně generoval vizuální kompozici, vznikla zacyklená smyčka nové Amorfy.

V přednáškové síni SALM se v neděli uskutečnilo improvizace divadlo *Improvize na návštěvě u Františka Kupky - Bien, Františku!* Na téma života a díla umělce hráli a improvizovali Jana Machalíková, Hana Malaníková, Martin Falář, Jakub Troják, Lucie Pospíšilová a Jakub Valenta. Na výstavě *Mistrovská díla německého a rakouského umění 19. století* v ŠP se uskutečnily krátké komentáře k nejdůležitějším obrazům této sbírky.

Návštěvníci komentovaných prohlídek ve VP mohli sledovat, jak se téma abstrakce vyvíjelo nejen v díle F. Kupky, ale i v. Preissiga, Z. Sýkory a K. Malicha. Další okruh komentovaných prohlídek se uskutečnil u příležitosti výstavy *Jiří Kolář & Béatrice Bizot: Korespondáž*, kterou představili kurátoři výstavy Anna Pravdová a Petr Příbyl. Studio Hrdinů připravilo scénické čtení z korespondence Jiřího Koláře. Veřejnosti byla představena i kolekce francouzského umění 19. a 20. století.

Ve spolupráci s tanečníky sdružení SE.S.TA/Centrum choreografického rozvoje byl v Malé dvoraně realizován tanečně pohybový workshop a taneční performance *Dnes nechť galerie tančí!* Dílna byla pilotním projektem, kterým se zahájila dlouhodobá spolupráce LO SMSU se sdružením SE.S.TA/Centrum choreografického rozvoje. Návštěvníci mohli nejen sledovat pohyb tanečníků propojený s velkoplošnou kresbou a modelací papíru, ale především se zapojit do společného „tance s čarou“ a vytvořit tak kresebný záznam nejrůznějších pohybů celým tělem po papíře. Akce se zúčastnili návštěvníci všech generací od dětí po seniory.

Zároveň ve VP proběhl i slavnostní křest knihy *František Frank Frantík François Kupka*, která je výjimečným nakladatelským počinem NG. Po slavnostním křtu následovala hudebně výtvarná produkce současných umělců Pavla Mrkuse a Daniela Hanzlíka. Kniha FFFF Kupka získala tato ocenění: 2. místo v soutěži Nejkrásnější kniha roku 2013 v kategorii Učebnice a didaktické pomůcky a 2. až 3. místo za grafický design v soutěži Czech Grand Design 2013. Jako vždy byly ve VP k dispozici pracovní listy pro děti a rodiče *Úkoly a hádanky pro rodiny s dětmi*, které se graficky nově upravovaly. Listy zábavnou formou seznamují děti i jejich dospělý doprovod s českým uměním 1900–1930.

## LO SOU

Každoroční oslava významného dne v dějinách NG byla i v roce 2013 animována speciálním programem. Proběhla jedna přednáška s lektorkou Adrianou Stříbrnou na téma *Cesty tulipánů* s celodenními samoobslužnými etudami v ateliéru.

Stálá expozice *Umění starého světa* v paláci Kinských byla z provozních důvodů od 1. března 2013 pro veřejnost uzavřena. LO SOU proto od tohoto data nepřipravovalo žádné pořady v rámci dnů „otevřených dveří“.

## Dny Frankofonie (březen 2013)

LO SSU se zapojilo do této akce s nabídkou komentované prohlídky *Francouzské malířství 17. až 18. století* v expozici Šternberského paláce.

LO SUDS a SMSU se připojilo sérií komentovaných prohlídek k aktuálním výstavám frankofilního zaměření (*František Kupka. Cesta k Amorfě* a *Jiří Kolář & Béatrice Bizot: Korespondáž*) a ke stálé expozici ve VP *Francouzské umění 19. a 20. století*.

## Noc literatury (15. 5. 2013)

Noc literatury v roce 2013 probíhala na Praze 7, takže se do ní přirozeně zapojil VP. Akce se konala ve spolupráci s Českými centry. Ve VP proběhla komentovaná prohlídka *Touha a její podoby* (E. Filla, B. Kubišta, J. Čapek) a literární happening *Dominik Tatarka: Písačky pro milovanou Lutěciu* v interpretaci Marka Igondy.

## Mezinárodní den muzeí a galerií (18. 5. 2013)

### LO SSU

Vstup i pořady se ve všech expozicích nabízely zdarma. Pro Mezinárodní den muzeí 18. 5. 2013 bylo vyhlášeno téma „Muzea (paměť + tvořivost) = proměny společnosti“. V ŠP se konala komentovaná prohlídka pod názvem *Manželské dvojice*. Pro rodiče/prarodiče s dětmi byl volně přístupný ateliér se samoobslužnými výtvarnými aktivitami, hrami a zábavnými úkoly. Ve SCHWP byly v ateliéru připraveny výtvarné hrátky pro děti. Skvosty českého baroka představili návštěvníkům studenti pražského gymnázia Jana Keplera, kteří se ujali role průvodců v rámci řetězového provázení expozicí.

V AK se konaly komentáře k vybraným obrazům (Mistr Rajhradského oltáře: *Ukřižování z Nových Sadů*; Monogramista IP: *Zlíčovský oltář*) i ke krátkodobé výstavě *Krása fragmentu - dílo sezony* (*Madona svatovítská a její kopie*; a Mistr Litoměřického oltáře: *Svatá Anna Samotřetí*). Pod stejným názvem *Krásy fragmentu* se uskutečnila i výtvarná dílna pro mládež od 12 let a dospělé, která seznámila s postupy při restaurování obou obrazů.

## LO SUDS a LO SMSU

LO SUDS připravilo komentovanou prohlídku výstavy *Pohledem romantika. Holandské a belgické malířství 19. století z Rademakersovy sbírky* v SALMu. Pro širokou veřejnost byl na téže výstavě připraven interaktivní prostor *Země větru a moře* se samoobslužnými výtvarnými aktivitami, hrami a dalšími informacemi.

V zahradě ŠP k výstavě *Mistrovská díla německého a rakouského umění 19. století* proběhlo improvizace divadlo a výtvarný workshop *Májový piknik s Eleonorou z Toleda a císařovnou Sissi*, na kterém mohli návštěvníci sledovat setkání dvou nejkrásnějších žen Evropy v podání hereček Jany Machalíkové a Hany Malaníkové nebo výtvarně tvořit (koláž, socha, food art).

Ve VP proběhly komentované prohlídky ke stálým expozicím a představily dílo F. Kupky a francouzské umění 19. a 20. století. Dále se uskutečnily komentované prohlídky k výstavám *Hugo Demartini a Národní styl – kultura a politika*. Návštěvníci otevřené výtvarné dílny pro návštěvníky od 4 let a výše poznávali díla Františka Kupky, Huga Demartiniho a dalších abstraktních umělců skrze tvůrčí hry a experimenty a odhalovali, kde začíná a kudy vede cesta abstraktního umění. Studio Hrdinů připravilo pohybovou instalaci inspirovanou dílem Huga Demartiniho „*A měl rád hnědou.*“

## Pražská muzejní noc (14. 9. 2013)

Termín konání Pražské muzejní noci se z důvodu červnových povodní přesunul na 14. září 2013. Programy, určené všem věkovým skupinám návštěvníků, sledovaly tvořivost, zábavu i vzdělávání. Akce se těšila vysokému zájmu návštěvníků a od jiných ji odlišovalo to, že návštěvníci mohou cestovat mezi jednotlivými objekty. Programy byly koncipovány ve vyváženém propojení tvořivosti, zábavy a vzdělávání tak, aby byly otevřené všem bez nároků na předchozí znalosti a zkušenosti.

## LO SSU

Pod titulem *Osudy obrazů* se ve ŠP konaly po celý večer krátké komentáře k vybraným dílům, u nichž se akcentovalo téma původu a osudu, odkud přišla a proč patří ke klenotům expozice Národní galerie v Praze. V ateliéru byly pro děti připraveny výtvarné aktivity a výstava krajinomaleb, které vznikly na letních plenérových dílnách pro dospělé pořádaných LO SSU v roce 2012 v Teplicích nad Bečvou. V AK zazněly komentáře k architektuře a k vybraným gotickým dílům v expozici. Na nádvoří SCHWP předvedly dvě taneční skupiny v dobových kostýmech (En Garde; Soubor Pramínek při ZUŠ Černošice) ukázky barokních tanců. Pro rodiny s dětmi byly ve všech objektech připraveny pracovní listy k individuální prohlídce expozic.

## LO SUDS a LO SMSU

Proběhlo jedenáct krátkých komentářů na téma *Modelky, múzy a umělkyně* a otevřený workshop v přízemí Veletržního paláce pro děti i dospělé (*Pořádný chaos?* inspirovaný díly 60. a 70. let 20. století. LO SUDS v ŠP připravilo samoobslužné výtvarné aktivity a komentované prohlídky k výstavám *Mistrovská díla německého a rakouského umění 19. stol. a Jaroslav Čermák: Šimon Lomnický žebrající na pražském mostě*. Ve VJ na výstavě *Jan Křížek (1919–1985) a umělecká Paříž 50. let* LO SMSU připravilo samoobslužné interaktivní studio a komentované prohlídky.

## Dny evropského dědictví (6. 9. až 15. 9. 2013)

Pro rok 2013 bylo vyhlášeno národní téma „Památky v novém světle“. Vstupné do expozic NG se vybíralo běžné, pouze návštěvníci doprovodných programů platili ve dnech konání DED zvýhodněné vstupné.

## LO SSU

V ŠP představila lektorka *Francouzské malířství 17. až 18. století* v nové instalaci expozice ve 2. patře. Pro zájemce byl volně přístupný ateliér se samoobslužnými výtvarnými aktivitami. V AK kurátor sbírky (Jan Klípa) proslovil přednášku k dílu sezony Mistr Třeboňského oltáře: *Adorace Krista z Hluboké* a rodiče s dětmi se mohli zúčastnit workshopu *Kouzelné vitraje*. Po prohlídce vitráží v expozici si zájemci v ateliéru vytvořili vlastní vitráž. Program s výtvarnou dílnou pro rodiče s dětmi *Dopisy do minulosti* představil architekturu SCHWP „v novém světle“. Výzdoba zdí paláce psaníčkovým sgrafitem byla hlavní inspirací pro následné vyzkoušení si různých výtvarných technik inspirovaných právě sgrafity.

## LO SUDS a LO SMSU

Ve VJ byla připravena komentovaná prohlídka k dílu Jana Křížka a interaktivní tvůrčí studio. Ve VP pak komentovaná prohlídka *Průhledy a výhledy architektury Veletržního paláce* s Oldřichem Bystrickým a pracovní listy pro rodiče s dětmi. LO SUDS připravilo poslední komentovanou prohlídku k výstavě *Mistrovská díla německého a rakouského umění 19. století* na téma propojení literatury, hudby a výtvarného umění v době romantismu s Monikou Sybolovou.

## 5. 1 Lektorské oddělení Sbírký starého umění (LO SSU)

LO SSU splnilo úkoly stanovené plánem pro rok 2013. Pracovníci a pracovnice se systematicky věnovali přípravě, tvorbě, organizaci a realizaci vzdělávacích programů, které měly za cíl co nejrozmanitějšími přístupy zprostředkovat široké veřejnosti díla výtvarného umění ve stálých expozicích: klášter AK, SCHWP a ŠP a na výstavách: *Rudolf II. a mistři grafického umění*, *Vivarini 1451 – setkání po více než 100 letech*; *CM 863 Svatí Cyril a Metoděj – Dějiny – tradice – úcta*. Doprovodné programy určené různým věkovým a zájmovým skupinám návštěvníků sledovaly cíl posílit povědomí o Národní galerii jako místu, kam má význam se vracet, které je svým mimořádným prostředím inspirativní a které nabízí cílovým skupinám jak informace a poznatky, tak i inspiraci a motivaci k jejich dalšímu rozšiřování. V roce 2013 se uskutečnilo 611 programů pro 12487 návštěvníků. Z výše uvedeného počtu programů se na výstavách realizovalo 35 akcí pro 686 osob.

V rámci projektu *CM 863 Svatí Cyril a Metoděj – Dějiny – tradice – úcta*, který byl zahájen 1. 11. 2013, byl v prostorách refektáře kláštera vybudován ateliér s nabídkou různých výtvarných aktivit určených k individuální tvůrčí činnosti dětí. LO SSU (Terezie Šiková ve spolupráci s externími lektory) pro tuto výstavu sestavilo sérii aktivit pro zadní strany výstavních panelů prohlídkové trasy určené dětským návštěvníkům, která byla paralelní s prohlídkovým okruhem pro dospělé.

Pro prostor předsálí výstavy *Rudolf II. a mistři grafického umění* v konírně PK připravila Anna Chmelová nabídku různých výtvarných aktivit k samostatné tvorbě návštěvníků. Především zvědavé děti se mohly seznámit s významnými postavami rudolfínské doby, na interaktivním panelu s magnety sestavovat panorama Prahy s jeho dominantami nebo si vytvořit pohlednici vycházející z dobových grafik.

Programy LO SSU v roce 2013 realizoval tým šesti stálých kurátorů a kurátorek pro edukační činnost na 5,0 úvazků: Ondřej Faktor, Jitka Handlová, Anna Chmelová, Jana Klímová, Terezie Šiková, Eva Zíková a skupina externích lektorů a spolupracovníků (absolventů středních škol či studentů vysokých škol dějin umění, historie a pedagogických fakult). Ti absolvují dlouhodobé školení. Pro profesi lektora se připravují v rámci konzultací a náslechnů programů se stálými kurátory pro vzdělávání a prohlubují si znalosti účastí na přednáškách odborných pracovníků NG.

Pracovníci LO SSU řešili operativně i změny v programové nabídce z důvodu uzavření některých částí expozice v AK, kde probíhala výměna střešní krytiny.

### Programy a projekty pro školní a zájmové skupiny

#### Programy pro školy (MŠ, 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ)

Projekty pro školní skupiny respektovaly kurikulum pro předškolní, základní a gymnaziální vzdělávání. Edukační programy byly připraveny s cílem vyzvat školy a pedagogy k začlenění návštěvy expozic SSU do vyučování jako prvku alternativního vzdělávání a zohledňovaly i zvláštnosti a potřeby dětského návštěvníka. Účastníci programů prostřednictvím zážitku a kontaktu s výtvarným dílem byli následně směřováni k vlastní samostatné výtvarné činnosti v ateliéru. Programy doplňovaly pracovní listy, knižní a hudební

ukázky, dramatické etudy, výtvarné dílny a další aktivity (testy, kvízy, hry, skládačky, doplňovačky apod.). LO SSU respektovalo i konkrétní požadavky pedagogů a programy přizpůsobilo jejich záměrům.

#### Programy pro školy k expozicím

Rozšířená nabídka programů ke stálým expozicím (AK, SCHWP, ŠP) pro všechny stupně a typy škol byla aktualizována na webových stránkách [www.ngprague.cz](http://www.ngprague.cz). Pro školy se ve všech stálých expozicích SSU uskutečnilo celkem 314 programů při účasti 6561 žáků a studentů.

#### Programy pro školy ke krátkodobým výstavám

Rok 2013 byl pro kurátory Sbírký starého umění rokem přípravy pro velké výstavní projekty plánované pro rok 2014. LO SSU se tedy především soustředilo na přípravu doprovodných programů, pracovních listů pro školy a výtvarných aktivit pro výstavu *CM 863 Svatí Cyril a Metoděj – Dějiny – tradice – úcta* (1. 11. 2013 až 2. 2. 2014) a propojilo v programech pro školy prohlídku výstavy i s prohlídkou navazujících děl ve stálé expozici. Konalo se osm programů pro 214 účastníků.

### Projekty pro pedagogy

LO SSU poskytovalo po celý rok pedagogům konzultace, vybízelo k účasti na komentovaných prohlídkách, umožnilo zvýhodněné cenové podmínky pro účast na přednáškových cyklech (*Od gotiky po baroko*; *Mistři evropského umění IX. a X. díl*).

Uskutečnilo se pět akcí pro jedenadevadesát pedagogů s prezentací vzdělávacích programů včetně představení ateliérů a ukázek doplňujících výtvarné aktivity.

### Programy pro menšiny a skupiny se specifickými potřebami

Návštěvníci se zrakovým nedostatkem mohli v roce 2013 navštívit hmatové expozice SSU ve SCHWP a částečně i v AK. Z důvodu přípravy a realizace výstavy *CM 863* v prostorách ambitu kláštera se hmatová expozice od 30. 8. 2013 do konce roku veřejnosti uzavřela. V obou expozicích byly v nabídce doprovodné programy s výtvarnou dílnou v ateliéru pro skupiny vyžadující speciální péči. Ve SCHWP to byly programy *Sochy veselé a smutné* (o výrazech ve tváři), *Povídání o sochách* (volná socha, sousoší, reliéf), *Matyáš Bernard Braun a jeho alegorie z Kuksu* nebo i „narozeninový program“ *Z paláce do paláce* (netradiční oslava narozenin v dobových kostýmech s procházkou palácem, tancem a výrobou šperku v ateliéru). V AK to byla nabídka programů: *Odkud přišly?* (vyprávění o osudech vystavených děl), *Jak vypadali?* (seznámení s podobiznami Karla IV., Anny Svidnické a Petra Parléré).

Jana Klímová autorsky spolupracovala na průvodci *Baroko v Čechách. Průvodce stálou expozicí ve Schwarzenberském paláci*, Národní galerie v Praze, 2013, ISBN 978-80-7035-527-5, kapitola *Doteky baroka – hmatová expozice* s. 242–243.

AK nabízí *Hmatovou expozici odlitků sochařských děl českého středověkého umění 13. až 15. století*. Expozici tvoří kolekce dvanácti sochařských děl z fondu NG. Vystavený soubor umožňuje sledovat stylovou proměnu sochařského díla během několika staletí. Vedle pozdně románského reliéfu z baziliky sv. Jiří jsou zde díla vrcholné epochy vlády



Karla IV. a Václava IV. Velké stavební projekty v době vlády Karla IV. znamenaly i rozvoj monumentální kamenné plastiky. Svatovítskou huť, vedenou od roku 1356 slavným architektem, sochařem a stavitelem Petrem Parléřem, zastupují v expozici portrétní busty z triforia katedrály sv. Víta v Praze.

V *Hmatové expozici Doteky baroka*, v suterénu SCHWP, je vystaven soubor čtrnácti odlitek soch, které dokumentují hlavní etapy barokního umění 17. a 18. století v Čechách. Období rudolfinského manýrismu zastupuje odlitek *Kráčejícího koně* od Adriaena de Vries, galerii soch na Karlově mostě připomínají detaily z Krucifixu v blízkosti Staroměstské mostecké věže. Vrcholně barokní umění reprezentuje Matyáš Bernard Braun a jeho alegorické hlavy, které připomenou bohatou sochařskou výzdobu ve východočeském Kuksu. Odlitky jsou umístěny na průběžném soklu s vodící lištou a plastickým vyznačením u jednotlivých děl. Lektorské oddělení nabízí přednášky i programy s modelováním v ateliéru.

V případě obou hmatových expozic je před každým vystaveným exponátem po jeho levé straně umístěn nosič s popisnou v bodovém písmu a v černotisku a zde se také nacházejí rozšířené doprovodné texty ve zvětšeném písmu pro návštěvníky se zbytky zraku. K dispozici je i průvodce expozic v Braillově písmu.

## Programy a projekty pro individuálně přicházející návštěvníky

### Děti/Děti a rodiče

V expozicích a na jmenovaných výstavách (viz úvod) se realizovalo 99 pořadů při účasti 1836 dětí a rodičů.

### Pracovní listy pro děti a rodiče

Pracovní listy *Úkoly a hádanky pro rodiny s dětmi* (3 až 6 let) a (7 až 11 let) motivující rodiče a děti k společnému poznávání děl výtvarného umění a k řešení různých úkolů během prohlídky galerie se dávaly zdarma k rodinné vstupence ve všech expozicích SSU. Zábavné úkoly, hry, stavebnice, magnetické skládačky, kvízy a další výtvarné úkoly byly k dispozici návštěvníkům ve volně přístupném ateliéru v ŠP a v nově vybudovaném ateliéru v rámci výstavy *CM 863* v AK.

### Víkendové dílny pro děti a rodiče

Víkendové dílny náležejí k velmi oblíbeným volno-časovým aktivitám dětí s rodiči. Všechny byly vždy obsazeny maximálním počtem účastníků. Na teoretickou část programu v expozici či výstavě navazovala tvůrčí činnost dětí v ateliéru.

V AK se konaly tyto víkendové dílny: *Řeč zvířat* byla pozvánkou do krajiny středověkých obrazů a seznámení s postavou sv. Františka, který podle legendy dokázal hovořit s ptáčky. V ateliéru děti s rodiči vyráběly ptačí budky.

*Barevný svět* byl workshop pro děti 4 až 7 let, který pomocí různých her před gotickými obrazy v expozici seznámil s výrobou barev ve středověku a s pojmy jako je symbolika barev, barvy primární a sekundární. Dílna *Tajemný mistr z Třeboně* seznámila s dílem sezony *Adorace Páně z Hluboké* a vedla k vlastní tvorbě, kdy si děti vyzkoušely středověkou techniku malby vaječnou temperou na dřevěnou desku.

Velikonoční dílna *Skála, strom a nebesa* se zabývala krajinným pozadím na oltáři Mistra z Vyššího Brodu a inspirovala k malbě a tvorbě vitráží v ateliéru.

Dílna nazvaná *„Ze zahrádky našich babiček“* seznámila s rostlinnými motivy, jak je umělci zachytili ve svých dílech, a připomněla, které rostliny byly ve středověku oblíbené

a k jakému účelu sloužily. Na závěr si děti vyrobily dekorativní schránku na sušené květiny či byliny.

V rámci výstavy *CM 863* se v roce 2013 uskutečnily dvě dílny. Dílna *Cestou písma* se zabývala ornamenty inspirovanými starým slovanským písmem – hlaholicí – a tiskařskými technikami. Program *Tajemství ukryté pod zemí* seznámil s nálezy archeologů z velkomoravských hrobů a ty pak sloužily jako modely pro práci v ateliéru.

Předvánoční dílna *Mozaika* vysvětlila techniku mozaiky, pomocí dataprojekce představila pražskou svatovítskou mozaiku a v ateliéru si děti ozdobily barevnou skleněnou mozaikou přinesený předmět.

V SCHWP se dílny věnovaly seznámení s různými výtvarnými technikami. Dílna *Poklad ze slonoviny* představila exponáty z uměleckých sbírek Rudolfa II. a ty byly motivací pro práci v ateliéru při vytvoření miniaturní řezby. Workshop *Odvážnému štěstí přeje* pracoval s příběhy vestálky Claudie Quinta, Tuscie, Davida a obra Goliáše. Jejich dobrodružství byla inspirací pro tvorbu v ateliéru.

Mimořádným zážitkem byla dílna *Kroucení, vlnění, vlání – světlo a stín* se sochařkou a šperkařkou Kamilou Mizerovou, která seznámila účastníky dílny s materiály barokních soch a s nástroji používanými tehdejšími sochaři a řezbáři. V ateliéru si na vlastních plastických výtvorech účastníci ověřili „optické účinky řasení, vlnění a kroucení“.

Grafickým uměním byla inspirována literárně výtvarná dílna *Václav Hollar – Ezopovy bajky*. Děti s rodiči měly možnost zhlédnout v grafickém kabinetu lepty Václava Hollara a následně si tuto grafickou techniku vyzkoušet v ateliéru.

Předvánoční návštěva pražské Lorety a prohlídka stavby bohatě zdobené reliéfy byla motivací pro výtvarnou činnost v ateliéru. Dílna *Rudolf II. a lidé a město* se pojila s vycházkou po Starém Městě a uskutečnila se při příležitosti konání výstavy *Rudolf II. a mistři grafického umění*. Na vystavených grafických listech děti objevovaly stopy, které nám zanechali umělci, vzdělanci a vyslanci přizvaní na dvůr císaře Rudolfa. Svůj svátek 1. 6. děti oslavily v ŠP dílnou *Návštěva z Itálie*, která začínala prohlídkou výstavy *Vivarini 1451 – setkání po více než 100 letech* a končila v ateliéru vlastní rekonstrukcí gotického oltáře pomocí šablon.

### Výtvarná odpoledne

Na jaře 2013 skončil v SCHWP dvouseměstrální výtvarný kurz (16 lekcí) *Úterní výtvarná odpoledne* pro děti ve věku 6 až 10 let. Děti se seznámily se s různými výtvarnými technikami se zaměřením na kresbu jako základ výtvarné činnosti, kompozici a detail. Prohloubily si schopnosti a zkušenosti s prací na prostorových objektech i v ploše. Inspirací jim byla díla manýristických a barokních mistrů – malířů, sochařů, architektů i uměleckých řemeslníků. Tento program si získal skupinu stálých zájemců a s novým školním rokem 2013/2014 byl vypsán druhý ročník tohoto kurzu pro děti ve věku 5 až 10 let. Na podzim byl zahájen i nový výtvarný kurz *Střední výtvarná odpoledne* v AK (10 lekcí) zaměřený na rozvoj klasických výtvarných dovedností dětí, především kresby a prostorové představivosti. Výhodou pravidelné účasti dítěte byl individuální přístup k jeho osobnosti a systematické rozvíjení jeho výtvarných schopností. Výtvarná práce v ateliéru byla volně inspirována gotickým malířstvím a sochařstvím se zaměřením na samostatný kreativní přístup s použitím soudobých plošných i prostorových technik. Nedílnou součástí každé lekce byla krátká procházka expozic. Dílny byly koncipovány jako samostatné celky a tedy otevřené i příležitostným zájemcům.

## Týdenní letní výtvarné dílny

LO SSU připravilo pro děti a mládež ve věku 6 až 16 let, které mají chuť tvořit, inspirovat se výtvarným uměním a vyzkoušet si různé výtvarné techniky, 6 týdenních letních dílen, které se uskutečnily v ateliérech a expozicích SSU a v jejich přilehlém okolí. Dílny vedl historik umění, výtvarník a pedagog. V SCHWP dílna *Příběh oživlé sochy* (6 až 9 let) seznámila s tvorbou barokních sochařů a řezbářů a s jejich pracovními postupy. Děti se naučily, jak vtisknout do tvrdého kamene či vykouzlit ze dřeva úsměv ve tváři, smutek, napětí silných svalů. Dětem a mládeži ve věku 9 až 12 let byla určena dílna *Věčné proměny*. Svět antických bájí a příběhy v uměleckých dílech barokních mistrů byly inspirací pro vlastní výtvarné vyjádření. Studenti (12 až 16 let) se mohli přihlásit na dílnu *Zpět pro představu*. Ta dala odpověď na otázku „co se skrývá pod slupkou barokního díla“, odhalila příběhy z obrazů a inspirovala účastníky k zachycení nových poznatků malbou, kresbou, fotografií, pohybem či zvukem.

Dílna v AK *Nahoru a dolů* (10 až 13 let) zasvětila děti a adolescenty do tajů středověké architektury. Prozkoumali prostory kláštera a jeho zahrady a v ateliéru zhmotňovali představy v ploše i prostoru, shora i zdola, zevnitř i zvenčí. Pro věkovou skupinu 6 až 10 let se pro velký zájem uskutečnily dvě dílny. Obsahem dílny *Byla to vidina nebo jen sen?* byla cesta do dávné minulosti a otázky, o čem asi snili a přemýšleli středověcí mistři a jaká tajemství zanechali ve svých dílech. Svůj vlastní sen pak děti vyjádřily tvorbou: plošnou i prostorovou, malbou, kresbou a grafikou. Dílna *Labyrintem středověku všemi smysly* poodhalila tajemství doby středověku, a jak se tehdy žilo. Pro děti to byly dny plné příběhů, výtvarných činností a her. Vernisáž výsledných výtvarných prací se vždy stala závěrečným vyvrcholením týdne plného zábavy, seznámení a vyzkoušení si různých výtvarných technik. Programy dílen doplňovaly i další aktivity jako například dramatické etudy, divadelní představení, nastudovaná hudební a taneční vystoupení, vycházky do okolí. Výsledky letních výtvarných dílen pro děti byly představeny veřejnosti v ateliéru SCHWP při příležitosti konání Dnů evropského dědictví. V roce 2013 se šesti týdenních dílen zúčastnilo 123 dětí a adolescentů.

## Mládež a dospělí

Pro mládež a dospělé návštěvníky připravilo LO SSU 185 programů, kterých se zúčastnilo 3785 zájemců. Na některých programech participovali kurátoři sbírek nebo odborníci z jiných institucí.

## Komentované prohlídky ke stálým expozicím

Komentované prohlídky pro veřejnost ke stálým expozicím (AK, SCHWP, ŠP) byly zahrnuty především do nabídky edukačních programů v rámci mimořádných příležitostí (viz výše). Mimo tyto akce se konaly v AK ještě tyto komentované prohlídky: *Obraz a jeho objednavatel* (role donátora při vzniku uměleckých děl); *Svatá rodina* (advent a díla s vánoční tematikou); *Karel IV. a umění jeho dvora*; *Adorace Krista z Hluboké*; *Velikonoce ve středověku*; *Než se brány zavrou*; *Sv. František z Assisi a sv. Anežka Česká*.

## Komentované prohlídky a přednášky ke krátkodobým výstavám

K výstavě *Rudolf II. a mistři grafického umění* v konírně PK se konaly dvě přednášky kurátorů Sbírek kresby a grafiky (Blanka Kubíková, Alena Volrábová). Pro zájemce se uskutečnily dvě prohlídky památek spojených s postavou Rudolfa II. *Praha Rudolfinská I. a II.* s doprovodným výkladem histo-

ričky Jarmily Škochové. Kurátorka Marcela Vondráčková představila nově zapůjčená díla ze soukromé sbírky do expozice SCHWP (B. Spranger, Hans von Aachen, M. Gundelach) přednáškou s dataprojekcí *Drobné střípky z rudolfinské mozaiky*. Výstavu v grafickém kabinetu *Africké dobrodružství Václava Hollara* doprovodila výkladem její autorka a kurátorka Alena Volrábová.

K výstavě *CM 863 Svatý Cyril a Metoděj - Dějiny - tradice - úcta* v klášteře sv. Anežky České se konaly dvě nedělní přednášky: *Karel IV. a návrat k Cyrilometodějské tradici* a *Reflexe Cyrilometodějské tradice generací Národního divadla*.

## Komentované prohlídky na objednávku

LO SSU zajistilo výklady k expozicím a výstavám zájmovým skupinám, klubům a skupinám zahraničních návštěvníků (v anglickém, německém a francouzském jazyce), hostům NG včetně programů na objednávku v rámci firemních akcí a pro mediální partnery NG.

## Přednáškové cykly a kurzy

LO SSU i v roce 2013 organizovalo několik cyklů přednášek. Byl dokončen dvousemestrální kurz o sbírkách starého umění NG pro studenty a zájemce z řad veřejnosti a na podzim zahájen nový pod názvem *Od gotiky po baroko*. V ŠP pokračoval velmi oblíbený sobotní cyklus přednášek s dataprojekcí *Mistři evropské malby IX. díl* seznamující s tvorbou osobností evropského malířství: *Francesco Albani* (Eva Zíková); *El Greco* (Jitka Handlová); *Ohlédnutí za Leonardem* (Petr Příbyl); *Norbert Grund* (Marcela Vondráčková); *Jacob van Ruisdael* (Andrea Rousová); *Holandské zátiší 17. století* (Jitka Handlová). Na podzim byl zahájen X. ročník cyklu přednáškami: *Giovanni Bellini - zakladatel benátské renesanční malby* (Eva Zíková); *Život a dílo Jaroslava Čermáka* (Šárka Leubnerová); *F. J. Goya - portréty* (Martin Hořák); *Sebastien Bourdon - malíř Kristiny Švédské* (Šárka Gandalovičová). Ve spolupráci se všemi Lektorskými pracovišti se organizoval kurz pro členy Asociace průvodců seznamující podrobně se stálými expozicemi Národní galerie v Praze.

## Speciální programy pro seniory

Ve spolupráci s Městským úřadem Prahy 7 se pro Kluby seniorů pečovatelských domů uskutečnilo osm přednášek (Eva Zíková) s dataprojekcí o mistrovských dílech z NG. A ve spolupráci s Městským úřadem Prahy 4 se konalo ve všech ateliérech LO SSU celkem 13 výtvarných dílen pro skupinu nadšených seniorů. Po prohlídce vybraných děl v expozici nebo na výstavě následovala výtvarná práce, seznámení a vyzkoušení si různých výtvarných technik jako například smalt, podmalba temperovou barvou na sklo, monotyp, mramorování, malba na hedvábí. Dílny organizovaly Anna Chmelová a Terezie Šíková ve spolupráci s externími výtvarníky. Prezentace dílen pro seniory a malá výstava se uskutečnily v Kulturním domě Prahy 4, Novodvorská.

## Výtvarné dílny pro mládež od 12 let a dospělé

Nově byly v roce 2013 organizovány výtvarné dílny i pro starší mládež a dospělé v SCHWP. Dílna *Metamorfózy* byla pozvánkou k návštěvě grafického kabinetu a prohlídce ilustrací Ovidiových *Metamorfóz* od průkopníka německé barokní grafiky Johanna Wilhelma Baura. Po seznámení se s tématy i grafickým zpracováním listů si účastníci dílny vyzkoušeli techniku suché jehly. Dílna *Štafeta* se zaměřila nad předáváním obsahu a formy ve výtvarném umění, jejich proměnou od minulosti k dnešku. Tématem byly umělecké interpretace mileneckých dvojic volnou technikou. Dílna *Stopa štětce* pojednávala o štětci jako tradičním nástroji malby v baroku.

Na základě porovnání dvou rozdílných malířských rukopisů Petra Brandla a Jana Kupeckého se odvíjela i tvůrčí činnost v ateliéru ve znamení olejomalby. Program *Oči a okna* se zaměřoval na prohlídku obrazů zblízka i z dálky a na detailní studium jejich částí. Při výtvarné práci s detailem se pracovalo s technikou koláže, malbou či instalací. Workshop *Pod stropem krajiny* se zabýval obrazy krajin barokních mistrů a malováním vlastní krajiny tzv. dvojkrajiny, kdy je nebe a země oddělené zvláště. Také se pracovalo s výškou horizontu a výměnou spodní části za horní. Dílna *Starí mladí* byla pohledem na portréty barokních malířů současnými očima. Kdo potřeboval omladit a kdo naopak přidat léta? V ateliéru si zájemci technikou vrstvení tří portrétů na průsvitném papíře vytvořili podobiznu pohyblivou v čase.

#### **Letní týdenní krajinářské dílny pro studenty a dospělé**

Pro velký zájem se uskutečnily dvě týdenní letní dílny v Lomnici nad Popelkou a okolí (17. 8. až 24. 8. 2013) a (25. 8. až 1. 9. 2013). Výuku vedl akademický malíř Milan Perič, pedagog AVU v Praze se svými asistenty. Během týdenního kurzu frekventanti (celkem 70 účastníků během 14 dnů) získali základní informace o technologii malby, o malířských technikách, naučili se krajinu zaměřit, kompozičně postavit a barevně rozvrhnout. Byli vedeni a korigováni při malbě v terénu. Program obou kurzů doplňovaly večerní přednášky s dataprojekcí odborných pracovníků NG (Jitka Handlová, Markéta Ježková, Andrea Rousová). Názvy přednášek: *Skleněná města, magické noci/krajinné motivy v díle El Greca; Holandská krajinomalba 17. století; Kompozice v krajinomalbě; Pastorální krajina jako kulturní a sociologický fenomén; Tma na přelomu 19. a 20. století; „Převrácený svět“ (kde ryby létají vzduchem a zajíci porazili psy)*. Součástí každého týdenního programu byly performativní akce a výlet. Závěrečné vernisáže vytvořených artefaktů se mohla zúčastnit i veřejnost. Večerní program završilo vyhlášení plenérových cen a oblíbená tombola, jejíž hlavní cenou byly: plenérový obraz Milana Periče a výtvarné dary jeho asistentů, katalogy NG a volné vstupenky na přednášky v NG.

### **Speciální akce a projekty**

Pracovníci a pracovnice LO SSU se podíleli i na dalších aktivitách a projektech. Pro děti a přátele zaměstnanců Ministerstva kultury na nádvoří Nostického paláce vytvořili zázemí pro interaktivní výtvarnou dílnu s nabídkou různých výtvarných aktivit (Anna Chmelová s výtvarnicí Denisou Sedlákovou). Jitka Handlová proslovila přednášku s dataprojekcí *Interpretace Rembrandtova obrazu Belšasarova hostina* na konferenci Mene Tekel, kterou pořádalo občanské sdružení Dcery politických vězňů v Městské knihovně v Praze. V ateliéru LO SSU ve Šternberském paláci byly uspořádány dvě výstavy seznamující s výsledky letních plenérových dílen v roce 2012 a 2013 – *Výběrová prezentace plenéru Teplice nad Bečvou a Výběrová prezentace plenéru Lomnice nad Popelkou* (I. část).

Někteří pracovníci LO SSU se zapojili do projektu *Otevři zahradu rajskou. Benediktini v srdci Evropy 800–1300* (NAKI) přípravou dětského průvodce pro plánovaný výstavní výstup tohoto projektu v roce 2014 (Ondřej Faktor, Terezie Šiková). Ondřej Faktor byl spolurešitelem kunsthistorického projektu podpořeným NAKI *Umělecká výměna v regionu Krušnohoří mezi gotikou a renesancí (Gotika v severozápadních Čechách)*. A do projektu *Gotika v jihozápadních Čechách* psal hesla.

### **Spolupráce s institucemi**

Společnost přátel Národní galerie v Praze  
Metodické centrum pro muzea výtvarného umění při Národní galerii v Praze  
Akademie výtvarných umění v Praze  
Katedra výtvarné výchovy Pedagogické fakulty Univerzity Palackého v Olomouci  
Konzervatoř Jana Deyla  
Ostravská univerzita v Ostravě, Fakulta umění – Univerzita 3. věku  
Gymnázium Jana Keplera, Praha 6  
Muzeum Šumavy v Kašperských Horách  
Pražská informační služba  
Společnost pro šíření vlámské a nizozemské kultury Ne-Be  
Občanské sdružení Okamžik  
Sjednocená organizace nevidomých a slabozrakých (SONS) Praha  
Středisko pro zrakově postižené – Diakonie  
Městský úřad Praha 4  
Pečovatelství Centrum – Klub seniorů; U studánky, Praha 7 a Tusarova, Praha 7  
Divadelní soubor Baribal  
Občanské sdružení Dcery politických vězňů

### **Sponzoři a donátoři**

Některé programy LO SSU finančně podpořila Společnost přátel Národní galerie v Praze a dětské ateliéry sponzoroval KOH-I-NOOR Hardtmuth, a. s., České Budějovice.

## 5.2 Lektorská oddělení Sbírký umění 19. století (LO SUDS) a Sbírký moderního a současného umění (LO SMSU)

Lektorská oddělení SMSU a SUDS i v roce 2013 vzájemně úzce spolupracovala jak na koncepci jednotlivých akcí, tak na jejich organizačním a personálním zajištění. Pro objekty SALM, VJ a VP pracovalo v roce 2013 sedm stálých kurátorů pro edukační činnost na 6,0 úvazků: Michaela Matysová, Michaela Vrchotová, Oldřich Bystřický, Hana Rosenkrancová, Monika Sybolová, Veronika Výprachtická, Adéla Miškanin Holubová (od srpna 2013). Tito pracovníci garantovali koncepci, metodiku, zároveň produkci a agendu činnosti LO SMSU a LO SUDS.

Ve spolupráci s externími lektory zajistili realizaci 1298 vzdělávacích a zážitkových programů pro 28047 účastníků. V dlouhodobě budovaném týmu externích spolupracovníků působí absolventi či studenti vysokoškolských oborů dějin umění, estetiky či výtvarného umění, specialisté na dramatickou výchovu, mladí pedagogové a vizuální umělci.

LO SUDS a LO SMSU nadále inovují a zdokonalují již etablované nabídky vzdělávacích a zážitkových programů. Pracují se zpětnou vazbou a oslovováním cílových skupin v závislosti na jejich potřebách a požadavcích. Na základě vlastních zkušeností experimentují a vyvíjejí nové typy a formáty programu.

Lektorská oddělení SMSU a SUDS chtějí být příkladem dobré praxe profesionálního přístupu k tvorbě vzdělávacích a zážitkových programů. Podporují otevírání galerie širokým vrstvám lidí. Iniciují dialog a vlastní tvůrčí činnost návštěvníků, duchovní a intelektuální obohacení.

Nové zkušenosti sdílela s dalšími profesionálními zájemci o galerijní pedagogiku prostřednictvím metodických konzultací či přímou spoluprací se studenty VŠ. Systematicky se starala o další mezioborové vzdělávání lektorů.

### Programy a projekty pro školní a zájmové skupiny

#### Programy pro školy (MŠ, 1. a 2. stupeň ZŠ, SŠ)

Standardem při přípravě vzdělávacích programů se v průběhu minulých let stala přímá návaznost na rámcové vzdělávací programy (RVP) jako hlavní kutikulární dokumenty. Obsahy i činnosti jednotlivých programů korespondují s učivem a očekávanými výstupy vymezenými RVP. Vzdělávací programy využívají metod a postupů zejména výtvarné a dramatické výchovy, akcentují mezipředmětové vazby. LO SMSU a LO SUDS vyhledávají pro tyto programy v expozicích a na výstavách kontexty vystavených děl tak, aby odhalovala jejich různé souvislosti a nalézala i jejich mezioborové relace.

Vzdělávací cíle programů jsou zaměřeny na prohlubování porozumění vizuálním sdělením a rozvíjení vizuální gramotnosti. Žáci a studenti si prostřednictvím programů osvojují a rozvíjí různé kognitivní operace od popisu, porovnání, vysvětlování, rozlišování, utváření hypotéz, až po hodnocení a vyslovení vlastního názoru. V programech je rozvíjena kreativita žáků a vizuální myšlení pomocí různorodých dramatických a výtvarných etud, práce s ICT a novými médii.

#### Programy pro školy ke stálým expozicím

Ve stálé nabídce k expozicím umění 19. století, moderního a současného umění je cca 85 etablovaných vzdělávacích programů, tematicky zaměřených na konkrétní problémy či fenomény z historie i současnosti vizuálního umění. Během spolupráce garantů jednotlivých programů a zkušených lektorů docházelo k průběžné aktualizaci a zpřesňování jejich obsahové i metodické stránky. Aktuální nabídka byla publikována na webových stránkách. V roce 2013 realizovalo LO SMSU a LO SUDS ve Veletržním paláci 578 vzdělávacích programů ke stálým expozicím pro 10964 účastníků.

#### Programy pro školy ke krátkodobým výstavám

V roce 2013 nadále probíhaly vzdělávací programy k výstavám ve VJ *Jakub Schikaneder (1855–1924); Jan Křížek (1919–1985) a umělecká Paříž 50. let*; v SALM k výstavám *František Kupka. Cesta k Amorfě; Pohledem romantika. Holandské a belgické umění 19. století z Rademakersovy sbírky; Ludvík Kuba. Poslední impresionista*; v ŠP k výstavám *Mistrovská díla německého a rakouského umění 19. století; Jaroslav Čermák: Šimon Lomnický žebrající na pražském mostě*.

Ve VP byly realizovány též programy k výstavám *Theodor Pištěk – Ecce homo; Jiří Kolář & Béatrice Bizot: Korespondáž; Hugo Demartini... A měl rád ženy. Karel Prager – Architekt, stavitel, vizionář; Jan Kotík (1916–2002)*.

Celkem se uskutečnilo ke krátkodobým výstavám 72 programů pro 1168 žáků.

### Výběr z nejzajímavějších vzdělávacích programů vzniklých v roce 2013

#### Program pro 1. a 2. stupeň ZŠ k výstavě Hugo Demartini *Nahodilé variace*

Akce umělce Huga Demartiniho nazvané *Demonstrace v prostoru* spočívaly ve vyhození předmětů do vzduchu a zachycení jejich náhodných seskupení. Děti měly příležitost prozkoumat, jak v průběhu své celoživotní tvorby rozvíjel Hugo Demartini různé přístupy k využití řádu a náhody, a vytvořit vlastní kompozici nejprve v ploše a poté v prostoru – dílo okamžiku zachycené fotografií. Cílem programu bylo též otevřít cestu k vnímání tvorby dalších autorů českého umění – představitelů konstruktivních tendencí 60. let (například Zdeňka Sýkory), jejichž díla jsou součástí stálé expozice ve VP.

#### Program pro SŠ k výstavě Mistrovská díla německého a rakouského umění 19. století

*Romantismus v evropské malbě a literatuře 19. století*  
Program představuje fenomén střeoevropského romantismu se všemi jeho odnožemi, od preromantismu k pozdnímu romantismu. Je založen na úvaze, že dnešní označení romantik souvisí s romantismem 19. století. Studenti ve skupinách pracují u jednotlivých děl na zařazení díla do uměleckého směru. Jejich komunikační kompetence se posilují v rámci představení jejich badání. Nakonec si díky výtvarným, dramatickým a hudebním etudám uvědomí propojení uměleckých oborů v době romantismu.

#### Žakovská a studentská soutěž Máš umělecké střevo?

Čtvrtý ročník soutěže (poprvé v GASK v roce 2009) pro žáky a studenty SŠ byl vyhlášen na podzim 2012 tentokrát ve spolupráci LO SMSU a LO SUDS s Moravskou galerií v Brně, Centrem současného umění DOX a Mezinárodním centrem

pro současné umění MeetFactory. Tématem 4. ročníku byla umělecká interpretace obrazu Christiana Rubena *Kolumbus objevuje břehy Ameriky* (1846, obraz byl součástí expozice umění 19. století NG ve VP) prostředky současného umění.

Studenti dostali možnost se skrze interaktivní programy v zúčastněných institucích nebo prostřednictvím zaslaných podkladů blíže seznámit s námětem obrazu i způsobem a okolnostmi jeho zpracování. Interpretace obrazu spojená s tématy, jako je objevování něčeho nového, hrdinství, popřípadě politika nebo gender, měla studenty dovést ke zkoumání těchto témat skrze aktuální projevy současného umění a nakonec k vlastnímu uměleckému projektu.

Jako příprava na vlastní práci a vymýšlení projektu byl ve VP připraven vzdělávací program pro SŠ *Za hranici objeveného*, který téma odvahy k překračování hranic známého světa vztahoval k osobnostem nejen českého umění 20. století (Bohumil Kubišta, Zdeněk Pešánek, Vladimír Boudník, Milan Knížák, Joseph Beuys). V rámci projektu proběhly v Centru DOX a NG též workshopy zaměřené na možnosti využití tabletů ve výtvarném umění vedené současnými umělci (Jiří Franta) a podpořené firmou Wacom (zapůjčení tabletů).

17. května 2013 proběhl finálový den soutěže v Místodržitelském paláci Moravské galerie v Brně za účasti všech organizátorů. Před porotou, složenou ze současných umělců, pracovníků galerií – pedagogů a kurátorů (Ondřej Horák, Silvie Šeborová, Ondřej Chrobák, Oldřich Bystřický, Michaela Matysová, Monika Sybolová, Eva Strouhalová, Markéta Skotáková), soutěžící představili své projekty. Skupiny využily velmi různorodé přístupy: video, animaci, fotomontáž, fotografii, objekt, malbu, FB stránky aj. Porota se nakonec rozhodla ocenit projekt studentek SUPŠ v Jihlavě – Helenině *Mezi břehy aneb Kde domov můj?*, který byl založen na spolupráci s žadateli o azyl v utečeneckém táboře. Výsledkem této spolupráce byla „stolní hra“ a upravená mapa s informacemi o místech, ze kterých jednotliví žadatelé pocházeli. Porota ocenila především invenční přístup k tématu a vhodně uplatněnou kombinaci uměleckého výstupu a aktuálního společenského tématu.

Na podzim 2013 byl vyhlášen pátý ročník soutěže týmem organizátorů zastupujících Moravskou galerii v Brně, Centrum současného umění DOX, NG – LO SMSU a LO SUDS a Společnost Jindřicha Chalupického. Soutěž Máš umělecké střevo? patří mezi doprovodné aktivity Ceny Jindřicha Chalupického, nejprestižnější soutěže pro výtvarníky do 35 let, a je možné ji vnímat jako „přípravku“ pro budoucí umělce/kyně, kurátory/ky nebo teoretiky/čky nejen výtvarného umění. Pátý ročník s tématem *Slovo je umění* je věnován umělci Jiřímu Kolářovi, od jehož narození uplyne v roce 2014 sto let. Soutěž se bude věnovat tématu písmene, slova, věty nebo textu ve vizuálním ztvárnění.

Nabídka a výstupy soutěže jsou průběžně publikovány na webových stránkách jednotlivých institucí a na nově vzniklých stránkách projektu [www.umeleckestrevo.cz](http://www.umeleckestrevo.cz) a na Facebooku.

## Projekty pro pedagogy

LO SUDS a LO SMSU dlouhodobě podporují pedagogy, kteří galerii navštěvují se školními skupinami ať již se vzdělávacím programem LO či bez něj.

## Komentované prohlídky

Byly připraveny zvláštní komentované prohlídky s metodickou částí k aktuálním výstavám zdarma, kterých bylo v roce 2013 realizováno 10 a navštívilo je 174 pedagogů.

## Studijní materiály

Na webu NG jsou umístěny Studijní materiály pro učitele k aktuálním výstavám volně ke stažení <http://www.ngprague.cz/studijni-materialy-1/>. Studijní materiály obsahují základní informace o výstavě a autorovi, rozbor klíčových děl, citáty autora a návrhy výtvarných a jiných aktivit, případně i pracovní list.

LO SUDS v roce 2013 připravilo tyto materiály k výstavám: *Mistrovská díla německého a rakouského umění 19. století; Pohledem romantika. Holandské a belgické umění 19. století z Rademakersovy sbírky; Vojtěch Hynais; Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století a Ludvík Kuba. Poslední impresionista.*

LO SMSU v roce 2013 připravilo uvedené materiály k výstavám: *František Kupka. Cesta k Amorfě; Theodor Pištěk – Ecce homo; Jiří Kolář & Béatrice Bizot: Korespondáž; Hugo Demartini... A měl rád ženy. Jan Kotík (1919–1985) a umělecká Paříž 50. let.*

## Seminář pro učitele a studenty pedagogických a uměleckých škol František Kupka. Cesta k Amorfě

Dvoudenní seminář se uskutečnil 9. až 10. 2. 2013 a zaměřil se na interpretaci abstraktního umění skrze různé druhy umění. Setkání sloužilo k inspiraci pro uměleckou činnost s dětmi a mládeží, ale i pro vlastní tvorbu. Seminář byl rozdělen na několik částí (přednášky a workshopy) – kunsthistorickou a hudební (Jaroslav Bláha), pohybovou (Lenka Švandová) a výtvarnou (Lucie Štůlová Vobořilová a Barbora Škaloudová). V rámci každé části čekal účastníky vlastní zážitek a následně metodické uchopení problému. Semináře se zúčastnilo třináct účastníků, především pedagogického zaměření.

## Seminář pro pedagogy výtvarné výchovy, dějepisu a základů společenských věd 2. stupně základních škol a středních škol Slovanská epopěj a strýček Rudi aneb Dějiny vyprávěné výtvarným uměním

Dvoudenní seminář, který proběhl 11. a 12. 10. 2013, byl připraven ve spolupráci Památníku Lidice, Národní galerie v Praze a Galerie hlavního města Prahy a využíval potenciálu stálých expozic Lidické sbírky, Národní galerie a výstavy *Slovanská epopěj* ve VP. Seminář nabízel pedagogům inspiraci, jak žákům a studentům skrze výtvarné umění zprostředkovat závažné dějinné události a také hodnoty, které jsou často motivem a hybnou silou těchto událostí. Na konkrétních výtvarných dílech zároveň lektori podali výklad, jak se orientovat v hlavních uměleckých proudech 20. století, jak přistupovat k poselství, které nám sdělují umělecká díla, a jak je možné vnímat jejich estetickou hodnotu v souvislosti s hodnotou historickou. Semináře se zúčastnilo 20 pedagogů a skládal se z přednášky, komentovaných prohlídek, architektonické procházky, výtvarného workshopu, reflexe a dvou vzdělávacích programů pro školy. Jako účinkující vystoupili: Jana Machalíková, Luba Hédlová, Kateřina Rezková, Daniel Hochmuth, Jitka Šosová, Oldřich Bystřický, Ondřej Maleček a Monika Sybolová.



Tanečně výtvarná dílna pro širokou veřejnost k oslavám výročí založení NG *Nechť dnes galerie tančí!* ve VP



Vzdělávací program v ŠP pro 2. stupeň ZŠ  
*Na návštěvě v barokním paláci*



Víkendová dílna se sochařkou Kamilou Mizerovou v SCHWP

### Další možnosti pro pedagogy

Pro své další vzdělávání mohou pedagogové využít rovněž *Kurz dějin Umění 19. a 20. století* a *Kurz dějin umění pro pokročilé*, které jsou akreditovány MŠMT v rámci DVPP.

Na webové adrese [www.artcrossing.cz](http://www.artcrossing.cz) je udržován on-line archiv vzdělávacích programů, metodických materiálů a dalších výstupů, které vznikly v rámci stejnojmenného multimediálního vzdělávacího projektu v letech 2006–2008.

### Spolupráce s Katedrou výtvarné výchovy na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy

LO SMSU pokračuje ve spolupráci s vedoucími seminářů pro budoucí učitele výtvarné výchovy na Pedagogické fakultě Univerzity Karlovy v Praze v oblasti galerijní pedagogiky a zprostředkování umění. V akademickém roce 2012/2013 se studenti ze seminářů Magdaleny Novotné (seminář Výtvarná výchova pro 1. stupeň ZŠ, Základy vizuální kultury, Výtvarná výchova pro MŠ) seznámili s metodikou a průběhem programů pro školy formou náslechnů a ukázkových lekcí a následně vytvořili návrh aktivit pro děti k vybranému dílu z expozice NG.

Studenti navazujícího magisterského studia Výtvarné výchovy pro ZŠ a ZUŠ absolvovali praxi formou náslechnů a asistence odborným lektorům v rámci programů Otevřená výtvarná herna pro děti 1,5 až 5 let a Výtvarný ateliér pro děti 6 až 10 let.

V rámci spolupráce mají studenti Výtvarné výchovy možnost kdykoli během školního roku po osobní domluvě docházet na náslechy jakýchkoli programů LO SMSU a LO SUDS. Této možnosti využívají nejčastěji u programů pro školy (například studenti ze semináře Leonory Kitzbergerové Výtvarný projev a výchova se zaměřením na skupiny se speciálními potřebami), ale i u dílen pro děti.

### Projekty pro menšiny a skupiny se specifickými potřebami

V oblasti programů pro skupiny se specifickými potřebami nabízí LO SUDS a SMSU možnost výběru ze stávající nabídky vzdělávacích programů pro školy. Program se upravuje pro danou skupinu, její požadavky a potřeby. V rámci současného trendu jsou návštěvníci školních programů se specifickými potřebami zpravidla již integrováni do běžných školních skupin. Počet jednotlivých návštěvníků se specifickými potřebami začleněných v jiných skupinách LO neviduje.

Ve spolupráci s Českou komorou tlumočnicků znakového jazyka, o. s. proběhly komentované prohlídky tlumočené do českého znakového jazyka pro návštěvníky se sluchovým nedostatkem zdarma, a to k výstavám *František Kupka: Cesta k Amorfě* a *Mistrovská díla německého a rakouského malířství 19. století*.

### Programy a projekty pro individuálně přicházející návštěvníky

#### Publikace a tištěné materiály

#### František Frank Frantík François Kupka

LO SMSU ve spolupráci s Edičním oddělením NG a grafickým studiem Anymade připravilo obrazovou publikaci FFFF Kupka nabízející netradiční setkání s dílem průkopníka abstraktního umění Františka Kupky. Vizuálně atraktivní publikace prezentuje inspirativní pohledy na pět stěžejních malířských děl ze sbírek NG a je určena dospělým i dětem,

kteří chtějí obrazy prozkoumat a objevit zajímavé souvislosti. Kniha je založena na vizuálním účinku vybraných uměleckých děl a jejich detailů, na atraktivitě drobných aktivizujících prvků (animační fólie, průřezy atd.) a pečlivě vybraných citacích vlastních slov Františka Kupky. Kniha vyšla v únoru 2013 u příležitosti výstavy *František Kupka. Cesta k Amorfě*. Její vznik podpořil Státní fond kultury ČR.

#### Hry a iluze

Obrázková knižička k výstavě *Theodor Pištěk – Ecce homo* byla zaměřena na zkoumání prolínajících a překrývajících se vrstev iluzivních obrazů a byla k dispozici pro děti a mládež zdarma.

#### Studijní a interpretační prostory k výstavám pro širokou veřejnost

V rámci rozšíření nabídky aktivit ke krátkodobým výstavám se LO zaměřila na vytváření interaktivních prostor pro návštěvníky všech věkových kategorií. Interaktivní prostor má za cíl zprostředkovat výtvarnými úkoly témata, která jsou na výstavě akcentována, a přiblížit návštěvníkům souvislosti umělcovy tvorby v rámci společenského a kulturního dění.

#### LO SMSU a LO SUDS

K výstavě *Theodor Pištěk – Ecce Homo* byl připraven *Fotoateliér Ecce Homo*, kde se uvnitř černé skříňky návštěvníci stali hlavním námětem i tvůrci fotografie. Na černém pozadí se ocitli v abstraktním prostoru, výrazovými prostředky byl postoj, gesto, mimika. Na slideshow v předzápětí pak bylo možné sledovat fotografie vytvořené ostatními návštěvníky výstavy, výběr se publikoval také on-line na stránkách výstavy. Celkem vzniklo cca 4500 portrétů. Ateliér připravil fotograf Jan Záveský (komplot.cz).

V kavárně Nová syntéza byl k této výstavě vytvořen panel *Centrální mozek lidstva* s tematickým výběrem katalogů a knih k prohlížení. Na magnetické ploše bylo možné hledat inspirace malíře Theodora Pištěka starými mistry, či se vedle zapojit do vrstvené koláže na téma obraz v obraze.

K výstavě *Jiří Kolář & Béatrice Bizot: Korespondáž* byl koncipován v závěru expozice výtvarný stůl pro *mail-artový projekt*, ve kterém se LO SMSU a SUDS pokusila oživit Kolářův starý koncept umělecké korespondence. Návštěvníci měli k dispozici staré pohlednice různých druhů, které výtvarně zpracovávali technikou koláže a adresovali jednomu ze tří spolupracujících současných umělců, jejichž krátké profily si mohli přečíst. Umělci Ondřej Maleček, Lenka Vítková a Andrew Gilbert si z pohlednic odevzdaných do připravené symbolické schránky vybrali ty nejzajímavější a na ně postupně zasílali umělecky ztvárněnou odpověď. Projekt probíhal do března roku 2013.

Na výstavě *František Kupka. Cesta k Amorfě* byla koncipována rozsáhlejší interaktivní část tzv. *Studio: Vědecko-umělecká laboratoř*, která zahrnovala tři tematické místnosti zážitkovou formou vybízející ke sledování přírodních, fyzikálních i výtvarných fenoménů v kontextu Kupkových obrazů. V prostoru byly rozmístěny sokly s tematicky uspořádanými knihami. Témata byla: *Zakladatelé abstrakce, Duchovní cesta a meditace, syntézy a předobrazy, O barvě, Pokračování abstrakce, Mikrokosmos a makrokosmos*.

V úvodní části byl též stůl s omalovánkami s detaily barokních říms a fasády gotické katedrály či kosmické mlhoviny odkazující k předobrazům abstrakce a jinému vidění, které se dalo zkoumat též přiloženými kaleidoskopy.

První místnost studia se věnovala tématu *Pohyb – kosmos*, upozorňující na paralely přírodních jevů v makro i mik-

rokosmu. Barevné káči na podiu sloužily k experimentu s barevným pohybem a vířením tvarů. Káči s dřevěným setrvačnickem a padací tužkou pak samy zakreslovaly svůj spirálovitý a vířivý pohyb. K jeho detailnímu zkoumání byla přiložena zvětšovací skla.

V druhém prostoru studia na téma *Vertikály - gravitace - abstrakce* souprava barevných světél nasvécovala vertikálně zavěšené splývající látky různých barev. Změnou jejich kompozice a jejich barevným nasvécováním ovládaným z mixpultu bylo možné zažít širokou škálu proměn modelu – jednoho z možných předobrazů abstrakce.

V prostorech studia se nalézaly tematické panely s výběrem citátů Františka Kupky či teoretiků umění nebo vědců a s fotografiemi, ukazujícími některé inspirační zdroje abstrakce. Prostor byl určen široké veřejnosti i účastníkům výtvarných dílen či vzdělávacích programů. Jeho realizaci podpořila společnost IBM.

K retrospektivní výstavě *Hugo Demartini... A měl rád ženy* vytvořilo LO SMSU a SUDS studio inspirované zejména využitím náhody ve výtvarné tvorbě Huga Demartiniho. V části studia aplikovalo automatické fotografické zařízení, kterým mohli návštěvníci zachytit své vlastní „dílo okamžiku“, totiž barevné slámky vyhozené do prostoru. Na principu náhody se zakládala i „Hra pro dva“ s hrací deskou a dřevěnými tvary, které se měly po rozhození trefit do předem stanovené kompozice vzniklé též náhodou. Na pracovním stole ležely aktivity zaměřené na tvorbu kompozic z kruhů a koulí jednak v ploše pomocí barevných razítek a také v prostoru z pochromovaných magnetických kuliček. Studio nabízelo též čítárnu katalogů a bylo umístěno ve střední části výstavy.

#### LO SUDS

V rámci výstavy *Mistrovská díla německého a rakouského malířství 19. století* v ŠP vytvořilo LO SUDS výtvarnou aktivitu, při níž mohou návštěvníci prozkoumat nebezpečí, které se skrývá v krajině na obrazech a pomocí výtvarné techniky frotáže si vytvořit vlastní nebezpečnou krajinu.

K výstavnímu medailonu *Jaroslav Čermák (1830–1878): Šimon Lomnický žebra na pražském mostě, 1853* v ŠP byl připraven pracovní list, kde si mohli návštěvníci vyzkoušet své pozorovací schopnosti a odhadnout, co běží hlavou postavám na obraze Jaroslava Čermáka, a zapsat to do komiksových bublin.

Pro výstavu *Pohledem romantika. Holandské a belgické umění 19. století z Rademakersovy sbírky* v SALM připravilo LO SUDS interaktivní prostor s názvem *Země větru a moře*. Cílem interaktivního prostoru bylo hravou formou představit základní pravidla hlavních malířských oborů, které se objevují na výstavě – zátíší a krajina a ukotvit u návštěvníků získané informace a zkušenosti z výstavy do kulturního, historického a politického kontextu dějin Nizozemska a Belgie. Aktivita *Zátíší aneb Co se skrývá za předměty* přibližovala návštěvníkům symbolický význam předmětů. Návštěvník mohl sestavením zátíší poslat vzkaz a ponechat si slovníček významů jednotlivých předmětů (v českém, anglickém a nizozemském jazyce). Srovnání holandské a české krajiny ve výtvarných dílech i na dokumentačních fotografiích zprostředkovala aktivita *Krajina aneb Kde jsem doma*. Test *Kde se vzaly větrné mlýny, tulipány a pralinky aneb Co všechno vynalezli Holanďané a Belgičané* návštěvníky donutil zamyslet se nad stereotypy, které Holandsko provází (tulipány, oranžová barva). V interaktivním prostoru byla umístěna rozsáhlá knihovna s odbornou a krásnou literaturou z Nizozemí a Belgie.

Interaktivní prostor *Kam zmizeli hrdinové* byl připraven k výstavě *Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století*

v Clam-Gallasově paláci. Návštěvníci zde mohli nahlédnout do knih a katalogů na téma sochařství 19. století, prohlédnout si velkou mapu Prahy s pomníky nebo si zkusit postavit z vlastních těl pomník na Václavském náměstí.

K výstavě *Ludvík Kuba. Poslední impresionista* v SALM byl připraven interaktivní prostor s aktivitami, které rozvíjely náměty obrazů malíře L. Kuby. Návštěvníci měli možnost vyzkoušet si zkomponovat reálné i smyšlené květy z barevných transparentních fólií, sestavit vlastní zátíší či přiřadit obrazy krojů k příslušným slovanským národům. Mohli si též ověřit znalost světových impresionistických děl a jejich autorů. Součástí prostoru bylo i zázemí pro studium vybrané literatury.

#### LO SMSU

Na výstavě *Národní styl – kultura a politika* byly připraveny jednoduché omalovánky, kde si návštěvníci mohli navrhnout vlastní dekor dřevěné hračky, a studijní prostor s knihami.

K výstavě *Jan Křížek (1919–1985) a umělecká Paříž 50. let* připravilo LO SMSU na balkoně VJ pro všechny generace návštěvníků prostor s čítárnou a výtvarnými technikami souvisejícími s životem a tvorbou autora. Podobně jako Jan Křížek mohli návštěvníci vytvořit a vystavit vlastní vymyšlené písmo – abecedu, zkusit na okamžik nechat plynout myšlenky a asociace bez rozumové kontroly a přispět jimi do společné knihy automatických textů, malovat štětcem a obyčejnou vodou pomíjivé obrazy, kreslit lidské tváře a figury na recyklované papíry a plátna několika tahy, vytvářet antropomorfní sošky z brambor pomocí škrabky a příborových nožů. Společným jmenovatelem všech aktivit byla dostupnost, skromnost a pomíjivost materiálů, tvorba na základě intuice, improvizace, bez uměleckých ambicí. Svě výtvořily mohli návštěvníci vystavit v prostoru nebo si je odnést domů.

V prostoru výstavy *Karel Prager – Architekt, stavitel, vizionář* vzniklo zastavení s lepenkovou „stavebnicí“ inspirovanou urbanistickými modely a návrhy architektonických „superstruktur“ v městské krajině. Zde si návštěvníci mohli vyzkoušet statické možnosti materiálu na svých vlastních pokusech o vytvoření stavby či města z jednoduchých geometrických tvarů a elementů.

V respiriu v úvodu výstavy *Jan Kotík (1916–2002)* vzniklo interaktivní studio pro návštěvníky nabízející výtvarné experimenty vycházející z tvorby a zkoumání Jana Kotíka. Pomocí volně zavěšených lan na stěně mohli děti i dospělí vytvářet proměnlivé kompozice a „kresby“ v prostoru. Mohli se inspirovat barevně výrazným malířským gestem Jana Kotíka a přispět do společného obrazu z barevné plastelíny. A podobou obrazu – objektu – bylo možné zkoumat na prostorových objektech vytvořených z tkaniny napjaté na rámu do obou stran. K dispozici byly též katalogy a texty související s tvorbou umělce.

#### Děti/Rodiče a děti

Tyto cílové skupiny se etablovaly jako velmi důležité v rámci samostatně přichozích návštěvníků. Je na ně zaměřena zvláštní nabídka výtvarných heren, dílen a ateliérů a cílená propagace (Facebook).

#### Dětský výtvarný koutek

V přízemí VP vedle Malé dvorany je nadále v provozu *Dětský výtvarný koutek – samoobslužná výtvarná pracovna*, přístupná kdykoliv během otevírací doby. V koutku jsou pro děti připraveny aktivity inspirované díly z expozice českého umění 20. století.



## Pracovní listy a hry pro děti a rodiče

Ve stále nabídké služeb pro návštěvníky VP byly k dispozici pracovní listy *Úkoly a hádanky pro rodiny s dětmi*. Vždy zdarma k platné vstupence, také v anglické verzi, rozlišené dle věkových kategorií – 3 až 6 let a 7 až 11 let, které motivovaly děti a rodiče ke společnému prozkoumávání děl volného nebo užitého umění a designu.

V září 2013 byly listy nahrazeny novými rozšířenými listy s názvem *Pozorování a úkoly pro rodiny s dětmi* ve variantách pro děti 3 až 7 let a 8 až 11 let, které též provázely rodiny s dětmi expozicí 3. patra včetně expozice českého kubismu.

V květnu 2013 vznikly nové listy zaměřené na tvůrčí aktivity k jednotlivým dílům autorů Joana Miró a Lucia Fontany pro děti ve věku 6 až 10 let, které byly nabízeny při dnech volného vstupu (například Pražská muzejní noc).

Pro ty, kteří přicházeli s dětmi do galerie poprvé, byl připraven obrázkový list – komiks, v němž je možné se zábavnou formou seznámit s tím, co a jak se v galerii dělá (kde a jak je možno kreslit, jíst apod.).

Pro děti od 2,5 roku do 5 let v doprovodu rodičů byly náhle k zapůjčení na pokladně VP dvě galerijní hry *V kufříku* a *Posad se*. Děti obdržely speciální cestovní vak plný zvláštních i obyčejných předmětů, které poté využily k vytváření komorní instalace přímo v expozici. Výtvarné etudy byly inspirované díly Bena Vautiera a Geoffryho Hendrickse.

Pro děti ve věku 7 až 12 let byla ve VP k zapůjčení též *Hra KPZ*, která obsahuje obrázkový deník s úkoly, podněty k pozorování a otázkami k expozici českého umění 2. poloviny 20. století a kufřík s výtvarnými pomůckami.

## Otevřené výtvarné herny pro děti od 1,5 roku do 5 let

Pro nejmladší návštěvníky galerie a jejich doprovod pokračovaly Otevřené výtvarné herny pro dvě věkové skupiny dětí (1,5 až 3 let a 3 až 5 let). Herny poskytují prostor, kde mohou děti a rodiče společně tvořit, hrát si a inspirovat se výtvarnými díly moderního a současného umění. Aktivity jsou zaměřené na rozvíjení kreativity dětí (materiálové a fyzikální experimenty, rozvoj představivosti). Herna pro děti 1,5 až 3 let probíhala pravidelně ve čtvrtek od 10:00 do 11:15 (na podzim v novém čase 10:15 až 11:30) a herna pro děti 3 až 5 let vždy ve středu od 16:00 do 17:15. Od října 2013 byla herna z důvodu velkého zájmu návštěvníků rozšířena o další konání, a to každý čtvrtek od 14:15 do 15:30. Zároveň došlo ke sloučení v jednotnou věkovou kategorii dětí od 1,5 roku do 5 let. Herny byly připravovány a vedeny zkušenými lektorkami Barborou Škaloudovou, Klárou Huškovou Smyczkovou, Michaelou Trpišovskou a Terezou Beranovou. V obou pololetích se heren účastnili studenti Katedry výtvarné výchovy z PedF UK v roli asistentů. Fotodokumentace a pozvánky byly publikovány na zvláštním facebookovém profilu. V roce 2013 se uskutečnilo 65 heren.

## Výtvarné ateliéry pro děti od 6 do 10 let

Ve VP probíhal v období leden až červen 2013 pravidelně každou středu Výtvarný ateliér pro děti od 6 do 10 let. Téma tohoto ročníku znělo *Všechna místa k vidění*. V říjnu 2013 byl zahájen další ročník (říjen 2013 až červen 2014), ve kterém byl otevřen ateliér ve středu a nově též ve čtvrtek. Ateliér probíhal souběžně s programem Otevřená výtvarná herna pro děti od 1,5 roku do 5 let (viz výše) a umožňoval tak rodičům kombinovat program pro své mladší i starší děti ve stejném čase a místě.

Ve výtvarném ateliéru děti pod vedením zkušených lektorek zkoumaly umělecká díla, seznamovaly se také se základními principy a jazykem výtvarného umění bezprostředně mezi originály ze sbírek Národní galerie v Praze.

Experimentovaly a učily se výtvarné techniky a přístupy, které podporují kreativní myšlení a schopnost komunikace nejen skrze výtvarné vyjadřování. Zaměření jednotlivých ateliérů propojila svět umění (plošná a prostorová díla, multimédia, výtvarné prostředky a techniky) a svět běžné zkušenosti dětí (smyslové zážitky z přírody i města, vnímání barev, světla, pohybu a zvuku, zkušenost vlastního těla, snění apod.) Každé pololetí uzavírala společná reflexe uplynulých lekcí a prezentace pro děti a rodiče. Fotodokumentace všech lekcí ateliéru byla též pravidelně prezentována na facebookovém profilu Střeďeční ateliér; nově pak Střeďeční a čtvrtěční ateliér. Ateliéry vedly lektorky Martina Pešková, Daniela Halová a Šárka Matoušková.

## Otevřené ateliéry pro děti a rodiče

Témata sobotních výtvarných dílen propojují umění s různými zájmovými oblastmi a navazují tak na zkušenosti každého návštěvníka. Aktivity a netradiční techniky podněcují k hlubší interpretaci uměleckých děl, jsou zaměřené na rozvoj fantazie, smyslového vnímání, podporují chuť ke hře a experimentu. Používají techniky a postupy malby, kresby, objektové a akční tvorby, fotografie, instalace či videoartu. Cílem ateliérů pro rodiny je představit prostor galerie jako místo, kde lze objevit nové pohledy na známé věci, inspirovat se a radovat se z tvorby své i jiných. V rámci otevřených ateliérů byly pro děti připraveny kartičky obsahující kalendář s programem otevřených ateliérů. Za každou návštěvu ateliéru získají účastníci do kartičky obrázek odkazující k obsahu ateliéru.

Otevřené ateliéry probíhaly ve VP, VJ, SALM, ŠP a CGP.

LO SMSU a SUDS připravila otevřené ateliéry tematicky navazující na aktuální výstavy v SP: *František Kupka: Cesta k Amorfě* (ateliéry *Od figury k abstrakci*; *Symfonie barev a tvarů*), *Pohledem romantika. Holandské a belgické umění z Rademakersovy sbírky* (dílna *Očima romantika*).

Ve VP k výstavám: *Národní styl – kultura a politika* (dílna *Ornament pro každou příležitost*); *Jiří Kolář & Béatrice Bizot: Korespondáž* (ateliér *Slovohraní*); *Hugo Demartini... A měl rád ženy*. (ateliéry *Nahodilé variace, Koule ke kouli*); *Finalisté Ceny Jindřicha Chalupického* (dílna *Svět světla a zvuku*); *Karel Prager – Architekt, stavitel, vizionář* (workshop *Město nad městem*); *Jan Pištěk: Pod povrchem* (dílna *Pod povrchem*); *Jan Kotík (1916–2002)* (ateliér *Umělecká laboratoř*).

Ve VJ k výstavě *Jan Křížek (1919–1985) a umělecká Paříž 50. let* (dílna *Sto tváří člověka: to jsem já*). Ve ŠP k výstavám *Mistrovská díla rakouského a německého malířství 19. století* (workshop *Nebezpečí na každém kroku*); *Jaroslav Čermák: Šimon Lomnický žebrající na pražském mostě* (dramatická dílna *Šimone, kdo jsi?*). A v CGP k výstavě *Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století* (ateliér *Stíny hrdinů*).

Otevřené ateliéry připravovaly a vedly zkušené lektorky Daniela Halová, Anna Kotrbová Rejchrtová, Kateřina Řezáčová, Hana Dočkalová, Barbora Šupová, Klára Hušková Smyczková a Veronika Výprachtická.

Fotodokumentace všech uskutečněných Otevřených ateliérů byla vkládána na facebookový profil *Výtvarné dílny pro rodiny s dětmi v Národní galerii v Praze*. V roce 2013 LO SMSU a LO SUDS připravilo 17 otevřených ateliérů.

## Týdenní výtvarné dílny pro děti a mládež od 6 do 13 let

Během letních prázdnin uspořádala LO SMSU a LO SUDS čtyři dílny pro děti a mládež ve věku od 6 do 13 let. Ve VP proběhly dílny *Alenko, můžeme tam taky?* a *Očím neviditelné* pro děti od 6 do 10 let a dílna *Na hraně pro děti* od 11 do 13 let. V SALM proběhla dílna pro děti od 11 do 13 let s názvem *Za okny paláce*.

Dílny se zaměřily na interpretaci uměleckých děl různými metodami (dramatické etudy, digitální technologie, animace, zvuk, texty a příběhy, řada výtvarných technik), ale též rozvoj vnímání a pozorování běžných věcí a situací, ze kterých umění čerpá. Dílny pro děti od 6 do 10 let se letos inspirovaly známými literárními díly (L. Carroll: *Alenka v kraji divů*, A. S. Exupéry: *Malý Princ*) a hledaly různé způsoby propojení známých textů a výtvarného umění z expozic NG. Dílna *Na hraně* zkoumala náhodu a řád, umění v soukromém a veřejném prostoru, na nečekaných místech, pomíjivost a trvání díla či zážitku z něj. Dílna *Za okny paláce* využila historických budov a kontextu Pražského hradu pro dobrodružná zkoumání historie, současnosti i budoucnosti různými výtvarnými technikami.

Dílny byly zakončeny výstavou vzniklých prací pro rodiče a přátele.

### Akce pro děti mimo výstavní objekty NG

Pro Ministerstvo kultury ČR byla připravena otevřená výtvarná dílna pro děti a rodiče v rámci programu Vítání prázdnin v Nostickém paláci (25. 6. 2013) a projektu „Otevřené ministerstvo“.

Ve spolupráci s LO SSU připravilo LO SMSU jednu ze dvou dílen v programu *Den s Národní galerií* (dílnu *Kdo prochází zdí* inspirovanou tvorbou Karla Nepraše).

Pro Městské muzeum a galerie v Hlinsku byly k výstavě Vojtěcha Hynaise v rámci 54. ročníku Výtvarného Hlínečka připraveny LO SUDS samoobslužné pracovní listy pro širokou veřejnost.

### Mládež

#### Taneční a pohybová dílna pro mládež 13+

LO SMSU a SUDS připravilo ve spolupráci se sdružením Se.S.Ta/Centrem choreografického rozvoje taneční a pohybovou dílnu s francouzským tanečníkem, choreografem, performerem a pedagogem Marcem Planceonem. Týdenní taneční dílna byla zaměřena na hledání společných výrazových prostředků tance a výtvarného umění, na využití vlastního těla pro vnímání a interpretaci díla, ale i jako nástroje pro vyjádření sebe sama. Na zkoumání prostoru, času, rytmu, kompozice, barev a emocí očima i tělem. Výsledky dílny byly prezentovány veřejnosti formou 30 minutové tanečně výtvarné kompozice v Malé dvoraně Veletržního paláce. Dílna je součástí dlouhodobé spolupráce LO SMSU a SE.S.TA/Centra Choreografického rozvoje.

### Dospělí

LO SUDS a LO SMSU nabídla rozmanité přístupy k uchopení a porozumění výtvarnému umění. LO se snažila zohlednit rozdílné potřeby přicházejících návštěvníků, proto vedle komentovaných prohlídek a přednášek nabízela výtvarné dílny a výtvarné kurzy, které krom teoretické roviny akcentují vlastní tvorbu účastníka v rovině interpretační či zážitkové. LO v rámci programů pro dospělou veřejnost vytvořila platformu pro otevřené názory renomovaných odborníků v oblasti současného umění a dějin umění.

### Komentované prohlídky ke stálým expozicím

Stálé expozice nabízejí možnost vracet se k uměleckým dílům a vnímat je znovu z různých pohledů. LO SUDS a SMSU organizují komentované prohlídky tak, aby přizvání specialisté a kurátoři ukázali různé roviny interpretace uměleckých děl. Vedle samotných kurátorů a badatelů zvou odborníky z dalších oborů lidské činnosti (geologové, environ-

mentalisté aj.). Lektori komentovaných prohlídek nepodávají pouze umělecko-historický či estetický výklad, ale podněcují návštěvníky k vlastní interpretaci a sdílení dojmů a prožitků z uměleckých děl či diskuzi.

Ve VP byla realizována první část cyklu komentovaných prohlídek a přednášek k 90. výročí založení Sbírký francouzského umění 19. a 20. století, v rámci kterého byla provedena komentovaná prohlídka *Od Delacroixe k Picassovi* s kurátorkou sbírky Olgou Uhrovou. Petr Wittlich z Ústavu pro dějiny umění FF UK hovořil o Augustovi Rodinovi a vlivu jeho díla na české umělecké prostředí. Olga Uhrová provedla komentovanou prohlídku díla Jiřího a Běly Kolářových ve stálé expozici VP. Historik umění Václav Hájek udělal v souvislosti s výstavou Oskara Kokoschky komentovanou prohlídku expozice zahraničního umění.

### Komentované prohlídky, přednášky a diskuze ke krátkodobým výstavám

#### LO SUDS

Na výstavě *Mistrovská díla rakouského a německého umění 19. století* v ŠP se uskutečnily komentované prohlídky s kurátorkou výstavy Šárkou Leubnerovou a se specialistou na pozdní romantismus Milanem Dospělem. Dále probíhal cyklus komentovaných prohlídek, které kombinovaly návštěvu výstavy a stálé expozice starých evropských mistrů. Cílem tohoto cyklu bylo poukázat na citace a paralely mezi starým uměním a uměním 19. století v oblasti krajinomalby, žánru a ideálu ženské krásy.

Komentované prohlídky k výstavě *Pohledem romantika. Holandské a belgické umění z Rademakersovy sbírky* v SALM opět využívaly možnosti srovnání stálé expozice starých evropských mistrů v ŠP a výstavy v SALM. Zaměřily se na dějiny nizozemské krajinomalby a žánru. V letních měsících na výstavě prováděla kurátorka výstavy Kateřina Kuthanová. Poslední den výstavy přijel sám sběratel Jeff Rademakers a pohovořil o své cestě ke sběratelství a o svých oblíbených dílech.

K výstavnímu medailonu *Jaroslav Čermák: Šimon Lomnický žebrající na pražském mostě* v ŠP se uskutečnila diskuse se sběratelem umění a galeristou Martinem Kodlem. Taktéž probíhala série přednášek s dataprojekcí, která si dala za cíl představit dílo umělce v kontextu evropské a české malby 2. poloviny 19. století (Vít Vlnas, Kristýna Brožová, Hana Rosenkrancová). Speciální akcí pak bylo setkání se současnými básníky, kteří umělecky refletovali vystavený obraz. Akce se jmenovala *Legenda o básníkovi*, probíhala v kavárně Fra a kombinovala přednášku o stereotypních zobrazeních básníků v umění 19. století (Monika Sybolová), čtení básnického textu Adama Borziče (Petr Borkovec) a diskusi nad daným obrazem (Petr Král, Josef Hrdlička).

Výstava *Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století* v CGP nabídla veřejnosti komentované prohlídky s kurátorkou výstavy (Kateřina Kuthanová), s odborníky, kteří se podíleli na katalogu (Vít Vlnas, Martin Krummholz), a s režisérem a historikem Martinem Falářem, jenž se snažil rozpoutat diskusi o funkci a smyslu pomníků.

#### LO SMSU

Ve VP se realizovala řada komentovaných prohlídek s autory probíhajících výstav i s předními historiky a teoretiky umění: *Theodor Pištěk – Ecce homo* s kurátorem výstavy Martinem Dostálem; *Jiří Kolář & Béatrice Bizot: Korespondáž* s kurátorkou Annou Pravdovou a Petrem Příbylem; *Štěpánka Šimlová: Jdi a nestřílej* s umělkyní Štěpánkou Šimlovou



Letní týdenní pohybová dílna pro adolescenty s Marcem Planceonem ve VP



Program ve VP pro skupinu se speciálními potřebami



Výtvarná dílna zaměřená na indický šperk v PK

a kurátorkou výstavy Helenou Musilovou panelová diskuze o etnickém konfliktu v Barmě (ve spolupráci s Člověkem v tísní); *Hugo Demartini... A měl rád ženy*, s kurátorkou Lenkou Pastýřkovou, s profesorem ÚDU FF UK Petrem Wittlichem, s Mahulenou Nešlehovou z ÚDU AV ČR, historikem umění Vítem Havránkem; *Národní styl* s kurátorkou Vendulou Hnídkovou, s historikem umění Jindřichem Vybíralem; *Karel Prager – Architekt, stavitel, vizionář* architektonické procházky budovou bývalého Federálního shromáždění a Rudolfinem s kurátorkou Radomírou Sedlákovou, komentované prohlídky s Radomírou Sedlákovou, s architektem a Pragerovým spolupracovníkem Olegem Hamanem, s Vladimírem 518, diskuze se členy skupiny Huť Jiřím Šetlíkem a Olbramem Zoubkem; *Jan Pištěk: Pod povrchem* komentované prohlídky s vystavujícím umělcem a kurátorem Tomášem Pospiszylem; *Jan Kotík (1916–2002)* komentované prohlídky s kurátorkou Ivou Mladičovou a umělcem Stanislavem Kolíballem.

V PK kurátorka Eva Bendová provedla výstavou *Oskar Kokoschka*. V Salmovském paláci u příležitosti výstavy *František Kupka. Cesta k Amorfě* pronesli přednášky *František Kupka a fenomén sběratelství* historik umění a novinář Jan Skřivánek, *František Kupka ve světle dokumentace Waldesovy archivář* Tomáš Sekyrka, *Dekorace dekorativního umění – František Kupka na Mezinárodní výstavě dekorativního umění v Paříži 1925* historička umění Hana Rousová, komentovanou prohlídku výstavy provedla kurátorka Michaela Brixová a diskusní komentovanou prohlídku na téma vzniku abstrakce Martin Falář.

Ve VJ k výstavě *Jan Křížek (1919–1985) a umělecká Paříž* byly realizovány komentované prohlídky s kurátorkou Annou Pravdovou, přednáška *Jan Křížek a primitivní umění* Tomáše Wintra z ÚDU AV ČR, přednáška *Hledání prapůvodní jednoty v díle Jana Křížka, Emila Filly a Josefa Čapka* historičky umění Mariany Dufkové, moderovaná diskuze *Jan Křížek, Václav Boštík – hledání ztracené jednoty* s historiky umění Annou Pravdovou, Jiřím Šetlíkem a Jaromírem Zeminou.

#### Komentované prohlídky na objednávku

LO SUDS a SMSU jsou schopna reagovat na individuální objednávky kterékoliv skupiny či jednotlivců z veřejnosti a vytvořit dílnu či zajistit výklady v českém, anglickém, německém a francouzském jazyce pro individuální turisty, cestovní kanceláře, zahraniční skupiny studentů či bilingvní školy z ČR. Tyto služby využily zejména skupiny německých a anglických studentů.

#### Projekt Kino Veletrhy

V rámci projektu byla v kinosále Veletržního paláce realizována projekce autorského filmu Štěpánky Šimlové *Umění přežít nejdelší válku na světě* a následná diskuze s umělkyní. V roce 2013 pokračoval cyklus přednášek o architektuře, které byly tematicky vázány k výstavám ve VP. V souvislosti s výstavou finalistů Evropské ceny za architekturu Ludwiga Miese van der Rohe pronesla přednášku *Současná evropská architektura: Hodnoty jsou základem a hybatelem veškeré lidské činnosti* architektka a vysokoškolská pedagožka Irena Fialová. K výstavě Grand Prix architektů 2013 byly připraveny přednášky k vítězným projektům Milana Raka *Divadlo na Orlí* a Patrika Hoffmana *Konverze jako téma – Uhelny mlýn v Libčicích nad Vltavou*.

#### Spolupráce s divadlem Studio Hrdinů

LO SMSU intenzivně spolupracuje s etablovanou divadelní scénou Studio Hrdinů. Základ této spolupráce je založen na propojování výtvarného a dramatického umění. Díky

společným projektům se do Sbírký moderního a současného umění podařilo přivést mladé intelektuální publikum, které se k typu instituce, jakou Národní galerie je, staví obvykle rezervovaně. Společné projekty se odehrávají výhradně v prostorách galerie a jsou koncipované v rámci doprovodného programu k jednotlivým výstavám. V roce 2013 bylo připraveno scénické čtení v rámci výstavy *Jiří Kolář & Béatrice Bizot: Korespondáž* a performance reagující na dílo Huga Demartiniho z 60. a 70. let viz [kulturissimo.cz/index.php?studio-hrdinu & detail=1850](http://kulturissimo.cz/index.php?studio-hrdinu&detail=1850).

#### Spolupráce s Centrem choreografického rozvoje SE.STA

V roce 2013 byla navázána úzká spolupráce mezi LO SMSU a SE.STA se zaměřením na zprostředkování souvislostí výtvarného umění a tance široké veřejnosti s využitím atraktivních prostor ve Veletržním paláci (zejména Malé dvorany) a spolupráce s tuzemskými i zahraničními tanečníky a choreografy. Uskutečnila se pohybová dílna a představení k výstavě *Hugo Demartini... A měl rád ženy*, týdenní taneční dílna pro adolescenty s Marcem Planceonem a další taneční představení v Malé dvoraně.

#### Komponované programy (obraz, literatura, divadlo, tanec)

Programy zprostředkovávají působivé setkání s výtvarným umělcem skrze divadelní a improvizaci interpretaci jeho života a díla. Propojují hudbu, obrazy, mluvené slovo, tanec a divadelní akci. Díky krátkému, ale intenzivnímu audiovizuálnímu zážitku si návštěvníci mohou udělat jiný názor na vystavená díla a umělce, než jak to nabízí komentovaná prohlídka.

Na výstavě *Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století* proběhlo scénické čtení herce Karla Dobrého z eseje F. X. Šaldy *Pomníkový mor*, improvizaci divadlo *Improvizace na návštěvě u sochařů* a taneční performance Marka Menšíka *Metamorfózy*. Také sem spadá spolupráce LO SMSU se Studiem Hrdinů a sdružením SE.STA

#### Kurzy dějin umění 19. a 20. století pro začátečníky a pro pokročilé

Kurzy dějin umění se realizují v přímém kontaktu s originály uměleckých děl a prostřednictvím kvalitních obrazových prezentací. Obsahem kurzů jsou nejen přednášky, komentované prohlídky, architektonické procházky či diskuze, ale také rozvíjení frekventantů v oblasti popisu a interpretace staršího či současného umění. Účastníci se také mohou setkat s lidmi podobných zájmů, což je velmi důležité nejen pro mladé, ale obzvláště pro seniory.

LO SUDS a SMSU připravují už několik let tradiční základní dvousemestrální *Kurz dějin pro začátečníky*, který si klade za cíl důkladně seznámit frekventanty s vývojem umění 19. a 20. století. Pro jeho absolventy, pokročilé či ostatní zájemce je připravován *Kurz dějin umění pro pokročilé*, zaměřený na prohloubení znalostí o umění 19. a 20. století a mezioborových kontextů. Je koncipován jako sled vybraných kapitol a aktuálních témat z oblasti historie umění, estetiky, architektury apod. Témata pro rok 2013 (část školního roku 2012/13 a 2013/14): *Umělecké spolky a skupiny moderny a avantgardy; Umělecké skupiny na současné české scéně; Nezávislé pražské galerie; Místo a prostor v umění; Čeští umělci v Paříži a ve Francii; Raný a vrcholný modernismus v architektuře; Osobnosti českého umění 2. poloviny 20. století*.

Ke každé přednášce a komentované prohlídce je k dispozici písemný výtah a drobné občerstvení. Po úspěšném zvládnutí závěrečného testu lze získat certifikát o absolvování. Výše uvedené kurzy mají akreditaci MŠMT. V roce

2013 je pravidelně navštěvovalo jednou týdně cca 160 osob, převážně předplatitelů. O tradiční kvalitě kurzů svědčí jak pozitivní zpětné vazby, tak vysoký zájem veřejnosti. Od září 2013 byl kurz dějin umění pro pokročilé pro velký zájem otevřen nejen v tradičním úterním termínu, ale i ve středečním termínu. Uvedené kurzy mají platnou akreditaci MŠMT v rámci DVPP: č. j. 3309/2011-25-73 je platná do 22. 2. 2014 a č. j. 39397/2011-25-880 od MŠMT do 14. 12. 2014. Kurzy po ideové a organizační stránce zajišťují tito kurátoři pro vzdělávání: Hana Rosenkrancová, Daniel Hochmuth, Anna Kotrbová Rejchrtová, Anna Maixnerová, Tereza Jindrová, Oldřich Bystřický a Monika Sybolová.

V rámci Kurzu dějin umění pro pokročilé pokračoval formát programu pro studenty a dospělé – víkendový umělecký výlet *ArtTour Brno 2013*. 16 účastníků s lektory navštívilo během dvou dnů významné brněnské galerijní a výstavní prostory: Galerii současného umění TIC, Moravskou galerii v Brně, vilu Tugendhat, kavárnu ERA, Brno Art Open 2013 Sochy v ulicích, Fait Gallery, Wannieck Gallery a Jurkovičovu vilu. Výklady a diskuse v galeriích vedli M. Sybolová, Ivo Binder, Silvie Šeborová a Oldřich Bystřický.

### **Základy dějin umění – Přípravný kurz pro zájemce o studium dějin umění**

LO SUDS a LO SMSU pokračovala i s tímto typem kurzu dějin umění, jehož absolvováním frekventant získá kromě orientace v českých a evropských dějinách umění také dovednosti, jako je analýza výtvarných děl, čtení a interpretace textů o umění či kresebný záznam architektury. Každá lekce obsahuje tyto části: kreslení architektonického tvarosloví, metodologii dějin umění, určování uměleckých děl a kapitoly z dějin umění. Kapacita kurzu je 23 osob a od podzimu 2013 byly pro velký zájem otevřeny dva běhy sobotní i nedělní. Většinu účastníků tvoří milovníci umění všech věkových kategorií, menšinu pak studenti připravující se ke studiu na vysoké škole, kteří jsou velmi úspěšní na zkouškách oboru dějin umění. Kurzy vedou: Kristýna Brožová, Markéta Ježková, Jitka Šosová a Daniel Hochmuth.

### **Výtvarné dílny pro studenty a dospělé**

Dílny jsou připravovány zpravidla k aktuálním tématům výstav nebo k jiným současným podnětům tak, aby byly otevřené všem zájemcům. Obsahují jak tradiční média a techniky (malba, kresba, grafika), tak média nová (fotografie, video, instalace, assembláž, objektová a akční tvorba), případně dochází k jejich kombinaci. Použité postupy byly vybírány s ohledem na vzdělávací a inspirační potenciál, didaktičnost a vnitřní soudržnost. Dílny jsou vedeny buď odbornými lektory nebo ve spolupráci se současnými umělci. Každá dílna měla svůj propracovaný scénář a systém reflexe.

### **Výtvarné kurzy *Cesta k mistrům* a *Portrét a figura podle mistrů* pro studenty a dospělé**

V roce 2013 byl do června opakován již zavedený základní kurz *Cesta k mistrům*, koncipovaný ve 20 tematických blocích základních výtvarných problémů (perspektiva, kompozice, barva, zátiší, portrét, figura, kopie obrazů z expozičních). Od září 2013 byl ve dvou běžích otevřen kurz *Portrét a figura podle mistrů*, zatímco *Cesta k mistrům* zůstala nenaplněna.

Bylo připraveno 15 nově koncipovaných celodenních dílen kurzu *Portrét a figura podle mistrů*. Studie aktu a portréty v různých technologických a formálních proměnách byla střídána kopírováním obrazů z expozičních a hledáním vlastního výrazu v tematické malbě. Kurz byl veden současnými mladými umělci – malířkou a restaurátorkou Adélou Karger a malířem Ondřejem Malečkem. Vzhledem k individuálnímu přístupu

a výjimečné možnosti malovat a kopírovat i v expozičních je kapacita kurzů pouze 10 až 12 osob na lekci.

### **Jednodenní výtvarné dílny pro mládež a dospělé**

LO SMSU v roce 2013 realizovalo nebo připravovalo tyto jednodenní dílny: *Narušená geometrie: Model, architektura, ruína* (k výstavě *Hugo Demartini... A měl rád ženy*, se současným umělcem); *Člověk* (k výstavě *Jan Křížek a umělecká Paříž 50. let*, se současným umělcem Ondřejem Malečkem, na téma tvořivosti, archetypu, pradávne minulosti, podstaty člověka, gesta a znaku; technikou tuše, akvarelu, objektu); *Pod povrchem* (k výstavě *Jan Pištěk: Pod povrchem*, se současným umělcem Janem Pištěkem, téma: velkoformátová malba, vrstvení, náhoda; technika: akryl, tempera); architektonická dílna k výstavě *Karel Prager – Architekt, stavitel, vizionář* se současným umělcem Janem Fabiánem. Dílna *Z filmu do obrazu* byla vedena současnou umělkyní Štěpánkou Šimlovou. Naší inspirací byla aktuální výstava a vlastní videoprojekce či fotografie, které použily jako východisko pro malbu a kresbu malých i velkoformátových obrazů. K malbě na základě vrstvených projekcí využily akrylové barvy a další materiály dle vlastního výběru.

### **Jednodenní plenérová dílna pro mládež a dospělé**

V roce 2013 měla proběhnout jediná dílna *Romantika za humny* v prostoru Divoké Šárky k tématu krajinného a literárního romantismu. Workshop byl zrušen vzhledem k nepříznivému počasí.

### **Víkendová dílna pro mládež a dospělé**

V rámci doprovodného programu k výstavě *Hugo Demartini... A měl rád ženy*, a ve spolupráci se SE.S.TOU proběhla v březnu 2013 v Malé dvoraně VP víkendová pohybová dílna s americkou choreografkou a odbornicí na postmoderní tanec Marthou Moore, která podobné projekty připravuje pro Centre Georges Pompidou v Paříži.

### **Letní týdenní výtvarné dílny pro studenty a dospělé**

LO SUDS a SMSU již dvanáctým rokem realizovala letní krajinářské a výtvarné dílny pro studenty a dospělé, které se skládají vždy z ranních tematických úvodů a výtvarných etud, praktických představení výtvarných technik, vlastní práce účastníků pod vedením odborných lektorů, večerních konzultací a přednášek o umění 19. a 20. století. Workshopy jsou ukončeny prezentací výsledků dílen jak bezprostředně v místě vzniku, tak i v lektorských prostorech ŠP nebo ve výstavních prostorech Sládečkova vlastivědného muzea v Kladně. Cílem dílen je zkvalitnit aktivně strávený volný čas účastníků a nabídnout jim další vzdělávání, seberealizaci, osobnostně sociální rozvoj, získávání malířských dovedností a samozřejmě setkání se zajímavými lidmi. V roce 2012 se uskutečnily 4 týdenní dílny pro 45 účastníků – knižní dílna *Svázat a odvázat* se v Rychlebech na Jesenicku, krajinářská dílna pro začátečníky *Krajinou krok za krokem* v Ondříkovicích v Českém ráji a dvě krajinářské dílny pro zkušené, jedna taktéž v Ondříkovicích (*Daleká cesta má, marné volání!*) a druhá na hradě Křivoklát (*Středověký hrad a les jako bludiště příběhů*).

Knižní dílnu *Svázat a odvázat se aneb konceptuálně řemeslné setkání s papírem a knihou* vedli současná umělkyně Zdeňka Morávková, specialista na knihy Tomáš Rybníček a kurátor pro vzdělávání Oldřich Bystřický. Tématem byla kniha jako samostatný umělecký objekt, možnosti ilustrace a umělecká interpretace oblíbeného literárního textu. Účastníci si osvojili nové řemeslné postupy a vytvořili autorskou knihu.

Krajinářská dílna pro začátečníky *Krajinou krok za krokem* byla zaměřena na malbu krajiny v plenéru. Od základů představila jak technologie malby, tak i pracovní postup od napínání plátna až po samotný výtvarný výstup (kresba, tuš, akvarel, olejomalba a akrylová malba na plátno). Účastníci mohli vyzkoušet výstavbu obrazu s podmalbou i *a la prima*. Dílna se věnovala úhlům pozorování přírody, zjednodušování detailů i celků, plánům krajinomalby a výběrem motivu. Dílnu vedla malířka Martina Pešková.

Tématem krajinářské dílny pro zkušené *Daleká cesta má, marné volání!* byl romantismus (předměty a příběh, od romantismu k surrealismu, symbolika noci), dopis krajině (obraz, text a zvuk), fragmenty v krajině (skály, pařezy, zříceniny) a deníkové záznamy poutníka (tvorba deníků a skicářů, hrady viděné a spatřené, cesta a toulání jako cíl, noční malba). Dílnu vedli akademický malíř Zdenek Hůla, současný umělec Ondřej Maleček a Monika Sybolová.

Druhá krajinářská dílna pro zkušené *Středověký hrad a les jako bludiště příběhů* si kladla otázky: je hrad bezpečnou věží nebo nekonečným labyrintem? Můžeme v lese potkat své dvojníky? Jaká je krajina, kde měli lovecký revír čeští králové? Tématy této malířské dílny byly středověk, citace, archetypy, hranice mezi poznaným a nepoznaným a text a obraz. Z technik si účastníci vyzkoušeli puncování, kresbu, šablony, temperu a olejomalbu. Dílnu vedli současný umělec Luděk Rathouský, kurátorka pro vzdělávání Karin Šnajdrová Militká a Monika Sybolová. Dílna vznikla ve spolupráci s Národním památkovým ústavem a Lektorským centrem GASK.

## Další vzdělávání kmenových a externích galerijních pedagogů NG

### Language learning in Museums – projekt v programu Grundtvig

Cílem projektu bylo propojit jazykové vzdělávání dospělých s muzejní/galerijní pedagogikou v sérii workshopů a výjezdních setkání v jednotlivých partnerských institucích (povinné mobility). Projekt propojoval 5 partnerských institucí: Pädagogische Hochschule Heidelberg; Museumsdienst Köln; Castello del Buonconsiglio monumenti e collezioni provinciali (Muzeum a galerie Trento); The Chancellor, Masters and Scholars of the University of Cambridge (The Fitzwilliam Museum); Galerie Středočeského kraje, Kutná Hora; Národní galerie v Praze. Projekt byl podán v únoru 2013 v rámci evropského vzdělávacího programu Grundtvig. Bohužel neuspěl. Přípomínky hodnotitelů budou zohledněny při úpravě projektu pro podání při další výzvě programu Grundtvig.

### Kurz první pomoci

V červnu 2013 se uskutečnilo školení první pomoci a bezpeč-

nostní školení pro stále i externí lektory. Kurz byl připraven firmou Life Support s. r. o. a během dvou termínů se ho celkem zúčastnilo 32 lektorů.

## Konference, prezentace

Monika Sybolová se zúčastnila konference *Krása – krajina – příroda VII Město a příroda* s příspěvkem *Předměstí – místo nikoho?*. A dále profesního setkání *Za jeden provaz* v rámci Týdne výtvarné kultury v Brně s příspěvkem *Kurátor a lektor – klíčový vztah pro galerii a návštěvníky*. Lucie Štůlová Vobořilová se zúčastnila příspěvkem *Kniha jako cesta k opakovanému setkání s uměleckým dílem*, konference *Kultura, umění a výchova* na Univerzitě Palackého v Olomouci v květnu 2013. Oldřich Bystrický se zúčastnil téže konference s příspěvkem *Věřejnosti naproti*.

## Spolupráce s institucemi

Katedra výtvarné výchovy,  
Pedagogická fakulta Univerzity Karlovy v Praze  
Katedra výchovné dramatiky, DAMU  
Výzkumné pracoviště AVU  
Katedra Zahradní a krajinné architektury  
České zemědělské univerzity v Praze  
Ústav dějin křesťanského umění,  
Katolická teologická fakulta v Praze  
Moravská galerie v Brně  
Galerie hlavního města Prahy  
Centrum současného umění DOX  
MeetFactory  
Městské muzeum a galerie v Hlinsku  
Sládečkovovo vlastivědné muzeum na Kladně  
Lidický památník  
Národní památkový ústav  
Lektorské centrum GASK Kutná Hora  
Studio hrdinů  
Centrum choreografického rozvoje SE.S.TA  
Česká centra  
Česká komora tlumočnicků znakového jazyka, o. s.  
Občanské sdružení Za záchranu Malostranského hřbitova  
Radio Classic  
Kino Světozor  
Pražská informační služba

## Sponzoři

Část materiálu pro výtvarné ateliéry je darována firmou KOH-I-NOOR, Hardtmuth, a. s., České Budějovice. Sponzorský dar UniCredit Bank je určen především pro programy pro děti a školní skupiny. IBM podpořilo realizaci studia pro širokou veřejnost v rámci výstavy *František Kupka. Cesta k Amorfě*.

## 5. 3 Lektorské oddělení Sbírký orientálního umění (LO SOU)

LO SOU je se svou čtrnáctiletou tradicí v ČR jediné, které se systematicky věnuje vzdělávání v oblasti asijského umění. Pro tyto cíle a poslání vybudovalo specializovaný tým interních a externích lektorů. LO SOU se od svého vzniku v roce 1998 vyprofilovalo jako edukační pracoviště s vysokou odbornou úrovní, které se zúčastňovalo společných projektů domácích, evropských i amerických. Na konci února 2013 byla činnost tohoto oddělení ukončena souběžně s uzavřením expozice asijského a starověkého umění a objektu PK. Činnost LO SOU byla částečně obnovena v září 2013 díky finančnímu daru soukromé mecenášky Nadi Grosamové.

LO SOU se snažilo ve své vzdělávací činnosti v roce 2013 o smysluplnější zapojení veřejnosti, které je jednou z priorit budoucího programu Evropské unie zaměřeného na kulturní instituce se vzdělávacím potenciálem. Muselo však pracovat se značně sníženým rozpočtem nejen na lidské zdroje, ale i sníženými prostředky na materiálové zajištění programu. LO SOU vnímalo proměny potřeb veřejnosti, která volá po možnosti sdílených zážitků, po pocitu sounáležitosti i v kulturním prostoru, jakým je galerie.

Programy LO SOU (především koncepti a koordinaci) do února 2013 zajišťovala jedna kmenová lektorka (PhDr. Gabriela Šimková) s týmem externích odborníků se zaměřením na japanologii, sinologii, indologii, íránistiku, speciální a výtvarnou pedagogiku, konzervaci a restaurování textilu, šperkařství, arteterapii a dějiny umění. Autoři pořadů, lektori a hosté LO SOU do února 2013: Lenka Gyaltsu, Simona Levá Jandová, Lucie Houdková, Lada Krupková Křesadlová, Evžen Perout, Adriana Stříbrná, Zdenek Suský a Jan Vihan.

Pořady LO SOU od září 2013 zajišťovaly jednotlivé kurátorky SOU bez stálého kurátora pro vzdělávání, jen s týmem externích odborníků a lektorů pro výtvarnou činnost. Autoři pořadů, lektori a hosté LO SOU od září 2013: Lucie Houdková, Hana Vinklárková, Marie Larroa, Petra Polláková, Zdenka Klimtová, Anna Matys-Bouzková.

### Programy a projekty pro školní a zájmové skupiny

#### Programy pro SŠ

LO připravilo pět vzdělávacích pořadů, v nichž zacílilo především – na základě poptávky – na tvorbu komponovaných pořadů „na míru“ pro školy a zájmové skupiny. Jsou to programy, které vedou účastníky k hlubšímu poznávání umění asijského světa na základě aktivní předchozí přípravy na straně školy. Celkový přehled programů i s anotacemi byl pro potřeby učitelů a pedagogů volného času celoročně uveden na webových stránkách NG viz archiv.

### Projekty pro menšiny a skupiny se specifickými potřebami

Hmatová expozice *Japonská skulptura* do února 2013 zpřístupňovala soubor kopií významných památek, patřících k národnímu pokladu Japonska, které nejsou zastoupeny v žádné ze sbírek na našem území. Otvírala tak přístup k obecným hodnotám japonské skulptury, zatímco komorní soubor Hmatové expozice *Korejská keramika* poukazuje na významné proudy hrnčířské tvorby na korejském polo-

ostrově ve 2. až 15. století a zároveň představuje současné dílo keramičky U Kang Mä inspirované tradičními zdobnými technikami. Pro snazší poznávání tvaru a prohlížení dekoru nádob byly keramické repliky autorkou zvětšeny. Samostatné prohlížení hmatové expozice japonského sochařství a korejské keramiky bylo možno doplnit komentovanou anebo asistovanou prohlídkou vybraného originálního díla s následnou výtvarnou činností v ateliéru. Obě taktilní expozice asijského umění umožňují vidícímu publiku znovuobjevit a přehodnotit význam „zapomenutého smyslu“, jakým je hmat. Exponáty doprovázejí popisky se zvětšeným českým a anglickým textem, v českém Braillově písmu a navigace na podlaze. Více informací o vystavených uměleckých předmětech například na <http://www.ngprague.cz/specificke-potreby>.

Nevidomí návštěvníci v doprovodu přátel anebo rodinných příslušníků se s autorkou expozice Gabrielou Šimkovou mohli podělit o poznatky z výjimečného haptického setkání s díly asijské provenience, která nejsou v žádném muzeu v Evropě dostupná. Ukazuje se však, že informovanost o možnosti návštěvy hmatových expozic NG je velmi nízká. Je výzvou podnítit informovanost a zájem u občanských sdružení a národních organizací sdružujících občany se zrakovým nedostatkem, ale také u marketingového oddělení NG.

Haptický zážitek byl také možný u výstavy *Mocné a záhadné dogů*, která byla ukončena 28. 2. 2013.

### Programy a projekty pro individuálně příchodí návštěvníky

Těžištěm programové nabídky LO SOU byly programy pro individuálně příchodí návštěvníky (14 pořadů). Při tvorbě pořadů pro dospělé, ale též pro děti s rodiči a prarodiči se LO SOU soustředilo na předvedení děl nejen v expozici, ale také na zpřístupnění méně známých děl z depozitářů. Projekty vznikaly v úzké součinnosti s kurátorkami a pracovníci depozitářů SOU. Tyto, na přípravu značně náročné pořady, podporují především aktivní roli návštěvníka v poznávacím procesu, protože zpravidla vyúsťují v ateliérovou řízenou výtvarnou činnost anebo v dialog s přednášejícím odborníkem. Podrobný přehled našli zájemci na webu NG v sekci doprovodné programy, viz archiv.

LO SOU připravilo programovou nabídku pro všechny věkové skupiny individuálně přicházejících návštěvníků zejména se středoškolským a vysokoškolským vzděláním. Programům pro aktivní starší dospělé a děti se vyhradily čtvrtky a soboty. Pravidelné ateliéry pro děti a (pra)rodiče nevyžadovaly žádné předchozí zkušenosti s asijským uměním. Programy tohoto typu rozvíjejí komunikaci napříč generacemi a umožňují prostřednictvím výtvarné práce a rozhovorů před výtvarným dílem vzájemné poznávání a obohacování různými úhly pohledu na umění vzdálených kultur. (Pra)rodiče mohli díky bezprostřednosti svých potomků také překonávat představy, že potřeba vyhledávání a poznávání umění a také vlastní tvorba je jen pro výtvarně orientovaný a nadaný okruh návštěvníků. Programy se odehrávaly v expozici a v ateliéru. Citlivým vedením programu (práce zkušených lektorů) docházelo k přirozenému propojení obou generací a umocnění zážitku z návštěvy galerie.

### Tištěné a e-learningové edukační materiály

LO SOU v tradiční spolupráci s kurátory doplňovalo sadu textů – pracovních listů, které byly osazeny v nosičích ve všech výstavních sálech jako zdroj odkazů a informací a též byly ke stažení na webových stránkách NG <http://www.ngprague.cz/studijni-materialy-1>. Návštěvníci s nimi mohli pracovat ještě před návštěvou expozic. Tyto materiály vznikaly především pro ty, kteří dávají přednost samostatné prohlídce před mluveným slovem lektora. Vznikl programový notýsek k Ateliéru Fénix ve spolupráci s grafickou Zuzanou Prindišovou.

### Děti /Děti a rodiče

#### Sobotní Výpravy za uměním Asie

Série sobotních dílen pro rodiny s dětmi, dospělí i seniory (6 pořadů) umožňovala výjimečná setkání s díly z bezprostřední blízkosti z depozitářů. Návštěvníci se ve společnosti odborníků učili dívat se na díla asijských mistrů a odkrývat význam zobrazení. Následně v ateliéru, inspirování prohlídkou, se věnovali vlastní tvůrčí činnosti. Témata výprav: *Šperky Indie; Ve znamení hada; Odhalme krásu čínského modrobílého porcelánu* (+ 1 repríza); *Sloní bůh Ganéša a další indická božstva; Kouzlo antického šperku* (+ 1 repríza).

#### Čtvrteční Ateliér Fénix

Cyklos výtvarných dílen (3 pořady) byl rozložen do období tří let s cílem kontinuálně seznamovat veřejnost s bohatým sbírkovým fondem asijského umění a získat a udržet zájem návštěvníků o asijské malířství, sochařství a umělecké řemeslo. V proběhlých výtvarných dílnách sledovali účastníci proměny motivů flóry a fauny a jejich putování po výtvarných materiálech a zemích. Lektori osvětlili skryté významy, vyložili symboly zobrazení. Společně byla probádána méně známá díla a osvojeny méně užívané výtvarné techniky pod vedením výtvarného pedagoga, šperkařky a kurátorky asijského umění. Projekt přinesl návštěvníkům rovněž různé interpretační pohledy na asijské umění v mezigeneračním prostoru.

Významným a novým prvkem těchto ateliérů bylo „vlození“, intervence uměleckého díla do stálé expozice pro daný krátký čas. Motivovaný návštěvník byl obohacen o zážitek z přímého kontaktu s uměleckým dílem za předpokladu naplnění konzervátorských zvyklostí pro vystavení díla mimo režim depozitáře. Přehled dílen: *Jeřáb – symbol dlouhověkosti, nesmrtelnosti; Květiny Persie; Kov zdobený nielem*.

### Mládež a dospělí

#### Komentované sobotní prohlídky ORIENTace

Byl i nadále zařazen cyklus komentářů (4 komentáře), který v padesátiminutové dotaci představoval vybrané části expozice. Zde se zájemci postupně seznamovali s bohatstvím této významné sbírky asijského umění. Protože téměř třetina exponátů v instalaci je citlivá na přímé působení UV záření a klimatické podmínky, jsou umělecké předměty čtyřikrát do roka obměňovány. Návštěvníci tak mají příležitost při opakovaných návštěvách expozice vidět vždy něco nového, proto LO SOU opakuje témata některých sobotních komentářů v kalendáriu akcí, avšak interpretace díla je věnována vždy nové obměně v instalaci. LO SOU realizovalo *Perská dvorní kultura v kádžárovské Persii; Věštba a rituál; Zarputilec s Grácií; Cesty tulipánů*.

### Středeční komentáře Málo času?

Nový formát třicetiminutových komentářů pro uspěchané návštěvníky s hosty, kurátory, autory expozic a výstav. Cyklus probíhal od 17 hodin na přání veřejnosti. Zazněly tyto komentáře: *Co se nosilo v indickém paláci? a Zpěv jeřábů a stín slivoní*.

### Spolupráce s institucemi

Pedagogická fakulta Jihočeské univerzity v Českých Budějovicích (Ateliér arteterapie) americké sdružení Art Beyond Sight, Art Education, N. Y. USA

### Sponzoři a donátoři

Část materiálu pro výtvarné ateliéry je darována firmou KOH-I-NOOR, Hardtmuth, a. s., České Budějovice.

Dar ve výši 10 000 Kč na realizaci výtvarných dílen LO SOU pro rok 2013 poskytl soukromý subjekt, PhDr. Naďa Grosamová.

Výroční zpráva Lektorských oddělení NG za rok 2013 vznikla na základě podkladů Evy Zíkové, Gabriely Šimkové, Petry Pollákové, Hany Rosenkrancové, Michaely Matysové, Michaely Vrchotové, Lucie Štůlové Vobořilové, Moniky Sybolové, Adély Myškanin Holubové a Veroniky Výprachtické. Editovala Monika Sybolová.



---

# 6

## STANDARDY EKONOMICKÉ A FYZICKÉ DOSTUPNOSTI

## 6. 1. Standardy ekonomické dostupnosti

Na gremiálních poradách generálního ředitele NG se vedení organizace pravidelně zabývá ekonomickou dostupností pro návštěvníky a výsledkem jsou pravidelné úpravy výše vstupného do stálých expozic a výstav, které jsou vydávány příkazem generálního ředitele.

Priority v této oblasti jsou zacíleny na děti a mládež. Snahou je umožnit stále většímu okruhu mladých lidí opakované návštěvy našich expozic. Děti do šesti let mají vstup

zdarma. Rovněž studenti uměleckých oborů středních a vysokých škol s pedagogickým doprovodem mají zajištěn bezplatný vstup, pokud svoji návštěvu nahlásí předem. Snížené vstupné má mládež do 15 let věku a studenti středních a vysokých škol a odborných učilišť. Školní skupiny s pedagogickým doprovodem platí vstupné 20 Kč za žáka a pedagog má vstup zdarma. Rodiny s dětmi do 15 let mají nárok na rodinné vstupné, které se pohybuje v úrovni cca 150 % ceny základního vstupného. Rovněž občané v důchodovém věku mají nárok na snížené vstupné (po dovršení 65 let věku).

Návštěvnost NG jednotlivých objektů v roce 2013 je uvedena v následujících přehledech.

### Ekonomická dostupnost – 1. pololetí 2013: Návštěvnost Národní galerie v Praze v roce 2013

1. pololetí	měsíc							2. čtvrtletí	celkem
vstupné	leden	únor	březen	1. čtvrtletí	duben	květen	červen	2. čtvrtletí	1. pololetí
*VP (základní) plné	5 847	3 666	5 510	15 023	4 963	6 254	3 996	15 213	30 236
snížené	3 855	3 312	4 215	11 382	3 556	4 307	2 839	10 702	22 084
spec. sl.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rodinné	270	65	125	460	83	104	54	241	701
školní skupina	2 252	1 886	5 314	9 452	5 509	4 542	3 043	13 094	22 546
Prague card	31	35	94	160	84	147	98	329	489
neplatící	2 648	5 676	2 921	11 245	2 845	3 400	1 850	8 095	19 340
<b>VP celkem</b>	<b>14 903</b>	<b>14 640</b>	<b>18 179</b>	<b>47 722</b>	<b>17 040</b>	<b>18 754</b>	<b>11 880</b>	<b>47 674</b>	<b>95 396</b>
ŠP plné	166	103	340	609	333	351	175	859	1 468
snížené	187	201	441	829	542	492	341	1 375	2 204
spec. sl.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rodinné	38	22	42	102	38	40	27	105	207
školní skupina	374	210	722	1 306	486	386	411	1 283	2 589
Prague card	69	67	170	306	187	205	191	583	889
neplatící	1 014	3 951	1 275	6 240	1 188	2 295	1 369	4 852	11 092
<b>ŠP celkem</b>	<b>1 848</b>	<b>4 554</b>	<b>2 990</b>	<b>9 392</b>	<b>2 774</b>	<b>3 769</b>	<b>2 514</b>	<b>9 057</b>	<b>18 449</b>
*SchwP plné	4 328	6 043	1 672	12 043	546	1 125	717	2 388	14 431
snížené	2 919	5 443	1 388	9 750	347	624	502	1 473	11 223
spec. sl.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rodinné	312	451	129	892	38	58	31	127	1 019
školní skupina	1 494	2 498	697	4 689	438	140	497	1 075	5 764
Prague card	130	139	313	582	407	528	439	1 374	1 956
neplatící	2 098	2 902	1 993	6 993	1 543	4 408	1 826	7 777	14 770
<b>SchwP celkem</b>	<b>11 281</b>	<b>17 476</b>	<b>6 192</b>	<b>34 949</b>	<b>3 319</b>	<b>6 883</b>	<b>4 012</b>	<b>14 214</b>	<b>49 163</b>
AK plné	526	496	927	1 949	1 052	1 499	961	3 512	5 461
snížené	224	214	519	957	658	909	480	2 047	3 004
spec. sl.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rodinné	37	15	71	123	56	55	39	150	273
školní skupina	407	405	818	1 630	811	577	285	1 673	3 303
Prague card	153	110	283	546	373	298	263	934	1 480
neplatící	1 291	2 968	1 742	6 001	1 660	2 128	1 413	5 201	11 202
<b>AK celkem</b>	<b>2 638</b>	<b>4 208</b>	<b>4 360</b>	<b>11 206</b>	<b>4 610</b>	<b>5 466</b>	<b>3 441</b>	<b>13 517</b>	<b>24 723</b>

<i>1. pololetí</i>		<i>měsíc</i>				<i>měsíc</i>			<i>celkem</i>
<i>vstupné</i>	<i>leden</i>	<i>únor</i>	<i>březen</i>	<i>1. čtvrtletí</i>	<i>duben</i>	<i>květen</i>	<i>červen</i>	<i>2. čtvrtletí</i>	<i>1. pololetí</i>
PK plné	69	304	167	540	145	152	122	419	959
snížené	532	596	155	1283	161	127	103	391	1674
spec. sl.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rodinné	1	6	9	16	6	2	2	10	26
školní skupina	0	17	57	74	9	0	109	118	192
Prague card	193	173	289	655	279	244	170	693	1348
neplatící	1240	4564	1226	7030	1254	1578	1095	3927	10957
<b>PK celkem</b>	<b>2035</b>	<b>5660</b>	<b>1903</b>	<b>9598</b>	<b>1845</b>	<b>2103</b>	<b>1601</b>	<b>5558</b>	<b>15156</b>
VJ plné	3004	0	0	3004	0	14	204	218	3222
snížené	2424	0	0	2424	0	12	316	328	2752
spec. sl.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rodinné	238	0	0	238	0	0	6	6	244
školní skupina	368	0	0	368	0	0	72	72	440
Prague card	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neplatící	1510	0	0	1510	0	7	625	632	2142
<b>VJ celkem</b>	<b>7544</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>7544</b>	<b>0</b>	<b>33</b>	<b>1223</b>	<b>1256</b>	<b>8800</b>
*SalmP plné	0	0	0	0	0	0	0	0	0
snížené	0	0	0	0	0	0	0	0	0
spec. sl.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rodinné	0	0	0	0	0	0	0	0	0
školní skupina	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Prague card	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neplatící	0	0	0	0	0	0	0	0	0
<b>SalmP celkem</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>

<i>Národní galerie v Praze</i>	<i>leden</i>	<i>únor</i>	<i>březen</i>	<i>1. čtvrtletí</i>	<i>duben</i>	<i>květen</i>	<i>červen</i>	<i>2. čtvrtletí</i>	<i>1. pololetí</i>
plné	13940	10612	8616	33168	7039	9395	6175	22609	55777
snížené	10141	9766	6718	26625	5264	6471	4581	16316	42941
spec. sl.	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rodinné	896	559	376	1831	221	259	159	639	2470
školní skup.	4895	5016	7608	17519	7253	5645	4417	17315	34834
Prague card	576	524	1149	2249	1330	1422	1161	3913	6162
neplatící	9801	20061	9157	39019	8490	13816	8178	30484	69503
<b>celkem</b>	<b>40249</b>	<b>46538</b>	<b>33624</b>	<b>120411</b>	<b>29597</b>	<b>37008</b>	<b>24671</b>	<b>91276</b>	<b>211687</b>

Poznámka:

\*Salmovský palác v rámci Schwarzenberského paláce

**Ekonomická dostupnost – 2. pololetí 2013: Návštěvnost Národní galerie v Praze v roce 2013**

<i>2. pololetí</i>		<i>měsíc</i>				<i>měsíc</i>				<i>celkem</i>
<i>vstupné</i>	<i>červenec</i>	<i>srpen</i>	<i>září</i>	<i>3. čtvrtletí</i>	<i>říjen</i>	<i>listopad</i>	<i>prosinec</i>	<i>4. čtvrtletí</i>	<i>2. pololetí</i>	
*VP (základní) plné	4 809	5 651	3 643	14 103	4 125	4 001	3 727	11 853	25 956	
snížené	2 905	3 272	2 926	9 103	3 003	2 682	2 129	7 814	16 917	
spec. sl. *	0	0	0	0	0	0	42	42	42	
rodinné	118	165	17	300	90	81	76	247	547	
školní skupina	797	620	1 997	3 414	4 557	3 893	2 566	11 016	14 430	
Prague card	170	275	95	540	119	81	67	267	807	
neplatící	1 624	1 591	9 176	12 391	2 375	2 550	1 981	6 906	19 297	
<b>VP celkem</b>	<b>10 423</b>	<b>11 574</b>	<b>17 854</b>	<b>39 851</b>	<b>14 269</b>	<b>13 288</b>	<b>10 588</b>	<b>38 145</b>	<b>77 996</b>	
ŠP plné	229	350	309	888	228	155	226	609	1 497	
snížené	245	351	513	1 109	449	214	245	908	2 017	
spec. sl. *	0	0	0	0	0	0	4	4	4	
rodinné	57	66	10	133	117	28	32	177	310	
školní skupina	148	152	220	520	382	289	458	1 129	1 649	
Prague card	301	445	324	1 070	269	128	159	556	1 626	
neplatící	1 204	1 338	2 656	5 198	1 269	1 102	1 226	3 597	8 795	
<b>ŠP celkem</b>	<b>2 184</b>	<b>2 702</b>	<b>4 032</b>	<b>8 918</b>	<b>2 714</b>	<b>1 916</b>	<b>2 350</b>	<b>6 980</b>	<b>15 898</b>	
SchwP plné	703	1 048	505	2 256	548	416	1 032	1 996	4 252	
snížené	432	674	346	1 452	265	225	154	644	2 096	
spec. sl. *	0	0	0	0	0	0	26	26	26	
rodinné	59	102	15	176	34	34	18	86	262	
školní skupina	199	244	146	589	404	230	285	919	1 508	
Prague card	676	1 096	562	2 334	511	291	304	1 106	3 440	
neplatící	1 817	2 730	3 974	8 521	1 586	1 292	1 007	3 885	12 406	
<b>SchwP celkem</b>	<b>3 886</b>	<b>5 894</b>	<b>5 548</b>	<b>15 328</b>	<b>3 348</b>	<b>2 488</b>	<b>2 826</b>	<b>8 662</b>	<b>23 990</b>	
AK plné	1 167	1 512	1 076	3 755	1 165	1 173	1 317	3 655	7 410	
snížené	536	666	972	2 174	647	803	900	2 350	4 524	
spec. sl. *	0	0	0	0	0	0	3	3	3	
rodinné	92	123	22	237	57	66	102	225	462	
školní skupina	312	326	481	1 119	654	1 202	1 931	3 787	4 906	
Prague card	498	787	430	1 715	404	168	200	772	2 487	
neplatící	1 528	1 748	4 041	7 317	1 665	1 987	1 795	5 447	12 764	
<b>AK celkem</b>	<b>4 133</b>	<b>5 162</b>	<b>7 022</b>	<b>16 317</b>	<b>4 592</b>	<b>5 399</b>	<b>6 248</b>	<b>16 239</b>	<b>32 556</b>	
PK plné	102	115	44	261	337	339	334	1 010	1 271	
snížené	79	68	24	171	355	380	346	1 081	1 252	
spec. sl. *	0	0	0	0	0	0	21	21	21	
rodinné	1	4	1	6	13	8	12	33	39	
školní skupina	0	0	0	0	0	0	10	10	10	
Prague card	160	55	0	215	0	0	0	0	215	
neplatící	678	627	71	1 376	1 133	1 191	1 129	3 453	4 829	
<b>PK celkem</b>	<b>1 020</b>	<b>869</b>	<b>140</b>	<b>2 029</b>	<b>1 838</b>	<b>1 918</b>	<b>1 852</b>	<b>5 608</b>	<b>7 637</b>	

<i>2. pololetí</i>		<i>měsíc</i>				<i>měsíc</i>			<i>celkem</i>
<i>vstupné</i>	<i>červenec</i>	<i>srpen</i>	<i>září</i>	<i>3. čtvrtletí</i>	<i>říjen</i>	<i>listopad</i>	<i>prosinec</i>	<i>4. čtvrtletí</i>	<i>2. pololetí</i>
VJ plné	419	595	733	1747	435	0	0	435	2182
snížené	519	607	871	1997	402	0	0	402	2399
spec. sl. *	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rodinné	16	28	54	98	33	0	0	33	131
školní skupina	32	81	555	668	278	0	0	278	946
Prague card	30	77	26	133	0	0	0	0	133
neplatící	1093	1220	3525	5838	1173	0	0	1173	7011
<b>VJ celkem</b>	<b>2109</b>	<b>2608</b>	<b>5764</b>	<b>10481</b>	<b>2321</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>2321</b>	<b>12802</b>
*SalmP plné	0	0	0	0	0	31	970	1001	1001
snížené	0	0	0	0	0	18	737	755	755
spec. sl. *	0	0	0	0	0	0	0	0	0
rodinné	0	0	0	0	0	0	50	50	50
školní skupina	0	0	0	0	0	3	108	111	111
Prague card	0	0	0	0	0	0	0	0	0
neplatící	0	0	0	0	0	207	1582	1789	1789
<b>SalmP celkem</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>0</b>	<b>259</b>	<b>3447</b>	<b>3706</b>	<b>3706</b>

#### Návštěvnost Národní galerie v Praze v roce 2013

<i>Národní galerie v Praze</i>	<i>červenec</i>	<i>srpen</i>	<i>září</i>	<i>3. čtvrtletí</i>	<i>říjen</i>	<i>listopad</i>	<i>prosinec</i>	<i>4. čtvrtletí</i>	<i>2. pololetí</i>
plné	7429	9271	6310	23010	6838	6115	7606	20559	43569
snížené	4716	5638	5652	16006	5121	4322	4511	13954	29960
spec. sl. *	0	0	0	0	0	0	96	96	96
rodinné	343	488	119	950	344	217	290	851	1801
školní skup.	1488	1423	3399	6310	6275	5617	5358	17250	23560
Prague card	1835	2735	1437	6007	1303	668	730	2701	8708
neplatící	7944	9254	23443	40641	9201	8329	8720	26250	66891
<b>celkem</b>	<b>23755</b>	<b>28809</b>	<b>40360</b>	<b>92924</b>	<b>29082</b>	<b>25268</b>	<b>27311</b>	<b>81661</b>	<b>174585</b>

#### Ekonomická dostupnost – rok 2013:

<i>Rok 2013</i>							
<i>Vstupné</i>	<i>1. čtvrtletí</i>	<i>2. čtvrtletí</i>	<i>1. pololetí</i>	<i>3. čtvrtletí</i>	<i>4. čtvrtletí</i>	<i>2. pololetí</i>	<i>celkem</i>
plné	33168	22609	55777	23010	20559	43569	99346
snížené	26625	16316	42941	16006	13954	29960	72901
spec. sl.	0	0	0	0	96	96	96
rodinné	1831	639	2470	950	851	1801	4271
školní skup.	17519	17315	34834	6310	17250	23560	58394
Prague card	2249	3913	6162	6007	2701	8708	14870
neplatící	39019	30484	69503	40641	26250	66891	136394
<b>celkem</b>	<b>120411</b>	<b>91276</b>	<b>211687</b>	<b>92924</b>	<b>81661</b>	<b>174585</b>	<b>386272</b>

**Vstupné v roce 2013:**

<i>Vstupné do výstavních prostor - stálé expozice</i>								
<i>Druh vstupného</i>	<i>VP</i>	<i>ŠP</i>	<i>SchwaP</i>	<i>SalmP</i>	<i>AK</i>	<i>PK</i>	<i>PK - konírna</i>	<i>VJ</i>
základní vstupné	180 Kč	150 Kč	150 Kč	150 Kč	150 Kč	150 Kč	50 Kč	150 Kč
snížené vstupné	90 Kč	80 Kč	80 Kč	80 Kč	80 Kč	80 Kč	30 Kč	80 Kč
rodinné vstupné	240 Kč	200 Kč	200 Kč	200 Kč	200 Kč	200 Kč	70 Kč	200 Kč
školní skupina	20 Kč	20 Kč	20 Kč	20 Kč	20 Kč	20 Kč	20 Kč	20 Kč
zdarma – volná vstupenka	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč	0 Kč

**Zlevněné vstupné a vstup zdarma**

<i>Zlevněné vstupné</i>
děti 6–5 let
senioři nad 65 let
rodinná vstupenka – pro rodiče s dětmi do 15 let (2 dospělí a 1–5 dětí)
školní skupina – studenti, žáci s pedagogickým doprovodem
studenti všech středních a vysokých škol a odborných učilišť s dokladem o denním studiu
držitelé platných mezinárodních studentských a učitelských průkazů (ISIC, IYTC, EURO 26, ITIC, EYCA)

**Vstup zdarma – volné vstupenky**

<i>Vstup zdarma</i>
děti do 6 let
držitelé průkazu ZTP a ZTP/P
ICOM, ICOMOS, NPÚ
Asociace muzeí a galerií (AMG)
pedagogický doprovod
Zváz múzeí na Slovensku (+3)
členové Společnosti přátel NG
držitelé Prague Card (Pražské turistické karty)
držitelé V. I. P. karty
držitelé čestné vstupenky
Uměleckohistorická společnost
držitelé novinářské karty NG v Praze

## 6. 2. Standardy fyzické dostupnosti

NG činí různá dílčí opatření k odstranění bariér s cílem nabídnout prohlídky našich expozic co největšímu počtu spoluobčanů s různým zdravotním znevýhodněním. Dosáhnout však toho, aby všechny objekty, ve kterých NG realizuje výstavní projekty, byly přístupné pro pohybově handicapované návštěvníky, je otázkou velkých finančních nákladů, které naše instituce v této době nemá k dispozici.

Národní galerie v Praze však neustále hledá různé způsoby, jak těmto návštěvníkům přiblížit vystavené umění, a to i pomocí speciálních doprovodných programů, které lektorská oddělení pořádají v bezbariérových prostorech výstavních objektů. Pro zrakově postižené návštěvníky pořádají lektorská oddělení speciální komentované prohlídky a provozují hmatové expozice.

### Veletržní palác

Všechna patra, kde jsou dislokovány jak stálé expozice, tak i proměnné výstavy, jsou bezbariérová, dostupná výtahem. V objektu je i sociální zařízení pro osoby se sníženou pohyblivostí. K zapůjčení je audioprůvodce v několika jazykových mutacích. Lektorské oddělení SMSU pořádá speciální komentované prohlídky jak pro zrakově, tak i sluchově postižené.

### Palác Kinských

Všechny výstavní prostory jsou bezbariérově dostupné, do jednotlivých pater se osoby s pohybovým handicapem dostanou pomocí výtahu. V přízemí objektu je sociální zařízení pro osoby se sníženou pohyblivostí.

### Kláster sv. Anežky České

Pro pohybově znevýhodněné návštěvníky je expozice v 1. patře částečně bezbariérová, přístupná pro návštěvníky na vozíku s doprovodem (výtah a výtahová plošina), přízemí je také přístupné částečně, k dispozici je sociální zařízení pro osoby se sníženou pohyblivostí. Smyslově znevýhodněným návštěvníkům je k dispozici v přízemí Anežského kláštera hmatová expozice odlitků sochařských děl českého středověkého umění 13.–15. století. Expozice dvanácti odlitků sochařských děl umožňuje návštěvníkovi sledovat stylovou proměnu sochařského díla během několika staletí. Vedle pozdně románského reliéfu z baziliky sv. Jiří jsou zde díla z období vlády Karla IV. a Václava IV. Tvorbu slavného architekta a sochaře Petra Parléře představují portrétní busty z triforia katedrály sv. Víta v Praze. Každý exponát doprovází text ve zvětšeném písmu a základní popis v Braillově písmu. K zapůjčení je audioprůvodce nebo si návštěvník může vypůjčit kazetu s nahraným výkladem do vlastního přehrávače. K expozici byl vydán katalog v Braillově písmu, který je k dispozici návštěvníkům v expozici a je i v prodeji.

### Šternberský palác

Tento objekt je pro návštěvníky na vozíku zcela nedostupný, bezbariérový vstup bude zajištěn až po celkové rekonstrukci, která se připravuje v horizontu několika let. Zatím je možno v letních měsících s doprovodem navštívit malou expozici českého sochařství 19. a 20. století v zahradě paláce. Pro návštěvníky se sníženou pohyblivostí je v přízemí k dispozici sociální zařízení.

### Schwarzenberský palác

Objekt je po celkové rekonstrukci stavební a technologické a nově otevřené výstavní plochy jsou bezbariérově přístupné. K dispozici je i sociální zařízení v přízemí objektu, které je dostupné pro osoby se sníženou pohyblivostí.

V roce 2009 byla otevřena nová haptická stezka s názvem Doteky baroka, a to v suterénu objektu. I tato expozice je zpřístupněna bezbariérově.

### Salmovský palác

Objekt je po celkové rekonstrukci stavební a technologické a nově otevřené výstavní plochy jsou bezbariérově přístupné. K dispozici je i sociální zařízení v přízemí objektu, které je dostupné pro osoby se sníženou pohyblivostí.

## 6. 3 Badatelské návštěvy

Zájemcům o studium sbírkových předmětů a archiválií a dalším zájemcům o výtvarné umění jsou umožněny návštěvy ve sbírkách NG, v archivu a v restaurátorském oddělení podle Badatelského řádu NG. Tyto návštěvy se v případě zájmu o studium sbírkových předmětů předem sjednávají s řediteli příslušných sbírek, v případě zájmu o studium archiválií s vedoucím archivu a s vedoucím restaurátorského oddělení pro studium restaurátorských zpráv. Badatelé jsou při svých návštěvách seznamováni s Badatelským řádem NG, vyplňují badatelský list a při každé návštěvě se zapisují do badatelské knihy.

Knihovna NG je od roku 2002, kdy byla zaregistrována na MK ČR podle zákona č. 257/2001 Sb., o knihovnách a podmínkách provozování veřejných a informačních služeb, knihovnou veřejnou, a proto poskytuje své služby nejen odborným pracovníkům NG, ale také veřejnosti. Zájemcům z řad veřejnosti jsou publikace půjčovány pouze k prezenčnímu studiu. Mimo prostory knihovny je půjčování publikací umožněno pouze pracovníkům NG, maximálně na dobu tří měsíců. Knihovna NG také poskytuje tzv. meziknihovní výpůjční služby, kdy půjčuje publikace ze svého fondu jiným českým knihovnám a prostřednictvím Národní knihovny ČR i zahraničním knihovnám a naopak, pro pracovníky NG vypůjčuje knihy z jiných českých i zahraničních knihoven. Registrace a základní knihovnicko-informační služby jsou poskytovány zdarma. Čtenáři si mohou za úplaty pořizovat kopie z publikací z fondu knihovny NG a požádat o rešerši. Ceník je součástí knihovního řádu knihovny NG, kterými jsou badatelé povinni se řídit. Knihovna je pro veřejnost otevřena v pracovních dnech mimo pondělí (v úterý až ve čtvrtek od 9:30 do 17:00, v pátek do 16:00).

V roce 2013 navštívilo knihovnu NG 1242 čtenářů a vypůjčilo si 3649 odborných publikací. Zaměstnanci knihovny NG zodpověděli v roce 2013 sto devadesát tři rozsáhlejších bibliografických a faktografických dotazů (osobně, prostřednictvím telefonu či e-mailu). K uživatelům knihovny patří zejména historikové umění, odborní pracovníci muzeí a galerií a akademických institucí, kterým slouží knihovna k odborné práci. Pro studijní potřeby využívají služeb knihovny také studenti vysokých škol s uměleckohistorickým a uměleckým zaměřením. Malé procento návštěvníků knihovny tvoří uživatelé z řad veřejnosti, kteří využívají služeb knihovny pro své soukromé účely (ověřování údajů, dědictví atd.). Každý rok navštíví knihovnu NG také zahraniční badatelé – především z řad studentů na výměnných pobytech a odborníků, kteří řeší badatelské otázky týkající se českého nebo středoevropského umění.

Archivní fondy a sbírky je možné studovat ve dvou badatelnách po splnění podmínek, které vyžaduje zákon o archivnictví a spisové službě a na ně navazující vyhlášky a badatelský řád Národní galerie v Praze. První badatelna je umístěna na centrálním pracovišti archivu ve Schwarzenberském paláci a studium je možné v úterý, středu a čtvrtek od 9 do 16 hodin (tedy 21 hodin týdně), druhá badatelna je přístupná v úterý a čtvrtek od 9 do 11:30 a od 12:30 do 15:30 hodin (tedy 16,5 hodin týdně). Obě studovny mají bezbariérový přístup a jsou vybaveny kopírkami, na nichž je možné zhotovit kopie archivních dokumentů za úplaty podle ceníku fotografických prací.

Přestože po celý rok 2013 probíhala generální inventura archivních fondů a sbírek (viz kapitola 9), prioritou archivu bylo zachovat úroveň poskytovaných služeb a rozsah badatelských hodin tak zůstal po celý rok 2013 neomezen.

V roce 2013 vykazala badatelna ve Schwarzenberském paláci 169 návštěv, badatelna ve Veletržním paláci 108 návštěv, celkem tedy 277 badatelských návštěv.

Mezi badateli převažují studenti uměleckohistorických a historických oborů na Univerzitě Karlově v Praze, Masarykově univerzitě v Brně, následují umělci historikové z domácích vědeckých a muzejních institucí (zejména ze samotné Národní galerie v Praze, Ústavu dějin umění AV ČR, v. o. s. a Národního památkového ústavu), odborníci ze zahraničí (SRN, USA) a konečně laičtí zájemci o dějiny výtvarného umění. Pozornosti badatelů se těší zejména témata z dějin sběratelství výtvarného umění a širší okolnosti vzniku uměleckých děl a životní osudy jednotlivých umělců. K nejvyužívanějším dokumentům patří sbírka výstřižků z denního tisku o aktivitách NG i o činnosti jednotlivých umělců a uměleckých sdružení, sbírka výstavních katalogů, fond Společnosti vlasteneckých přátel umění a konečně písemné pozůstalosti výtvarných umělců a sběratelů umění.



---

7

PÉČE O SBÍRKOVÉ PŘEDMĚTY  
A JEJICH DOKUMENTACE

## 7.1 Ochrana sbírek

NG se může pochlubit jedním z nejmodernějších systémů sbírkové ochrany, který vzešel z víceletého bezpečnostního projektu „*Modernizace bezpečnostních systémů v prostředí muzea/galerie*“, dokončeného v roce 2011 a podpořeného grantem z finančních mechanismů Norska (EEA Grants).

Rozsah a způsob ochrany sbírek NG vychází ze zákona 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy, a z povinností daných dalšími právními předpisy, například vyhláškou ministerstva vnitra č. 246/2001 o stanovení požární bezpečnosti a výkonu státního požárního dozoru. Dodržování odpovídajících parametrů a způsob provozování bezpečnostních technických systémů je průběžně kontrolováno orgány HZS a BOZP. Při kontrolách jsou procvičovány a přísně prověřovány bezpečnostní procedury sloužící nejen k ochraně života a zdraví návštěvníků a zaměstnanců, ale také uchovávaných sbírkových předmětů, vystavovaných uměleckých předmětů a dalšího majetku.

Základní čtyři pilíře naší bezpečnosti tvoří režimová opatření, fyzická ostraha, mechanické zábrany a komplex elektronických zabezpečovacích systémů. V případech podezření ze spáchání trestného činu/přestupku je vždy a neprodleně kontaktována Policie ČR která výstupy z našich systémů dále analyzuje na svých specializovaných pracovištích.

Provoz bezpečnostních zařízení je dvacet čtyři hodin denně, sedm dní v týdnu monitorován pracovníky centrálního operačního střediska. Naše bezpečnostní a sledovací systémy jsou registrovány Úřadem pro ochranu osobních údajů, a všechny postupy tak splňují náročné požadavky k ochraně soukromí našich návštěvníků i vlastních pracovníků NG. NG spolupracuje s Asociací bezpečnostních služeb Gremium Alarm České republiky.

Provoz a dílčí modernizace bezpečnostních systémů jsou každoročně podporovány finančními granty Ministerstva kultury z oddílu integrovaného systému ochrany movitého kulturního dědictví.

## 7.2 Konzervování a restaurování sbírkových předmětů

Restaurovatelské oddělení spolupracovalo v roce 2013 s jednotlivými sbírkami na přípravě jejich výstavních projektů. Při této přípravě jsou konzervována a restaurována všechna umělecká díla, která jsou na tyto výstavy připravována. Rovněž tak restaurovatelské oddělení spolupracuje při přípravách stálých expozic a sbírkových předmětů zapůjčovaných jiným subjektům na výstavy v ČR a do zahraničí. Pro tyto případy jsou vypracovávány Condition Reports.

Restaurovatelským oddělením je prováděna průběžná kontrola a ošetřování děl vystavených ve stálých expozicích, a to nejen v objektech Národní galerie, ale všude tam, kam jsou díla NG dlouhodobě zapůjčována.

V roce 2013 Restaurovatelské oddělení konzervovalo tisíc tři sta deset uměleckých předmětů a restaurovalo celkem čtyřicet děl. Mezi významné restaurovatelské práce například patří restaurování níže uvedených výtvarných děl:

- soubor kreseb Jana Zrzavého
- Český mistr kol. roku 1420: *Madona Ochránitelka z Budyně nad Ohří*, inv. č. VP 11704
- Severočeský mistr: *Sv. Anna Samotřetí, polychromovaná řezba*, inv. č. P. 2910
- Eugen Delacroix: *Výhnání Heliodora z Chrámu*, inv. č. O 4772

a bylo započato náročné restaurování obrazu Rembrandta Hamensze van Rijna *Učenec*, inv. č. DO 4288.

Restaurovatelské oddělení se účastní jako spoluřešitel těchto výzkumných projektů:

**Kultura a umění benediktinského řádu ve střední Evropě 800–1300** – projekt NAKI; F11P01OVV007

**Umělecká výměna v regionu Krušnohoří mezi gotikou a renesancí** – Projekt NAKI; DF12P01OVV046

**Historické technologie a moderní metody průzkumu.**

**Interpretační možnosti specializovaných metod průzkumu děl středověkého umění s využitím inovativních technologií** – projekt NAKI; DF13P01OVV010,

**Sochařská dílna období baroka ve střední Evropě** – projekt GAČR; GA13-11456S,

**Norbert Grund (1717–1767)** – Projekt GAČR; GA13-07247S.

Jednotliví restaurátoři restaurátorského oddělení se aktivně zúčastnili jak vnitrostátních, tak mezinárodních konferencí:

- Jiří Třeštík, Ivana Vernerová, Radka Šefců, Anja K. Ševčík, Tomáš Trojek: Gerard Dou: *Mladá dáma na balkoně*. Autorské proměny obrazu. Přednáška je otištěna ve FORUM 2013 pro konzervátory-restaurátory, AMG, Brno, 2013, s. 60–66
- Helena Dáňová, Anna Třeštíková, Radka Šefců, Václav Pitthard: *Seated Virgin Mary by the Master of the Kefermarkt Altarpiece. Specification of the Sculpture's Monochrome Surface Treatment, known as Holzichtigkeit in „Heritage Wood: Research & Conservation in the 21st Century“*, Varšava ICOM 28. až 30. 10. 2013
- Tomáš Čechák, Tomáš Trojek, Marek Kotrlý, Ivana Turková, Radka Šefců, Štěpánka Chlumská: The use of metallic bismuth in a red poliment in Late Gothic painting and sculpture polychromy – results of an interdisciplinary material study of the altarpiece in the chapel at Křivoklát Castle. In Technart 2013. Analytical Spektroskopy in Art and Archaeology, 23. až 26. 9. 2013 Rijksmuseum, Amsterdam, p. 82
- Přednášky: Radka Šefců „Materiálový průzkum polychromie Madony Rouchovanské (možnosti molekulové spektroskopie) odborný seminář k návrhu metodiky pro „Analýza organických látek (organických pojiv, barviv a syntetických polymerů) ve vzorcích historických nebo uměleckých materiálů, které jsou tvořeny souvrstvím“. Pořadatel NTM v Praze, 27. 6. 2013.

## 7.3 Dokumentace sbírek

Správu veškerých sbírkových předmětů NG po stránce majetkové vede odbor registru a metodického centra. Podle zákona č. 122/2000 Sb., o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů, vede chronologickou evidenci sbírkových předmětů v přírůstkových knihách (I. stupeň evidence) v písemné formě a v Centrálním katalogu sbírek NG v digitální podobě. Dále odbor registru a metodického centra vede část systematické evidence sbírkových předmětů podsbírek jako obrazy, plastiky a nová média v inventárních knihách (II. stupeň evidence) v písemné formě. (Systematická evidence ostatních podsbírek v písemné formě a systematická evidence v digitální podobě v Centrálním katalogu sbírek NG je pro všechny podsbírkové vedeny v příslušných sbírkách NG). Při dokumentaci sbírkových předmětů odbor registru a metodického centra postupuje podle směrnice generálního ředitele NG „Evidence a inventarizace sbírkových předmětů v NG, nabývání a vyřazování sbírkových předmětů“, „Koncepte digitální dokumentace NG od roku 2009“ a „Vedení digitální dokumentace sbírkových předmětů a dlouhodobě zapůjčených předmětů v NG“, které byly vydány v souladu se všemi metodickými pokyny Ministerstva kultury.

V agendě evidence sbírek byly v průběhu roku 2013 průběžně zpracovávány všechny přírůstky, tj. 21 přírůstkových čísel v I. stupni evidence (viz kapitola „Akvizice“) tvořených 123 inventárními čísly přiřazenými k dílům. Současně se zapisováním nových akvizic probíhá doplňování a kontrola digitální přírůstkové knihy NG. V rámci toho bylo zapsáno, opraveno nebo aktualizováno 35 700 záznamů v databázi „Přírůstková kniha NG“.

„Sbírka Národní galerie v Praze“ byla zapsána do Centrální evidence na Ministerstvu kultury podle § 3 odst. 2 věty druhé a § 17 odst. 2 zákona č. 122/2000 Sb. ke dni 30. 7. 2002 s 16 podsbírkami (obrazy; plastiky; nová média; grafiky; kresby; faksimile; asijské, africké a americké užité umění; asijské, africké a americké předměty studijního charakteru; asijské, africké a americké malířství a grafika; asijská, africká a americká plastika; architektura – modely; architektura – plány; architektura – grafiky; architektura – kresby; architektura – fotografie; architektura – negativy).

Součástí odboru registru a metodického centra je rovněž pracoviště CES, které zpracovává veškeré změny ve sbírkové evidenci NG (přírůstky, převody mezi podsbírkami, dodatečné přihlašování předmětů dohledaných v rámci revizí a vyřazování z evidence), a poté je v zákonem daných termínech za každé uplynulé čtvrtletí kalendářního roku hlásí do CES na Ministerstvu kultury.

<i>Podsbírký</i>	<i>Počet sbírkových předmětů</i>
obrazy	16993
plastiky	9203
nová média	581
grafiky	249722
kresby	66010
asijské, africké a americké užité umění	3228
asijské, africké a americké předměty studijního charakteru	754
asijské, africké a americké malířství a grafika	6593
asijská, africká a americká plastika	3063
architektura – modely	103
architektura – plány	8895
architektura – grafiky	1445
architektura – kresby	728
architektura – fotografie	2934
architektura – negativy	556
faksimile	755
<b>Celkem</b>	<b>371563</b>

Ke konci roku 2013 bylo v CES na Ministerstvu kultury přihlášeno jako „Sbírka Národní galerie v Praze“ celkem 371 563 sbírkových předmětů, a to podle podsbírek (vyněcháno slovo „další“ užívané v CES před každou podsbírkou) takto:

**Vyřazeno** bylo v roce 2013 celkem: 26 sb. předmětů (kresby)

V roce 2013 byla inventurním závěrem za celou NG uzavřena první perioda řádné inventarizace sbírek a příkazem generálního ředitele NG č. 9/2013 se naplánovala a zahájila druhá perioda řádné inventarizace sbírek nyní již v patnáctiletém cyklu (2013–2027) podle § 12 zákona 122/2000 Sb. o ochraně sbírek muzejní povahy a o změně některých dalších zákonů a novelizované vyhlášky č. 275/2000 Sb. k tomuto zákonu. V prvním roce druhé inventarizační periody se fyzicky zkontrolovalo celkem 21 653 sbírkových předmětů a učinil se záznam o provedení inventarizace do příslušných inventářů. Zároveň byly průběžně prováděny opravy některých evidenčních nedostatků, které se zjistily inventurním závěrem první periody a byla nařízena mimořádná inventarizace podsbírek architektury.

V roce 2013 NG zapůjčila celkem 1845 sbírkových předmětů. Z tohoto počtu bylo 139 sbírkových předmětů zapůjčeno na celkem čtrnáct výstavních projektů v zahraničí. Mezi nejvýznamnější výstavy, kterých se NG účastnila zápůjčkami uměleckých děl, byly výstavy *Frans Hals in his Time* ve Frans Hals Museum v Haarlemu, *Henri Matisse and the Fauves* v Albertina Museum ve Vídni, *Albrecht Dürer: His Art in the Context of his Time* ve Städel Museum ve Frankfurtu nad Mohanem, retrospektiva *Georges Braque* v Grand Palais v Paříži či *Avant-Garde at War a Florence!*, obě poslední jmenované výstavy v Kunst- und Ausstellungshalle der Bundesrepublik Deutschland v Bonnu. Došlo k výraznému zlepšení mezinárodní spolupráce, která byla zásadním a velice negativním způsobem narušena v důsledku kauzy *Diag Human*, a to zejména díky rozšíření tzv. imunity proti zabavení – *immunity from seizure* – do legislativy řady nejen evropských zemí, důslednému uplatňování garance bezpečného návratu zapůjčených sbírkových předmětů prostřednictvím *immunity from seizure* a v neposlední řadě díky úzké spolupráci vedoucí Odboru registru a metodického centra s příslušnými odbory na Ministerstvu kultury při vytváření „mapy bezpečných zemí“. Téma bezpečného návratu, respektive imunity proti zabavení, bylo jedním z klíčových témat, kterému se věnovaly kulaté stoly pořádané Metodickým centrem pro muzea výtvarného umění.

V rámci ČR bylo zapůjčeno celkem 1706 sbírkových předmětů NG třetím subjektům, z toho tvořilo šest set předmětů dlouhodobé výpůjčky. Proběhlo celkem 74 krátkodobých výstavních projektů, z nichž mezi nejvýznamnější patřily výstavy: *Rytmy+pohyb+světlo*; *Impulsy futurismu v českém umění v ZČG v Plzni s reprízou v MG Brno*; *Jan Zrzavý v GVU v Ostravě*; *Palmy na Vltavě: Primitivismus, mimoevropské kultury a české výtvarné umění 1850–1950 a Svět chce být klamán*. Dále proběhly projekty: *Fikce a mystifikace umění 19. století*; *Vzpomínka na krajinu, kterou jsem nikdy neviděl: České umění 1903–1943 ze sbírek Národní galerie v Praze, vše v ZČG v Plzni*; tradiční výstava v MMG Hlinsko, již v roce 2013 bylo dílo Vojtěcha Hynaise, *Trojvýstava Františka Kupky, Gustava Klimta a Alfonse Muchy v Muzeu Kampa a Mladí lvi v kleci*. Umělecké skupiny německy hovořících výtvarníků v Československu 20. a 30. let 20. století v OG v Liberci. Na všechny výstavy přispěla NG zapůjčením celkem 1106 sbírkových předmětů.

Odbor registru a metodického centra průběžně a flexibilně zajišťoval agendu veškerých dlouhodobých i krátkodobých výpůjček sbírkových předmětů Národní galerie v Praze třetím subjektům a výpůjček od třetích subjektů pro krátkodobé a dlouhodobé projekty (výstavy, restaurování, expertizy etc.), tuzemské i zahraniční. Tato agenda zahrnovala koordinaci, korespondenci a zajištění právních dokumentů v rámci NG (kurátoři, restaurátoři, EPS) a mezi třetími subjekty (půjčitelé, vypůjčitelé, pojišťovny, dopravci etc.), komunikaci s MK a evidenci smluv o dlouhodobých výpůjčkách do NG v Praze, dodatků těchto smluv a předávacích protokolů.

Výkaz dílčí inventarizace sbírky NG za rok 2013 podle příkazu GR č. 10/2013, č. j. 927/2013 z 31. 5. 2013

Podsbírky v CES	Sbírky NG (organizační jednotky NG)	Počet skutečně inventovaných předmětů
Grafika	Sbírka grafiky a kresby	12527
Kresba	Sbírka grafiky a kresby; Sbírka moderního a současného umění	5823
Architektura (AM, AP, AG, AK, AF, AN)	Sbírka moderního a současného umění	710
Asijské, africké a americké umění (Vm, Vp, Vu, Vx)	Sbírka orientálního umění	970
Obrazy	Sbírka moderního a současného umění; Sbírka starého umění; Sbírka umění 19. století	997
Plastiky	Sbírka starého umění; Sbírka umění 19. století	547
Faksimile (FO, FP, FR)	Sbírka starého umění	49
Nová média	Sbírka moderního a současného umění	30
<b>Celkem</b>		<b>21653</b>

Odbor registru a metodického centra zajišťoval smluvní agendu pro výstavu *Memory of a Landscape I've Never Seen. Czech Art 1905-1939 from the Collections of the National Gallery in Prague* v National Museum of Contemporary Art v Soulu a to včetně komplikovaného jednání o zajištění tzv. immunity from seizure podle korejského práva, které je vystavěno na zcela jiném právním základě než právo evropské či americké, vyhotovoval darovací, kupní a licenční smlouvy pro ČR i zahraničí; zajišťuje smluvní agendu (smlouvy o zhotovení díla a smlouvy licenční) pro poskytování fotografického materiálu a souhlasu se způsobem jeho užití.

Pro příchozí i odchozí zápůjčky tuzemské i zahraniční zpracovává odbor registru a metodického centra rovněž pojištění, vývozní povolení a vyřizuje další související agendu.

Další důležitou agendou odboru registru a metodického centra je zpracovávání nabývacích dokumentů, jako jsou darovací, kupní a licenční smlouvy. Celkem bylo v NG v roce 2013 zhotoveno šest darovacích smluv, z toho jedna s licencí uzavřenou v tuzemsku, jedna s licencí uzavřenou v zahraničí a čtyři zahraniční bez licence včetně daru Nadace Jany a Milana Jelínkových a daru archiválií Rainerovi Kreisslovi. Kupních smluv bylo uzavřeno deset, z toho dvě s licencí, obě s domácími autory. Bez licencí bylo uzavřeno osm kupních smluv, z toho jedna v zahraničí. Zdrojem byl převážně příspěvek z ISA.

Odbor registru a metodického centra dále vede agendu poskytování fotomateriálu (černobílé fotografie, negativy, digitální fotografie vysokého rozlišení a skeny z Archivu NG) pro účely reprodukování v katalogích a dalších publikacích a též pro studijní a vědecké účely. V roce 2013 bylo v Odboru registru a metodického centra vyřízeno celkem 276 žádostí o poskytnutí fotomateriálu a / nebo souhlasu o reprodukování díla. V rámci ČR se jednalo o 177 žádostí, do zahraničí o 99 žádostí. Za vyřízenou žádost považujeme uzavření smlouvy, následné uhrazení faktury a odeslání fotomateriálu žadateli.

Vedoucí odboru registru a metodického centra se z pověření Ministerstva kultury účastnila v letech 2008–2012 jako zástupce České republiky práce OMC expertní skupiny *Examining of Ways and Means to Simplify the Process of Lending and Borrowing* při Evropské komisi (Directorate-General for Education and Culture, Culture and Media). Výsledky práce této expertní skupiny jsou pravidelně zveřejňovány v rámci seminářů a kulatých stolů, organizovaných Metodickým centrem pro muzea výtvarného umění, a prostřednictvím překladů veškerých materiálů z práce této expertní skupiny vzniklých jsou zveřejňované na webu MC.

## 7.4 Dobrovolnická práce v NG

V roce 2012 zahájila Národní galerie v Praze ve spolupráci s dobrovolnickým centrem HESTIA, o. s. pilotní projekt zapojení dobrovolníků v NG. Tento program pomohl pro NG vyřešit zejména problematickou otázku pojišťování dobrovolníků a poskytl jí řadu vzorových dokumentů ověřených praxí v ostatních organizacích. Po vynikajících zkušenostech z úvodního roku projekt pokračoval i v roce 2013. Přihlásilo se celkem dvacet dobrovolníků, z nichž do NG nastoupilo osmnáct a dohromady odpracovalo 2283,5 hodiny.

V prvním čtvrtletí dobrovolníci pomáhali zejména se závěrečnými pracemi při zpracování inventurního závěru první periody sbírkové inventarizace za roky 2003–2012, jejich práce byla nezastupitelná i při doplňování vědeckých karet a zejména zpracování informací o odborné literatuře, digitalizaci sbírkové evidence, úpravě digitálních fotografií a propojování obrazové dokumentace s popisnými daty. Dobrovolníci také pomáhali při změnách lokace v depozitáři kresby či rekatalogizaci a novém uložení příruční knihovny sbírky orientálního umění.

Nejpilnějším dobrovolníkem roku 2013 se stala Kristin Watterot z Lipska, které se pobyt v Praze natolik zalíbil, že si jej prodloužila a v roce 2013 odpracovala celkem 320 hodin, spolupracovala zejména na přípravě cizojazyčných workshopů pro lektorské oddělení a organizační přípravě některých výstav SMSU. Druhou nejúspěšnější dobrovolnicí byla Kristýna Rozumová, která odpracovala 252 hodin a třetí byla Zuzana Kopecká s 246 odpracovanými hodinami. Obě dobrovolnice celoročně pomáhaly ve SGK.

Vzhledem ke stále připravované restrukturalizaci NG nebyla zatím zpracována závazná pravidla pro působení dobrovolníků v rámci NG, pouze byl převzat kodex dobrovolníka, který zaručuje práva a povinnosti dobrovolníků. Chybí také balíček informačních materiálů o Národní galerii, který by dobrovolníkům podával jednotné informace o odborných činnostech NG. Nebyl ani jmenován pracovník odpovědný za supervizi dobrovolníků v NG, jednotliví dobrovolníci jsou koordinováni příslušnými kurátory sbírek, při nichž působí. Metodické centrum pro muzea výtvarného umění na základě podepsané dohody vykonává funkci koordinátora styku mezi Národní galerií a dobrovolnickým centrem HESTIA. Rozvoj dobrovolnických aktivit v NG tak stále závisí na individuální připravenosti jednotlivých zaměstnanců NG nad rámec jejich povinností spolupracovat s dobrovolníky.

## 7.5 Vyhotovování fotodokumentace

Fotografické oddělení průběžně pořizuje digitální fotodokumentaci sbírkových předmětů NG pro centrální katalog sbírek BACH. Vedle tohoto dlouhodobého úkolu spolupracuje se sbírkami na přípravě výstavních projektů či publikací, zhotovuje propagační snímky k výstavám a připravuje podklady nejen k prezentaci sbírkových předmětů, ale i objektů a akcí NG. Spolupracuje také s Lektorským oddělením, Archivem NG, Knihovnou NG a v neposlední řadě také s Registrem sbírek, s jehož pomocí fotografické oddělení vyřizuje požadavky na fotomateriál od českých i zahraničních žadatelů.

Fotografické oddělení se snaží aktivně reagovat na technologický vývoj v oboru, průběžně vytváří nové metodiky digitalizace pro různé typy sbírkových předmětů. Tímto se fotografické oddělení snaží rozšiřovat spektrum poskytovaných služeb a aktivně tak reagovat na nově se objevující požadavky.

V roce 2013 se fotografické oddělení podílelo zejména na digitalizaci děl Petra Brandla pro připravovanou publikaci, která vyšla koncem roku 2013. Fotografována nebyla jen díla v majetku NG, ale též díla soukromých majitelů a zejména církevní majetek. Na základě těchto fotografií by měla vzniknout podrobná databáze děl Petra Brandla, připravuje se velká monografie a výstava. Mnohé z děl se fotografovaly vůbec prvně a vznikl tak unikátní badatelský materiál.

Mimoto fotografické oddělení vyřídilo celkem **532 objednávek** na fotografický materiál, což představovalo celkový počet **7763 digitálních fotografií sbírkových předmětů** a 2242 fotografií z akcí pořádaných NG.

Vedle své běžné činnosti začalo fotooddělení v roce 2013 spolupracovat na grantových projektech, například na grantu NAKI – Technologie, či na grantu GAČR – Norbert Grund.

Digitální fotografie byly použity například pro tyto katalogy a další publikace k výstavám:

Ludvík Kuba: Poslední impresionista  
Metamorfózy politiky. Pražské pomníky  
Jan Kotík  
Cyril a Metoděj  
Jan Pištěk  
Vietnamské umění  
William Hogarth



## 8.1 Akvizice nabyté koupi

### a) Akvizice zakoupené z prostředků programu ISO C

Z prostředků programu ISO C byly v roce 2013 zakoupeny dále uvedené významné akvizice – umělecká díla mimořádné kvality, které velmi obohatily soubor sbírkových předmětů NG Sbírkou starého umění, Sbírkou grafiky a kresby a Sbírkou orientálního umění. Všechna tato díla zakoupená díky přiděleným finančním prostředkům z programu ISO C jsou vystavena ve výstavních prostorách NG.

V této souvislosti lze jen vyzvednout významnost programu ISO C a vyslovit přání, aby Ministerstvu kultury byly přidělovány finanční prostředky do programu ISO C v mnohem vyšším objemu tak, aby nejen NG, ale i ostatní muzea výtvarného umění nepřicházela o unikátní umělecká díla, která jsou důležitá nejen pro zachování významnosti sbírky NG, ale též z hlediska zvýšení návštěvnosti návštěvníky z České republiky i z ciziny.

#### *Sbírka starého umění*

Př. č.: 7/2013

**Karel Škréta: Podobizna Humprechta Jana hraběte Černína z Chudenic, před 1660?,**

olej na plátně, 149 × 116,5 cm

(movitá kulturní památka prohlášená MK pod č. j. 9123/91 ze dne 28. 5. 1991 a následně zapsaná do Ústředního seznamu kulturních památek pod č. 13315/32-7161)

Inv. č.: O 19123

Zakoupený obraz Karla Škréty bude po restaurování, které proběhne během první poloviny roku 2014, instalován do stálé expozice Baroko v Čechách ve Schwarzenberském paláci. Mimořádně působivá a rovněž z kulturně-historického hlediska zajímavá Podobizna Humprechta Jana hraběte Černína z Chudenic bude velmi významným obohacením nevelké kolekce Škrétových portrétů, již doplní o polohu reprezentativního aristokratického portrétu, který v ní dosud nebyl zastoupen.

#### *Sbírka starého umění*

Př. č.: 12/2013

**Jan Petr Brandl: Sv. Jan Nepomucký adoruje Palladium země České, 1725–1730,**

olej na plátně, 100,5 × 77 cm

Inv. č.: O 19126

Zakoupená malba byla na začátku roku 2014 instalována do stálé expozice Baroko v Čechách ve Schwarzenberském paláci. Náleží k pozoruhodným pracím Petra Brandla z pozdního období jeho tvorby už z důvodu, že skici či modelletta nebo energicky malované závěsné obrazy, které se uplatnily samostatně jako definitivní díla, jsou u Brandla jen výjimečné. Ve sbírce Národní galerie v Praze dosud zcela chyběly, a proto nová akvizice představuje důležité doplnění souboru Brandlových obrazů.

#### *Sbírka grafiky a kresby*

Př. č.: 8/2013

**Samuel Weishun – Karel Škréta: Universitní teze Jana Karla Maggauera z Greiffenau: Pocta pronásleduje Oldřicha Františka Libštejnského z Kolovrat, 1674,**

mědiryt na papíře, 437 × 345 – 463 × 364 mm

Inv. č.: R 25985

Rytina rozšiřuje a významně doplňuje soubor děl Karla Škréty v grafické sbírce NG. Náleží k raným grafickým listům navržených K. Škrétou ve 40. letech, tedy v období, ze kterého jsou škrétovské rytiny obzvláště vzácně dochované. Jde také o jednu z mála nejstarších zjištěných univerzitních tezí pražské univerzity. Krom toho je list dobře zachovalý a kompletní. Rovněž grafické provedení Samuela Weishuna je vynikající a doplňuje nepočtený soubor děl tohoto saského rytce ve sbírce NG. Takto kvalitních děl S. Weishuna není mnoho ani v jiných evropských sbírkách. Rytina je hodnotným obohacením grafické sbírky NG z hlediska uměleckého i kulturně-historického.

Vzhledem k ochraně děl na papíře může být list vystavován pouze krátkodobě a za podmínek speciálně stanovených pro papír, a to v „grafickém kabinetu“ ve Schwarzenberském paláci po dobu tří měsíců. Plánována je rovněž výstava univerzitních tezí pražské univerzity (na rok 2017 či 2018), na niž by tato rytina byla prezentována jako jeden z významných exponátů. Dále předpokládáme odborný zájem o tento škrétovský list při výstavních projektech týkajících se barokní grafiky či barokního umění, vzdělanosti v českých zemích, české šlechty, habsburské dynastie a samozřejmě osobnosti a díla Karla Škréty.

#### *Sbírka orientálního umění*

Př. č.: 14/2013

**Anonym, Japonsko: Truhla s vypouklým víkem, dřevo kryté přírodním lakem hnědé barvy, zdobeným technikou zlatého a stříbrného hiramakie a vykládané perletí ve stylu raden; původní měděné kování (zámek, panty a ucha), 30 × 45,5 × 24,5 cm, Japonsko, 1620–1640.**

Inv. č.: Vu 4372

Jde o umělecké dílo jedinečné svého druhu ve Sbírce orientálního umění NG, které významně obohacuje sbírku japonského umění laku. Dílo bude vystaveno ve stálé expozici asijského umění v paláci Kinských při příležitosti nového zpřístupnění expozice Sbírkou orientálního umění ve 2. čtvrtletí 2014.





Jan Petr Brandl: *Sv. Jan Nepomucký adoruje Palladium země České*



Karel Škréta: *Podobizna Humprechta Jana hraběte Černína z Chudenic*



Karel Škréta – Samuel Weishun: *Universitní teze Jana Karla Maggauera z Greiffenau: Pocta pronásleduje Oldřicha Františka Libštejnského z Kolovrat, 1674*



Anonym, Japonsko: *Truhla s vypouklým víkem*

## b) Akvizice zakoupené z prostředků Národní galerie

### Sbírka grafiky a kresby

Př. č.: 9/2013

**Jan Konůpek: Ilustrace, 1926**

kresba tužkou na papíře – lavírováno, 301 × 203 mm

Inv. č.: K 59788

Př. č.: 13/2013

**Ludvík Kohl: Narození Páně**

štetec a tuš na papíře – lavírováno, 536 × 330 mm

Inv. č.: K 59789

Př. č.: 15/2013

**Květa Válová: Kristus, 1996**

suchá jehla na papíře, 150 × 110 mm

Inv. č.: R 261259

Př. č.: 15/2013

**Jitka Válová: Křížová cesta, 1996**

suchá jehla na papíře, 150 × 110 mm

Inv. č.: R 261260

Př. č.: 15/2013

**Jitka Válová: Dvě figury, 1996**

suchá jehla na papíře, 150 × 110 mm

Inv. č.: R 261261

Př. č.: 15/2013

**Jitka Válová: Výskok a pád II, 1996**

suchá jehla na papíře, 150 × 110 mm

Inv. č.: R 261262

Př. č.: 15/2013

**Jitka Válová: Bez názvu, kol. 2005**

suchá jehla (autorský tisk) na papíře, 160 × 120 mm

Inv. č.: R 261263

Př. č.: 16/2013

**Vojtěch Kovařík: Vchod, 2006**

linoryt barevný (čtyřbarevný) na papíře, 1345 × 2265 mm

Inv. č.: R 261264

Př. č.: 18/2013

**Karel Haloun: Hudební výchova, soubor, 2009**

digitální tisk na papíře

Inv. č.: nebylo dosud přiděleno

Př. č.: 18/2013

**Karel Haloun: Já a dým, Vladimír Mišík zpívá písně Josefa**

**Kainara, cyklus, 1978**

litografie na papíře

Inv. č.: nebylo dosud přiděleno

Př. č.: 19/2013

**Georg Pencz: Šalamounův soud**

mědiryt na papíře

Inv. č.: nebylo dosud přiděleno

Př. č.: 19/2013

**Albrecht Dürer: Jidášův polibek, Malé pašije**

dřevořez na papíře

Inv. č.: nebylo dosud přiděleno

Př. č.: 19/2013

**Georg Pencz: Marcus Curzius**

mědiryt na papíře

Inv. č.: nebylo dosud přiděleno

Př. č.: 19/2013

**Georg Pencz: Tomyris s hlavou Cyrovou**

mědiryt na papíře

Inv. č.: nebylo dosud přiděleno

Př. č.: 19/2013

**Georg Pencz: Cleolie a Porsena**

mědiryt na papíře

Inv. č.: nebylo dosud přiděleno

Př. č.: 19/2013

**Georg Pencz: Ornament**

mědiryt na papíře

Inv. č.: nebylo dosud přiděleno

## 8.2 Akvizice nabyté darem

### *Sbírka grafiky a kresby*

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Oči – Vlhký kámen; z cyklu První linoryty, 2009**

linoryt na papíře, 500 × 350 – 244 × 178 mm  
Inv. č.: R 256553

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Světlo, sex, slzy; z cyklu První linoryty, 2009**

linoryt na papíře, 500 × 350 – 246 × 178 mm  
Inv. č.: R 256554

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Spící žena; z cyklu První linoryty, 2009**

linoryt na papíře, 500 × 350 mm  
Inv. č.: R 256555

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Spící hlava; z cyklu První linoryty, 2009**

linoryt na papíře, 500 × 350 – 246 × 179 mm  
Inv. č.: R 256556

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Dekadentfabrik – lebka, 2011**

sítotisk na papíře, 500 × 350 – 270 × 190 mm  
Inv. č.: R 256557

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Dekadentfabrik – kytara, 2011**

sítotisk na papíře, 500 × 350 – 270 × 160 mm  
Inv. č.: R 256558

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Bubeník, 1994**

monotyp na papíře, 255 × 210 – 200 × 160 mm  
Inv. č.: R 256559

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Žena, 1994**

monotyp na papíře, 255 × 210 – 200 × 160 mm  
Inv. č.: R 256560

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Tanečnice, 1994**

monotyp na papíře, 255 × 210 – 200 × 160 mm  
Inv. č.: R 256561

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: 30. 1. 2002 (list ze souboru Deník 2002), 2002**

monotyp na papíře, 497 × 352 – 388 × 265 mm  
Inv. č.: R 256562

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: 29. 5. 2003 (list ze souboru Deník 2003), 2003**

suchá jehla na papíře, 500 × 355 – 304 × 205 mm  
Inv. č.: R 256563

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: 30. 5. 2003 (list ze souboru Deník 2003), 2003**

suchá jehla na papíře, 500 × 353 – 309 × 205 mm  
Inv. č.: R 256564

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: 31. 5. 2003 (list ze souboru Deník 2003), 2003**

suchá jehla na papíře, 495 × 355 – 346 × 176 mm  
Inv. č.: R 256565

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Dým v místnosti zahaluje nahé tóny, 2011**

linoryt – koláž na papíře, 500 × 353 – 382 × 222 mm  
Inv. č.: R 256566

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Duchovní, z cyklu Duchovní, 2009**

linoryt na papíře, 700 × 500 – 500 × 350 mm  
Inv. č.: R 256567

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Hlad, z cyklu Duchovní, 2009**

linoryt na papíře, 700 × 500 – 500 × 350 mm  
Inv. č.: R 256568

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Houby, z cyklu Duchovní, 2009**

linoryt na papíře, 700 × 500 – 500 × 350 mm  
Inv. č.: R 256569

Př. č.: 1/2013

**David Cajthaml: Autoerotika, z cyklu Duchovní, 2009**

linoryt na papíře, 700 × 500 – 500 × 350 mm  
Inv. č.: R 256570

Př. č.: 17/2013

**Liliana Beatrix Spadavecchia: Abstraction hantée: Lear / Strašidelná abstrakce: Lear, 2011**

tuš na papíře (japan), 284 × 394 mm  
Inv. č.: nebylo dosud přiděleno

Př. č.: 17/2013

**Liliana Beatrix Spadavecchia: Hampstead Pond III, 2010**

tuš na papíře, 253 × 315 mm  
Inv. č.: nebylo dosud přiděleno

Př. č.: 17/2013

**Liliana Beatrix Spadavecchia: Reve (Diabloten) / Sen (Ďábel), 2010**

tuš na papíře, 218 × 247 mm  
Inv. č.: nebylo dosud přiděleno

Př. č.: 20/2013

**Perino Vaga del – Giovanni Battista Franco: Kristus a setník**

hnědá perokresba na papíře, 199 × 208 mm  
Inv. č.: nebylo dosud přiděleno

Př. č.: 20/2013

**Pietro da Cortona: Figurální studie**

rudka a pero na papíře, 338 × 265 mm  
Inv. č.: nebylo dosud přiděleno

Př. č.: 20/2013

Antonio Canale, zv. Canaletto: *Porta della Mira v Benátkách*

kresba perem a štětcem na papíře, 268 × 403 mm

Inv. č.: *nebylo dosud přiděleno*

## *Sbírka moderního a současného umění*

Př. č.: 2/2013

Václav Chad: *Zlínská ulice, 1941*

olej na lepence, 70 × 99 cm

Inv. č.: *O 19110*

Př. č.: 2/2013

Václav Chad: *Ukřižování – volně podle Rubense, 1941–1942*

olej na lepence, 99 × 69 cm

Inv. č.: *O 19111*

Př. č.: 2/2013

Václav Chad: *Předjaří, 1942*

olej na lepence, 69 × 100 cm

Inv. č.: *O 19112*

Př. č.: 2/2013

Václav Chad: *Dívka s psíkem, 1944–1945*

olej na lepence, 75 × 100 cm

Inv. č.: *O 19113*

Př. č.: 4/2013

Martin Kámen: *Šípková Růženka / Sleeping Beauty, 2010*

fotografie na dibondu, 100 × 150 cm

Inv. č.: *Nm 299*

Př. č.: 4/2013

Aleš Brázdil: *Bez názvu, 2012*

akryl a olej na plátně, 150 × 200 cm

Inv. č.: *O 19114*

Př. č.: 4/2013

David Saudek: *Z cyklu Gloria Slavia I / From the Cyclus Gloria Slavia I, 2012*

kombinovaná technika na plátně, 30 × 80 cm

Inv. č.: *O 19115-001*

Př. č.: 4/2013

David Saudek: *Z cyklu Gloria Slavia II / From the Cyclus Gloria Slavia II, 2012*

kombinovaná technika na plátně, 30 × 80 cm

Inv. č.: *O 19115-002*

Př. č.: 4/2013

David Saudek: *Z cyklu Gloria Slavia III / From the Cyclus Gloria Slavia III, 2012*

kombinovaná technika na plátně, 30 × 80 cm

Inv. č.: *O 19115-003*

Př. č.: 4/2013

David Saudek: *Z cyklu Gloria Slavia IV / From the Cyclus Gloria Slavia IV, 2012*

kombinovaná technika na plátně, 30 × 80 cm

Inv. č.: *O 19115-004*

Př. č.: 4/2013

David Saudek: *Z cyklu Gloria Slavia V / From the Cyclus Gloria Slavia V, 2012*

kombinovaná technika na plátně, 30 × 80 cm

Inv. č.: *O 19115-005*

Př. č.: 4/2013

David Saudek: *Z cyklu Gloria Slavia VI/From the Cyclus Gloria Slavia VI*, 2012

kombinovaná technika na plátně, 30 × 80 cm

Inv. č.: O 19115-006

Př. č.: 4/2013

David Saudek: *Z cyklu Gloria Slavia VII/From the Cyclus Gloria Slavia VII*, 2012

kombinovaná technika na plátně, 30 × 80 cm

Inv. č.: O 19115-007

Př. č.: 4/2013

David Saudek: *Z cyklu Gloria Slavia VIII/From the Cyclus Gloria Slavia VIII*, 2012

kombinovaná technika na plátně, 30 × 80 cm

Inv. č.: O 19115-008

Př. č.: 4/2013

Pavel Vašíček: *Diptych*, 1. část, 2005

olej na plátně, 170 × 130 cm

Inv. č.: O 19116-001

Př. č.: 4/2013

Pavel Vašíček: *Diptych*, 2. část, 2005

olej na plátně, 170 × 130 cm

Inv. č.: O 19116-002

Př. č.: 4/2013

Zbyněk Havlín: *Close to touch 01*, 2011

olej na plátně, 101 × 96 cm

Inv. č.: O 19117

Př. č.: 4/2013

Jiří Houska: *Praotec ptakoještěřů/Forefather of the Pterodactylus*, 2012

olej na plátně, 125 × 140 cm

Inv. č.: O 19118

Př. č.: 4/2013

Jiří Houska: *Zimní podlaha/Indoor Garden*, 2011

olej na plátně, 150 × 115 cm

Inv. č.: O 19119

Př. č.: 4/2013

Jakub Janovský: *Kolo kolo II/Round and Round*, 2011

kombinovaná technika na plátně, 160 × 160 cm

Inv. č.: O 19120

Př. č.: 4/2013

Karel Jerie: *Jurské nebe/Jurassic Sky*, 2010

olej na plátně, 95 × 130 cm

Inv. č.: O 19121

Př. č.: 4/2013

Blanka Nováková: *Soukromá (privátní) atrakce/Private Attraction*, 1. část, 2011–2012

kombinovaná technika na plátně, 120 × 120 cm

Inv. č.: O 19122-001

Př. č.: 4/2013

Blanka Nováková: *Soukromá (privátní) atrakce/Private Attraction*, 2. část, 2011–2012

kombinovaná technika na plátně, 120 × 120 cm

Inv. č.: O 19122-002

Př. č.: 4/2013

Blanka Nováková: *Soukromá (privátní) atrakce/Private Attraction*, 3. část, 2011–2012

kombinovaná technika na plátně, 120 × 120 cm

Inv. č.: O 19122-003

Př. č.: 4/2013

Blanka Nováková: *Soukromá (privátní) atrakce/Private Attraction*, 4. část, 2011–2012

kombinovaná technika na plátně, 120 × 120 cm

Inv. č.: O 19122-004

Př. č.: 4/2013

Blanka Nováková: *Soukromá (privátní) atrakce/Private Attraction*, 5. část, 2011–2012

kombinovaná technika na plátně, 120 × 120 cm

Inv. č.: O 19122-005

Př. č.: 4/2013

Blanka Nováková: *Soukromá (privátní) atrakce/Private Attraction*, 6. část, 2011–2012

kombinovaná technika na plátně, 120 × 120 cm

Inv. č.: O 19122-006

Př. č.: 4/2013

Paulina Skavova: *Tyson a Tyson*, 1. část sousoší, 2012

laminát, 180 × 70 × 50 cm

Inv. č.: P 9932-001

Př. č.: 4/2013

Paulina Skavova: *Tyson a Tyson*, 2. část sousoší, 2012

laminát, 180 × 70 × 50 cm

Inv. č.: P 9932-002

Př. č.: 4/2013

Róbert Palúch: *Klekátko/Kneeling Bench*, 2008

plexisklo (vakuované pochromované) a dřevo,

145 × 70 × 60 cm

Inv. č.: P 9933

Př. č.: 4/2013

Róbert Palúch: *Psi ve větru/Dogs in the Wind*, 1. část díla, 2011

len (česaný), lepidlo a polystyrén, 60 × 130 × 25 cm

Inv. č.: P 9934-001

Př. č.: 4/2013

Róbert Palúch: *Psi ve větru/Dogs in the Wind*, 2. část díla, 2011

len (česaný), lepidlo a polystyrén, 60 × 70 × 25 cm

Inv. č.: P 9934-002

Př. č.: 4/2013

Róbert Palúch: *Psi ve větru/Dogs in the Wind*, 3. část díla, 2011

len (česaný), lepidlo a polystyrén, 60 × 70 × 70 cm

Inv. č.: P 9934-003

Př. č.: 4/2013

Michal Škoda: *Bez názvu (Zrcadlo)/Untitled (Mirror)*, 2011

Zrcadlo a akryl (fólie), 250 × 200 cm

Inv. č.: P 9935

Př. č.: 11/2013

**Martin Šárovec: *Private metamorfosis 28, 2010***

akryl a email na plátně, 200 × 150 cm

Inv. č.: O 19125

Př. č.: 21/2013

**Jan Křížek: *Miska, 1949***

hlína pálená glazovaná, 4,7 až 10 cm

Inv. č.: P 9936

## *Sbírka orientálního umění*

Př. č.: 5/2013

**Tósen Usuda: *Svazek květin, 2013***

kaligrafie (řezané znaky kokudži) na papíře, 35 × 45 cm

Inv. č.: Vm 6612

Př. č.: 5/2013

**Jošida Eikin: *Stav svobodné mysli, 2013***

kaligrafie (trávnové písmo sóšo) na papíře, 135 × 34 cm

Inv. č.: Vm 6613

Př. č.: 5/2013

**Keitoku Noriko – Išihara Jacuka: *Rakušiša***

**(Chýše u spadáných tomelů). Koš plný spadaneho listí u plůtku k domu Rakušiša, 2013**

kaligrafie (kana) na papíře, 135 × 32 cm

Inv. č.: Vm 6614

Př. č.: 5/2013

**Suzuki Kjósen: *Minulost, 2013***

kaligrafie (kókocumodži, znaky na věšteckých kostech) na papíře, 65 × 35 cm

Inv. č.: Vm 6615

Př. č.: 5/2013

**Óiši Čise: *Mléčná dráha, 2013***

kaligrafie (trávnové písmo sóšo) na papíře, 112 × 34 cm

Inv. č.: Vm 6616

Př. č.: 5/2013

**Watanabe Maiko: *Záře, 2012***

kaligrafie (semikurzivní písmo gjóšo) na papíře, 34 × 24 cm

Inv. č.: Vm 6617

Př. č.: 5/2013

**Kató Hiroši: *Nehybná oblaka, 2013***

kaligrafie (čínské znaky v semikurzivním písmu gjóšo) na papíře, 137 × 34 cm

Inv. č.: Vm 6618

Př. č.: 5/2013

**Inamura Undó: *Jedinečné setkání, 2012***

kaligrafie (pečetní písmo tenšo) na papíře, 133 × 34 cm

Inv. č.: Vm 6619

Př. č.: 5/2013

**Maruo Renši: *Jedině broušením lze kámen proměnit v diamant, 2013***

kaligrafie (standardní a úřednický styl kairei) na papíře, 136 × 35 cm

Inv. č.: Vm 6620

Př. č.: 5/2013

**Čiba Hangai: *Měsíc a květy, 2013***

kaligrafie (styl starověk. čín. nápisů na věstec. kostech) na papíře, 138 × 34 cm

Inv. č.: Vm 6621

Př. č.: 5/2013

**Jamamoto Taiko': *Hory a vody, 2013***

kaligrafie (avantgardní kaligrafie zen' ei) na papíře, 136,5 × 31 cm

Inv. č.: Vm 6622

Př. č.: 5/2013

**Tadokoro Kófú: Milostná píseň ze sbírky Manjóšú. I když spočínáš, v myšlenkách na tebe nemám stání, tak přitažlivý je tvůj zjev, když smýkneš lemem svého nedostižného roucha, jehož červeně nebledne, 2013**

kaligrafie (kana) na papíře, 48 × 51 cm

Inv. č.: Vm 6623

Př. č.: 5/2013

**Muroi Genšo': Není zrození ani zániku, 2012**

kaligrafie (úřednické písmo reišo) na papíře, 135 × 35 cm

Inv. č.: Vm 6624

Př. č.: 5/2013

**Sakuma Jasujuki: Křik duše, 2013**

kaligrafie (moderní poezie a literatura kindaišibunšo) na papíře, 118 × 35 cm

Inv. č.: Vm 6625

Př. č.: 5/2013

**Nakagawa Kjódži: Cesta, 2013**

kaligrafie (pečetní písmo tenšo) na papíře, 135 × 35 cm

Inv. č.: Vm 6626

Př. č.: 5/2013

**Sagawa Unsó: Roztrhané sandály, 2013**

kaligrafie (epigraf) na kameni, 45 × 35 cm

Inv. č.: Vm 6627

Př. č.: 5/2013

**Saitó Zuisen: Znovu nalézt prostotu, 2009**

kaligrafie (řezané znaky kokudži) na papíře, 40 × 60 cm

Inv. č.: Vm 6628

Př. č.: 5/2013

**Kihira Júseki: Voda, 2005**

kaligrafie (řezané znaky kokudži) na papíře, 45 × 52,5 cm

Inv. č.: Vm 6629

Př. č.: 5/2013

**Akahira Taišo: Nejdražší místo je nejbližší, 2013**

kaligrafie (pečetní písmo tenšo) na papíře, 135 × 35 cm

Inv. č.: Vm 6630

Př. č.: 5/2013

**Ikemura Kórin: Setrvat na místě v klidu a pokoji, 2012**

kaligrafie (semikurzivní písmo gjóšo) na papíře, 133 × 34,5 cm

Inv. č.: Vm 6631

Př. č.: 5/2013

**Macukawa Masahiro: Sakura, 2013**

kaligrafie (čínské znaky a kana) na papíře, 136 × 35 cm

Inv. č.: Vm 6632

Př. č.: 5/2013

**Jamamoto Gadó: Hortensie. Dvořan očekává léto, které osvěží tmavofialově kvetoucí hortensie, 2012**

kaligrafie (kana) na papíře, 134 × 34 cm

Inv. č.: Vm 6633

Př. č.: 5/2013

**Išihara Tairjú: Probuzení ze spánku, svítek u bambusové okenice. Šáchor krčící se u kamene, kalíšek saké třikrát převrácený, 2013**

kaligrafie (kurzivní písmo gjóšo, trávové písmo sóšo)

na papíře, 143 × 33,5 cm

Inv. č.: Vm 6634

Př. č.: 5/2013

**Macumoto Šijú – Abe Nakamaro: Když vzhlednu na nebeskou bář, za jarních dnů vychází měsíc nad trojmo rozeklaným sedlem hory, 2013**

kaligrafie (styl p. na bronz. předmětech, písmo reišo, gjóšo, sóšo, kana) na papíře, 11 × 24 cm

Inv. č.: Vm 6635

Př. č.: 5/2013

**Inoue Kjóen: Krásná svěží krajina, 2013**

kaligrafie (inovativní styl úřed. písma hatai reišo) na papíře, 140 × 35 cm

Inv. č.: Vm 6636

Př. č.: 5/2013

**Išitobi Hakkó: Prorazí jedině ten, kdo nepřestává usilovat, 2013**

kaligrafie (úřed. písmo reišo) na papíře, 135 × 35 cm

Inv. č.: Vm 6637

Př. č.: 5/2013

**Funamoto Hóun: Průzračné moře u Suzu, vrcholky hor v dálce ovinuté závojem, 2013**

kaligrafie (čínské znaky a kana) na papíře, 135 × 35 cm

Inv. č.: Vm 6638

Př. č.: 5/2013

**Mijamoto Hiroši – Dainuma Júgjo: Uhlově černá hora Fudži. Žluté květy pupalky pod tíhou uhlové Fudži, 2013**

kaligrafie (čínské znaky a kana) na papíře, 135 × 35 cm

Inv. č.: Vm 6639

Př. č.: 5/2013

**Hirakata Hódžu: Teprve výchova vlastních dětí nás učí úctě k vlastním rodičům, 2013**

kaligrafie (pečetní písmo tenšo) na papíře, 32 × 141 cm

Inv. č.: Vm 6640

Př. č.: 5/2013

**Sekiguči Kjosó: Pokroky, 2013**

kaligrafie (nový kaligrafický styl) na papíře, 70 × 35 cm

Inv. č.: Vm 6641

Př. č.: 6/2013

**Hwa Ja Moon: Váza s modrošedou polevou**

keramika, 22,5 cm

Inv. č.: Vu 4371





---

9

ARCHIV, KNIHOVNA  
A METODICKÉ CENTRUM

Archiv Národní galerie v Praze, knihovna a Metodické centrum pro muzea výtvarných umění jsou součástí Sekce odborných činností.

## 9. 1 Archiv

Archiv Národní galerie v Praze (dále jen „archiv“) je podle zákona č. 499/2004 Sb. o archivnictví a spisové službě ve znění novely č. 190/2009 Sb. zařazen mezi specializované archivy sítě veřejných archivů České republiky. Vedle této základní normy vymezují jeho funkce a úkoly další normy, zejména vyhláška č. 645/2004 Sb., kterou se provádějí některá ustanovení zákona o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů a vyhláška č. 646/2004 Sb., o podrobnostech výkonu spisové služby.

Archiv uchovává archiválie dvojí povahy – jednak dokumenty, jejichž původcem je sama NG a její historické předchůdkyně (Společnost vlasteneckých přátel umění, Krasoumná jednota, Státní sbírka starého umění, Českomoravská zemská galerie, Moderní galerie), jednak dokumenty jednotlivých umělců, historiků a teoretiků umění i sběratelů. Tyto osobní fondy získává archiv především dary a odkazy, částečně rovněž nákupy. Na konci roku 2013 spravoval archiv celkem 151 těchto osobních písemných pozůstalostí.

Hlavním úkolem Archivu NG v roce 2013 bylo provedení generální inventury archivních fondů a sbírek, vyhlášené pokynem Odboru archivní správy a spisové služby ministerstva vnitra ČR (č. j. MV – 127762-51/AS-2011), který je pro Archiv NG jakožto specializovaný archiv podle zákona o archivnictví a spisové službě č. 499/2004 Sb. závazný. Generální inventuru se podařilo v řádném termínu, tedy do 31. prosince 2013 provést a řádně ukončit.

Z důvodu provádění generální inventury se práce na pořádání a inventarizaci archivních fondů a sbírek omezily na doplňování a zpřesňování údajů v již existujících archivních pomůckách.

V rámci digitalizace archivních dokumentů se práce soustředily zejména na dokumenty, vypovídající o převodu uměleckých děl z majetku církevních institucí do NG. Tyto digitální kopie (celkem 819 snímků) pak byly a jsou využívány při vypracovávání rešerší k žádostem o restituci uměleckých předmětů církevním institucím.

V roce 2013 nebyla do přírůstkové knihy archivu – podle výše uvedeného pokynu Odboru archivní správy a spisové služby ministerstva vnitra – zapsána žádná akvizice. Počet čísel v přírůstkové knize archivu činil na konci roku 2013 čísla 4 077.

Archiv NG zapůjčil dokumenty ze svých fondů sbírek na tyto výstavy:

**Augusta Nekolová: Sen o ženě, vlasti a umění** – Galerie moderního umění Hradec Králové, 11. 4. až 23. 6. 2013

zapůjčeny skicáky, fotografie a textilie Augusty Nekolové

**Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století** – Archiv hlavního města Prahy a Národní galerie v Praze, 25. 9. 2013 až 5. 1. 2014

zapůjčeny, kresby, fotografie a dopisy z archivních fondů sochařů Bohumila Kafky, Josefa Mařatky, Josefa Václava Myslbeka, Bohuslava Schnircha, Stanislava Suchardy, Josefa Strachovského a Ladislava Šalouna a z fondu Společnost vlasteneckých přátel umění.

## 9. 2 Knihovna

Knihovna Národní galerie je specializovanou knihovnou zaměřenou na výtvarné umění (malířství, sochařství, grafiku a kresbu), architekturu a dějiny a teorii umění. Poskytuje knihovnicko-informační služby jednak pracovníkům NG pro jejich odbornou práci, jednak veřejnosti, které zpřístupňuje své fondy k prezenčnímu studiu. Knihovna dále poskytuje rešeršní služby a meziknihovní výpůjční služby z českých i zahraničních knižních fondů.

K poskytování rešeršních služeb využívá knihovna v první řadě místních informačních zdrojů – lístkových katalogů a elektronického katalogu knihovny. V knihovnickém programu KpWin jsou i díky probíhající retrokatalogizaci v současné době zpracovány více než 4/5 fondu knihovny (přibližně 83 000 ze 101 000 titulů). Kromě zpracování publikací a časopisů je velkým přínosem také analytický popis článků z periodik a sborníků. Elektronický katalog je veřejnosti přístupný přes internetové stránky Národní galerie. Knihovna NG také přispívá svými záznamy do Souborného katalogu ČR.

Dalším zdrojem informací jsou veřejně přístupné informační zdroje a licencované odborné článkové databáze. V roce 2013 získala knihovna Národní galerie díky spolupráci na projektu *Elektronické informační zdroje pro humanitní a společenské vědy* (ELIZA) v rámci programu „Informace – základ výzkumu“ vyhlášeného Ministerstvem školství, mládeže a tělovýchovy ČR získala přístup do databáze *Art Source* firmy EBSCO. Tato databáze patří k důležitým informačním zdrojům v oblasti výtvarného umění, architektury a příbuzných oborů.

Fond knihovny tvoří odborné publikace zaměřené na výtvarné umění, jeho teorii a dějiny, výstavní katalogy českých a zahraničních umělců a sbírek. Specifickou část fondu tvoří aukční katalogy. Obsáhlý je také fond odborných periodik, který zahrnuje periodika jak české, tak i zahraniční provenience od roku 1860. Součástí fondu jsou i příruční knihovny jednotlivých sbírek a odborných oddělení NG, které knihovna spravuje. Bohatý fond mají především příruční knihovny Sbírek orientálního umění, Sbírek moderního a současného umění a Sbírek grafiky a kresby.

K významnému zdroji akvizice patří mezinárodní meziknihovní výměna publikací, která je umožněná díky ediční činnosti NG a díky které je ve fondu knihovny NG zastoupeno množství jedinečných zahraničních výstavních a sbírkových katalogů a odborných periodik.

V roce 2013 byl fond knihovny NG obohacen díky daru knihovny z pozůstalosti PhDr. Evy Petrové. Tato knihovna obsahuje více než dva tisíce českých i zahraničních monografií, periodik a aukčních a výstavních katalogů. Po zpracování bude tento fond dostupný čtenářům k prezenčnímu studiu.

Ve spolupráci se Sbírkou orientálního umění byla v roce 2012 zahájena retrokatalogizace příruční knihovny této sbírky. V období leden až prosinec 2013 byly nově zatalogizovány nebo opraveny záznamy u 1 658 dokumentů z fondu této příručky.

V roce 2013 byla v knihovně NG ukončena pravidelná revize, která se u knihoven s fondem do sto tisíc svazků koná jednou za pět let. Revize probíhala u fondu umístěného v hlavních prostorách knihovny ve Šternberském paláci. U příručních knihoven jednotlivých sbírek a oddělení proběhla revize většinou již dříve. V rámci revize proběhla i reorganizace uložení fondu. V roce 2013 byl v rámci revize přestěhován fond českých výstavních katalogů. Nové uložení umožňuje snazší vyhledávání a poskytuje prostor pro další

přírůstky. V rámci revize proběhlo také čištění dokumentů, ukládacích krabic a regálů.

Knihovna NG je zapojena do projektu *Art – oborová brána Umění a architektura*, realizovaného za pomoci grantového programu Ministerstva kultury ČR VISK 8/B. Cílem projektu je jednoduše a z jednoho zastřešujícího prostředí vyhledávat uměnovědnou literaturu současně v katalogích všech zúčastněných knihoven (Akademie výtvarných umění v Praze, Galerie výtvarného umění v Ostravě, Moravská galerie v Brně, Muzeum umění v Olomouci, Národní galerie v Praze, Národní technické muzeum, Uměleckoprůmyslové muzeum v Praze, Vysoká škola uměleckoprůmyslová v Praze, Západočeské muzeum v Plzni). Portál *Art – oborová brána Umění a architektura* kromě vyhledávače obsahuje také informace o výstavách, knižní produkci a akcích zúčastněných institucí.

#### Knihovna – statistika za rok 2013:

Počet knihovních jednotek	101 141
Počet záznamů v automatizovaném knihovním systému KpWin	83 047
Počet záznamů zpracovaných v retrokatalogizaci	2 017
Roční přírůstek	2 135
Počet registrovaných uživatelů	370
Zaměstnanci galerie	71
Čtenáři celkem	1 242
Počet výpůjček	3 649
Požadavků na rešerše	193
Meziknihovní výpůjční služba:	
1) z fondu knihovny NG	130
2) pro pracovníky NG	24 ze zahraničí 13 z ČR
Výdaje na knižní fond:	320 657 Kč
monografie	30 639 Kč (granty 23 554 Kč)
periodika	290 018 Kč
Týdenní počet hodin pro veřejnost	29

## 9. 3 Metodické centrum pro muzea výtvarného umění

Metodické centrum pro muzea výtvarného umění (MC MVU) pracovalo v roce 2013 podle aktualizované střednědobé koncepce schválené MK ČR (<http://www.mc-galerie.cz/o-nas/aktualizace-projektu-mc-mvu/>) a plánu činnosti na rok 2013 (<http://www.mc-galerie.cz/o-nas/plan-cinnosti-mc-mvu-na-rok-2013/>), který byl upraven podle rozsahu skutečné výše dotace na činnost MC MVU.

### Informační činnost MC MVU prostřednictvím webových stránek

Z plánovaných aktivit pro rok 2013 byly průběžně naplněny tyto činnosti:

#### a) pravidelný InfoServis metodického centra

InfoServis MC MVU je rozepisován e-mailovou poštou registrovaným zájemcům – v roce 2013 bylo zasláno 105 zpráv zaměřených přímo na odborné činnosti galerií i mezioborové aktivity (semináře, konference), které mohly muzea výtvarného umění využít pro svou práci

#### b) informování prostřednictvím webových stránek MC MVU

MC MVU pokračuje ve správě webových stránek a rozšiřování jejich obsahu:

- zejména zveřejňuje dokumenty ze seminářů MC MVU a další texty v sekci dokumenty a informace:
- v sekci služby veřejnosti jsme zveřejnili i anglické verze informačních textů
- v sekci semináře MC byly veřejnosti zpřístupněny
- záznamy a překlady z restaurátorského semináře „Restaurování nástěnných maleb“
- přednesené příspěvky na semináři Bezpečnost muzejních sbírek III.
- prezentace na téma Minimální standard a mobilita sbírek z diskusního fóra k mobilitě sbírek III.
- v sekci informace mohli zájemci najít výběrová řízení na kurátory sbírek v OGV Jihlava a VČG Pardubice
- informaci o Ateliéru Fénix a historii výtvarných dílen ve sbírce orientálního umění NG, která patří k průkopníkům lektorských aktivit u nás
- upozornění na nové změny v legislativě – novelizovaná vyhláška ke sbírkovému zákonu a poslanecké novele autorského zákona
- oznámení Společnosti Plzeň 2015 o druhém ročníku kurzů celoživotního vzdělávání – ARTS MANAGEMENT
- v sekci mobilita sbírek (stěžejní aktivitě MC MVU) české překlady
- Dokumenty odborné pracovní skupiny OMC pro mobilitu sbírek EU (Závěrečnou zprávu Evropské komisi, Manuál a předběžnou studii o valuaci) tzv. Toolkit
- Praktické způsoby jak snížit náklady na půjčování a vypůjčování předmětů kulturní hodnoty mezi členskými zeměmi EU
- metodickou poznámku k údajné kauze ztraceného kamionu s částí výstavy „Marylin“ v sekci články
- dva odborné restaurátorské texty věnované výsledkům průzkumů deskových maleb přelomu gotiky a renesance
- jedna stať je věnována dekorativní technice cínovaného reliéfu, druhá použití fluoritu v malbě a polychromii

V období leden až listopad 2013 navštívilo specializované webové stránky celkem 10683 uživatelů a to nejen z České republiky a Slovenska, ale i z Francie, Itálie, Německa a Švýcarska. Nejčastější přístupy 62,3% byly z přímé adresy MC MVU, což svědčí o tom, že odborní pracovníci, jimž je stránka určena především, si už její adresu uložili a používají ji. Dalších 19,9% přístupů bylo z různých internetových vyhledávačů, kde jasně vede GOOGLE, a 17,6% přístupů bylo odkazem z webu Národní galerie v Praze.

### c) zodpovídání dotazů veřejnosti

Dotazy většinou směřují k činnosti NG obecně, nikoliv pouze k problematice péče o umělecké sbírky. Veřejnost se nejčastěji dotazuje na služby v souvislosti s posuzováním uměleckých děl nebo na badatelský přístup ke sbírce NG, který žádají obvykle studenti. V rámci informací k mobilitě sbírek v letošním roce MC MVU odpovídalo i na odborné dotazy k pojišťování uměleckých děl na výstavy pro NPÚ. Několik odborných dotazů směřovalo i k problematice inventurního závěru, zejména od zřizovatelů malých městských muzeí. Se studentkou architektury byla vedena odborná diskuse k otázkám projektování výstavní síně a sbírkové galerie.

Díky finančnímu příspěvku na činnost MC MVU z prostředků Ministerstva kultury na program „Kulturní aktivity“ je stále správa a hosting webových stránek MC MVU řešena externí formou, protože MC MVU nemá k dispozici pracovníka, který by úkoly nyní zpracovávané externí firmou plnil.

## Spolupráce s muzejními profesními sdruženími v ČR

MC MVU je jedním z členů pracovní skupiny RG v projektu „Standardizace práce se sbírkami v galeriích ČR a působnosti jejího měření“, kromě poskytování zázemí pro práci této skupiny se centrum podílí zejména na zpracovávání nezbytných zákonných rámců, pod které by se připravované minimální standardy neměly dostat. V rámci této spolupráce MC MVU také zorganizovalo seminář k minimálnímu standardu zabezpečení muzejní sbírky a otevřelo téma minimálního standardu mobility sbírek.

Jednotlivé komory RG se pravidelně scházejí na půdě MC MVU ve Veletržním paláci.

Komora ředitelů se sešla ve Veletržním paláci jednou, komora odborných pracovníků třikrát a komora edukačních pracovníků jednou, při této návštěvě byl kolegům prezentován i projekt NG na zapojení tabletů do edukačního programu k dílu Karla Škréty.

Spolupráce s AMG probíhá ve dvou rovinách, jednak informační, kdy na webu AMG jsou zveřejňovány informace o aktivitách MC MVU, ve 13. ročníku Věstníku AMG č. 4, 2013 byly v srpnu zveřejněny 2 články: v sekci *Z konferencí a seminářů* zpráva o Mezinárodní konferenci k Mobilitě sbírek v Berlíně v červnu 2013, kterou připravila účastnice konference Magda Němcová a v sekci *Metodická centra* zpráva o průběhu semináře Bezpečnost muzejních sbírek III.

Odborná spolupráce proběhla v rámci mezinárodní konference Muzeum a změna IV, pořádané AMG 12. až 14. 11. 2013 v Národním muzeu v Praze, kam MC MVU připravilo dva příspěvky k letošním stěžejním tématům své práce – Mobilita sbírek a Standardy práce v galeriích. V bloku *Za zdmi muzeí* byl přednesen příspěvek „Standardy práce se sbírkami v galeriích. Projekt spolupráce mezi Metodickým centrem pro muzea výtvarného umění a Radou galerií ČR“, v bloku *Když rozpočty nestačí* přednáška „Mobilita sbírek v době ekonomické krize“, která reagovala na materiály a publikované

výsledky *Odborné pracovní skupiny OMC pro zkoumání způsobů a prostředků ke zjednodušení a zlevnění procesu půjčování a zapůjčování, které by mohly přispět ke zjednodušení a zlevnění procesů půjčování a zapůjčování sbírkových předmětů nejen do zahraničí.*

Spolupráce s ostatními MC byla v roce 2013 pro nedostačnou personální kapacitu MC MVU jen v rovině informační, kdy došlo k výměně pozvánek a informací na webech.

## Semináře MC MVU

### 1) Bezpečnost muzejních sbírek III

10. června 2013 proběhl seminář na téma „Minimální standard zabezpečení muzeí výtvarných umění“, v rámci něhož byla muzejní veřejnost seznámena se třemi aktuálně probíhajícími projekty, jejichž výstupy se dotknou budoucího zabezpečení muzejních sbírek:

**Metodika a databáze požární ochrany památkových objektů** (Projekt bezpečnostního výzkumu MV ČR – Národní památkový ústav ve spolupráci s HZS ČR a Technickým muzeem v Brně)

**Metodika uchovávání předmětů kulturní povahy – optimalizace podmínek s cílem dosažení dlouhodobé udržitelnosti Aktivitu projektu** (Projekt NAKI – Technické muzeum v Brně, Národní památkový ústav, Moravská galerie v Brně)

**Standardizace práce se sbírkami v galeriích ČR** (Projekt Rady galerií ČR)

Další program semináře byl příspěvkem do probíhající diskuse nastavení bezpečnostního minima pro česká muzea umění, ale nejen pro ně.

Včetně přenášejících na tento seminář přišlo třicet pět odborníků, galerijních a muzejních pracovníků z ČR, ale též ze Slovenské národní galerie v Bratislavě, jejíž zaměstnanci se bezpečnostních seminářů MC MVU účastní pravidelně. Téma celého bezpečnostního semináře bylo zvoleno jako přínos MC MVU ke spolupráci s RG ČR na projektu Standardizace práce se sbírkami v galeriích ČR.

#### Program semináře:

10:00–10:15

**Zahájení** – PhDr. Magda Němcová, vedoucí odboru registru a metodického centra, NG v Praze

10:15–11:00

**Legislativní aspekty minimálního zabezpečení muzejních sbírek a probíhající projekty výzkumu a vývoje v této oblasti** – Ing. Pavel Jirásek, Národní památkový ústav

11:00–11:30

**Spolupráce MC MVU a Rady galerií – Projekt Rady galerií ČR: „Standardizace práce se sbírkami v galeriích ČR“**

PhDr. Dagmar Jelínková, MC MVU, NG v Praze

11:30–12:00

**Technická řešení minimálního standardu zabezpečení proti požáru z pohledu dodavatele** – Ing. Pavel Rybář, EUROALARM, spol., s. r. o.

12:45–13:15

**Základní pravidla klimatu pro dlouhodobé uložení sbírek výtvarného umění** – Ing. Jan Červenák, TP

13:15–13:45

**Technická řešení minimálního standardu zabezpečení proti krádežím z pohledu dodavatele** – Ing. Pavel Fiala, TRADE FIDES, a. s.

13:45–14:15

**Řešení standardu kvality strážní a dozorčí služby v muzeích výtvarného umění** – Ing. Michal Kuník, Ing. Jan Chodora, SECURITAS ČR s. r. o

14:15–14:45

**Minimální standard požárního zabezpečení sbírek muzejní povahy z pohledu HZS** – Ing. Rudolf Kaiser, HZS ČR

14:45–15:30

**Diskuse k minimálnímu standardu** – moderátor Ing. Pavel Jirásek  
ZÁVĚR

## 2) „Standardizace práce se sbírkami“

Rozšířené jednání komory ředitelů, organizačně zajišťované MC MVU, proběhlo 25. června 2013 na základě dohody o spolupráci s RG opět na téma společného projektu a s ním spojeného dotazníkového šetření aktuální situace v členských galeriích/muzeích umění. Ředitelům a kurátorům členských galerií RG byl znovu představen záměr projektu a připravena metodika k vyplňování dotazníku. Metodická MC také na tomto setkání informovala ředitele galerií o prvním pracovním jednání poradního orgánu náměstkyně ministryně kultury pro legislativní práci v oblasti movitého kulturního dědictví a úkolech, které z něho pro RG plynou, protože na žádost RG je jedním z členů tohoto poradního orgánu.

## 3) Praktické otázky mobility muzejních sbírek 2013

3. diskusní fórum na téma mobility sbírek se konalo dne 7. října 2013. V rámci dlouhé diskuse podpořené úvodním shrnutím celé situace z pohledu oddělení muzeí a galerií MK a vystoupeními zkušených registrarů z NG, UPM a ŽM v Praze a MG v Brně, kteří účastníky seznámili se zkušenostmi a problémy při vyřizování zápůjček do zahraničí během posledního roku. Přítomní zástupci OMG MK ČR přislíbili ještě novou diskusi nad připravovaným zněním 3. metodického pokynu MK k vývozu sbírkových předmětů do zahraničí, což je velmi pozitivní výsledek celodenního jednání. Příspěvkem „Minimální standard a mobilita sbírek“ otevřela pracovnice MC MVU téma, které by mělo být stěžejní aktivitou centra pro rok 2014.

Na diskusní fórum přišlo třicet účastníků z muzeí a galerií včetně kolegů z AMG, kteří také pomáhali s informováním muzejníků o konání akce, a zástupci MK ČR.

### Úvodní program diskuse:

10:00–10:20

**PhDr. Magda Němcová, NG v Praze**

*Využití výsledků OMC pracovních skupin pro mobilitu sbírek.*

*Mezinárodní konference Berlín 2. až 4. června 2013*

10:20–10:35

**PhDr. Magda Junková, MK ČR**

*Problematika mobility sbírek z pohledu MK*

10:35–10:45

**Dušan Seidl, UPM Praha**

*Co je ještě zodpovědnost muzeí a galerií a co už státu?*

10:45–11:00

Přestávka

11:00–11:15

**PhDr. Kateřina Tlachová, MG v Brně**

*Překážky mobility sbírek – ohrožení mezinárodní spolupráce*

11:15–11:30

**Pavčina Běrská, Židovské muzeum v Praze**

*Výpůjčky sbírkových předmětů Židovského muzea v Praze do zahraničí pohledem uplynulých tří let*

11:30–11:45

**PhDr. Dagmar Jelínková MC MVU, NG v Praze**

*Minimální standard a mobilita sbírek – informace*

*o projektu RG ČR a MC MVU*

11:45–14:30

**PhDr. Magda Němcová, NG v Praze**

*Moderovaná diskuse k tématu*

## 4) „Historické techniky malby II“

Seminář byl uspořádán ve spolupráci s restaurátorským institutem „Opificio delle Pietre Dure“ ve Florencii a proběhl 29. až 30. 10. 2013. Jeho restaurátoři spolu s restaurátorkou z muzea Louvre v Paříži přednesli velmi zajímavé příspěvky, ve kterých se zúčastnění dozvěděli o velmi důležitých metodách a způsobech práce při čištění a restaurování uměleckých děl výtvarného umění. Zájem o seminář byl enormní, registrovalo se téměř 140 účastníků z českých a slovenských muzeí, galerií a památkových ústavů. Velmi pozitivní je, že podstatnou část účastníků tvořili studenti (a to nejen AVU v Praze, ale i Fakulty restaurování UPCE v Litomyšli, Vysoké školy výtvarných umění v Bratislavě a Ústavu pro dějiny umění UK v Praze) a samostatní restaurátoři.

### PROGRAM SEMINÁŘE

**ÚTERÝ 29. 10.**

10:00

zahájení semináře, úvodní slovo

10:05

**Marco Ciatti:**

Restaurace obrazu *Klanění tří králů* – představení projektu

11:15

**Andrea Santacesaria:**

Konstrukce dřevěné podložky obrazu *Klanění tří králů*

12:30–13:30

prestávka na oběd

13:30

**Roberto Bellucci:**

Leonardova technika malby na obraze *Klanění tří králů*

14:45

**Patrizia Riitano:**

Stav obrazu *Klanění tří králů* před restaurováním a první zkoušky čištění

16:00

**Cecilia Frosinini:**

Leonardova malířská technika na pozadí dobové florentské malby

17:30

závěrečná diskuse

## STŘEDA 30. 10.

10:00

**Cinzia Pasquali /Louvre:**

Restaurace obrazu *Sv. Anna Samotřetí* z Louvru

11:15

**Cecilia Frosinini:**

Leonardova technika přípravné podkresby obrazů

12:30–13:30

přestávka na oběd

13:30

**Roberto Bellucci:**

Leonardo a perspektivní konstrukce na základě studia

podkresby

14:45

**Cinzia Pasquali /Louvre:**

*Monna Lisa* z Louvru versus *Monna Lisa* z Prada

16:00

**Cecilia Frosinini:** Leonardův obraz *Madona s vřetenem*

17:30

závěrečná diskuse

## Organizování a vedení odborné praxe studentů

V prvním pololetí proběhla ve spolupráci s Vyšší odbornou školou informačních služeb v Praze semestrální výuka hlavních dovedností z galerijní praxe pro 2. ročník nebakalářského oboru Služby muzeí a galerií této školy. Odborná praxe studentů v NG se v roce 2013 neuskutečnila, protože žádný student o ni neprojevil zájem.

O to větší prostor mohlo MC MVU věnovat práci s dobrovolníky v rámci pilotního projektu spolupráce s dobrovolnickým centrem „HESTIA“ na zapojení dobrovolníků do odborných činností v rámci NG v Praze, kterou MC MVU zahájilo v červnu 2012 a pro niž plní vzájemné koordinační funkce. Dobrovolníci v roce 2013 pracovali v Sekci odborných činností (MC MVU, fotooddělení a restaurátorské oddělení), ve Sbírce grafiky a kresby a ve Sbírce moderního a současného umění.

## Další metodická činnost MC MVU

MC MVU se intenzivně podílelo na organizaci a přípravě inventurního závěru za první inventarizační periodu 2003–2012 podle sbírkového zákona 122/2000 Sb. a na dalších inventarizačních úkolech souvisejících se správou sbírek a pokyny k inventarizaci sbírky NG, ale rovněž například na tzv. „křížové kontrole“ majetkoprávní evidence sbírky NG na základě dokladů z digitálně i písemně vedené chronologické i systematické evidence podle zákona 122/2000 Sb. a dalších předpisů, neboť referentka MC MVU je i tajemnicí Hlavní inventarizační a kontrolní komise NG, kterou řídí ředitelka SOČ – řešitelka tohoto projektu. MC MVU k těmto úkolům připravilo podklady pro směrnice generálního ředitele NG.

MC MVU rovněž v roce 2013 zajišťovalo školení pracovníků k nové elektronické spisové agendě v NG.

---

10

VĚDA A VÝZKUM

## 1) V roce 2013 byla NG v Praze příjemcem účelové podpory na řešení těchto projektů:

### **Kultura a umění benediktinského řádu ve střední Evropě 800–1300**

(NAKI MK ČR)

hlavní řešitel: Vít Vlnas

spolupráce: KTF UK v Praze, CMS FLÚ AV ČR

doba trvání: 2011–2015.

identifikační kód projektu: DF11P01OVV007

### **Umělecká výměna v regionu Krušnohoří mezi gotikou a renesancí**

(NAKI MK ČR)

odpovědný řešitel: Jan Klípa

spolupráce: FF UK v Praze, FF UJEP v Ústí nad Labem,

doba trvání: 2012–2015

identifikační kód projektu: DF12P01OVV046

### **Historické technologie a moderní metody průzkumu.**

#### **Interpretační možnosti specializovaných metod průzkumu děl středověkého umění s využitím inovativních technologií.**

(NAKI MK ČR)

hlavní řešitel: Vít Vlnas

spolupráce: ČVUT v Praze

doba trvání: 2013–2017

identifikační kód projektu: DF13P01OVV010

### **Antonín Pelc, dílo jako zrcadlo dějin, politiky a ideologie**

(GAČR)

hlavní řešitelka: Anna Pravdová

spolupráce: ÚDU AV ČR

doba trvání: 2012–2014

identifikační kód projektu: GAP 409/12/0133

### **Václav Hollar: Kreslířské dílo**

(GAČR)

řešitelka: Alena Volrábová

doba trvání: 2012–2016

identifikační kód projektu: GAP409/12/1625

### **Sochařská dílna období baroka ve střední Evropě**

(GAČR)

řešitel: PhDr. Tomáš Hladík

doba trvání: 2013–2015

identifikační kód projektu: GA13-11456S

### **František Tkadlík (1786–1840)**

(GAČR)

řešitelka: PhDr. Šárka Leubnerová

doba trvání: 2013–2016

identifikační kód projektu: GA13-17156S

### **Norbert Grund (1717–1767)**

(GAČR)

řešitelka: PhDr. Marcela Vondráčková, Ph.D.

doba trvání: 2013–2017

identifikační kód projektu: GA13-07247S

### **Portrét v renesančním malířství v Čechách a na Moravě – jeho ikonografie a funkce ve šlechtické reprezentaci**

(GAČR)

řešitelka: PhDr. Blanka Kubíková, Ph.D.

doba trvání: 2013–2015

identifikační kód projektu: GP13-08755P

## 2) V roce 2013 pořádala NG v Praze tato kolokvia a konference:

### **František Kupka – Cesta k Amorfě.**

#### **Kupkovy Salony 1899–1913**

Národní galerie v Praze

Salmovský palác

1. března 2013

### **Ars linearis IV**

Národní galerie v Praze

Schwarzenberský palác

25.–26. března 2013

### **Historické techniky malby II**

Metodické centrum Národní galerie v Praze, Opificio delle

Pietre Dure ve Florencii

Veletržní palác

29.–30. října 2013

### **Vytržené obrazy?**

Národní galerie v Praze, Centrum pro teologii a umění KTF

UK v Praze

Klášter sv. Anežky České

21. listopadu 2013



### 3) Aktivní účast pracovníků NG v Praze na kolokviích a konferencích v roce 2013:

Helena Dáňová

*Znovunalezené dědictví. Příspěvek k nově identifikované severozápadočeské provenienci několika řezb z Národní galerie v Praze*

Josef Opitz a umění na Chomutovsku a Kadaňsku 1350–1580

Oblastní muzeum v Chomutově

Chomutov

17.–18. října 2013

*Jacob Beinhart a Mistr olomouckých madon – možnosti spolupráce a kulturní výměna mezi regiony v první třetině 16. století.*

Śląski gotyk Mistrza Jakuba Beinharta / Slezská gotika

Mistra Jacoba Beinharta

Muzeum Śląska Cieszyńskiego

Těšín

16. května 2013

*Středověká architektonická skulptura chrámu sv. Ducha v Hradci Králové*

Gotické a raně renesanční umění ve východních Čechách

1200–1550

Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Ústav dějin

umění AV ČR v Praze a Katedra dějin umění FF UP

v Olomouci Hradec Králové

3.–5. prosince 2013

(spolu s Radkou Ševců, Annou Třeštíkovou, Václavem Pitthardem)

*Seated Virgin Mary by the Master of the Kefermarkt Altarpiece. Specification of the sculpture's monochrome surface treatment, known as Holzichtigkeit.*

Heritage Wood: Research & Conservation in the 21<sup>st</sup> Century

ICOM, ICOM-CC, Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony

Zbiorów, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, Narodowy

Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów

Varšava

28.–30. října 2013

Lenka Gyaltsó

*Textil v tibetské tradiční domácnosti versus textil chrámový*

Textil v muzeu – Interiérový textil reprezentační i privátní

Technické muzeum v Brně

Brno

11.–12. června 2013

Jitka Handlová

*Interpretace Rembrandtova obrazu Belšazarova hostina z londýnské Národní galerie*

Mene-Tekel – Den Dcer politických vězňů

Městská knihovna v Praze

Praha

1. března 2013

Markéta Hánová

*The Ideal Past? Current issues in collecting of Japanese art in the National Gallery in Prague, Czech Republic*

Collecting Japanese Art in European Museums

Heinz M. Kaempfer Fund, Universiteit Leiden, Japanmuseum

SieboldHuis

Leiden

1. listopadu 2013

Tomáš Hladík

*Jiří František Pacák ve sbírkách Národní galerie v Praze.*

Jiří František Pacák (1670–1742) a východočeské barokní

umění jeho doby

Chrudimská beseda, městské kulturní středisko Chrudim,

Muzeum Barokních soch v Chrudimi

Chrudim

30. května 2013

Štěpánka Chlumská

*Restaurování sv. Anny Samotřetí z Ústí a jeho prezentace na výstavě Gotické umění na Ústecku*

Gotické umění na Ústecku

Severočeská galerie výtvarného umění

Litoměřice

25. března 2013

(spolu s Radkou Ševců, Tomášem Čechurou, Tomášem Trojkem, Markem Kotrlým a Ivanou Turkovou)

*The use of metallic bismuth in a red pigment in Late Gothic painting and sculpture polychromy – results of an interdisciplinary material study of the altarpiece in the chapel at Křivoklát Castle*

Technart 2013. Analytical Spectroscopy in Art and

Archaeology at the Rijksmuseum Amsterdam

ICOM-CC, Rijksmuseum Amsterdam

Amsterdam

23.–26. září 2013

(spolu s Lenkou Helfertovou)

*Archa s reliéfy Čtrnácti sv. pomocníků z Kadaně.*

*Probíhající restaurování a jeho přínos pro možnosti autorského určení a stanovení míry dochování originálu*

Josef Opitz a umění na Chomutovsku a Kadaňsku 1350–

1580

Oblastní muzeum v Chomutově

Chomutov

17.–18. října 2013

Jan Klípa

*Gesta krásných madon. Poznámky ke kresbě z Erlangenu*

Ars Linearis IV

Národní galerie v Praze

Praha

25.–26. března 2013

*Josef Opitz a přístupy ke studiu pozdně středověkého*

*a renesančního malířství v severozápadních Čechách*

Josef Opitz a umění na Chomutovsku a Kadaňsku 1350–

1580

Oblastní muzeum v Chomutově

Chomutov

17.–18. října 2013

**Madona Svatotrojická. Prototyp - typ - devoční kopie**  
Podoba a smysl prezentace uměleckých sbírek (minulost, současnost, budoucnost)  
Alšova jihočeská galerie v Hluboké nad Vltavou  
České Budějovice  
24.-25. září 2013

**Zdenka Klímová**  
**Suzani. Vyšivané textilie v uzbeckém interiéru.**  
Textil v muzeu  
Technické muzeum v Brně  
Brno  
11. června 2013

**Blanka Kubíková**  
**Ohlédnutí za výstavou Rembrandt & Co. neboli poznámky k Rembrandtovým grafikám ze sbírek Národní galerie v Praze**  
Ars Linearis IV  
Národní galerie v Praze  
Praha  
25.-26. března 2013

**Dalibor Lešovský**  
**Univerzitní teze podle Jana Ongherse**  
Ars Linearis IV  
Národní galerie v Praze  
Praha  
25.-26. března 2013

**Michaela Pejčochová**  
**Misty Landscapes Obscured with Mist - Getting to Know Mi Fu (1051-1107) with the Help of Contemporaneous Critical Texts. Annual conference of the American Association for Asian Studies.**  
American Association for Asian Studies  
San Diego  
21.-24. března 2013

**Modern Chinese painting in Europe: a failure or a tour-de-force.**  
Face to Face. The Transcendence of the Arts in China and beyond.  
Faculdade de Belas-Artes, Universidade de Lisboa  
Lisabon  
3.-5. dubna 2013

**Conquering Europe - the introduction of Qi Baishi's painting in Europe in the early 1930s.**  
Výroční konference Mezinárodního centra pro výzkum díla malíře Čchi Paj-š'e.  
Pekingská malířská akademie  
Peking  
26. října 2013

**Guangdong Chinese Painting in the Resurrection Movement of Chinese Painting.**  
From China to Europe and back again - works of the Lingnan School masters exhibited in Europe during the 1920s and the 1930s.  
Galerie Lingnanské malířské školy  
Kanton  
11.-13. prosince 2013

(spolu s Éricem Lefebvrem)  
**Les modalités de la réception de l'art moderne à travers une typologie des expositions de peinture chinoise dans l'Europe de l'entre deux guerres**  
La Chine et l'Europe: réception et interactions artistiques (XVIIe-XXe siècles). En hommage au Professeur Flora Blanchon.  
L'université de Lille 3  
Lille  
23. ledna 2013

**Petra Polláková**  
**Yang Fudong's Modern Pilgrims.**  
Face to Face. The Transcendence of the Arts in China and beyond.  
Faculdade de Belas-Artes, Universidade de Lisboa  
Lisabon  
3.-5. dubna 2013

**Virtuální hry a nové identity v současném čínském umění**  
Umělecké centrum Univerzity Palackého  
Olomouc  
15. -16. května 2013

**Love in a World of Dreams**  
Imagined Worlds - Worldmaking in Arts and Literature  
University of Helsinki (Helsingin Yliopisto)  
Helsinki  
21.-23. srpna 2013

**Deconstruction of Frames in Yang Fudong's Multiscreen Installations Framings.**  
Interdisciplinary Conference on Frames  
Københavns universitet  
Kodaň  
29. listopadu - 1. prosince 2013

**Deleuze's Crystals of Time in the Film Work of the Chinese Artist Yang Fudong**  
Vizuální studia - Visual Studies Conference 2013  
FSS MU a Fakulta výtvarných umění v Brně  
Brno  
5.-7. prosince 2013

**Jakub Potůček**  
**Architektura s rudou hvězdou - bez stigmat a předsudků (Československá architektonická tvorba v letech 1948-1989)**  
Česká architektura 1948-1989 a evropský kontext  
Národního muzeum v Praze  
Praha  
13. června 2013

(autor koncepce konference, odborný garant)  
**Jan Kotěra. Jeho učitelé, doba a žáci**  
Muzeum východních Čech v Hradci Králové, Museum für angewandte Kunst Wien  
Hradec Králové  
4.-5. září 2013

**Radka Šefců**

**Materiálový průzkum polychromie madony Rouchovanské (možnosti molekulové spektroskopie)**  
Analýza organických látek (organických pojiv, barviv a syntetických polymerů) ve vzorcích historických nebo uměleckých materiálů, které jsou tvořeny souvrstvím  
Národní technické muzeum v Praze  
Praha  
27. června 2013

(spolu s Kristinou Málkovou)

**Examination of Paintings by Lucas Cranach the Elder and his workshop from the Collection of the National Gallery in Prague**  
International Symposium on Painting Techniques  
ICOM, Rijksmuseum Amsterdam  
Amsterdam  
19. září 2013

(společně s Helenou Dáňovou)

**Seated Virgin Mary by the Master of the Kefermarkt Altarpiece. Specification of the sculpture's monochrome surface treatment, known as Holzlichtigkeit**  
Heritage Wood: Research & Conservation in the 21<sup>st</sup> Century  
ICOM, ICOM-CC, Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów, Akademia Sztuk Pięknych w Warszawie, Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów  
Varšava  
28.–30. října 2013

(spolu s Ivanou Turkovou)

**Collaboration of Institute of Criminalistics Prague with Czech Technical University in Prague and National Gallery in Analysis of Colour Layers**  
Forensic conference „New Methods 2013“  
Kriminalistický ústav Praha  
Praha  
11. listopadu 2013

**Gabriela Šimková**

**Z dosahu zraku. Možnosti receptivní arteterapie v galerijní expozici**  
Muzeum a návštěvníci se speciálními potřebami  
Národní muzeum, Muzeum České hudby  
Praha  
2. října 2013

**Alena Volrábová**

**Physica sacra: Ilustrace pro Kupfer-Bibel**  
Ars Linearis IV  
Národní galerie v Praze  
Praha  
25.–26. března 2013

**Marcela Vondráčková**

**Život a dílo barokního malíře Felixe Antona Schefflera**  
Broumovské nástěnné malby od středověku do baroka  
ŘKF Broumov, NPÚ ÚOP v Josefově a Omnium, o. s.  
Broumov  
22.–23. srpna 2013

**Anna Rollová**

**Maarten van Heemskerck – Starý Řím ožívá**  
Ars Linearis IV  
Národní galerie v Praze  
Praha  
25.–26. března 2013

**Petra Zelenková**

**Karel Škréta, Samuel Weishun a nejstarší teze pražské univerzity**  
Ars Linearis IV  
Národní galerie v Praze  
Praha  
25.–26. března 2013

### 3) Publikační činnost pracovníků NG v Praze v roce 2013:

#### Generální ředitel

Vít Vlnas

Jan Nepomucký, česká legenda. Vydání druhé, podstatně rozšířené a přepracované, Paseka a Národní galerie v Praze, Praha – Litomyšl 2013

(spolu s Alenou Janatkovou)

Pražská Národní galerie v protektorátu Čechy a Morava, Národní galerie v Praze, Praha 2013

(spolu s Alenou Janatkovou)

Die prager Nationalgalerie im Protektorat Böhmen und Mähren, Nationalgalerie in Prag, Prag 2013

Hus versus Panenka. Popis jednoho zápasu o veřejný prostor, in: Kateřina Kuthanová – Hana Svatošová (ed.): *Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století*, Archiv hlavního města Prahy, Praha 2013, s. 106–117

Rudolf II.; Matyáš; Josef I.; Karel VI.; Karel VII. Albrecht, in: Petr Čornej a kol.: *Osudy českých králů a královen. Od Přemyslovce Vratislava II. k Habsburkovi Karlu I.*, Reader's Digest Výběr, Praha 2013, s. 258–277, 321–341

Svatý Jan Nepomucký, světec baroka aneb druhý život Johánka z Pomuku, in: *Pět hvězd nad Českým královstvím. Svätý Jan Nepomucký a katolícká reformace. Barokní jezuitské Klatovy 2013. Sborník příspěvků (= Klatovy v prostoru a čase 3)*, Městská knihovna Klatovy, Klatovy 2013, s. 49–78

Šimon Lomnický z Budče, básník ve stínu stereotypů, in: Šárka Leubnerová (ed.): *Jaroslav Čermák (1830–1878), Šimon Lomnický z Budče žebřá na pražském mostě, 1853*, Národní galerie v Praze a Galerie Kodl, Praha 2013, s. 27–33

Petr Prachner (1744–1807), Sv. Metoděj, Sv. Cyril, in: Štěpánka Chlumská (ed.): *CM 863 Svatí Cyril a Metoděj. Dějiny – tradice – úcta. Průvodce výstavou*, Národní galerie v Praze, Praha 2013, s. 92

(spolu s Jiřím Rakem)

Stejně obrazy – jiné dějiny, in: Eva Bendová, Vít Vlnas (eds.): *Svět chce být klamán. Fikce a mystifikace v umění 19. století*, Západočeská galerie v Plzni, Plzeň 2013, s. 49–64

(spolu s Jiřím Rakem)

Temporalita u Zdeňka Hojdy, in: Ivana Ebelová, Jiří Pešek, Tomáš Sekyrka, Vít Vlnas, (eds.): *Mezi kulturou a uměním. Věnováno Zdeňkovi Hojdi k životnímu jubileu*, Nakladatelství Lidové noviny a Národní galerie v Praze, Praha 2013, s. 11–13

(spolu s Tomášem Winterem)

Nechtěné dítě se vrátilo do své kolébky. Muchova Slovanská epopej ve Veletržním paláci, *Dějiny a současnost* 35, 2013, č. 1, s. 34–36

(společně s Marcelou Vondráčkovou, Tomášem Hladíkem, Janou Klímovou, Andreou Rousovou)  
*Baroko v Čechách. Průvodce stálou expozicí Národní galerie v Praze, Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a Archeologického ústavu Akademie věd ČR*, Národní galerie v Praze, Praha 2013

(společně s Marcelou Vondráčkovou, Tomášem Hladíkem, Janou Klímovou, Andreou Rousovou)  
*Baroque in Bohemia. Guide to the permanent Exhibitions of the National Gallery in Prague, Museum of Decorative Arts in Prague and Institute of Archeology of the Academy of Sciences of the Czech Republic*, National Gallery in Prague, Prague 2013

Editorická činnost

(spolu s Evou Bendovou)

*Svět chce být klamán. Fikce a mystifikace v umění 19. století*, Západočeská galerie v Plzni, Plzeň 2013

(spolu s Ivanou Ebelovou, Jiřím Peškem, Tomášem Sekyrkou)

*Mezi kulturou a uměním. Věnováno Zdeňkovi Hojdi k životnímu jubileu*, Nakladatelství Lidové noviny a Národní galerie v Praze, Praha 2013

#### Referát pro vědu a výzkum

Jan Klípa

Jörg Oberhaidacher. Die Wiener Tafelmalerei der Gotik um 1400. Werkgruppen – Maler – Stile (rec.), *Umění* 61, 2013, č. 5, s. 462–467

O minulosti a budoucnosti oboru a jeho institucí. Rozhovor s Ivo Hlobilem, *Bulletin UHS*, 25, 2013, č. 2, s. 14–17

Památková péče musí bojovat o názor veřejnosti. Rozhovor s předním českým teoretikem památkové péče, profesorem Ivo Hlobilem, *Dějiny a současnost* 2013, č. 10, s. 26–28

Gabriela Šimková

(spolu s Evženem Peroutem)

Ohlédnutí za ateliérem Fénix. Čtyři příklady aplikace receptivní arteterapie, in: *Arteterapie* 32, 2013, s. 39–47

(spolu s Evženem Peroutem)

Falconer on Horseback: Knowing What to Point Out, in: *Bulletin of the National Gallery in Prague* 22–23/2012–2013, s. 100–106, 157–160

*Ateliér Fénix. Hledání formátu a historie výtvarných děl*. Elektronický dokument: <http://www.mc-galerie.cz/edukacni-cinnost/metodika-a-zpravy/atelier-fenix-hledani-formatu-a-historie-vytvarnych-dilen/>

#### Sbírka starého umění

Helena Dáňová

Jacob Beinhart a Mistr olomouckých madon – možnosti spolupráce a kulturní výměna mezi regiony v první třetině 16. století, in: *Cieszynskie Studia Muzealne – Těšínský muzejní sborník* 5, 2012, Český Těšín 2013, s. 87–98

### Ondřej Faktor

Tomáš Knoflíček: Nástěnná malba za vlády Lucemburků na Moravě (rec.), *Studia Mediaevalia Bohemica* 3, 2011 č. 2, s. 354–357

Zuzana Vsetečková: Středověká nástěnná malba ve středních Čechách (rec.), *Studia Mediaevalia Bohemica* 4, 2012, č. 1, s. 149–150

Kateřina Kubínová: Emauzský cyklus. Ikonografie středověkých nástěnných maleb v ambitu kláštera Na Slovanech (rec.), *Umění LXI*, 2013, č. 4, Praha, s. 371–374

### Tomáš Hladík

Oltářní výzdoba kostela svatého Marka v Soběslavi a jindřichohradecký Wolfgang Eck, in: Lenka Stolárová, Kateřina Holečková (eds.): *Karel Škréta (1610–1674): Doba a dílo. Studie, dokumenty, prameny*, Národní galerie v Praze, Praha 2013, s. 329–347

„k tomu czili při Miestě vyzdvihnuté Statui Lytanie neb jiné Spiely v temyž svatem k jeho cti a chvále musicaliter spívati a vykonawati“. Braunova Apoteóza sv. Jana Nepomuckého v Týnu nad Vltavou, in: Ivana Ebelová, Jiří Pešek, Tomáš Sekyrka, Vít Vlnas (eds.): *Mezi kulturou a uměním. Věnováno Zdeňku Hojdu k životnímu jubileu*, Nakladatelství Lidové noviny, Praha 2013, s. 144–155

(společně s Marcelou Vondráčkovou, Vitem Vlnasem, Janou Klímovou, Andreou Rousovou)  
*Baroko v Čechách. Průvodce stálou expozicí Národní galerie v Praze, Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a Archeologického ústavu Akademie věd ČR*, Národní galerie v Praze, Praha 2013

(společně s Marcelou Vondráčkovou, Vitem Vlnasem, Janou Klímovou, Andreou Rousovou)  
*Baroque in Bohemia. Guide to the permanent Exhibitions of the National Gallery in Prague, Museum of Decorative Arts in Prague and Institute of Archeology of the Academy of Sciences of the Czech Republic*, National Gallery in Prague, Prague 2013

### Štěpánka Chlumská

Sv. Anna Samotřetí z Ústí nad Labem – dosavadní výsledky probíhajícího průzkumu a restaurování díla, in: Lubomír Turčan (ed.): *Gotické umění na Ústecku*, Severočeská galerie výtvarného umění v Litoměřicích, Litoměřice 2013, s. 74–77

(spolu s Radkou Ševců, Tomášem Čechákem, Tomášem Trojkem, Markem Kotrlým a Ivanou Turkovou)  
The use of metallic bismuth in a red pigment in Late Gothic painting and sculpture polychromy – results of an interdisciplinary material study of the altarpiece in the chapel at Křivoklát Castle, in: *Technart 2013 Analytical spektroskopie in Art and Archaeology at the Rijksmuseum Amsterdam*, 23.–26. September 2013. Amsterdam 2013, s. 82.

### Editorská činnost

CM 863. Svatí Cyril a Metoděj. Dějiny – tradice – úcta, průvodce výstavou, Národní galerie v Praze, Praha 2013

### Jana Klímová

(společně s Marcelou Vondráčkovou, Vitem Vlnasem, Tomášem Hladíkem, Andreou Rousovou)  
*Baroko v Čechách. Průvodce stálou expozicí Národní galerie v Praze, Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a Archeologického ústavu Akademie věd ČR*, Národní galerie v Praze, Praha 2013

(společně s Marcelou Vondráčkovou, Vitem Vlnasem, Tomášem Hladíkem, Andreou Rousovou)  
*Baroque in Bohemia. Guide to the permanent Exhibitions of the National Gallery in Prague, Museum of Decorative Arts in Prague and Institute of Archeology of the Academy of Sciences of the Czech Republic*, National Gallery in Prague, Prague 2013

### Jan Klípa

viz referát pro vědu a výzkum

### Olga Kotková

Lucas Cranach st., Zákon a milost: Luther, nebo Erasmus?, *Studia Mediaevalia Bohemica* 3, 2011, č. 2, s. 287–295

Savery's Paintings in the Inventories of Prague Castle, *Studia Rudolphina* 12–13, 2013, s. 134–145

### Petr Příbyl

(spolu s Annou Pravdovou)  
Korespondáž, in: Anna Pravdová, Petr Příbyl, Mirosław Jasiński (eds.): *Jiří Kolář & Béatrice Bizot – Korespondáž*, kat. wystawy, Galeria Miejska we Wrocławiu, Wrocław 2013, s. 9–10

### Andrea Rousová

*Petr Brandl – mistr barokní malby*, Národní galerie v Praze, Praha 2013

(společně s Marcelou Vondráčkovou, Vitem Vlnasem, Tomášem Hladíkem, Janou Klímovou)  
*Baroko v Čechách. Průvodce stálou expozicí Národní galerie v Praze, Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a Archeologického ústavu Akademie věd ČR*, Národní galerie v Praze, Praha 2013

(společně s Marcelou Vondráčkovou, Vitem Vlnasem, Tomášem Hladíkem, Janou Klímovou)  
*Baroque in Bohemia. Guide to the permanent Exhibitions of the National Gallery in Prague, Museum of Decorative Arts in Prague and Institute of Archeology of the Academy of Sciences of the Czech Republic*, National Gallery in Prague, Prague 2013

### Lenka Stolárová

Škrétova léta vandrovní. Rodinné souvislosti zahraničního pobytu Karla Škréty (1627–1638), in: Lenka Stolárová, Kateřina Holečková (eds.): *Karel Škréta (1610–1674): Studie, dokumenty, prameny*, Národní galerie v Praze, Praha 2013, s. 21–30

### Editorská činnost

(spolu s Kateřinou Holečkovou)  
*Karel Škréta (1610–1674): Studie, dokumenty, prameny*, Národní galerie v Praze, Praha 2013

**Terezie Šíková**

Jan Karel Hammer (1697–1759?): Pozdně barokní sochařská dílna v Čimelicích u Písku. Studie, *Průzkumy památek* 22, 2013, s. 117–144

**Marcela Vondráčková**

(spolu s Tomášem Bergerem)  
Neviditelné ruce? Karel Škréta – originál, replika, kopie, in: Lenka Stolárová, Kateřina Holečková (eds.): *Karel Škréta (1610–1674): Dílo a doba. Studie, dokumenty, prameny*, Národní galerie v Praze, Praha 2013, s. 391–417

(společně s Vitem Vlnasem, Tomášem Hladíkem, Andreou Rousovou, Janou Klímovou)  
*Baroko v Čechách. Průvodce stálou expozicí Národní galerie v Praze, Uměleckoprůmyslového muzea v Praze a Archeologického ústavu Akademie věd ČR*, Národní galerie v Praze, Praha 2013

(společně s Vitem Vlnasem, Tomášem Hladíkem, Andreou Rousovou, Janou Klímovou)  
*Baroque in Bohemia. Guide to the permanent Exhibitions of the National Gallery in Prague, Museum of Decorative Arts in Prague and Institute of Archeology of the Academy of Sciences of the Czech Republic*, National Gallery in Prague, Prague 2013

**Sbírka umění devatenáctého století****Kateřina Kuthanová**

Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století, in: Kateřina Kuthanová, Hana Svatošová (ed.): *Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století*, Archiv hlavního města Prahy, Praha 2013, s. 11–13

Sochařský duel o realizaci pomníků mezi Josefem Václavem Myslbekem a Bohuslavem Schnirchem, in: Kateřina Kuthanová, Hana Svatošová (ed.): *Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století*, Archiv hlavního města Prahy, Praha 2013, s. 58–75

(spolu s Veronikou Hulíkovou)

Pepa Mařák (1872?/–1907), in: *Bulletin of the National Gallery in Prague*, 22–23, 2012–2013, s. 44–59, 127–132

**Editorická činnost**

*Pohledem romantika. Holandské a belgické malířství 19. století z Rademakersovy sbírky*, katalog výstavy, Národní galerie v Praze, Praha 2013

(spolu s Hanou Svatošovou)

*Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století*, Archiv hlavního města Prahy, Praha 2013

**Veronika Hulíková**

(spolu s Kateřinou Kuthanovou)  
Pepa Mařák (1872?/–1907), in: *Bulletin of the National Gallery in Prague*, 22–23, 2012–2013, s. 44–59, 127–132

**Editorická činnost**

*Ludvík Kuba (1863–1956)/Poslední impresionista*, Národní galerie v Praze, Praha 2013

**Šárka Leubnerová****Editorická činnost**

Jaroslav Čermák (1830–1878), Šimon Lomnický žebřá na pražském mostě, 1853, katalog výstavy, Národní galerie v Praze, Praha 2013

*Vojtěch Hynais (1854–1925)*, katalog Městského muzea a galerie Hlinsko k 54. ročníku Výtvarného Hlinecka, Hlinsko 2013

**Sbírka moderního a současného umění****Helena Musilová**

(spolu s Jaroslavem Bártou, Marií Klimešovou)  
*Rudolf Volrab 1933–1969*, Lomnice nad Popelkou 2013

(spolu s Jiřím Valochem)

Slovo jako slovo, in: *Fotograf* 22, 2013, s. 14–21.

**Editorická činnost**

*Vzpomínka na krajinu, kterou jsem nikdy neviděl: české umění 1903–1943 ze sbírek Národní galerie v Praze*, katalog výstavy, Západočeská galerie v Plzni, Plzeň 2013

(spolu s Jienne Jiu)

*The Memory of the Landscape I have never seen. Czech modern art 1905–1939 from the Collection of the National Gallery in Prague*, Seoul 2013

**Lenka Pastýříková**

K výstavě Huga Demartiniho ve Veletržním paláci, in: Lenka Pastýříková (ed.): *Hugo Demartini 1931–2010*, Národní galerie v Praze, Praha 2013, s. 22–93.

2 hesla, in: Štěpánka Chlumská (ed.): *CM 863. Svatí Cyril a Metoděj. Dějiny – tradice – úcta, průvodce výstavou*, Národní galerie v Praze, Praha 2013, s. 79, 81

**Editorická činnost**

*Hugo Demartini 1931–2010*, Národní galerie v Praze, Praha 2013

**Jakub Potůček**

The Šantovka Tower aneb Jak mrakodrapy ničí historická města, *Vesmír* 92, 2013, s. 310.

Kancelářská budova, skladiště a obchodní dům firmy ASO v Olomouci, *Vesmír* 92, 2013, s. 522.

**Editorická činnost**

*Jan Kotěra. Jeho učitelé, doba a žáci. Sborník textů Mezinárodní konference k výstavě Kotěra: po stopách moderny.*, Hradec Králové 2013

**Radomíra Sedláková**

*Karel Prager, Titanic*, Praha 2013

*Stavba roku 2013*, Vydavatelství Kabinet, Praha 2013

Bytové domy Karla Pragera, *Prostor Zlín* 22, 2013–2014, s. 47–49

Památky v našem životě, *Architectureweek*, Praha 2013, s. 15

Karel Prager v Národní galerii, *Architekt* 2014, č. 4–5, s. 131–132

#### Editorická činnost

(spolu s Petrem Krajčí)

*Slavné pražské vily. Sto a jeden dům s příběhem*, Foibos, Praha 2012

#### Olga Uhrová

(spolu s Annou Habánovou)

Ne množství, jen kvalita může přesvědčit. Nákupní a výstavní strategie německého odboru Moderní galerie, in: A. Habánová (ed.): *Mladí lvi v kleci. Umělecké skupiny německy hovořících výtvarníků z Čech, Moravy a Slezska v meziválečném období*, katalog výstavy, Oblastní galerie v Liberci, Praha – Liberec 2013, s. 220–231

#### Sbírka grafiky a kresby

##### Eva Bendová

(spolu s Ondřejem Vášou)

*Proměny Williama Hogartha. Nezřízenost bídy*, Národní galerie v Praze, Praha 2013

Z Montmartru do Metra: Vratislav H. Brunner, tvůrčí zahálka a její formy, in: L. Konečný, A. Rollová, R. Švácha (eds.): *Od kabaly k Titanicu. Deset studií nejen z dějin umění Praha*, Artefactum, Praha 2013, s. 9–34

Povodně Jana Měřičky, *Revolver revue* 90, 2013, č. 2, s. 33–34

Nemocnice v Kapli. Grafika Vojtěcha Pálky, *Ateliér*, 5. 12. 2013, č. 24, s. 3

#### Editorická činnost

(spolu s Vitem Vlnasem)

*Svět chce být klamán. Mystifikace a fikce v umění 19. století*, Západočeská galerie v Plzni, Plzeň 2013

#### Blanka Kubíková

„Ozdoba Moravy“: ženevský portrét a ženevské kontakty moravského rytíře Jiřího Zikmunda Práskického ze Zástřizl, in: Kateřina Horníčková, Michal Šroněk (eds.): *In puncto religionis. Konfesní dimenze předbělohorské kultury Čech a Moravy*, Praha 2013, s. 175–186.

#### Novotná Zuzana

*Paul Signac: Akvarely a tuše*, Národní galerie v Praze, Praha 2013

Alfons Mucha, František Bílek (2 hesla v katalogu) in: Štěpánka Chlumská (ed.): *CM 863. Svatí Cyril a Metoděj. Dějiny – tradice – úcta, průvodce výstavou*, Národní galerie v Praze, Praha 2013

#### Anna Pravdová

Rytmy+pohyb+světlo Impulsy futurismu v českém umění (rec.), *Bulletin UHS* 2013, č. 1, s. 14–16

*Jsem ve stavu toho, kdo vylezl z těžké nemoci a může se obejít bez léků*, in: L. Konečný, A. Rollová, R. Švácha (eds.): *Od kabaly k Titanicu. Deset studií nejen z dějin umění Praha*, Artefactum, Praha 2013, s. 143–160

Tiché revoluce uvnitř ornamentu. Experimenty dekorativního umění v letech 1880–1930 (rec.), *Dějiny a současnost* 35, 2013, č. 2, s. 5

Anna Fárová, in: Béatrice Didier (ed.): *Dictionnaire universel des créatrices*, Paris 2013, s. 1495–1496

Problém je vyřešen, končím!, *Reflex*, 2013, č. 24, 13. 6., s. 54–55

(spolu s Bertrandem Schmittem)

L'Oeuvre dessinée: à propos, in: *Otto Gutfreund, Sculptures, Dessins*, Messine Galerie, Paris 2013, s. 42–60

(spolu s Petrem Příbylem)

Korespondáž, in: Anna Pravdová, Petr Příbyl, Mirosław Jasiński (eds.): *Jiří Kolář & Béatrice Bizot – Korespondáž*, kat. wystawy, Galeria Miejska we Wrocławiu, Wrocław 2013, s. 9–10

#### Anna Rollová

O hranici a „labyrintu“: Úvaha nad jedním epitafem, in: L. Konečný, A. Rollová, R. Švácha (eds.): *Od kabaly k Titanicu. Deset studií nejen z dějin umění Praha*, Artefactum, Praha 2013, s. 185–216

#### Petr Šámal

Od podobizny k podobám symbolu: pomníková tvorba Ladislava Šalouna do první světové války, in: Kateřina Kuthanová, Hana Svatošová (ed.): *Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století*, Archiv hlavního města Prahy, Praha 2013, s. 95–105.

hesla, in: Kateřina Kuthanová, Hana Svatošová (ed.): *Metamorfózy politiky. Pražské pomníky 19. století*, Archiv hlavního města Prahy, Praha 2013, s. 227–231, 234–236, 239, 246, 247, 275, 294, 295, 303, 309

hesla, in: Štěpánka Chlumská (ed.): *CM 863. Svatí Cyril a Metoděj. Dějiny – tradice – úcta, průvodce výstavou*, Národní galerie v Praze, Praha 2013, s. 74, 76, 101, 102.

#### Alena Volrábová

*Africké dobrodružství Václava Hollara / The African Adventure of Wenceslaus Hollar*, Grafické kabinet, Národní galerie v Praze, Praha 2013

Stijn Alsteens, Freyda Spira (eds.): Dürer and Beyond. Central European Drawings in the Metropolitan Museum of Art, 1400–1700 (rec.), *Umění* 61, 2013, s. 80–83

#### Petra Zelenková

Frater Henricus a Karel Škréta, in: Lenka Stolárová, Kateřina Holečková (eds.): *Karel Škréta (1610–1674): Doba a dílo. Studie, dokumenty, prameny*, Národní galerie v Praze, Praha 2013, s. 149–163

#### Sbírka orientálního umění

##### Lenka Gyltso

Textil v tibetské tradiční domácnosti versus textil chrámový, in: *Textil v muzeu. Soubor statí k problematice Interiérový textil – reprezentační i privátní*, Technické muzeum v Brně, Brno 2013, s. 53–60

Tibetan Thangkas: Pictures with a Story, *Bulletin of the National Gallery in Prague* 22–23, 2012–2013, s. 74–93, 144–156

#### Markéta Hánová

Japanese Buddhist Paintings in the National Gallery in Prague, in: Tomoe Irene Maria Steineck, Josef Kreiner, Raji C. Steineck (eds.): *Japanese Collections in European Museums IV – Buddhist Art*, The Hōsei University – Institute of International Japanese Studies – Bier'sche Verlagsanstalt, Bonn 2013, s. 231–241

#### Zdenka Klímová

*Vietnamské umění v Čechách*, Národní galerie v Praze, Praha 2013

Suzani. Vyšívané textilie v uzbeckém interiéru, in: *Textil v muzeu. Soubor statí k problematice. Interiérový textil – reprezentativní i privátní*, Technické muzeum v Brně, Brno 2013, s. 61–67

#### Michaela Pejčochová

Chinese or Western: A Few Observations on the Works of Some Twentieth Century Chinese Painters Housed in European Collections, *Oriens Extremus*, č. 51, 2012, s. 269–285

Modern Chinese painting in Europe: a failure or a tour-de-force, in: Rui Oliveira Lopes (ed.): *The transcendence of the arts in China and beyond: Approaches to Modern and Contemporary art*, Lisabon 2013, s. 46–71

Conquering Europe – the introduction of Qi Baishi's painting in Europe in the early 1930s, in: Beijing Huayuan (ed.): *Qi Baishi yanjiu*, Guangxi 2013, s. 9–19

#### Petra Polláková

Yang Fudong's Modern Pilgrims, in: Rui Oliveira Lopes (ed.): *The transcendence of the arts in China and beyond: Approaches to Modern and Contemporary art*, Lisabon 2013, s. 190–219

### Archiv NG v Praze

#### Tomáš Hylmar

Deset dopisů Jindřicha Chalupeckého, *Umění* 61, 2013, č. 4, s. 362–370

#### Tomáš Sekyrka

Možnosti a meze výpovědi archivních dokumentů k životu a dílu Karla Škréty, in: Lenka Stolárová, Kateřina Holečková (eds.): *Karel Škréta (1610–1674): Doba a dílo. Studie, dokumenty, prameny*, Národní galerie v Praze, Praha 2013, s. 18–23

Krasoumná jednota před první světovou válkou (1897–1914). Několik poznámek k proměnám organizace uměleckého života, in: Ivana Ebelová, Jiří Pešek, Tomáš Sekyrka, Vít Vlnas (eds.): *Mezi kulturou a uměním. Věnováno Zdeňku Hojdu k životnímu jubileu*, Nakladatelství Lidové noviny a Národní galerie v Praze, Praha 2013, s. 186–195

#### Radka Tibitanzlová

Osudy obrazů z hyberského kostela na Novém Městě pražském, in: Lenka Stolárová, Kateřina Holečková (eds.): *Karel Škréta (1610–1674): Doba a dílo. Studie, dokumenty, prameny*, Národní galerie v Praze, Praha 2013, s. 69–78

Umělci a řemeslníci – spolu nejen na obraze, in: Ivana Ebelová, Jiří Pešek, Tomáš Sekyrka, Vít Vlnas (eds.): *Mezi kulturou a uměním. Věnováno Zdeňku Hojdu k životnímu jubileu*, Nakladatelství Lidové noviny a Národní galerie v Praze, Praha 2013, s. 130–143

(spolu s Markem Pučalíkem)

Josef Vojtěch Hellich a jeho podíl na beatifikačním procesu Anežky České, in: Miroslav Šmied, František Záruba (eds.): *Svatá Anežka Česká a velké ženy její doby*, Praha 2013, s. 317–334

(spolu s Martinem Mádlem, Pavlem Zahradníkem, Janou Zapletalovou)

Dokumenty k činnosti Giacomina Tencally na Moravě a v Čechách, in: Martin Mádl (ed.): *Barokní nástěnná malba v českých zemích, Tencalla I*, Artefactum, Praha 2012, s. 393–412

### Restaurátorský ateliér NG v Praze

#### Adam Pokorný

Technika malby Mistra Třeboňského oltáře, in: Jan Royt: *Mistr Třeboňského oltáře*, Karolinum, Praha 2013, s. 237–246

#### Radka Ševců

(spolu s Jiřím Třeštíkem, Ivanou Vernerovou, Anjou K. Ševčík, Tomášem Trojkem)  
Gerard Dou: Mladá dáma na balkóně. Autorské proměny obrazu, *FÓRUM 2013 pro konzervátory-restaurátory* 2013, s. 60–66

(spolu s Tomášem Čechákem, Tomášem Trojkem, Markem Kotrlým, Ivanou Turkovou, Štěpánkou Chlumskou)  
The use of metallic bismuth in a red poliment in Late Gothic painting and sculpture polychromy – results of an interdisciplinary material study of the altarpiece in the chapel at Křivoklát Castle, in: *Technart 2013 Analytical spektroskopie in Art and Archaeology at the Rijksmuseum Amsterdam, 23–26. September 2013*. Amsterdam 2013, s. 82.





Odbor nakladatelství je účelové zařízení Národní galerie v Praze, které zabezpečuje její ediční aktivity v úzké spolupráci s historiky umění, kurátory, lektory, sbírkami a knihovnou Národní galerie v Praze. Ryze odborná činnost je dána faktem jeho specializovaného zaměření. Kromě tradičního typu tiskovin – převážně katalogů k výstavám různého rozsahu, soupisových katalogů sbírek, průvodců, bulletinu, sborníků z konferencí, monografií umělců – vydává odbornou literaturu o výtvarném umění a ze souvisejících oborů. Knihy vychází i v cizojazyčných mutacích (především anglicky a německy), aby uspěly na mezinárodním trhu, a stávají se tak vhodným artiklem pro meziknihovní výměnu publikací.

Úkolem odboru nakladatelství je publikovat sbírky Národní galerie v Praze, podporovat vědecké aktivity a účinně je prezentovat, zároveň popularizovat výtvarné umění a uvádět je do souvislosti s ostatními uměleckými a duchovními proudy.

## Ediční řady

### Katalogy

#### *Malé katalogy*

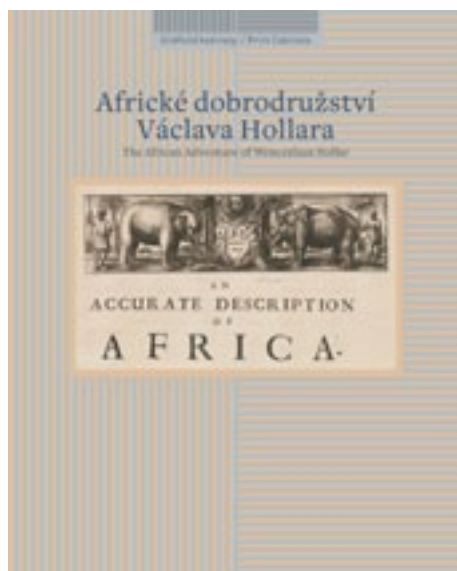
#### **Edice Grafické kabinetů**

Národní galerie v Praze pokračuje v řadě doprovodných tiskovin ke grafickým kabinetům Sbírkou grafiky a kresby. Příznivci „umění na papíře“ mohou postupně získat řadu malých katalogů, které lze vkládat do pořadače, a tak si sestavit vlastní katalog tvořený z různých kapitol starého i moderního umění.

#### **Alena Volrábová**

##### **Africké dobrodružství Václava Hollara**

Vzácné a méně známé lepty Václava Hollara (1607–1677) zachycují pohledy na Tanger v severní Africe, které posloužily jako obrazová dokumentace britské diplomatické mise k jednání o míru a obchodu s marockým sultánem v roce 1669. V rámci autorova díla uměleckou kvalitou a rozměrností jsou zcela výjimečné a představují vrchol jeho krajinářské tvorby. česko-anglicky, 32 stran, 21 reprodukcí



#### **Zuzana Novotná**

##### **Paul Signac. Akvarely a tuše**

Komorní kolekce akvarelů a tušových kreseb Paula Signaca (1863–1935) připomněla 150. výročí narození významného francouzského malíře, grafika a výtvarného teoretika, který byl vášnivým obhájcem neoimpresionismu. Miloval lodě a mořeplavbu, tudíž zcela přirozeně zařadil do svého rejstříku náměty lodních přístavů a přímořské krajiny. Některé pohledy na francouzské přístavy a řeky programově vytvářel jako definitivní díla, jiné posloužily jako studie.

česko-anglicky, 17 stran, 8 reprodukcí





### **Zdenka Klímtová**

#### **Vietnamské umění v Čechách**

Specifiku a mnohotvárnost vietnamského umění prezentuje katalog exponátů ze dvou nejvýznamnějších státních sbírek asijského umění, Národní galerie v Praze a Národního muzea – Náprstkova muzea asijských, afrických a amerických kultur. Přibližuje hlavní okruhy vietnamské výtvarné tradice od doby kolem přelomu letopočtu přes buddhistické sochařství 18. a 19. století až po malířství, grafiku a keramiku. Vychází převážně z českých pramenů a literatury, které ukazují, jaké pozornosti se vietnamské výtvarné kultuře v průběhu posledních 60 let dostávalo.

česky, 110 stran, 43 reprodukcí



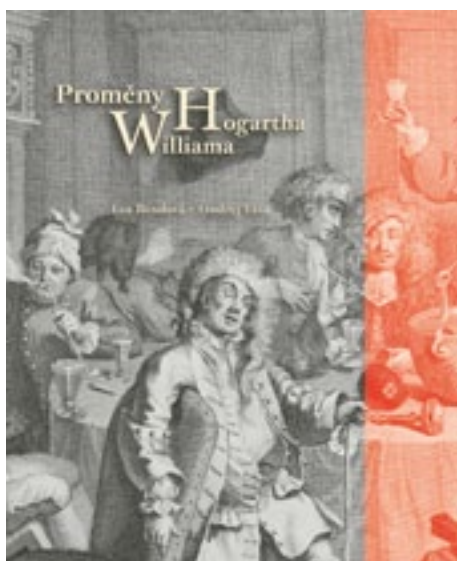
### **Šárka Leubnerová**

#### **Jaroslav Čermák (1830–1878)**

#### **Šimon Lomnický žebřák na pražském mostě, 1853**

Pro čtvrtý díl Výstavních medailonů Sbírkou umění 19. století Národní galerie v Praze bylo vybráno z Galerie Kodl jedno z nejslavnějších děl Jaroslava Čermáka, první obraz českého autora vystavený na slavném pařížském Salonu, který mu tehdy zajistil místo mezi významnými osobnostmi francouzského uměleckého světa. Pozdně renesančního básníka Šimona Lomnického pojal jako dílo vlasteneckého a protireformačního náboje.

česky, 48 stran, 13 reprodukcí



### **Střední katalogy**

#### **Eva Bendová, Ondřej Váša**

#### **Proměny Williama Hogartha. Nezřízenost bídy**

Poprvé v Čechách je komplexně zpracována osobnost anglického malíře a grafika Williama Hogartha (1697–1764). Publikace zpřístupňuje jak jeho dílo, neustále aktuální pro svou schopnost chytře a ostře komentovat hmotný i morální úpadek společnosti, tak jeho recepci, proměny, které doznalo v řadě citací v dějinách umění. Představuje umělce jako zakladatele moderního výtvarného projevu a teoretika zabývajícího se „analýzou krásy“. Věnuje se rovněž podstatným tématům jeho grafických narativních listů a obrazových cyklů – otázkám fyziognomie mající vliv na karikaturu, kritice společenské situace v Londýně, proměně jedince a úpadku reprodukce.

česky, 206 stran, 85 reprodukcí

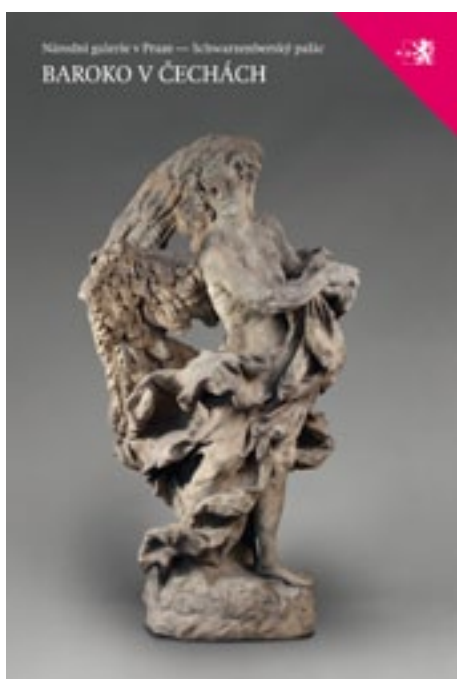


**Kateřina Kuthanová (ed.)**

**Pohledem romantika. Holandské a belgické malířství 19. století z Rademakersovy sbírky**

Katalog výstavy představuje tvorbu dnes téměř neznámých holandských náladových krajinářů a belgických mistrů rozvíjejících historickou malbu, kteří rozšířili evropský romantismus 19. století o tradici zlatého věku holandské malby. Ve své době plnili výstavní sály, domy obchodníků s uměním, jejich díla byla skvostem ve sbírkách tehdy nově vznikající společenské vrstvy. Katalog je tak unikátní příležitostí seznámit se s uceleným konvolutem obrazů ze soukromé Rademakersovy sbírky, která obsahuje idylické krajinomalby, noční a námořní scény, portréty, zátiší a žánrové výjevy s emocionálním vnímáním reality.

česky, 120 stran, 77 reprodukcí



**Průvodce**

**Marcela Vondráčková (ed.)**

**Baroko v Čechách**

Průvodce zachovává chronologicko-tematickou koncepci stejnojmenné expozice ve Schwarzenberském paláci, kde je kromě děl ze sbírek Národní galerie v Praze prezentována také expozice Barokní řemeslo ze sbírek Uměleckoprůmyslového musea v Praze a Archeologického ústavu Akademie věd ČR. V úvodu je představena historie renesančního paláce s výsledky archeologického průzkumu a historie sbírky děl baroka v Čechách.

česká a anglická verze, 248 stran, 168 reprodukcí



**Lenka Pastýříková (ed.)**

**Hugo Demartini 1931–2010... a měl rád ženy**

Průvodce stejnojmennou reprezentativní výstavou sleduje pozoruhodný vývoj, jímž prošel Hugo Demartini, který se nesmazatelně zapsal do dějin českého moderního sochařství jak tradiční figurou, konstruktivními tendencemi a překvapujícími experimenty s náhodnými kompozicemi zasahujícími do oblasti akčního umění, tak sádrovými modely na opuštěných místech a monumentálními instalacemi z krychlových destruovaných objektů. Publikace zahrnuje sochařská díla od roku 1956 do počátku 90. let 20. století, studijní kresby a další práce na papíře. Umělcovu osobnost také přibližují vzpomínkové texty jeho přátel.

česko-anglicky, 120 stran, 72 reprodukcí



**Iva Mladičová**  
**Jan Kotík (1916–2002)**

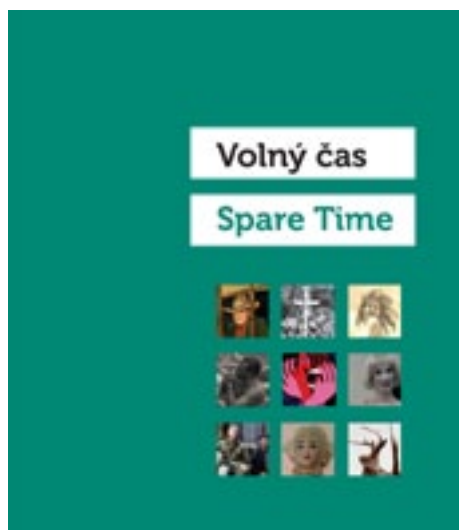
Průvodce retrospektivní výstavy díla Jana Kotíka představuje uměleckou reflexi rozpětí od 2. poloviny 30. let do závěru 20. století – do roku 1969 z perspektivy pražského prostředí, poté ze Západního Berlína. Vypovídá o prosazování moderního projevu – ve válečném období proti ideologii „zvrhlého umění“, od roku 1948 proti kulturní politice socialistického realismu a od roku 1969 pak o snaze obstát v západoberlínském uměleckém prostoru. Průvodce poukazuje na hlavní témata autorova díla i výjimečnou šíři volených médií. Chronologické řazení je kombinováno s konfrontacemi napříč odlišnými obdobími se zaměřením na Kotíkovy průzkumy možností malby. česky, 120 stran, 172 reprodukcí



**Štěpánka Chlumská (ed.)**

**CM 863. Svatí Cyril a Metoděj. Dějiny – tradice – úcta**

Projekt byl součástí oslav výročí 1150 let příchodu slovanských věrozvěstů na Moravu konaných pod záštitou UNESCO a přejímal expoziční jádro dvou výstav – o historických reáliích cyrilometodějské misie v Moravském zemském muzeu v Brně a o cyrilometodějské tradici v hmotné kultuře českých zemí v Muzeu umění Olomouc ve spolupráci s Vlastivědným uměním v Olomouci. Zároveň je obohatil o památky cyrilometodějského kultu spjaté s Čechami. česky, 120 stran, 68 reprodukcí



**Odborné publikace o výtvarném umění**

**Svetlana Michajlova (ed.)**

**Volný čas. Utopie na hranicích všednosti**

Publikace mezinárodního projektu je tematicky zaměřena na aktuální aspekty umění, které v moderní a postmoderní době nacházejí své místo za hranicemi tradičních institucí a oblastí výtvarné kultury. Představuje jevy, hnutí a tvůrčí postoje – tramping, mládežnické hnutí v Nizozemsku, taxidermie, různé způsoby trávení volna v Rusku, nudismus v Německu a jiné, které byly dlouhodobější a měly vliv na obecný životní styl, podnítily nějakou společenskou změnu nebo alespoň znamenaly nějaký zásah do vžitých konvencí. Tyto nepatřičné aktivity se svou podivností, naivismem a utopičností nehodily do velkých proměn, gest a lidských katastrof 20. století. česko-anglicky, 256 stran, 160 reprodukcí



**Andrea Rousová**

**Petr Brandl – mistr barokní malby**

Knihla pojednává o životě a díle jedné z nejvýraznějších osobností barokních Čech – malíři Petru Brandlovi (1668–1735). Mapuje jeho zajímavý a v mnohém bohémsky vedený život včetně táhlých sporů s manželkou či neshody s malířským cechem. Dále se zaměřuje na určité aspekty jeho tvorby – na světelné pojetí, zachycení pohybu nebo provázanost se sochařskou tvorbou. Pozornost také věnuje objednavatelům děl, mezi něž náleželi čelní představitelé aristokracie i řádoví zadavatelé. Publikace současně přibližuje technickou stránku Brandlovy malby a pozadí jejího vzniku.

česky, 156 stran, 153 reprodukcí



**Alena Janatková, Vít Vlnas**

**Pražská Národní galerie v Protektorátu Čechy a Morava**

Publikace se zabývá vývojem pražské Národní galerie během protektorátu, který vyznívá jako organické pokračování a rozvíjení původního „prvorepublikového“ projektu ústředního muzea umění ve správě státu. Zachycuje i významné, i když kontroverzní působení ředitele Josefa Cibulky. Je doplněna o archivní dobové materiály, články z tisku a reprodukce válečných akvizic.

česká a německá verze, 120 stran, 44 reprodukcí



**Monografie**

**Veronika Hulíková (ed.)**

**Ludvík Kuba (1863–1956). Poslední impresionista**

Monografie malíře a etnografa Ludvíka Kuby byla vydána u příležitosti 150. výročí jeho narození. Dosud nepublikované dokumenty umožňují doplnit a osvětlit nejen jeho dlouhou a bohatou uměleckou kariéru, ovlivněnou impresionismem a secesí, která se završila až po polovině 20. století, ale také jeho životní příběh. Tvůrce získal v roce 1945 jako první malíř titul národní umělec.

česky, 304 stran, 325 reprodukcí

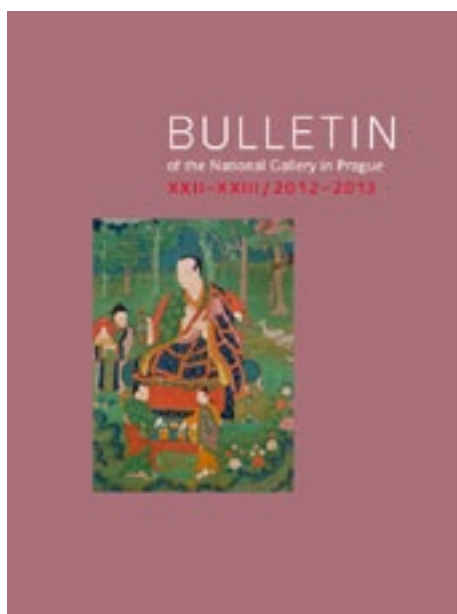


*Lenka Stolárová, Kateřina Holečková (eds.)*

**Karel Škréta (1610–1674): Dílo a doba. Studie, dokumenty, prameny**

Kolektivní monografie prezentuje poznatky nejnovějšího výzkumu, které navazují na výstupy dosud nejrozsáhlejšího interdisciplinárního projektu zaměřeného na přední osobnost střeoevropské výtvarné scény 17. století – Karla Škréty. Jednotlivé stati představují nejen umělcovu tvorbu, ale i historické prameny vypovídající o jeho individualitě, díle a době. Nezanedbatelnou složkou byl technicko-technologický a restaurátorský průzkum, který vydal zásadní a mnohdy překvapivé informace o proměnlivé povaze malířských děl 17. století ve vztahu k objednavateli a povaze zakázky.

česky, 483 stran, 303 reprodukcí



## Periodika

*Vít Vlnas (ed.)*

**Bulletin of the National Gallery in Prague XII-XXIII/2012–2013**

Jako jediné odborné periodikum Národní galerie v Praze a jeden z nástrojů poznání a zveřejňování umění z jejích sbírek se zaměřuje v plném českém znění i ve světových jazycích (většinou anglicky) na prezentaci nových poznatků o známějších i opomenutých sbírkových předmětech a souborech i dílčích výsledků badatelské práce galerijních odborníků a jejich domácích kolegů formou studií a zpráv.

česko-anglicky, 160 stran, 77 reprodukcí



**Výroční zpráva Národní galerie v Praze 2012**



## Reprezentativní publikace

**Veronika Wolf (ed.)**

### Česko-slovenský pavilon v Benátkách

Publikace se ohlíží slovem a především obrazem za posledními dvaceti lety existence česko-slovenského pavilonu na Benátském bienále. Na úspěšných příkladech připomíná společné využívání pavilonu pro prezentaci národních přehlídek, na nichž se podíleli umělci České republiky a Slovenské republiky a kurátoři Národní galerie v Praze a Slovenské národní galerie. česko-anglicky, 104 stran, 116 reprodukcí



## Publikace pro děti

**Barbora Škaloudová, Lucie Štůlová Vobořilová, Michaela Trpišovská (autorky koncepce)**

### František, Frank, Frantík, François Kupka

Originální publikace nabízí netradiční setkání s tvorbou průkopníka abstraktního umění Františka Kupky. Přináší inspirativní pohledy na pět jeho stěžejních obrazů, poukazuje na zajímavé jednotlivé vztahy mezi nimi a poodkrývá charakteristické motivy Kupkova malířského zkoumání. Kniha je založena především na vizuálním účinku vybraných děl a jejich detailů, atraktivitě drobných aktivizujících prvků (animační fólie, průřezy) a autorových citacích. česko-anglicko-francouzsky, 110 stran, 16 reprodukcí

## Koedice

**Vít Vlnas**

**Jan Nepomucký, česká legenda**

Nakladatelství Paseka

**Pavel Preiss**

**Václav Vavřínek Reiner**

Nakladatelství Academia

**kolektiv autorů**

**Mezi kulturou a uměním.**

**Věnováno Zdeňku Hojdomu**

**k životnímu jubileu**

Nakladatelství Lidové noviny

## Ocenění

2. místo v soutěži Nejkrásnější české knihy roku 2013 v kategorii Učebnice a didaktické pomůcky v tištěné podobě:

**Barbora Škaloudová, Lucie Štůlová Vobořilová, Michaela Trpišovská (autorky koncepce)**

**František, Frank, Frantík, François Kupka**

grafická úprava: Petr Cabalka, Filip Nerd (Anymade Studio)

2. místo v rámci Ceny polygrafických podnikatelů pro tiskárnu T. A. Print:

**Andrea Rousová**

**Petr Brandl – mistr barokní malby**

Finalista v kategorii grafický designér roku v soutěži

Czech grand design 2013

**Barbora Škaloudová, Lucie Štůlová Vobořilová, Michaela Trpišovská (autorky koncepce)**

**František, Frank, Frantík, François Kupka**

grafická úprava: Petr Cabalka, Filip Nerd (Anymade Studio)



---

12

ODBORNÉ POSUDKY, EXPERTIZY,  
ZNALECKÉ POSUDKY A OSVĚDČENÍ  
K VÝVOZU PŘEDMĚTŮ KULTURNÍ  
HODNOTY

**Národní galerie v Praze jako znalecký ústav** zapsaný Ministerstvem spravedlnosti ČR ve druhém oddílu seznamu ústavů kvalifikovaných pro znaleckou činnost

- v *oboru školství a kultura* s rozsahem znaleckého oprávnění pro výtvarné umění volné (malba, plastika, grafika), publikováno v Ústředním věstníku ČSR, ročník 1986, částka 5 a
- v *oboru ekonomika* s rozsahem znaleckého oprávnění pro oceňování děl malířských, sochařských, grafických a děl vytvořených jinými médii, pokud jsou v předmětu činnosti Národní galerie v Praze – rozhodnutí ze dne 7. 11. 2001 M – 1787/2001

vypracovala za rok 2012 sedm znaleckých posudků zapsaných ve znaleckém deníku pod pořadovými čísly 57 až 63, a to:

1. Znalecký posudek z oboru výtvarné umění volné a ekonomika č. 57 č. j. NG 1855/2011 ze dne 4. 1. 2012 vyžádaný Ministerstvem kultury ČR, odbor ochrany movitého kulturního dědictví muzeí a galerií, jehož předmětem bylo zkoumání 1 plastiky z důvodu nabídky vlastníka akvizice do státních sbírek.
2. Znalecký posudek z oboru výtvarné umění volné č. 58 č. j. NG 84/2012 ze dne 16. 3. 2012 vyžádaný Policií ČR, Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, Služba kriminální policie, Opatřením č. j. ÚOOZ-94-208/TČ-2009-200406 ze dne 2. 1. 2012 podle § 105 odst. 1 trestního řádu, jehož předmětem bylo podrobit znaleckému zkoumání celkem 20 děl (14 obrazů a 6 kreseb).
3. Znalecký posudek z oboru restaurování malířských uměleckých děl – nástěnných maleb a figurálních sgrafit č. 59 č. j. NG 1079/2012 ze dne 29. 6. 2012, vyžádaný Ministerstvem kultury ČR, odbor památkové péče, odd. ochrany kulturních památek Usnesením č. j. MK 25153/2012 OPP ze 25. 4. 2012 v řízení o povolení k restaurování kulturních památek ve specializaci restaurování malířských uměleckých děl – nástěnných maleb a figurálních sgrafit, vedené pod sp. zn. MK-S 2602/2011 OPP.
4. Znalecký posudek z oboru výtvarné umění volné č. 60 č. j. NG 1588/2012 ze dne 16. 10. 2012 vyžádaný Policií ČR, Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje, odbor obecné kriminality, Opatřením č. j. KRPT-13322-316/TČ-2011-070072 ze dne 5. 6. 2012, jehož předmětem bylo posouzení tří obrazů.
5. Znalecký posudek z oboru výtvarné umění volné č. 61 č. j. NG 976/2012 ze dne 13. 11. 2012 vyžádaný Policií ČR, Útvar pro odhalování organizovaného zločinu, Služba kriminální policie a vyšetřování, Opatřením č. j. ÚOOZ-94/TČ-2009-200406 ze dne 1. 6. 2012, jehož předmětem bylo posoudit celkem 28 obrazů.
6. Znalecký posudek z oboru restaurování malířských uměleckých děl – nástěnných maleb č. 62 č. j. NG 1712/2012 ze dne 29. 11. 2012 vyžádaný Ministerstvem kultury ČR, odbor památkové péče, odd. ochrany kulturních památek Usnesením č. j. MK 70576 /2012 OPP z 2. 11. 2012 v řízení o žádosti o povolení k restaurování kulturních památek ve

specializaci restaurování malířských uměleckých děl – nástěnných maleb, vedené pod sp. zn. MK-S 9771/2010 OPP.

7. Znalecký posudek z oboru restaurování malířských uměleckých děl – nástěnných maleb č. 63 č. j. NG 1713/2013 ze dne 29. 11. 2012 vyžádaný Ministerstvem kultury ČR, odbor památkové péče, odd. ochrany kulturních památek Usnesením č. j. MK 70741/2012 OPP z 5. 11. 2012 v řízení o žádosti o povolení k restaurování kulturních památek ve specializaci restaurování uměleckořemeslných nefigurálních malířských děl, vedené pod sp. zn. MK-S 11470/2011 OPP.

Restaurátorské oddělení provedlo v roce 2012 na základě smluv o dílo za účelem zjištění pravosti autorství uměleckých děl pro právnické a fyzické osoby 39 expertiz.

Chemicko-technologická laboratoř restaurátorského oddělení spolupracovala na všech průzkumech uměleckých děl jak v rámci restaurování, tak prováděných expertiz. Zpracovala 39 chemicko-technologických zpráv a analyzovala 300 vzorků.

Na všech znaleckých posudcích vypracovávaných pro Policii ČR se podílelo Restaurátorské oddělení ve spolupráci s kurátory všech sbírek.

Odbor registru a metodického centra ve spolupráci s jednotlivými sbírkami vykonává činnosti související s vývozy předmětů kulturní hodnoty z území České republiky. NG v Praze je pověřena vydávat osvědčení podle zákona č. 71/1994 Sb. o prodeji a vývozu předmětů kulturní hodnoty, ve znění pozdějších předpisů, pro trvalý vývoz i pro vývoz na dobu určitou výtvarných děl vymezených v bodě IV přílohy 1 tohoto zákona pro žadatele z hlavního města Prahy a z krajů Středočeského, Jihočeského, Plzeňského, Karlovarského, Ústeckého, Libereckého, Královéhradeckého a Pardubického. V roce 2012 byl:

Celkový počet přijatých žádostí	292
Celkový počet vydaných osvědčení na dobu určitou	126
Celkový počet vydaných osvědčení k trvalému vývozu	161
Celkový počet žádostí postoupených ministerstvu	0
Celkový počet vrácených žádostí	5

Vrácené žádosti nesplňovaly některou z předepsaných náležitostí a žadatel je ani po výzvě nedoplnil nebo NG nebyla podle přílohy 1 zákona č. 71/1994 Sb. příslušnou institucí k jejímu vyřízení anebo se rozhodl žadatel žádost o osvědčení zrušit.

Odbor registru a metodického centra zabezpečoval a koordinoval v rámci NG vyřizování žádostí o osvědčení pro vývoz předmětů kulturní hodnoty z území České republiky podle zákona č. 71/1994 Sb. a metodického pokynu Ministerstva kultury č. j. MK, prováděl jejich evidenci, v rámci kontroly prohledával databázi PSEUD a NPÚ.

V roce 2012 byly, stejně jako v předcházejících letech, zodpovídány dotazy žadatelů o vývoz podle zákona č. 71/1994 Sb. a byla vyhotovována písemná vyjádření k vývozu děl, která nenaplňují kritéria zákona č. 71/1994 Sb. (nešlo o předměty kulturní hodnoty), pokud o ně bylo požádáno.

---

13

ZAJIŠTĚNÍ PRŮBĚŽNÉHO  
INFORMOVÁNÍ  
O ČINNOSTI

V roce 2013 Národní galerie v Praze navázala v oblasti vnějších vztahů na dobré zkušenosti z roku 2012, kdy začala poprvé plánovat marketingové aktivity v průběhu velkých výstavních projektů. Od dubna 2013 se sloučilo oddělení komunikace s propagačním týmem a vzniklo jedno oddělení P. R. a marketingu Národní galerie v Praze, které mělo celkem pět zaměstnanců.

V návaznosti na schválený výstavní plán a rozpočty jednotlivých výstav byly připraveny mediální plány s cílem zvýšit povědomí o činnosti Národní galerie v Praze, a to bez zvýšení nároků na schválené rozpočty výstav v oblasti propagace. Strategickým cílem na rok 2013 bylo zajištění a zkvalitnění dlouhodobých mediálních partnerství s Českou televizí a Českým rozhlasem jako tradičními partnery NG, v případě České televize navíc zahájení spolupráce s novým specializovaným kanálem ČT Art, a dále rozvoj dalších významných mediálních partnerství díky zaměření a cílovým skupinám nejbližších partnerů – s rozhlasovou stanicí Radio Classic FM a časopisem Art and antique. Na konci roku 2013 se stal mediálním partnerem NG také časopis ČSA review. Také v roce 2013 spolupracovala Národní galerie v Praze v oblasti informování o výstavách a stálých expozicích prostřednictvím outdoorové reklamy s agenturou Rail Reklam a dále se společností Adjust Art a s Magistrátem hl. m. Prahy. Díky tomu se Národní galerii v Praze povedlo násobně zvýšit informování o svých výstavách a stálých expozicích při nepřekročení rozpočtových prostředků. I díky tomu se podařilo udržet návštěvnost galerie na úrovni roku předchozího, ve Veletržním paláci a v palácích na Hradčanském náměstí v Praze dokonce zvýšit, a to v obou případech o více než 30 000 návštěvníků. A to navzdory povodním, které v čase nejvyšší sezony zasáhly hlavní město a ochromily na několik týdnů turistický ruch v hlavním městě. V druhé polovině roku 2013 byla zahájena jednání s velkými mediálními domy a pro rok 2014 se podařilo uzavřít partnerství s vydavatelstvím ECONOMIA. Pro rok 2014 oddělení marketingu a P. R. pokračuje v nastavené praxi, v návaznosti na schválený plán výstav a jejich prioritizaci programovou radou Národní galerie v Praze si vydefinovalo priority a připravilo plán propagace jednotlivých výstavních projektů a stálých expozic.

V roce 2013 již plně fungovaly nové webové stránky Národní galerie v Praze, které vedle základních informací o Národní galerii, jejích sbírkách a stálých expozicích představují návštěvníkům jednotlivé výstavní projekty s akcentem na vizuální a obrazovou dokumentaci a dále v rámci týdenního programu i jednotlivé pořady lektorských oddělení všech Sbírek Národní galerie v Praze. V roce 2013 navštívilo webové stránky Národní galerie v Praze více než 320 tisíc unikátních návštěvníků. Vedle těchto stránek pokračuje NG v přípravě webových speciálů u vybraných výstavních pro-

jektů, například „Hugo Demartini... A měl rád ženy“, „Jan Křížek a umělecká Paříž 50. let“. Sociální síť facebook se stala vedle webových stránek nepostradatelným nástrojem komunikace a propagace NG, zejména pro klíčovou cílovou skupinu mladých lidí do třiceti let. V průběhu roku 2013 se několikanásobně zvýšil počet fanoušku NG na současných více než osm tisíc. NG dále působí na twitteru a Youtube, kde umísťuje vlastní videa – rozhovory s kurátory, sestřihy z přednášek lektorských oddělení a různé pozvánky. V těchto aktivitách bude NG pokračovat i v roce 2014 s cílem více využít odborných pracovníků a jejich textů a názorů, a to zejména na vlastním blogu. NG informuje své návštěvníky také prostřednictvím specializovaných webových portálů, například Prague Events Calendar (mediální partner NG), Artalk.cz, Art Map apod., dále portálů Pražské informační služby a CzechTourism. Jak PIS, tak CzechTourism jsou na státní, respektive městské úrovni významnými partnery Národní galerie v Praze a pomáhají v propagaci kulturního dědictví ČR doma i v zahraničí.

V průběhu roku 2013 zvýšila NG i své komunikační aktivity směrem k novinářům. Za rok 2013 věnovala česká média pozornost NG v téměř 6 000 příspěvcích, z nichž většina se zabývala výstavními projekty galerie a doprovodnými programy k výstavám a stálým expozicím. Mezi další významná témata NG pak v loňském roce patřily personální záležitosti (odvolání a jmenování nového generálního ředitele) a dále církevní restituce. Hlavní podíl na unikátní medializaci NG patří internetovým webům, s mediálním dopadem 49%, celostátní deníky se podílely na mediálním dopadu 21% a televize a rozhlas 15%, časopisy a specializované newslettery se podílely na mediálním dopadu 9%, 6% pak regionální tisk. Významnou součástí komunikace NG jsou i vlastní newslettery, obrazové prezentace a pozvánky na výstavy a doprovodné programy, které jsou zasílány novinářům, pracovníkům v kultuře a přátelům a návštěvníkům NG.

Významnou součástí propagačních aktivit Národní galerie v Praze je i interní propagace, ať již formou propagačních materiálů k jednotlivým výstavám, letáků a pozvánek k doprovodným programům nebo prostřednictvím TV obrazovek umístěných u pokladen a plakátů poutajících pozornost na aktuální výstavy a do expozic.

Do Národní galerie v Praze chodí všechny věkové kategorie. Proto i v roce 2014 bude oddělení P. R. a marketingu pokračovat v oslovování návštěvníků NG stávajícím komunikačním a marketingovým mixem. Naším cílem je udržení prestiže Národní galerie v Praze jako přední odborné instituce v oblasti výtvarného umění, která uchovává kulturní dědictví ČR, a informovaný a spokojený návštěvník, který se do galerie vrací, ať již za účelem společenským či edukativním.

---

14

AUDITORSKÁ  
A KONTROLNÍ ČINNOST

## Veřejnosprávní kontrola

**Kontrolní orgán:** odbor interního auditu a kontroly MK

**Kontrolované období:** rok 2012 (v případě věcných souvislostí i roky předcházející)

**Předmět kontroly:** hospodaření s rozpočtovými prostředky a s majetkem státu, dodržování právních předpisů a opatření přijatých MK, hospodárnost, efektivnost a účelnost operací při zajišťování úkolů v roce 2012, v případě věcných souvislostí i roky předcházející

**Závěr kontroly:** Provedenou veřejnosprávní kontrolou byly zjištěny nedostatky především v oblasti nastavení a fungování vnitřního kontrolního systému, dále nedostatky v podobě neprůkazného provedení inventarizace k 31. 12. 2012 a neaktualizování interních směrnic. Nebylo zjištěno porušení rozpočtové kázně. Dále bylo doporučeno věnovat pozornost obsahu uzavíraných smluv. Mohlo by hrozit riziko neplatnosti smlouvy.

**Opatření:** Na základě protokolu o výsledku veřejnosprávní kontroly na místě, provedené odborem interního auditu a kontroly Ministerstva kultury ve dne 18. 3. 2013 až 11. 4. 2013, jehož předmětem bylo hospodaření s rozpočtovými prostředky s majetkem státu, dodržování právních předpisů a opatření přijatých Ministerstvem kultury, hospodárnost, efektivnost a účelnost operací při zajišťování úkolů v roce 2012, v případě věcných souvislostí i v letech souvisejících, byly provedeny následující kroky vedoucí k odstranění jednotlivých kontrolních zjištění:

1. vydání nové směrnice a příkazu generálního ředitele k výkonu finanční kontroly v Národní galerii v Praze
2. vydání nové směrnice a příkazu generálního ředitele k výkonu vnitřního auditu
3. revize stávajícího plánu akcí interního auditu na rok 2013 a případné doplnění o věcné zaměření auditů, typu auditů, cíle auditů, časové rozvržení a odbornou přípravu auditů
4. revize pracovních náplní všech zaměstnanců, které budou zaměřené na zástupy vedoucích zaměstnanců; dále na všech stupních řízení – v době nepřítomnosti zaměstnanců, kteří jsou pověřeni výkonem finanční kontroly, bude tato skutečnost do pracovní náplně následně dopracována
5. revize aktuálních podpisových vzorů a rozlišení finanční a účetní kontroly revize veškerých aktuálních dohod o provedení práce a dohod o pracovní činnosti
6. vydání nové směrnice generálního ředitele Národní galerie v Praze k inventarizaci majetku a závazků
7. vydání nového příkazu generálního ředitele k provádění inventarizace pro rok 2013
8. zajištění metodické instruktáže pracovníků jednotlivých dílčích inventarizačních komisí se zásadami inventarizace majetku před zahájením samotné inventarizace pro rok 2013 a vydání směrnice generálního ředitele pro nakládání s majetkem, s nímž Národní galerie v Praze hospodář dle zákona 219/2000 Sb. včetně odpovědností zaměstnanců, kteří jsou oprávněni s majetkem disponovat
9. vydání nové směrnice k oběhu účetních dokladů, vydání pracovního pokynu ředitelky ekonomicko-provozní sekce k aktuálnímu účtovému rozvrhu, číselníkům dokladů a účetních operací, používaným symbolům, standardizovaným názvům (zkratky, analytiky), používání účetních knih a formě jejich vedení
10. vydání příkazu generálního ředitele Národní galerie v Praze týkající se problematiky služebních cest

Tato opatření byla projednána na grémium Národní galerie v Praze dne 6. 9. 2013 a jsou průběžně kontrolovány a též tato opatření byla zaslána našemu řídicímu odboru v termínu do 30. 9. 2013 ve spojitosti s plněním profilového úkolu č. 6.

## Finanční kontrola

**Kontrolní orgán:** Finanční úřad pro hlavní město Prahu

**Předmět kontroly:** Zahájení daňové kontroly k ověření, zda nevznikla odvodová povinnost porušení rozpočtové kázně při použití peněžních prostředků poskytnutých ze státního rozpočtu MK ČR na základě Smlouvy č. j. MK-S 37/09/2009 v rámci projektu CZ 0163 „Modernizace bezpečnostních systémů v prostředí muzea/galerie – Modernization of Security Systems in the Environment of a Museum/Gallery“, na základě zjištění MF ČR, tak jak je uvedeno ve zprávě z auditního šetření č. j. MF-47066/2012/58-585/zh ze dne 12. 6. 2012

**Závěr kontroly:** Výdej, na základě uzavřeného Dodatku ke smlouvě č. NG 1699/2009 se zhotovitelem Trade FIDES, a. s. jednacím řízením bez upozornění na dodatečné služby, jímž byla překročena cena původní veřejné zakázky o více než 20%, byl proveden v rozporu s § 23 odst. 7 písm. a) bodem 3. zákona č. 137/2006 Sb., o veřejných zakázkách. Tím došlo k porušení podmínky v Příloze č. 1 Smlouvy č. j.: MK-S3709/2009, v části I. bod 15 a tím došlo k porušení rozpočtové kázně v celkové výši 845 856 Kč ve smyslu ustanovení § 44 odst. 1 písm. b) zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů. Den porušení rozpočtové kázně je den úhrady faktury, tj. 5. 11. 2010. Na základě zjištěných skutečností Finanční úřad pro hlavní město Prahu vydá platební výměr na odvod za porušení rozpočtové kázně a zároveň bude kontrolován subjekt povinen zaplatit penále ve výši 1 promile denně podle ustanovení § 44 a odst. 8 a 9 zákona o rozpočtových pravidlech.

**Opatření:** Národní galerie v Praze požádala o prominutí odvodu za porušení rozpočtové kázně z důvodu duplicitní platby. Tento odvod byl proveden na účet MF – Národního fondu dne 14. 9. 2012 na základě dopisu z MF – Centrální finanční a kontraktační jednotka (Národní kontaktní místo pro FM EHP/Norska) a zároveň na základě dopisu z MK – Odbor pro strategii a dotační politiku. Dne 18. 6. 2013 bylo rozhodnutím o posečkání úhrady povoleno do 31. 12. 2013. Dále Národní galerie v Praze požádala o přehodnocení vyměřeného penále dané platebním výměrem. Této žádosti dopisem ze dne 15. 1. 2014 nebylo vyhověno. Toto penále bylo tudíž uhrazeno na příslušný účet.

---

15

MAJETEK NG A OBJEKTY  
VYUŽÍVANÉ PRO VÝSTAVNÍ  
ČINNOST

NG své výstavní projekty realizuje nejen v objektech, ve kterých je její sídlo a sídla jejich organizačních složek, ale i v dalších objektech, které dlouhodobě využívá na základě nájemního či jiného smluvního vztahu.

## a) Přehled objektů v majetku České republiky, které spravuje NG

**Palác Kinských, národní kulturní památka**  
Staroměstské nám. 12/601, 110 15 Praha 1

**Veletržní palác, kulturní památka**  
Dukelských hrdinů 47, 170 00 Praha 7

**Šternberský palác, kulturní památka**  
Hradčanské nám. 15, 118 00 Praha 1

**Schwarzenberský palác, kulturní památka**  
Hradčanské nám. 185/2, 118 00 Praha 1

**Salmovský palác, kulturní památka**  
Hradčanské nám. 186/1, 118 00 Praha 1

## b) Přehled objektů, které NG využívala v roce 2013 pro výstavní činnost nebo provozovala na základě smluvních vztahů

**Klášter sv. Anežky České, národní kulturní památka č. 407**  
U Milosrdných 17, 110 00 Praha 1

**Valdštejská jízdárna, kulturní památka**  
součást komplexu budov č. p. 17 v Praze 1,  
Valdštejské nám. 4

## c) Některé další informace k objektům využívaným pro výstavy NG

**Palác Kinských, národní kulturní památka**  
V paláci Kinských, který je ve správě NG od roku 1949, je sídlo NG, sídlo Sbírky grafiky a kresby a od listopadu 2009 též sídlo Sbírky orientálního umění. Od roku 2011 je umístěna ve výstavních prostorách Paláce Kinských také expozice Sbírky orientálního umění a NG využívá i výstavní prostor „Konírna paláce Kinských“, zejména ke krátkodobým výstavám.

**Veletržní palác, kulturní památka**  
Ve Veletržním paláci je sídlo Sbírky moderního a současného umění, Sekce ekonomicko-provozní, Sekce odborných činností a rozsáhlé výstavní prostory, které v roce 2013 využívala pro výstavní projekty zejména Sbírka moderního a současného umění a Sbírka grafiky a kresby.

**Šternberský palác, kulturní památka**  
Ve Šternberském paláci je sídlo Sbírky starého umění, výstavní prostory a knihovna NG. V roce 2013 zde byly prezentovány expozice a výstavy Sbírky starého umění a proběhla tu též výstava v nově zbudovaném prostoru pro Sbírky umění 19. století.



Schwarzenberský palác

**Schwarzenberský palác, kulturní památka**  
Ve Schwarzenberském paláci je po dokončených rekonstrukcích od 27. 3. 2008 stálá expozice Baroko v Čechách a sídlí v něm část pracovníků Sbírky starého umění a archiv NG.

**Salmovský palác, kulturní památka**  
V roce 2013 probíhala příprava stálé expozice Sbírky umění 19. století. Rekonstrukce Salmovského paláce tak navázala na rekonstrukci vedlejšího paláce Schwarzenberského. Do prostoru dvora mezi paláci, na základě mezinárodní architektonické soutěže, byla provedena vestavba vstupního objektu, která bude sloužit zároveň jako infocentrum NG. Stavební akce skončila kolaudací v listopadu 2011. Téhož roku byla zahájena akce „Nové expozice a mobiliářové soubory Salmovského paláce“ a započaty přípravné práce pro budoucí expoziční provoz. V paláci sídlí pracovníci Sbírky umění 19. století a též je zde část restaurátorského oddělení.

**Klášter sv. Anežky České, národní kulturní památka č. 407**  
Objekt kláštera sv. Anežky České je NG užíván na základě smlouvy o nájmu nemovitostí a jejich správě mezi hlavním městem Praha a NG. Jsou v něm prezentovány expozice Sbírky starého umění a je též sídlem části restaurátorského oddělení.

**Valdštejská jízdárna, kulturní památka**  
V objektu Valdštejské jízdárny jsou prezentovány výstavy NG na základě smlouvy o přenechání k užívání a) nebytových prostorů Valdštejské jízdárny, b) movitého majetku, který tvoří vybavení prostorů Valdštejské jízdárny, jež byla uzavřena mezi Českou republikou – Kanceláří Senátu Parlamentu ČR a NG.



Klášter sv. Anežky České



---

16

ZÁKLADNÍ  
PERSONÁLNÍ ÚDAJE

### Členění zaměstnanců podle věku a pohlaví – stav k 31. 12. 2013

<i>Věk</i>	<i>Muži</i>	<i>Ženy</i>	<i>Celkem</i>	<i>%</i>
do 20 let	0	0	0	0
21–30 let	3	14	17	7
31–40 let	14	30	44	17
41–50 let	20	35	55	22
51–60 let	27	53	80	32
61 let a více	16	38	54	22
<b>celkem</b>	<b>80</b>	<b>170</b>	<b>250</b>	<b>100</b>
<b>%</b>	<b>32</b>	<b>68</b>	<b>100</b>	<b>x</b>

### Členění zaměstnanců podle vzdělání a pohlaví – stav k 31. 12. 2013

<i>Vzdělání dosažené</i>	<i>Muži</i>	<i>Ženy</i>	<i>Celkem</i>	<i>%</i>
základní	4	5	9	4
vyučen *	20	11	31	12
střední odborné *	0	0	0	0
úplné střední *	22	66	88	35
úplné střední odborné *	0	0	0	0
vyšší odborné	1	2	3	1
vysokoškolské	36	83	119	48
<b>celkem</b>	<b>83</b>	<b>167</b>	<b>250</b>	<b>100</b>

\*) Podle školského zákona č. 564/2004 Sb., ve znění pozdějších předpisů se používá jiná terminologie. Místo „střední odborné“ se používá pouze „střední“, místo „vyučen“ se používá označení „střední vzdělání s výučním listem“. Dále se nerozlišuje vzdělání „úplné střední“ a „úplné střední odborné“. Školský zákon zná pro oba tyto typy vzdělání pouze označení „střední vzdělání s maturitou“.

### Celkový údaj o průměrných platech k 31. 12. 2013

	<i>Celkem</i>
Průměrný hrubý měsíční plat	28,00

### Celkový údaj o vzniku a skončení pracovních a služebních poměrů zaměstnanců v roce 2013

	<i>Počet</i>
Nástupy	19
Odchody	21

### Trvání pracovního a služebního poměru zaměstnanců – stav k 31. 12. 2013

<i>Doba trvání</i>	<i>Počet</i>	<i>%</i>
do 5 let	94	38
do 10 let	61	25
do 15 let	42	16
do 20 let	24	9
nad 20 let	29	12
<b>celkem</b>	<b>250</b>	<b>100</b>

---

17

HOSPODAŘENÍ

## 17.1 Údaje o majetku

### Přehled dlouhodobého hmotného a nehmotného majetku k 31. 12. 2013

<i>Ukazatel</i>	<i>Celkem (v tis. Kč)</i>
Dlouhodobý nehmotný majetek	4247
Dlouhodobý hmotný majetek	2531375
v tom (hmotný i nehmotný majetek):	
odpisovaný	2140171
neodpisovaný	393532
nedokončený	1919

### Celková hodnota pohledávek a závazků k 31. 12. 2013

<i>Ukazatel</i>	<i>Celkem (v tis. Kč)</i>
Pohledávky	5951
Závazky	34804

### Celková hodnota pohledávek po lhůtě splatnosti k 31. 12. 2013

<i>Ukazatel*</i>	<i>Počet dlužníků</i>	<i>Celkem (v tis. Kč)</i>
Pohledávky řešeny právní cestou	5	281
Pohledávky řešeny písemným upomínáním	11	474

### Celková hodnota závazků po lhůtě splatnosti k 31. 12. 2013

<i>Ukazatel</i>	<i>Počet věřitelů</i>	<i>Celkem (v tis. Kč)</i>
Závazky řešeny soudní cestou	0	0

## 17.2 Přehled rozepsaných závazných ukazatelů

viz příloha č. 4

## 17.3 Zdůvodnění rozpočtových opatření provedených u rozepsaných závazných ukazatelů v průběhu roku

<i>Ukazatel</i>	<i>Schválený rozpočet (v tis. Kč)</i>	<i>Rozpočet po změnách včetně NNV (v tis. Kč)</i>
Příspěvek na provoz	224 167	261 083
Systémově určené výdaje	0	12 954
Individuálně posuzované výdaje	0	0

V průběhu roku došlo úpravou rozpočtu k přidělení účelově vázaných prostředků. Čerpání těchto prostředků je uvedeno v následujících tabulkách (rozděleno na neinvestiční a investiční prostředky). Přijaté účelové prostředky byly vyčerpány hospodárně a efektivně, dle účelu určení. Přidělené prostředky byly vyúčtovány příslušným odborům MK ČR. Dle pokynů přidělení dotace a na základě schválení došlo k vyvedení ze záloh na transferové platby. U účelové podpory výzkumu a vývoje na řešení programového projektu s názvem „Historické technologie a moderní metody průzkumu“, vedeným pod identifikačním číslem DF13PO1OVV010, došlo k nedočerpání prostředků ve výši 27 374 Kč a bylo vráceno na příslušný účet MK ČR dne 27. 1. 2014. Toto nedočerpání prostředků bylo způsobeno takto: Národní galerie v Praze vypsala výběrové řízení IR scanner a výsledkem byla nižší nabídka, než se původně plánovalo v zadávací dokumentaci projektu. Na OVV se odeslala žádost o přesunutí prostředků do roku 2014, ta však byla zamítnuta s odůvodněním, že vynakládat tyto prostředky na jiný účel než byl určen, by bylo nevhodné. Čerpání účelových akcí, které neproběhlo v roce 2013, bude přesunuto do roku 2014.

## Neinvestice

Účel	Přidělená dotace (Kč)	Čerpání dotace (Kč)
Výdaje na vědu a výzkum – DKRVO	1 666 000	1 666 000
Umělecká výměna v regionu Krušnohoří mezi gotikou a renesancí – NAKI	1 071 000	1 071 000
Kultura a umění benediktinského řádu ve střední Evropě 800–1300 – NAKI	969 000	969 000
Historické technologie a moderní metody průzkumu – NAKI	1 710 000	1 710 000
Přeložení střešní krytiny na objektech „Klášteř sv. Anežky České“ – SUV	5 500 423	5 500 423
Nové expozice, interiérové soubory a mobiliář Salmovského paláce – SUV	4 637 000	404 446
Pořízení 8 pětizásuvkových registračních skříní formátu A0 – ISO D	88 000	88 000
Výstavní projekt – Cyril a Metoděj – historie a umělecká reflexe	3 460 000	3 460 000
Zajištění účasti kurátora čs. expozice na přípravné schůzce Bienále architektury – Benátky 2014	30 000	30 000
Sanace narušené dilatace – Veletržní palác	280 000	280 000
Oprava střešního pláště střechy 5a – Veletržní palác	120 000	120 000
Výstavní projekt – Na křižovatce aktuálních směrů poválečné Paříže. Jan Křížek a jeho přátelé	380 000	380 000
Podpora činností metodických center příspěvkových organizací – Informační a metodické pracoviště	500 000	500 000
Výkup předmětů kulturní hodnoty – Karel Škréta: <i>Podobizna Humprechta Jana Černína</i> , S. Weishun podle K. Škréty, <i>Pocta pronásleduje O. F. Libštejnského z Kolovrat</i> – ISO C	5 090 000	5 090 000
Revize a kontroly systémů technické ochrany v objektech NG – ISO A	549 000	549 000
Výkup uměleckých předmětů – <i>Sv. Jan Nepomucký adoruje Palladium země České</i> od autora Petra Brandla	1 500 000	1 500 000
Výkup uměleckých předmětů – Truhla s vypouklým víkem – Japonsko – ISO C	350 000	350 000
Japonismus v českých zemích – katalog-průvodce výstavou	200 000	200 000

## Investice

Účel	Přidělená dotace (Kč)	Čerpání dotace (Kč)
Historické technologie a moderní metody průzkumu – NAKI	6 021 000	5 993 626
Vybavení depozitáře SGK – ISO D	463 000	463 000
Nové expozice, interiérové soubory a mobiliář Salmovského paláce – SUV	10 113 000	6 302 176
Nákup rentgenového přístroje – SUV	2 118 000	0
Výměna výtahů ve Veletržním paláci	8 047 000	0
Zabezpečení objektů – ISO A	168 000	168 000

### 17.4 Vyhodnocení údajů o příjmech nebo výnosech

Vlastní výnosy Národní galerie v Praze dosáhly výše 62 861 tis. Kč. Na těchto výnosech se v hlavní míře podílely příjmy ze vstupného ve výši 22 948 tis. Kč, dále příjmy z pronájmu nebytových prostor včetně služeb s tím souvisejících ve výši 13 016 tis. Kč. Fond reprodukce majetku ve výši 11 800 tis. Kč byl použit jako další zdroj k financování oprav a údržby budov.

## 17.5 Údaje o podílu státního rozpočtu na financování činností

Financování ze státního rozpočtu bylo použito k zabezpečování nových provozních kapacit, především se jedná o novou expozici, interiérové soubory a mobiliář v Salmovském paláci a pokračovaly práce na přeložení střešní krytiny v areálu Kláštera sv. Anežky České. Dále byly zahájeny práce na opravách Veletržního paláce. Došlo k nákupu zařízení potřebného pro práci odborných pracovníků a tím došlo i ke zkvalitňování práce. Dále byly podpořeny projekty zabývající se výzkumnou prací a další. Prostředky byly čerpány v souladu s rozpočtovými pravidly.

### Rozbor rovnoměrnosti čerpání příspěvku – provozní prostředky

Čtvrtletí	Čerpání (v tis. Kč)	% ročního limitu
I.	74 724	32,07
II.	37 963	16,30
III.	56 043	24,06
IV.	64 238	27,57
<b>Celkem</b>	<b>232 968</b>	<b>100</b>

### Rozbor rovnoměrnosti čerpání příspěvku – systémové dotace

Čtvrtletí	Čerpání (v tis. Kč)	% ročního limitu
I.	0	0
II.	6 669	51,48
III.	1 398	10,79
IV.	4 887	37,73
<b>Celkem</b>	<b>12 954</b>	<b>100</b>

### Srovnání výše prostředků 2008–2013

Rok	Provozní prostředky (v tis. Kč)	Účelové prostředky (v tis. Kč)	Investice systémové (v tis. Kč)	Investice individuální (v tis. Kč)
2008	235 405	5 254	16 627	3 000
2009	233 425	98 683	11 734	77 785
2010	213 343	59 261	15 314	87 143
2011	239 055	20 457	1 513	30 231
2012	235 483	12 969	9 921	0
2013	232 968	23 883	12 954	0

## 17.6 Rozbor čerpání mzdových prostředků

Ukazatel	Rozpočet včetně úprav (v tis. Kč)	Skutečnost (v tis. Kč)
Platy zaměstnanců	56 661	59 689
Ostatní osobní náklady	1 897	2 216
<b>Celkem mzdové náklady</b>	<b>58 558</b>	<b>61 905</b>

Dle rozpisu schváleného rozpočtu a jeho úprav mohla Národní galerie v Praze v roce 2013 na mzdových nákladech čerpat 58 557,5 tis. Kč. Z toho 56 660,5 tis. Kč na platy zaměstnanců a 1 897,0 tis. Kč na ostatní osobní náklady.

Skutečné čerpání prostředků na platy zaměstnanců činilo 59 688,9 tis. Kč. Objem těchto prostředků byl překročen o 3 028,4 tis. Kč. Toto překročení bylo pokryto prostředky z Grantové agentury ČR – mimorozpočtově ve výši 626,0 tis. Kč. Z fondu odměn bylo hrazeno překročení platů ve výši 2 168,3 tis. Kč. Vzhledem k tomu, že byly vyplaceny náhrady platu za dočasnou pracovní neschopnost ve výši 234,1 tis. Kč, které jsou kryty provozními prostředky, ne fondem odměn, nejedná se o překročení závazného limitu na platy daného rozpočtem.

Skutečné čerpání OON činilo 2.216,0 tis. Kč. Objem těchto prostředků byl překročen o 319 tis. Kč. Překročení bylo pokryto z prostředků z Grantové agentury ČR.

Průměrný přepočtený stav pracovníků nebyl naplněn o třicet tři pracovníků. Toto je důsledkem jednak odchodů pracovníků na MD a jejich návratů na zkrácené úvazky z důvodu péče o dítě, zkracování úvazků ze zdravotních či studijních důvodů a v případě některých profesí důsledným uzavíráním pracovních poměrů na dobu určitou po dobu trvání výstav. Dalším důvodem byla připravovaná restrukturalizace a reorganizace Národní galerie v Praze, kdy se přehodnocují jednotlivé procesy v organizaci a na uvolněná místa, pokud to není nutné, nejsou zatím přijímáni noví pracovníci. Evidenční počet pracovníků bez ohledu na úvazky je dvě stě padesát osob. Průměrný plat za rok 2013 je 23028 Kč (do tohoto údaje jsou zahrnuty i mimořádkové prostředky na platy).

## 17.7 Výdaje nebo náklady na výzkum a vývoj

Národní galerie v Praze se podílela prostřednictvím svých odborných pracovníků (řešitelů) na několika projektech v oblasti výzkumu a vývoje. Na řešení těchto projektů získala finanční prostředky z Ministerstva kultury České republiky, Grantové agentury České.

Národní galerie v Praze přijala prostředky na VaV od Grantové agentury na šest projektů v celkové výši 2791 tis. Kč. Z toho dva projekty pokračovaly z roku 2012 a čtyři projekty byly zahájeny v roce 2013. Přijaté účelové prostředky se vyčerpaly hospodárně a efektivně, dle účelu určení. Přidělené prostředky byly Grantové agentuře vyúčtovány v daném termínu.

<i>Poskytovatel</i>	<i>Název projektu</i>	<i>Rozpočet (v tis. Kč)</i>	<i>Skutečnost (v tis. Kč)</i>
Ministerstvo kultury ČR	Koncepční rozvoj výzkumné organizace	1 666	1 666
Ministerstvo kultury ČR	Kultura a umění benediktinského řádu ve střední Evropě 800–1300	969	969
Ministerstvo kultury ČR	Umělecká výměna v regionu Krušnohoří mezi gotikou a renesancí	1 071	1 071
Ministerstvo kultury ČR	Historické technologie a moderní metody průzkumu	7 731	7 704
Grantová agentura ČR	Antonín Pelc – dílo jako zrcadlo dějin, politiky a ideologie	797	797
Grantová agentura ČR	Václav Hollar: Kreslířské dílo	382	382
Grantová agentura ČR	Portrét v renesančním malířství v Čechách a na Moravě – jeho ikonografie a funkce ve šlechtické reprezentaci	147	147
Grantová agentura ČR	František Tkadlík (1786–1840)	497	497
Grantová agentura ČR	Norbert Grund (1717–1767)	584	584
Grantová agentura ČR	Sochařská dílna období baroka ve střední Evropě	384	384

*Pozn.:* podrobně viz příslušná kapitola vědy a výzkumu

## 17.8 Přehled o čerpání finančních prostředků na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu EU

V roce 2013 nebyly čerpány finanční prostředky na programy nebo projekty spolufinancované z rozpočtu EU.

## 17.9 Spolupráce se zahraničím

Národní galerie v Praze je institucionálním členem vrcholné oborové organizace ICOM (International Council of Museums) a pravidelně se zúčastňuje jejích aktivit. Instituce se v rozsáhlé míře angažovala v mezinárodní spolupráci formou výstav a zapůjčování předmětů na výstavy pouze do května 2011. Od června 2011 je tato spolupráce velmi složitá v důsledku arbitráže ČR se soukromou firmou, kdy hrozí zadržování uměleckých děl mimo území ČR.

**Členství NG v mezinárodních institucích:**

<i>Členství</i>	<i>Výše ročního příspěvku (v Kč)</i>
ICOM	16 300
The International Institute for Conservation of Historic and Artistic Works (IIC)	6 300 (150 GBP)
Amici della Scala – volné podporovací sdružení – účast je automatická po první reakci	0

**Členství odborných pracovníků v mezinárodních institucích:**

<i>Jméno pracovníka</i>	<i>Členství</i>	<i>Výše ročního příspěvku (v Kč)</i>
Ing. Vladimír Rosel	individuální člen ICOM	1 500
doc. PhDr. Vít Vlnas, Ph.D.	individuální člen ICOM	1 500
PhDr. Olga Kotková	členka CODART (Council for curators of Dutch and Flemish art)	0
	členka HNA (Historians of Netherlandish Art)	0
PhDr. Hana Seifertová	individuální členka ICOM	1 500
	členka CODART (Council for curators of Dutch and Flemish art)	0
	členka HNA (Historians of Netherlandish Art)	0
Anja K. Ševčík, M.A.	individuální členka ICOM	1 500
	členka CODART (Council for curators of Dutch and Flemish art)	0
	členka HNA (Historians of Netherlandish Art)	0
PhDr. Tomáš Hladík	individuální člen ICOM	1 500
Mgr. Andrea Rousová	individuální členka ICOM	1 500
Mgr. Lenka Stolárová	individuální členka ICOM	1 500
	členka CODART (Council for curators of Dutch and Flemish art)	0
PhDr. Petr Příbyl	individuální člen ICOM	1 500
PhDr. Anna Rollová, CSc.	členka CODART (Council for curators of Dutch and Flemish art)	0
Mgr. Alena Volrábová	členka sdružení ředitelů veřejných sbírek grafického umění International Advisory Committee of Keepers of Public Collections of Graphic Art	0
	individuální členka ICOM	1 500
PhDr. Petra Zelenková	individuální členka ICOM	1 500
PhDr. Anna Pravdová	individuální členka ICOM	1 500
PhDr. Blanka Kubíková	členka CODART (Council for curators of Dutch and Flemish art)	0
PhDr. Marcela Vondráčková	individuální členka ICOM	1 500
PhDr. Jan Klípa	individuální člen ICOM	1 500
doc. Ing. arch. Radomíra Sedláková, CSc.	členka CICA/Mezinárodní výbor kritiků architektury	0
ak. mal. a restaurátorka Zora Grohmanová	individuální členka ICOM	1 500
Ing. Jana Odvárková	Historic Scotland's TCRE Group (TCRE – Technical Conservation, Research and Education Group)	0
PhDr. Gabriela Šimková	Art Beyond Sight Organization: individuální členka mezinárodní organizace edukátorů umění pro nevidomé a slabozraké	0



## 17.10 Výdaje na účast na mezinárodních konferencích, obdobných akcích a zahraničních služebních cestách

Na zahraniční služební cesty bylo vydáno 1 475,97 tis. Kč. Tato částka byla použita na badatelské pracovní cesty v rámci jednotlivých grantů (VaV MK ČR, a GA ČR). Ostatní finanční prostředky byly použity na kurýrní cesty, badatelské pracovní cesty v rámci výstavních projektů a dále k prezentaci, zachování a navázání nových kontaktů pro Národní galerii v Praze. Samozřejmě je aktivní účast na sympoziích a konferencích. Zahraniční služební cesty byly uskutečněny do následujících destinací.

<i>Destinace</i>	<i>Počet cest</i>
Belgie	3
Čína	2
Dánsko	1
Francie	14
Itálie	10
Jižní Korea	9
Maďarsko	4
Německo	33
Nizozemsko	8
Portugalsko	1
Rakousko	22
Slovensko	4
Španělsko	2
Švýcarsko	1
USA	7
Velká Británie	5

<i>Účel</i>	<i>Částka (v tis. Kč)</i>
Tuzemské služební cesty	346,32
Zahraniční služební cesty	1 475,97
<b>Celkem</b>	<b>1 822,29</b>

## 17.11 Zdůvodnění hospodářského výsledku

Výsledek hospodaření k 31. 12. 2013 představuje v hlavní činnosti zisk ve výši 61 989,44 Kč a v hospodářské činnosti zisk ve výši 520 489,10 Kč. To znamená, že kumulovaný hospodářský výsledek činí zisk ve výši 582 478,54 Kč. V průběhu roku 2013 ovlivnila ekonomiku Národní galerie v Praze celá řada faktorů, které přispěly k hospodářskému výsledku organizace.

Národní galerie v Praze se snažila maximálně plnit rozpočet, který si stanovila. Celkové výnosy a též celkové náklady nebyly překročeny. Plnění rozpočtu probíhalo v roce 2013 s mírnými odchylkami.

Výnosy, i přes veškeré maximální úsilí, nebyly naplněny v oblasti pronájmů a prodeje vlastních výrobků. V oblasti výnosů z pronájmů byl zaveden nový systém nabídky prostor určených pro krátkodobý pronájem s cílem efektivně a v co nejvyšší míře využívat tyto prostory za účelem tvorby vlastních výnosů organizace, aby v budoucnu nedocházelo v této položce k propadu výnosů. Plnění v této kategorii výnosů bylo navýšeno v posledním čtvrtletí roku. Dále bylo v posledním čtvrtletí roku vypisováno výběrové řízení na dlouhodobý pronájem prostor ve Veletržním paláci – kavárenský provoz, kdy se podařilo vybrat nájemce, který splnil veškeré podmínky výběrového řízení, a to především finanční požadavek na pronajímáný prostor. Dále došlo koncem roku k uzavření či přípravě dalších dlouhodobých nájemních smluv. Toto by mělo ovlivnit hospodaření v roce 2014. V oblasti výnosů z prodeje vlastních výrobků se pracuje na analýze s cílem zvýšit výnosy v této položce.

Výnosy z prodeje služeb, a to především výnosy ze vstupného, se podařilo naplnit (překročit), i když Národní galerie v Praze byla nucena uzavřít v měsíci červnu část svých expozic z důvodu povodňové situace. Toto se především podepsalo na výnosech za vstupné na výstavu Jan Křížek a umělecká Paříž 50. let a též na výnosech stálé expozice v Klášteře sv. Anežky České.

V prvním čtvrtletí roku 2013 ukončila Národní galerie v Praze úspěšnou výstavu František Kupka: Cesta k Amorfě a neméně úspěšné výstavy Theodor Pištěk, Jiří Kolář a Jakub Schikaneder. V druhém pololetí byla ukončena výstava Hugo Demartiny. Tyto výstavy se podílejí na zvýšených výnosech v oblasti výnosů ze vstupného. V druhém pololetí roku 2013 byly zahájeny dvě větší výstavy, Jan Kotík a Cyril a Metoděj a také výstava v nově otevřeném objektu Národní galerie v Praze, v Salmovském paláci – Ludvík Kuba – poslední impresionista. I tyto výstavy přinesly zvýšené výnosy ze vstupného a lektorských služeb a samozřejmě v neposlední řadě se to též projevílo na výnosech z prodeje vlastních výrobků.

Díky nákupu významného uměleckého díla, podpořeného finančními prostředky MK ČR – ISO C, Karel Škréta: *Podobizna Humprechta Jana hraběte Černína z Chudenic*, se zvýšila pozornost návštěvníků o stálou expozici ve Schwarzenberském paláci a ta se projevila i zvýšenými výnosy z tohoto objektu. U ostatních výnosů z činnosti organizace došlo k navýšení výnosů z důvodu výstavního projektu v Jižní Korei – Soulu s názvem Vzpomínka na krajinu, kterou jsem nikdy neviděl, kdy spoluprací při realizaci této výstavy Národní galerie v Praze získala finanční prostředky ve výši 3 297 tis. Kč.

V oblasti nákladů došlo k překročení především u položek spotřeba materiálu a pokuty a penále. Navýšené náklady na spotřebu materiálu jednak souvisejí se stavem spravovaných objektů a materiálových nákladů na provoz stálých expozic a výstav, ale především nákupem hygienických potřeb, které byly v minulosti součástí nákladů za úklidové služby. Z důvodu centrální veřejné zakázky této komodity došlo k úspore v ostatních službách, ale navýšením nákladů na materiál. Další navýšené náklady jsou na účetní položce 527, a to náklady na odborný rozvoj zaměstnanců, kdy bylo nutné proškolit zaměstnance s počátkem platnosti nového Občanského zákoníku (účinnost od 1. 1. 2014) a s tím související další zákonné změny. Významné bylo navýšení účetní položky 542 – pokuty a penále. Národní galerii v Praze bylo Finančním úřadem pro hlavní město Prahu vyměřeno penále ve výši 793,67 tis. Kč za prodlení s odvodem za porušení rozpočtové kázně. Toto rozhodnutí bylo učiněno na základě kontroly projektu financovaného z FM EHP/Norsko.

V průběhu celého roku 2013 Národní galerie v Praze hledala a zaváděla úsporná opatření především v nákladových položkách (například výběrová řízení na nové dodavatele služeb, přísnější kritéria pro výběr dodavatele – metodické pokyny MK ČR). Též došlo k maximální redukci výstavního a edičního plánu, kde kritériem bylo nesnižovat veřejnou službu.

I přes tyto výše zmiňované negativní vlivy se podařilo Národní galerii v Praze prezentovat několik kvalitních výstavních projektů a vydala přes dvacet publikací, knih a katalogů. Stálé expozice a výstavy pořádané Národní galerií v Praze ve vlastních objektech navštívilo v loňském roce celkem 386 272 návštěvníků. Lektorská oddělení uspořádala téměř dva tisíce programů, kterých se zúčastnilo přes čtyřicet tisíc dětí a dospělých. Pracovníci galerie dále spolupracovali na více než deseti výstavních projektech s domácími i zahraničními partnery mimo Národní galerii v Praze.

Národní galerie v Praze navrhuje rozdělení zlepšeného hospodářského výsledku ve výši 582 478,54 Kč do fondu rezervního (242 478,54 Kč) a do fondu odměn (340 000,00 Kč)

## 17.12 Údaje o hlavních skupinách příjemců služeb

*Hlavní skupiny jsou následující:*

- 1. Odborná veřejnost:** zejména profesionální pracovníci muzeí a galerií, pracovníci památkové péče, studenti a učitelé vysokých škol příslušného zaměření a další badatelé
- 2. Laičtí zájemci:** zejména neprofesionální zájemci o dějiny a umění (včetně zahraničních turistů), studenti a učitelé středních škol
- 3. Děti a mládež**

## 17.13 Příloha

Rozvaha

Výkaz zisku a ztráty

Stavy na bankovních účtech

Přehled rozepsaných závazných ukazatelů

**Rozvaha**

**ORGANIZAČNÍ SLOŽKY STÁTU**  
**ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY, SVAZKY OBCÍ, REGIONÁLNÍ RADY REGIONŮ SOUDRŽNOSTI**  
**PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE**  
**STÁTNÍ FONDY, POZEMKOVÝ FOND ČESKÉ REPUBLIKY**

<b>IČO :</b> 00023281	<b>Název organizace :</b> Národní galerie v Praze
<b>Právní forma :</b> příspěvková organizace	<b>Sídlo :</b>

**sestavená k 31.12.2013**  
v Kč, s přesností na dvě desetinná místa  
okamžik sestavení: 14.02.2014 13:51

poi.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
	<b>AKTIVA CELKEM</b>		<b>2 577 135 534.74</b>	<b>807 699 281.46</b>	<b>1 769 436 253.28</b>	<b>1 807 560 749.72</b>
<b>A.</b>	<b>Stálá aktiva</b>		<b>2 535 078 439.71</b>	<b>802 647 661.24</b>	<b>1 732 430 778.47</b>	<b>1 763 596 224.34</b>
<b>I.</b>	<b>Dlouhodobý nehmotný majetek</b>		<b>4 246 562.86</b>	<b>3 888 656.86</b>	<b>357 906.00</b>	<b>308 868.00</b>
1.	Nehmotné výsledky výzkumu a vývoje	012				
2.	Software	013	1 780 088.20	1 705 505.20	74 583.00	21 468.00
3.	Ocenitelná práva	014				
4.	Povolenky na emise a preferenční limity	015				
5.	Drobný dlouhodobý nehmotný majetek	018	1 114 953.66	1 114 953.66		
6.	Ostatní dlouhodobý nehmotný majetek	019	1 351 521.00	1 068 198.00	283 323.00	
7.	Nedokončený dlouhodobý nehmotný	041				287 400.00
8.	Uspořádací účet tech. zhodnocení	044				
9.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	051				
<b>II.</b>	<b>Dlouhodobý hmotný majetek</b>		<b>2 530 760 276.85</b>	<b>798 759 004.38</b>	<b>1 732 001 272.47</b>	<b>1 763 137 907.56</b>
1.	Pozemky	031	346 574 664.00		346 574 664.00	346 574 664.00
2.	Kulturní předměty	032	394 741.00		394 741.00	866 741.00
3.	Stavby	021	1 828 411 141.40	573 655 526.70	1 254 755 614.70	1 277 151 092.05
4.	Samostatné movité věci a soubory	022	308 627 574.30	180 270 486.53	128 357 087.77	128 164 241.31
5.	Pěstelské celky trvalých porostů	025				
6.	Drobný dlouhodobý hmotný majetek	028	44 832 991.15	44 832 991.15		
7.	Ostatní dlouhodobý hmotný majetek	029				
8.	Nedokončený dlouhodobý hmotný	042	1 919 165.00		1 919 165.00	10 381 169.20
9.	Uspořádací účet tech. zhodnocení	045				
10.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	052				
<b>III.</b>	<b>Dlouhodobý finanční majetek</b>		<b>0.00</b>	<b>0.00</b>	<b>0.00</b>	<b>0.00</b>
1.	Majetkové účasti v osobách s	061				
2.	Majetkové účasti v osobách s	062				
3.	Dílové cenné papíry držené do	063				
4.	Dlouhodobé půjčky	067				
5.	Terminované vklady dlouhodobé	068				
6.	Ostatní dlouhodobý finanční majetek	069				
7.	Požizovaný dlouhodobý finanční majetek	043				
8.	Poskytnuté zálohy na dlouhodobý	053				

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4	
			OBDOBÍ				MINULÉ
			BĚŽNÉ			NETTO	
BRUTTO	KOREKCE						
<b>IV.</b>	<b>Dlouhodobé pohledávky</b>		<b>71 600.00</b>	<b>0.00</b>	<b>71 600.00</b>	<b>149 448.78</b>	
1.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci	462					
2.	Dlouhodobé pohledávky z postoupených	464					
3.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy	465	71 600.00		71 600.00	71 600.00	
4.	Dlouhodobé pohledávky z ručení	466					
5.	Dlouhodobé pohledávky z nástrojů	468				77 848.78	
6.	Ostatní dlouhodobé pohledávky	469					
7.	Dlouhodobé poskytnuté zálohy na	471					
<b>B.</b>	<b>Oběžná aktiva</b>		<b>42 057 095.03</b>	<b>5 051 620.22</b>	<b>37 005 474.81</b>	<b>43 964 525.38</b>	
<b>I.</b>	<b>Zásoby</b>		<b>27 189 399.12</b>	<b>0.00</b>	<b>27 189 399.12</b>	<b>29 792 449.99</b>	
1.	Pořízení materiálu	111					
2.	Materiál na skladě	112	53 043.58		53 043.58	53 291.58	
3.	Materiál na cestě	119					
4.	Nedokončená výroba	121	1 199 135.03		1 199 135.03	2 261 722.16	
5.	Polotovary vlastní výroby	122					
6.	Výrobky	123	24 082 837.64		24 082 837.64	24 882 589.60	
7.	Pořízení zboží	131					
8.	Zboží na skladě	132	1 854 382.87		1 854 382.87	2 594 846.65	
9.	Zboží na cestě	138					
10.	Ostatní zásoby	139					
<b>II.</b>	<b>Krátkodobé pohledávky</b>		<b>11 710 848.96</b>	<b>5 051 620.22</b>	<b>6 659 228.74</b>	<b>6 524 426.11</b>	
1.	Odebíratelé	311	5 950 796.71	4 896 170.56	1 054 626.15	2 421 966.75	
2.	Směnky k inkasu	312					
3.	Pohledávky za eskontované cenné	313					
4.	Krátkodobé poskytnuté zálohy	314	1 769 709.00		1 769 709.00	1 960 754.87	
5.	Jiné pohledávky z hlavní činnosti	315					
6.	Poskytnuté návratné finanční výpomoci	316					
7.	Krátkodobé pohledávky z postoupených	317					
8.	Pohledávky z titulu daní a obdobných	318					
9.	Pohledávky ze sdílených daní	319					
10.	Pohledávky za zaměstnanci	335	48 682.60		48 682.60	99 013.90	
11.	Zúčtování s institucemi sociálního	336					
12.	Daň z příjmů	341	1 230 603.00		1 230 603.00	17 508.30	
13.	Jiné přímé daně	342					
14.	Daň z přidané hodnoty	343					
15.	Jiné daně a poplatky	344					
16.	Pohledávky za vybranými ústředními	346					
17.	Pohledávky za vybranými místními	348					
18.	Pohledávky za účastníky sdružení	351					
19.	Krátkodobé pohledávky z ručení	361					
20.	Pevné termínové operace a opce	363					
21.	Pohledávky z finančního zajištění	365					
22.	Pohledávky z vydaných dluhopisů	367					
23.	Krátkodobé pohledávky z nástrojů	371					
24.	Krátkodobé poskytnuté zálohy na	373					
25.	Náklady příštích období	381	341 901.58		341 901.58	366 728.69	
26.	Příjmy příštích období	385				16 453.60	
27.	Dohadné účty aktivní	388	2 111 420.76		2 111 420.76	1 642 000.00	
28.	Ostatní krátkodobé pohledávky	377	257 735.31	155 449.66	102 285.65		

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			OBDOBÍ			
			BĚŽNÉ			MINULÉ
BRUTTO	KOREKCE	NETTO				
III.	<b>Krátkodobý finanční majetek</b>		<b>3 156 846.95</b>	<b>0.00</b>	<b>3 156 846.95</b>	<b>7 647 649.28</b>
1.	Majetkové cenné papíry k obchodování	251				
2.	Dluhové cenné papíry k obchodování	253				
3.	Jiné cenné papíry	256				
4.	Terminované vklady krátkodobé	244				
5.	Jiné běžné účty	245				
6.	Účty spravovaných prostředků	247				
7.	Souhrnné účty	248				
8.	Účty pro sdílení daní a pro dělenou	249				
9.	Běžný účet	241	1 349 518.86		1 349 518.86	5 054 307.92
10.	Běžný účet FKSP	243	342 259.88		342 259.88	134 358.17
11.	Základní běžný účet územních	231				
12.	Běžné účty fondů územních	236				
13.	Běžné účty státních fondů	224				
14.	Běžné účty fondů organizačních složek	225				
15.	Ceniny	263	482 700.00		482 700.00	472 200.00
16.	Peníze na cestě	262				
17.	Pokladna	261	982 368.21		982 368.21	1 986 783.19

pol.č.	Název položky	účet	1	2
			OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
	<b>PASIVA CELKEM</b>		<b>1 769 436 253.28</b>	<b>1 807 560 749.72</b>
C.	<b>Vlastní kapitál</b>		<b>1 720 765 080.15</b>	<b>1 751 095 257.77</b>
I.	<b>Jmění účetní jednotky a upravující položky</b>		<b>1 714 525 872.21</b>	<b>1 745 600 993.56</b>
1.	Jmění účetní jednotky	401	1 716 063 470.79	1 747 138 592.14
2.	Fond privatizace	402		
3.	Transfery na pořízení dlouhodobého majetku	403		
4.	Kurzové rozdíly	405		
5.	Oceňovací rozdíly při prvotním použití metody	406	-1 537 598.58	-1 537 598.58
6.	Jiné oceňovací rozdíly	407		
7.	Opravy minulých období	408		
II.	<b>Fondy účetní jednotky</b>		<b>5 656 729.40</b>	<b>5 458 186.40</b>
1.	Fond odměn	411	772 342.00	2 940 589.00
2.	Fond kulturních a sociálních potřeb	412	296 067.46	228 576.45
3.	Rezervní fond tvořený ze zlepšeného výsledku hospodaření	413	59 748.37	23 670.56
4.	Rezervní fond z ostatních titulů	414	210 000.00	601 722.17
5.	Fond reprodukce majetku, investiční fond	416	4 318 571.57	1 663 628.22
6.	Ostatní fondy	419		
III.	<b>Výsledek hospodaření</b>		<b>582 478.54</b>	<b>36 077.81</b>
1.	Výsledek hospodaření běžného účetního období	493	582 478.54	36 077.81
2.	Výsledek hospodaření ve schvalovacím řízení	431		
3.	Výsledek hospodaření minulých účetních období	432		
IV.	<b>Příjmový a výdajový účet rozpočt.hospodaření</b>		<b>0.00</b>	<b>0.00</b>
1.	Příjmový účet organizačních složek státu	222		
2.	Zvláštní výdajový účet	223		
3.	Účet hospodaření státního rozpočtu	227		
4.	Agregované příjmy a výdaje minulých období	404		

pol.č.	Název položky	účet	1	2
			OBDOBÍ	
			BĚŽNÉ	MINULÉ
<b>D.</b>	<b>Cizí zdroje</b>		<b>48 671 173.13</b>	<b>56 465 491.95</b>
<b>I.</b>	<b>Rezervy</b>		<b>0.00</b>	<b>0.00</b>
1.	Rezervy	441		
<b>II.</b>	<b>Dlouhodobé závazky</b>		<b>0.00</b>	<b>0.00</b>
1.	Dlouhodobé úvěry	451		
2.	Přijaté návratné finanční výpomoci dlouhodobé	452		
3.	Dlouhodobé závazky z vydaných dluhopisů	453		
4.	Dlouhodobé přijaté zálohy	455		
5.	Dlouhodobé závazky z ručení	456		
6.	Dlouhodobé směnky k úhradě	457		
7.	Dlouhodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	458		
8.	Ostatní dlouhodobé závazky	459		
9.	Dlouhodobé přijaté zálohy na transfery	472		
<b>III.</b>	<b>Krátkodobé závazky</b>		<b>48 671 173.13</b>	<b>56 465 491.95</b>
1.	Krátkodobé úvěry	281		
2.	Eskontované krátkodobé dluhopisy (směnky)	282		
3.	Krátkodobé závazky z vydaných dluhopisů	283		
4.	Jiné krátkodobé půjčky	289		
5.	Dodavatelé	321	34 803 671.39	43 328 228.65
6.	Směnky k úhradě	322		
7.	Krátkodobé přijaté zálohy	324	1 181 160.50	630 031.00
8.	Závazky z dělené správy a kaucí	325		
9.	Přijaté návratné finanční výpomoci krátkodobé	326		
10.	Přijaté zálohy daní	327		
11.	Závazky z výběru daní	328		
12.	Závazky ze sdílených daní	329		
13.	Zaměstnanci	331	4 132 755.00	3 931 458.00
14.	Jiné závazky vůči zaměstnancům	333		20 379.00
15.	Zúčtování s institucemi sociálního zabezpečení a zdravotního pojištění	336	2 275 866.00	2 167 365.00
16.	Daň z příjmů	341		
17.	Jiné přímé daně	342	673 999.00	466 508.00
18.	Daň z přidané hodnoty	343	242 474.80	402 212.93
19.	Jiné daně a poplatky	344		
20.	Závazky k osobám mimo vybrané vládní instituce	345		
21.	Závazky k vybraným ústředním vládním institucím	347	27 374.00	500.00
22.	Závazky k vybraným místním vládním institucím	349		
23.	Závazky k účastníkům sdružení	352		
24.	Krátkodobé závazky z ručení	362		
25.	Pevné termínové operace a opce	363		
26.	Závazky z neukončených finančních operací	364		
27.	Závazky z finančního zajištění	366		
28.	Závazky z upsaných nesplacených cenných papírů a podílů	368		
29.	Krátkodobé závazky z nástrojů spolufinancovaných ze zahraničí	372		
30.	Krátkodobé přijaté zálohy na transfery	374	120 000.00	190 000.00
31.	Výdaje příštích období	383		
32.	Výnosy příštích období	384	314 321.83	477 591.00
33.	Dohadné účty pasivní	389	3 369 544.95	3 289 024.42
34.	Ostatní krátkodobé závazky	378	1 530 005.66	1 562 193.95



*Ulmas*

**Výkaz zisku a ztráty**

ORGANIZAČNÍ SLOŽKY STÁTU  
 ÚZEMNÍ SAMOSPRÁVNÉ CELKY, SVAZKY OBCÍ, REGIONÁLNÍ RADY REGIONŮ SOUDRŽNOSTI  
 PŘÍSPĚVKOVÉ ORGANIZACE  
 STÁTNÍ FONDY, POZEMKOVÝ FOND ČESKÉ REPUBLIKY

IČO : 00023281      Název organizace : Národní galerie v Praze

Právní forma : příspěvková organizace      Sídlo :

sestavený k 31.12.2013

v Kč, s přesností na dvě desetinná místa

okamžik sestavení: 14.02.2014 13:53

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
<b>A.</b>	<b>NÁKLADY CELKEM</b>		<b>323 629 229.64</b>	<b>0.00</b>	<b>333 460 888.35</b>	<b>2 312 443.76</b>
<b>I.</b>	<b>Náklady z činnosti</b>		<b>323 382 107.30</b>	<b>0.00</b>	<b>331 564 801.62</b>	<b>2 312 443.76</b>
1.	Spotřeba materiálu	501	7 893 754.34		6 524 136.49	
2.	Spotřeba energie	502	49 623 515.86		54 030 275.95	
3.	Spotřeba ostatních neskladovatelných	503				
4.	Prodané zboží	504	1 363 055.62		1 418 321.51	
5.	Aktivace dlouhodobého majetku	506				
6.	Aktivace oběžného majetku	507				
7.	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	1 505 829.50		1 125 967.20	
8.	Opravy a udržování	511	25 732 111.98		25 238 119.82	
9.	Cestovné	512	1 822 288.13		1 135 773.15	
10.	Náklady na reprezentaci	513	563 371.91		803 133.86	
11.	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516				
12.	Ostatní služby	518	98 657 365.19		102 063 939.99	
13.	Mzdové náklady	521	61 904 863.00		57 364 339.00	
14.	Zákonné sociální pojištění	524	20 369 994.00		19 146 645.00	
15.	Jiné sociální pojištění	525	237 868.60		179 333.00	
16.	Zákonné sociální náklady	527	1 988 190.38		1 921 040.39	
17.	Jiné sociální náklady	528				
18.	Daň silniční	531				
19.	Daň z nemovitostí	532				
20.	Jiné daně a poplatky	538	53 988.95		77 391.10	
21.	Vratky daní z nadměrných odpočtů	539				
22.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541			2 340.00	
23.	Jiné pokuty a penále	542	793 965.00		1 000.00	
24.	Dary	543				
25.	Prodaný materiál	544				
26.	Manka a škody	547	64 277.00		55 000.00	
27.	Tvorba fondů	548				
28.	Odpisy dlouhodobého majetku	551	46 881 977.19		52 397 800.78	
29.	Zůstatková cena prodaného	552				
30.	Zůstatková cena prodaného	553				
31.	Prodané pozemky	554				
32.	Tvorba a zúčtování rezerv	555				
33.	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	53 071.61		1 260 138.67	
34.	Náklady z vyřazených pohledávek	557	1 508.41			
35.	Náklady z drobného dlouhodobého	558	934 799.66		2 062 096.80	
36.	Ostatní náklady z činnosti	549	2 936 310.97		4 758 008.91	2 312 443.76

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
<b>II.</b>	<b>Finanční náklady</b>		<b>189 322.34</b>	<b>0.00</b>	<b>48 068.73</b>	<b>0.00</b>
1.	Prodané cenné papíry a podíly	561				
2.	Úroky	562				
3.	Kurzové ztráty	563	189 322.34		48 068.73	
4.	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564				
5.	Ostatní finanční náklady	569				
<b>III.</b>	<b>Náklady na transfery</b>		<b>0.00</b>	<b>0.00</b>	<b>0.00</b>	<b>0.00</b>
1.	Náklady vybraných ústředních vládních	571				
2.	Náklady vybraných místních vládních	572				
<b>IV.</b>	<b>Náklady ze sdílených daní a poplatků</b>		<b>0.00</b>	<b>0.00</b>	<b>0.00</b>	<b>0.00</b>
1.	Náklady ze sdílené daně z příjmů	581				
2.	Náklady ze sdílené daně z příjmů	582				
3.	Náklady ze sdílené daně z přidané	584				
4.	Náklady ze sdílených spotřebních daní	585				
5.	Náklady z ostatních sdílených daní a	586				
<b>V.</b>	<b>Daň z příjmů</b>		<b>57 800.00</b>	<b>0.00</b>	<b>1 848 018.00</b>	<b>0.00</b>
1.	Daň z příjmů	591	57 800.00		1 848 018.00	
2.	Dodatečné odvody daně z příjmů	595				

pol.č.	Název položky	účet	1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
<b>B.</b>	<b>VÝNOSY CELKEM</b>		<b>323 691 219.08</b>	<b>520 489.10</b>	<b>332 064 324.61</b>	<b>3 745 085.31</b>
<b>I.</b>	<b>Výnosy z činnosti</b>		<b>62 861 012.76</b>	<b>520 489.10</b>	<b>73 515 854.44</b>	<b>3 745 085.31</b>
1.	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	2 480 596.57		2 897 134.67	
2.	Výnosy z prodeje služeb	602	26 369 046.58	520 489.10	30 486 277.57	1 226 592.00
3.	Výnosy z pronájmu	603	13 016 462.80		12 951 261.17	
4.	Výnosy z prodaného zboží	604	1 910 237.27		1 988 445.94	
5.	Výnosy ze správních poplatků	605				
6.	Výnosy z místních poplatků	606				
7.	Výnosy ze soudních poplatků	607				
8.	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	47 032.81		49 889.86	2 518 493.31
9.	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641			97 045.00	
10.	Jiné pokuty a penále	642				
11.	Výnosy z odepsaných pohledávek	643				
12.	Výnosy z prodeje materiálu	644				
13.	Výnosy z prodeje dlouhodobého	645				
14.	Výnosy z prodeje dlouhodobého	646	61 000.00			
15.	Výnosy z prodeje pozemků	647				
16.	Čerpání fondů	648	13 968 247.00		19 723 791.96	
17.	Ostatní výnosy z činnosti	649	5 008 389.73		5 322 008.27	



pol.č.	Název položky		1	2	3	4
			BĚŽNÉ OBDOBÍ		MINULÉ OBDOBÍ	
			Hlavní činnost	Hosp. činnost	Hlavní činnost	Hosp. činnost
II.	<b>Finanční výnosy</b>		<b>18 502.15</b>	<b>0.00</b>	<b>4 552.75</b>	<b>0.00</b>
1.	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661				
2.	Úroky	662	675.86		2 182.68	
3.	Kurzové zisky	663	17 826.29		2 370.07	
4.	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664				
5.	Výnosy z dlouhodobého finančního	665				
6.	Ostatní finanční výnosy	669				
III.	<b>Výnosy z daní a poplatků</b>		<b>0.00</b>	<b>0.00</b>	<b>0.00</b>	<b>0.00</b>
1.	Výnosy z daně z příjmů fyzických osob	631				
2.	Výnosy z daně z příjmů právnických osob	632				
3.	Výnosy ze sociálního pojištění	633				
4.	Výnosy z daně z přidané hodnoty	634				
5.	Výnosy ze spotřebních daní	635				
6.	Výnosy z majetkových daní	636				
7.	Výnosy z energetických daní	637				
8.	Výnosy z daně silniční	638				
9.	Výnosy z ostatních daní a poplatků	639				
IV.	<b>Výnosy z transferů</b>		<b>260 811 704.17</b>	<b>0.00</b>	<b>258 543 917.42</b>	<b>0.00</b>
1.	Výnosy vybraných ústředních vládních	671	260 811 704.17		258 543 917.42	
2.	Výnosy vybraných místních vládních	672				
V.	<b>Výnosy ze sdílených daní</b>		<b>0.00</b>	<b>0.00</b>	<b>0.00</b>	<b>0.00</b>
1.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů fyzických	681				
2.	Výnosy ze sdílené daně z příjmů	682				
3.	Výnosy ze sdílené daně z přidané	684				
4.	Výnosy ze sdílených spotřebních daní	685				
5.	Výnosy ze sdílených majetkových daní	686				
6.	Výnosy ze sdílené silniční daně	688				
C.	<b>VÝSLEDEK HOSPODAŘENÍ</b>					
1.	Výsledek hospodaření před zdaněním		<b>119 789.44</b>	<b>520 489.10</b>	<b>451 454.26</b>	<b>1 432 641.55</b>
2.	Výsledek hospodaření účetního období		<b>61 989.44</b>	<b>520 489.10</b>	<b>-1 396 563.74</b>	<b>1 432 641.55</b>






*Uher*

**Stavy a obraty na bankovních účtech PO**

IČO : 00023281	Název organizace : Národní galerie v Praze
Právní forma : příspěvková organizace	Sídlo :

stav k 31.12.2013  
v Kč, s přesností na dvě desetinná místa

Název bankovního účtu	Kód bank. účtu	Kód druhu org.	Kód banky	Počáteční stav k 1.1.	Stav ke konci vykazovaného období	Změna stavu bankovních účtů
text	a	b	c	101	102	103
Fond kulturních a sociálních potřeb	04	03	0100	134 358.17	342 259.88	- 207 901.71
Běžný účet	06	03	0100	4 180 544.34	569 766.58	3 610 777.76
Ostatní běžné účty	07	03	0710			
Běžné účty v cizí měně v přepočtu na Kč	08	03	0100	873 763.58	779 752.28	94 011.30
<b>CELKEM</b>				<b>5 188 666.09</b>	<b>1 691 778.74</b>	<b>3 496 887.35</b>

Odesláno dne: 27.1.2014	Razítko:  Národní galerie v Praze Staroměstské náměstí 12 110 05 Praha 1	Podpis odpovědné osoby: 	Podpis osoby odpovědné za sestavení: Šejnoha 
Okamžik sestavení: 24.1.2014	Telefon: 224301321		

**Přehled o rozpočtu nákladů a výnosů státních příspěvkových organizací**

Kapitola : 334 - Ministerstvo kultury  
 Účetní jednotka : Národní galerie v Praze  
 IČO : 00023281

**Část I. Přehled rozpočtu nákladů a výnosů státních příspěvkových organizací**

v Kč

číslo pol.	Název položky	synt. účet	Skutečnost roku 2012	Schvál. rozpočet na rok 2013	Návrh rozpočtu na rok 2014
1	<b>NÁKLADY PO - účtová tř. 5 celkem</b> f. (2 + 38 + 44 + 47)		<b>333 460 888.35</b>	<b>287 157 000.00</b>	<b>283 910 000.00</b>
2	<b>Náklady z činnosti</b> f. (3 až 37)		<b>331 564 801.62</b>	<b>286 152 000.00</b>	<b>282 905 000.00</b>
3	Spotřeba materiálu	501	6 524 136.49	3 600 000.00	4 000 000.00
4	Spotřeba energie	502	54 030 275.95	51 000 000.00	51 000 000.00
5	Spotřeba ostatních neskladovatelných dodávek	503			
6	Prodané zboží	504	1 418 321.51	1 000 000.00	1 000 000.00
7	Aktivace dlouhodobého majetku	506			
8	Aktivace oběžného majetku	507			
9	Změna stavu zásob vlastní výroby	508	1 125 967.20	1 000 000.00	
10	Opravy a udržování	511	25 238 119.82	20 300 000.00	19 300 000.00
11	Cestovné	512	1 135 773.15	600 000.00	400 000.00
12	Náklady na reprezentaci	513	803 133.86	400 000.00	400 000.00
13	Aktivace vnitroorganizačních služeb	516			
14	Ostatní služby	518	102 063 939.99	78 340 059.00	77 581 000.00
15	Mzdové náklady	521	57 364 339.00	55 753 000.00	56 097 000.00
16	Zákonné sociální pojištění	524	19 146 645.00	18 871 000.00	19 073 000.00
17	Jiné sociální pojištění	525	179 333.00	50 000.00	150 000.00
18	Zákonné sociální náklady	527	1 921 040.39	1 893 000.00	1 898 000.00
19	Jiné sociální náklady	528			
20	Daň silniční	531			
21	Daň z nemovitosti	532			
22	Jiné daně a poplatky	538	77 391.10	100 000.00	100 000.00
23	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	541	2 340.00	10 000.00	
24	Jiné pokuty a penále	542	1 000.00	5 000.00	15 000.00
25	Dary	543			
26	Prodaný materiál	544			
27	Manka a škody	547	55 000.00	50 000.00	50 000.00
28	Tvorba fondů	548			
29	Odpisy dlouhodobého majetku	551	52 397 800.78	48 779 941.00	47 841 000.00
30	Prodaný dlouhodobý nehmotný majetek	552			
31	Prodaný dlouhodobý hmotný majetek	553			
32	Prodané pozemky	554			
33	Tvorba a zúčtování rezerv	555			
34	Tvorba a zúčtování opravných položek	556	1 260 138.67	1 200 000.00	1 000 000.00
35	Náklady z vyřazených pohledávek	557			
36	Náklady z drobného dlouhodobého majetku	558	2 062 096.80	1 000 000.00	800 000.00
37	Ostatní náklady z činnosti	549	4 758 008.91	2 200 000.00	2 200 000.00

číslo pol.	Název položky	synt. účet	Skutečnost roku 2012	Schvál. rozpočet na rok 2013	Návrh rozpočtu na rok 2014
38	<b>Finanční náklady</b> f. (39 až 43)		<b>48 068.73</b>	<b>5 000.00</b>	<b>5 000.00</b>
39	Prodané cenné papíry a podíly	561			
40	Úroky	562		5 000.00	5 000.00
41	Kurzové ztráty	563	48 068.73		
42	Náklady z přecenění reálnou hodnotou	564			
43	Ostatní finanční náklady	569			
44	<b>Náklady na transfery</b> f. (45 + 46)		<b>0.00</b>	<b>0.00</b>	<b>0.00</b>
45	Náklady vybraných ústředních vládních institucí na transfery	571			
46	Náklady vybraných místních vládních institucí na transfery	572			
47	<b>Daň z příjmů</b> f. (48 + 49)		<b>1 848 018.00</b>	<b>1 000 000.00</b>	<b>1 000 000.00</b>
48	Daň z příjmů	591	1 848 018.00	1 000 000.00	1 000 000.00
49	Dodatečné odvody daně z příjmů	595			
50	<b>VÝNOSY PO - účtová tř. 6 celkem</b> f. (51 + 66 + 72)		<b>332 064 324.61</b>	<b>287 157 000.00</b>	<b>283 910 000.00</b>
51	<b>Výnosy z činnosti</b> f. (52 až 65)		<b>73 515 854.44</b>	<b>62 980 000.00</b>	<b>64 660 000.00</b>
52	Výnosy z prodeje vlastních výrobků	601	2 897 134.67	3 000 000.00	3 000 000.00
53	Výnosy z prodeje služeb	602	30 486 277.57	24 000 000.00	24 000 000.00
54	Výnosy z pronájmu	603	12 951 261.17	14 000 000.00	14 080 000.00
55	Výnosy z prodaného zboží	604	1 988 445.94	2 000 000.00	2 000 000.00
56	Jiné výnosy z vlastních výkonů	609	49 889.86	30 000.00	30 000.00
57	Smluvní pokuty a úroky z prodlení	641	97 045.00	50 000.00	50 000.00
58	Jiné pokuty a penále	642			
59	Výnosy z odepsaných pohledávek	643			
60	Výnosy z prodeje materiálu	644			
61	Výnosy z prodeje dlouhodobého nehmotného majetku	645			
62	Výnosy z prodeje dlouhodobého hmotného majetku kromě	646			
63	Výnosy z prodeje pozemků	647			
64	Čerpání fondů	648	19 723 791.96	19 800 000.00	17 000 000.00
65	Ostatní výnosy z činnosti	649	5 322 008.27	100 000.00	4 500 000.00
66	<b>Finanční výnosy</b> f. (67 až 71)		<b>4 552.75</b>	<b>10 000.00</b>	<b>10 000.00</b>
67	Výnosy z prodeje cenných papírů a podílů	661			
68	Úroky	662	2 182.68	5 000.00	5 000.00
69	Kurzové zisky	663	2 370.07	5 000.00	5 000.00
70	Výnosy z přecenění reálnou hodnotou	664			
71	Ostatní finanční výnosy	669			
72	<b>Výnosy z transferů</b> f. (73 + 74)		<b>258 543 917.42</b>	<b>224 167 000.00</b>	<b>219 240 000.00</b>
73	Výnosy vybraných ústředních vládních institucí z transferů	671	258 543 917.42	224 167 000.00	219 240 000.00
74	Výnosy vybraných místních vládních institucí z transferů	672			
75	<b>Výsledek hospodářství před zdaněním</b> f. (50 - 2 - 38 - 44)		<b>451 454.26</b>	<b>1 000 000.00</b>	<b>1 000 000.00</b>
76	<b>Výsledek hospodářství po zdanění (+/-)</b> f. (50 - 1)		<b>-1 396 563.74</b>	<b>0.00</b>	<b>0.00</b>

## Část II. Doplnující údaje - hlavní činnost státních příspěvkových organizací

v Kč

číslo pol.	Doplňující údaje	Skutečnost roku 2012	Schvál. rozpočet na rok 2013	Návrh rozpočtu na rok 2014
77	Platy zaměstnanců ( z AE k účtu 521 )	56 003 039.00	54 781 000.00	55 285 000.00
78	Ostatní osobní náklady ( z AE k účtu 521 )	1 361 300.00	722 000.00	812 000.00
79	Příspěvek na provoz od zřizovatele ( z AE k účtu 671 )	240 182 500.00	224 167 000.00	219 240 000.00
80	Individuální a systémové dotace na financování programů a akcí od zřizovatele ( z AE k účtu 671 )	7 615 577.00		
81	Dotace na výzkum a inovace od poskytovatelů jiných než od zřizovatele ( z AE k účtu 671 )	1 263 000.00		
82	Dotace na úhradu provozních výdajů, které mají být kryty z rozpočtu EU ( z AE k účtu 671 )			
83	Dotace na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv ( z AE k účtu 671 )			
84	Ostatní příspěvky a dotace ( z AE k účtu 671 )	9 482 840.42		
85	Závazky vůči státnímu rozpočtu celkem	30 500 000.00	30 500 000.00	30 500 000.00
86	v tom: odvod z provozu a odpisů	30 500 000.00	30 500 000.00	30 500 000.00
87	odvod příjmů z prodeje nemovitého státního majetku			
88	ostatní odvody			
89	Příspěvky a dotace ze státního rozpočtu na výzkum, vývoj a v tom: institucionální	3 680 500.00	0.00	0.00
90	úcelové	1 638 500.00		
91	Použití prostředků rezervního fondu	2 042 000.00		
92		9 342 840.42		
93	Přepočtený počet zaměstnanců	214.00	247.00	249.00
94	Průměrný plat (mzda) měsíčně v Kč	21 808.04	18 482.12	18 502.34


## ROZP SPO 1-01 - část II. Doplnující údaje - hlavní činnost státních příspěvkových organizací

číslo pol.	Doplňující údaje	Schválený rozpočet	Skutečnost minulého roku
77	Platy zaměstnanců ( z AE k účtu 521 )	54 781 000.00	56 003 039.00
78	Ostatní osobní náklady ( z AE k účtu 521 )	722 000.00	1 361 300.00
79	Příspěvek na provoz od zřizovatele ( z AE k účtu 671 )	224 167 000.00	240 182 500.00
80	Individuální a systémové dotace na financování programů a akcí od zřizovatele (z AE k účtu 671 )		7 615 577.00
81	Dotace na výzkum a inovace od poskytovatelů jiných než od zřizovatele ( z AE k účtu 671 )		1 263 000.00
82	Dotace na úhradu provozních výdajů, které mají být kryty z rozpočtu EU ( z AE k účtu 671 )		
83	Dotace na úhradu provozních výdajů podle mezinárodních smluv ( z AE k účtu 671 )		
84	Ostatní příspěvky a dotace ( z AE k ú. 671,672 )		9 482 840.42
85	Závazky vůči státnímu rozpočtu celkem	30 500 000.00	30 500 000.00
86	v tom: odvod z provozu a odpisů	30 500 000.00	30 500 000.00
87	odvod příjmů z prodeje nemovitého státního majetku		
88	ostatní odvody		
89	Příspěvky a dotace ze státního rozpočtu na výzkum, vývoj a inovace celkem	0.00	3 680 500.00
90	v tom: institucionální		1 638 500.00
91	účelové		2 042 000.00
92	Použití prostředků rezervního fondu		9 342 840.42
93	Přepočtený počet zaměstnanců	247.00	214.00
94	Průměrný plat (mzda) měsíčně v Kč	18 482.12	21 808.04

Sestavil: Šejnoha 

Kontroloval: Ing. Pouchová

Datum a podpis: 24.1.2014

Datum a podpis: 24.1.2014 

---

VÝROČNÍ ZPRÁVA  
Národní galerie v Praze 2013

Koordinátor: Nikolaj Savický  
Redakce: Petr Mikeš  
Grafická úprava a sazba: Lenka Blažejová  
© Národní galerie v Praze, 2014  
ISSN 1213-7081  
ISBN 978-80-7035-556-5

Text výroční zprávy Národní galerie v Praze 2013  
je rovněž přístupný na internetové adrese: [www.ngprague.cz](http://www.ngprague.cz)